Meerjarenbegroting 2023-2026

Geldrop-Mierlo

Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave ... 3
Algemene inleiding ... 4
Algemene inleiding ... 4
Verloop begrotingssaldo ... 6
Algemene toelichting en inleiding bij programma's ... 10
Programma 1. Gebiedsgericht werken ... 12
Programma 2. Economie en vastgoed ... 20
Programma 3. Veiligheid en handhaving ... 27
Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking ... 32
Programma 5. Werk en inkomen ... 36
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur ... 41
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs ... 53
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu ... 61
Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer ... 74
Programma 10. Bouwen en wonen ... 82
Programma 11. Financiën en belastingen ... 97
Paragrafen ... 103
Lokale heffingen ... 103
Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 111
Onderhoud kapitaalgoederen ... 120
Financiering ... 128
Bedrijfsvoering ... 131
Verbonden partijen ... 138
Inleiding ... 138
Gemeenschappelijke regelingen ... 139
Vennootschappen en coöperaties ... 150
Stichtingen en verenigingen ... 151
Overig ... 156
Grondbeleid ... 158
Verplichte beleidsindicatoren ... 162
Financiële begroting ... 164
Overzicht van baten en lasten ... 164
Overzicht van baten en lasten per taakveld ... 166
Toelichting overzicht van baten en lasten ... 171
Verschillen per programma ... 171
Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten ... 174
Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves ... 176
Uiteenzetting van de financiële positie ... 177
Geprognosticeerde balans ... 177
EMU-saldo ... 177
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten ... 178
Overzicht nieuw beleid (activiteitenplan) ... 178
Reserves en voorzieningen ... 184
Overzicht van reserves en voorzieningen ... 184
Toelichting op de reserves ... 187
Toelichting op de voorzieningen ... 195
Toelichting op de financiële uitgangspunten ... 198
Bijlagen ... 199
Vaststellingsbesluit ... 199

Algemene inleiding

Algemene inleiding

Voor u ligt de eerste begroting in de nieuwe bestuursperiode. Deze begroting volgt op het in gang gezette traject om meer te gaan werken vanuit een visie en strategie. Het komt erop neer dat we aan de hand van de visie een strategie hebben opgesteld voor de komende vier jaar, welke in de begroting is vertaald naar uitvoering. In deze inleiding gaan we hier verder op in.
Het doel van de nieuwe opzet is om de bruikbaarheid van de begroting als sturingsinstrument te vergroten, waardoor de gemeenteraad beter invulling kan geven aan de kaderstellende en controlerende rol.

Strategie 2023-2026
In de strategie zijn de ambities vertaald naar concrete doelen waar we in de komende vier jaar aan werken. De strategie vormt hiermee de schakel tussen de in juli 2022 vastgestelde visie Geldrop-Mierlo 2040 enerzijds en het beleidsgedeelte van de begroting anderzijds. Deze schakel ontbrak voor aanvang van het begrotingsproces. Vandaar dat wij de strategie gelijktijdig met de begroting aanbieden. Het gelijktijdig aanbieden van beide stukken is eenmalig. Vanaf volgend jaar loopt de actualisatie van de strategie mee in het proces van de kadernota.

Gewijzigde opzet van beleidsteksten
De opzet van het beleidsgedeelte is anders dan in voorgaande begrotingen. Meer dan voorheen hebben we de (vastgestelde) visie als uitgangspunt genomen voor het opstellen van beleid. In de visie staan onze ambities en opgaven. Deze zijn verder uitgewerkt in de strategie door per speerpunt, thema of gebied de doelen richting 2026 te beschrijven.
Deze doelen vindt u ook terug in het beleidsgedeelte van de begroting. De doelen zijn in de begroting vertaald naar concrete inzet in 2023. Daar waar mogelijk is een doorkijk gegeven naar de inzet in de jaren daarna. Zo wordt (steeds meer) duidelijk welke stappen wanneer worden gezet om de gestelde doelen te bereiken.
Het voordeel hiervan is dat de beleidsteksten gestructureerd van opzet zijn. Beleidsvoornemens staan niet op zichzelf, maar zijn onderdeel van een hoger gelegen doel (strategie) en daardoor terug te voeren naar ambities (visie). Daarnaast is de formulering kort, resultaatgericht en passend binnen de cyclus van “plan-do-check-act”.

Doelstellingenakkoord
De inhoud van het doelstellingenakkoord is verwerkt in de strategie en begroting. Ook hierbij zijn we anders tewerk gegaan dan in de vorige raadsperiode. Vier jaar geleden hadden we het (toen gehete) kernakkoord één-op- één vertaald naar het beleidsgedeelte van de begroting. Nu hebben we eerst gekeken naar het abstractieniveau waarop onderdelen uit het doelstellingenakkoord zijn geformuleerd. Is het een ambitie (dan hoort het thuis in de visie), een doel (strategie) of uitvoering (begroting)? Tijdens deze raadsperiode wordt bij elke actualisering van visie, strategie of begroting gekeken hoe het doelstellingenakkoord hierop inwerkt.

Geen inzet zonder doel, geen doel zonder inzet
We hebben telkens in ogenschouw genomen dat uit elke ambitie een of meerdere doelen voortkomen en dat het bereiken van doelen om inzet vraagt. Omgekeerd geldt dit ook: geen inzet zonder doel en geen doel zonder ambitie. Dit zorgt voor duidelijkheid en kenbaarheid en biedt ook handvatten voor het stellen van prioriteiten.

Bestaande programma-indeling
Wij hebben ervoor gekozen om in deze begroting de bestaande programma-indeling aan te houden. De speerpunten, thema’s en gebieden hebben wij toegewezen aan één van deze programma's. Zo blijft de schakel tussen begroting en strategie gewaarborgd. Er is gekeken naar het programma waar de meeste doelen het beste onder passen. Dit kan niet voorkomen dat enkele doelen wellicht beter bij een ander programma hadden gepast. Wij stellen voor om vanaf de volgende begroting de programma-indeling aan te passen, zodat deze beter aansluit bij de opzet van de visie en strategie.

Vertaling van beleid naar capaciteit
In de raadsbehandeling van de kadernota in juli 2021 heeft de raad een amendement vastgesteld waarin is besloten om bij de begroting ook een capaciteitsbegroting op te stellen. Met als doel dat alle in de begroting opgenomen inzet ook daadwerkelijk binnen de bestaande organisatie kan worden uitgevoerd. In de begroting 2022 is de capaciteitsbegroting voor het eerst opgenomen in de begroting. Dit jaar hebben we het proces verder verbeterd, o.a. door vooraf duidelijke afspraken te maken over het gebruik van activiteiten en projectleiders hier nadrukkelijker bij te betrekken. Daarnaast is de capaciteitsbegroting gebruikt voor de doorbelasting van interne kosten aan taakvelden.

Vertaling van beleid naar geld
De begroting en de meerjarenramingen laten gedurende de gehele planperiode een positief resultaat zien. Ook de reservepositie van de gemeente kent een positieve ontwikkeling. Hoewel we tevreden zijn met de structureel sluitende begroting geeft het ruime positieve resultaat een vertekend beeld. Er zijn namelijk twee onderwerpen waarvan we weten dat er substantiële kosten op ons afkomen. Dit betreft de actualisatie van bestemmingsplannen en het inspelen op financiële problemen bij inwoners, verenigingen en bedrijven. Voor beide onderwerpen moet nog het nodige worden onderzocht voordat een goed onderbouwde kostenraming kan worden uitgewerkt. Er is overwogen om voor de begroting al een grove raming op te nemen, zodat het begrotingsresultaat een realistischer beeld laat zien. Het risico is dan echter groot dat hier verwachtingen aan worden gekoppeld, terwijl de kostenraming na onderzoek en uitwerking een ander beeld laat zien. Daarom is hier niet voor gekozen.
In de septembercirculaire is berekend hoeveel geld onze gemeente in de komende jaren van het Rijk ontvangt aan algemene uitkering. Omdat de septembercirculaire dit jaar laat verschijnt hebben we de effecten ervan nog niet kunnen werken in de begroting. Hierdoor is het begrotingssaldo nog niet definitief. Hierover informeren wij u binnenkort per raadsinformatiebrief.
Deze collegeversie van de meerjarenbegroting vormt samen met de raadsinformatiebrief de basis voor het aangepaste raadsvoorstel in november. Hierin zijn de uitkomsten van de septembercirculaire verwerkt.

Verloop begrotingssaldo

Het startpunt van deze Meerjarenbegroting is het saldo uit de vorige begroting. Met dit uitgangspunt zijn een aantal onderdelen herrekend. Voorbeelden hiervan zijn het overzicht van de investeringen, het overzicht van reserves en voorzieningen, de rente, salarissen en de verdeling van directe salariskosten over de taakvelden. Dit zijn autonome ontwikkelingen. Het gaat om een "herijking" van de budgetten bestaand beleid.

Daarnaast zijn er beleidsaanpassingen, voorstellen van het college aan de raad over nieuw beleid. Deze voorstellen vindt u afzonderlijk toegelicht aan het einde van elke programmabeschrijving. Ze staan vermeld bij het onderdeel "Vraag naar extra geld (nieuw beleid)". Dit geven we ook weer in één overzicht op het activiteitenplan. U vindt het in de financiële begroting, als onderdeel van "Uiteenzetting van de financiële positie". Hierin is ook het onderscheid zichtbaar tussen wenselijk nieuw beleid, wettelijke verplichting nieuw beleid en knelpunten bestaand beleid.

In onderstaand overzicht geeft een plus een positief effect op het begrotingssaldo, een min een negatief effect.

Verloop begrotingssaldo	2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo in MPB 2023-2026 voor mutaties reserve	**295.258**	**1.630.252**	**2.479.017**	**4.238.293**
- waarvan incidenteel	-1.303.357	-551.508	26.666	0
- waarvan structureel	1.598.615	2.181.760	2.452.351	4.238.293
Verrekening tekorten en overschotten met algemene reserve	0	0	0	0
Eerdere besluitvorming raad in 2022	1.550.821	1.538.331	1.560.601	1.070.334
Begrotingssaldo subtotaal	**1.846.079**	**3.168.583**	**4.039.618**	**5.308.627**
A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2022	-380.221	-379.498	-377.788	-375.607
B. Actualisatie staat van investeringen	742.724	683.735	18.881	-234.853
C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen	741.721	656.543	9.085	40.445
D. Actualisatie staat van salarissen	-52.533	-192.957	-324.460	-510.080
E. Berekening diverse gesloten exploitaties	210.405	212.194	204.781	119.400
F. Correcties budgetten bestaand beleid	-487.823	-476.113	231.148	84.602
G. Gevolgen meicirculaire 2022	2.687.628	3.628.137	4.357.868	0
H. Nieuw beleid	-3.295.124	-3.176.201	-3.114.064	-2.839.611
I. Heroverwegingen	0	-500.000	-500.000	-500.000
Begrotingssaldo in MPB 2023-2026	**2.012.856**	**3.624.423**	**4.545.069**	**1.092.923**
- waarvan incidenteel	-1.514.610	-1.317.190	-1.088.049	-898.345
- waarvan structureel	**3.527.466**	**4.941.613**	**5.633.118**	**1.991.268**

A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2022
De structurele gevolgen van de onderdelen uit de 1e tussentijdse rapportage 2022 zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting.

B. Actualisatie staat van investeringen
Het overzicht van investeringen is geactualiseerd naar aanleiding van de jaarrekening 2021. Dit leidt tot een voordeel voor de exploitatie.

C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen
Het overzicht van reserves en voorzieningen is geactualiseerd. De stortingen in de algemene reserve op basis van positieve saldi in 2023 en 2024 als onderdeel van het herstelplan algemene reserve zijn teruggedraaid, omdat de algemene reserve voldoende saldo bevat.

D. Actualisatie staat van salarissen
Het overzicht van salarissen is geactualiseerd.

E. Berekening diverse gesloten exploitaties
De baten en lasten van alle gesloten exploitaties zijn opnieuw berekend. Het gaat hierbij om: Afval, Riolering, Hondenbeleid, Recreatie en toerisme en Ondernemersinitiatieven.

F. Diverse correcties budgetten bestaand beleid
Het betreft onder andere budgetaanpassingen van gemeenschappelijke regelingen en andere autonome ontwikkelingen zoals de stijging van de energietarieven.

G. Gevolgen meicirculaire 2022
Dit zijn de uitkomsten van de meicirculaire 2022. Hierover bent u eerder geïnformeerd via een raadsinformatiebrief van 19 juli 2022. Vanwege de late publicatie van de septembercirculaire zijn de uitkomsten van de septembercirculaire niet opgenomen in bovenstaand overzicht. Hierover wordt u binnenkort afzonderlijk geïnformeerd, eveneens via een raadsinformatiebrief.

H. Nieuw beleid
Het nieuw beleid is opgenomen in het activiteitenplan en opgesplitst in 2 onderdelen:
1. Nieuw beleid uit vorige begrotingen dat nog niet is gevoteerd door de raad;
2. Nieuw beleid uit de Meerjarenbegroting 2023-2026.
De bovenstaande cijferreeks bevat enkel onderdeel 2. De lasten van onderdeel 1 zijn namelijk al cijfermatig verwerkt in de vorige begroting(en).

Het bedrag van € 3.295.124,- is als volgt samen te vatten:

Nieuw in begroting (samengevat)	2023
Extra formatie uit capaciteitsbegroting (9,49 fte)	602.000
Realisatie gewenste ontwikkelingen	585.000
Projecten I&A en digitalisering (1 fte)	400.000
Stelpost actualisatie meerjarenonderhoudsplan gebouwen	400.000
Versnellen woningbouwimpuls	300.000
Formatie (3,23 fte) en werkbudget wijkontwikkeling de Coevering	300.000
Personele lasten zoals verlofsparen	222.000
Communicatie en juridische zaken (2 fte)	160.000
Aanpassen dekkingspercentage nota kostenverhaal	132.000
Verschillen < € 25.000,- en afronding	194.124
Totaal	**3.295.124**

I. Heroverwegingen
Wij willen u via deze begroting twee heroverwegingen voorleggen.
De 1e heroverweging luidt: "Een stelpost opnemen vanaf 2024 voor een mogelijke stijging van de rekenrente". De 2e heroverweging luidt: "Het minimum bedrag van de algemene reserve verhogen naar 10% van de structurele algemene uitkering uit gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-. " Dit lichten we nader toe.

1. Rekening houdend met de regels die gelden voor het berekenen van de rente komen wij in deze begroting uit op een rekenrente van 0%. Hiermee hebben we dan ook gerekend in de voorliggende begroting. Gelet op de huidige renteontwikkelingen verwachten wij echter dat dit percentage in de begroting van volgend jaar weer zal stijgen. Daarom stellen wij voor om vanaf 2024 een stelpost op te nemen van € 500.000,-. Hierbij gaan we uit van een rekenrente van 0,5%. Dit is gelijk aan de rekenrente uit de begroting van vorig jaar.

2. De nota reserves en voorzieningen 2021 is in juni 2022 vastgesteld. Er is toegezegd te kijken naar een geschikte methode om het minimumbedrag van de algemene reserve te bepalen. Uit het doelstellingenakkoord is naar voren gekomen dat 10% van de structurele uitkering van het gemeentefonds een goede maatstaf is. Wij stellen voor om hieraan toe te voegen dat we dit bedrag afronden naar boven op een veelvoud van € 500.000,-. Dit willen wij doen om fluctuaties te voorkomen. Wanneer we deze heroverweging volgen blijkt dat de algemene reserve minimaal € 7,5 miljoen zou moeten bedragen. Dat minimum wordt al bereikt in 2023, daarom staat er geen extra storting opgenomen, maar is het bedrag van de heroverweging € 0,-. Zie onderstaand het verloop van de algemene reserve. De vereisten voor het minimum van de algemene reserve willen we formeel vast laten leggen door de nota reserves en voorzieningen eenmalig te actualiseren op dit punt. De geactualiseerde nota bieden wij tegelijkertijd met de begrotingsbehandeling aan ter besluitvorming.

Verloop algemene reserve	2023	2024	2025	2026
Stand per 1 januari	7.280.190	7.930.190	7.930.190	7.930.190
Mutaties in voorgaande begrotingsjaren	1.391.325	651.816	0	0
Terugdraaien storting pos. saldo in alg. res. MPB 2022-2025 (herstelplan)	-741.325	-651.816	0	0
Heroverweging:				
Algemene reserve verhogen naar 10% van de structurele algemene uitkering uit gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-.	0	0	0	0
Stand per 31 december	7.930.190	7.930.190	7.930.190	7.930.190

Opgenomen stelposten in de begroting 2023-2026
Om een realistisch begrotingsresultaat te presenteren hebben we een aantal stelposten opgenomen. Dit doen we wanneer er over de inzet van deze budgetten nog onduidelijkheid is. Deze staan in programma 11 en worden na een raadsbesluit worden overgebracht naar het inhoudelijke programma. In onderstaand overzicht worden de grootste stelposten weergegeven.

Stelposten	2023	2024	2025	2026
a. Post onvoorzien	77.500	77.500	77.500	77.500
b. Geoormerkte gelden uit Meicirculaire 2022	2.278.320	3.909.412	4.639.143	3.450.968
c. Indexering	528.786	1.344.449	2.252.083	3.182.245
d. Heroverweging: rekenrente van 0% naar 0,5%	0	500.000	500.000	500.000
Totaal	**2.884.606**	**5.831.361**	**7.468.726**	**7.210.713**

a. De post onvoorzien vormt een jaarlijkse stelpost en bedraagt elk jaar € 77.500,-.
b. In de circulaire uit de algemene uitkering zijn gelden opgenomen met een doel. Deze gelden worden bij de begroting op een stelpost opgenomen en pas vrijgegeven als blijkt dat voor dat doel nog geen budgetten in de begroting zijn opgenomen. Het gaat in deze circulaire in het bijzonder om de loon- en prijsbijstellingen in 2023-2026 (zie RIB uitkomsten meicirculaire 2022 dd. 19 juli 2022).
c. Voor de indexering van de loonkosten, materiële kosten en gewogen kostenontwikkeling is een stelpost opgenomen.
d. Zie onderdeel I hierboven.
Hier komt na besluitvorming in de raad de stelpost actualisatie meerjarenonderhoudsplan gebouwen bij. Deze staat nu nog op het activiteitenplan (structureel € 400.000,-).

Ratio weerstandsvermogen
Een belangrijk element in de financiële positie van de gemeente is het zogenaamde weerstandsvermogen. Een verzamelterm om aan te geven of de vrij beschikbare reserves voldoende groot zijn om mogelijke financiële tegenvallers te kunnen bekostigen. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de risico's in beeld gebracht. Met daarbij de beschikbare vrije reserves. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het weerstandsvermogen van de algemene dienst en die van het grondbedrijf. Het weerstandsvermogen van de algemene dienst op basis van deze begroting bedraagt 4,89 en die van het grondbedrijf 1,06. Beide ratio's passen hiermee binnen de normen.

Algemene toelichting en inleiding bij programma's

Programmabegroting
De programmabegroting is opgesteld aan de hand van de drie W-vragen:
1. Wat willen we bereiken?
2. Wat gaan we ervoor doen?
3. Wat gaat het kosten?

1. Wat willen we bereiken?
In de strategie zijn ambities per speerpunt, thema of gebied vertaald naar concrete doelen waar we in de komende vier jaar aan werken. Deze doelen vindt u terug in het beleidsgedeelte van de begroting bij het onderdeel "Wat willen we bereiken?".

2. Wat gaan we ervoor doen?
Hierin zijn de doelen per speerpunt, thema of gebied uitgewerkt naar de inzet die hier in 2023 voor wordt gepleegd. Waar mogelijk is een doorkijk gegeven naar de inzet in de opvolgende jaren, zodat helder is welke stappen wanneer worden gezet op weg naar 2026.

3. Wat gaat het kosten?
Dit is de vertaling van de inzet naar benodigde capaciteit en geld.
In het financiële overzicht staan de lasten en baten per taakveld (bedragen x € 1.000,-).
In het capaciteitsbeeld staan de productieve uren per taakveld.
Bij het onderdeel "Vraag naar extra geld (nieuw beleid)" staan bedragen vermeld in euro's. In het activiteitenplan is de totale vraag naar extra geld (van alle programma's samen) opgenomen.

Relevante beleidsnota's
Daarnaast staat er in elk programma een overzicht van relevante beleidsnota's. Er zijn vele beleidsdocumenten in omloop (handreikingen, normenkaders, etc.). In de komende tijd willen wij deze documenten gestructureerd onderbrengen in thema- of gebiedsprogramma's. Deze slag wordt telkens gemaakt als we het beleid herzien of als we de inhoud (zonder aanpassingen) op kunnen nemen in het betreffende thema- of gebiedsprogramma. Tot die tijd blijft het beleidsdocument van kracht. Naar de toekomst toe willen we in de begroting per programma aangeven met welke thema- en gebiedsprogramma's we werken en welke beleidsuitwerkingen daaronder vallen.

Werken met programma's
In het onderdeel "Wat gaan we ervoor doen" staat veelvuldig bij inzet dat er een programma wordt opgesteld, bijvoorbeeld het programma "inclusief leven" of "doorlopend groen". Opgaven en doelen vertalen we namelijk naar programma’s, zowel voor speerpunten, thema’s als gebieden. Hierdoor werken we actiegericht en waar mogelijk samen met anderen aan het realiseren van gestelde doelen. Elk programma bestaat uit een streefbeeld en een uitvoeringsagenda en komt zoveel als mogelijk op een co-creatieve manier tot stand. Deze manier van werken vervangt het werken met allerhande visies en beleidsstukken (zie ook: Relevante beleidsnota's). Het streefbeeld is een concretisering op speerpunt-, thema- of gebiedsniveau van wat wordt beoogd. Het biedt daarmee praktische handvatten voor de stap naar het realiseren van doelen. Dit deel wordt geactualiseerd wanneer evaluatie van de visie of monitoring van het programma daartoe aanleiding geven. De uitvoeringsagenda omvat alle beleidsontwikkeling, onderzoeken, pilots en projecten die worden uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken. De uitvoeringsagenda kan van jaar tot jaar steeds worden bijgesteld, al naar gelang de ontwikkelingen die er zijn, doelen die worden bijgesteld of kansen en knelpunten die zich voordoen.

Co-creatie
Door de jaren heen zien we de samenleving veranderen en zien we de rol van de gemeente in de samenleving veranderen. Voor de gemeente betekent dit een omslag naar beleidsontwikkeling en -uitvoering met meer participatie van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, het leveren van maatwerk en ruimte bieden voor zelforganisatie.
Een samenwerking tussen gelijkwaardige partners noemen we co-creatie. De rol van de gemeentelijke organisatie kan variëren binnen thema’s en gebieden: bijvoorbeeld als bevoegd gezag, in een faciliterende rol of in een voortrekkersrol, maar vaker is er sprake van een samenwerking tussen partners en zal dus waar mogelijk in co-creatie worden gewerkt. In die gevallen treedt de gemeente op als initiator of procesregisseur.

Wijkontwikkelingsplannen
In het doelstellingenakkoord is opgenomen dat voor elke wijk een wijkontwikkelingsplan met uitvoeringsagenda wordt gemaakt in een vorm die past bij de wijk. De bovenliggende ambities, opgaven en doelen zijn opgenomen in de strategie. Gelet op een integrale aanpak en herkenbare werkwijze is bij de inzet ("Wat gaan we ervoor doen") de terminologie aangepast aan de systematiek waarin de gemeente gaat werken. Dit betekent concreet dat we voor woonwijken met urgente of complexe opgaven werken met een gebiedsprogramma inclusief uitvoeringsagenda. Daar waar de opgaven minder complex zijn werken we met alleen de uitvoeringsagenda.

Programma 1. Gebiedsgericht werken

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Inclusief leven	1. We werken aan de hand van een programma 'inclusief leven', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. In Geldrop-Mierlo is er over de breedte bewustzijn dat het belangrijk is dat alle mensen goed mee kunnen doen in de samenleving en dat vertaalt zich naar gedrag van mensen en naar faciliteiten
	3. Er is binnen verenigingen, bedrijven, horeca en detailhandel structureel aandacht voor samenleven in verscheidenheid
	4. Publiekstoegankelijke gebouwen zijn goed toegankelijk voor mensen met beperkingen (conform toegankelijkheidseisen in bouwbesluit 2019)
	5. Inburgeringstrajecten zijn op maat, met een persoonlijk ontwikkelingsplan, zorg in natura en monitoring van de voortgang van inburgering
Sterke wijken en netwerken	6. We werken aan de hand van een programma 'sterke wijken en netwerken', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	7. We hebben als gemeente continu zicht op kansen en knelpunten in wijken, op het vlak van sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid, zodat we dichtbij de mensen staan, vertrouwen verdienen en (pro)actief in kunnen spelen op behoeften
	8. Buurtbewoners kennen elkaar en er zijn initiatieven voor het samen verbeteren van leefbaarheid in wijken tot stand gekomen en omarmd, ondersteund door de gemeente
	9. Er is een sterk netwerk binnen de ziekenhuiszorg, Wmo en langdurige zorg, gericht op zorg aan de groeiende groep mensen die tot hoge leeftijd (met fysieke beperkingen) zelfstandig wonen
	10. Er is op het vlak van vrijwilligerswerk/-taken een goede match van vraag en aanbod, voldoende ondersteuning van vrijwilligers (o.a. ten aanzien van kennis en vaardigheden) en kenbare waardering voor hun inzet

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Omgevingsvisie			4e kwartaal 2022
Strategie Sociaal Domein (Persoonlijk, dichtbij en verbonden)	2020-2025	juni 2020	2025

Wat gaan we ervoor doen?

Inclusief leven

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma 'inclusief leven', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van 'inclusief leven'
- Opstellen van een programma 'inclusief leven' (streefbeeld en uitvoeringsagenda)
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. In Geldrop-Mierlo is er over de breedte bewustzijn dat het belangrijk is dat alle mensen goed mee kunnen doen in de samenleving en dat vertaalt zich naar gedrag van mensen en naar faciliteiten

2023:
- Vaststellen van de lokale inclusie-agenda
- Communicatiestrategie ontwikkelen gericht op het betrekken van inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties bij het uitwerken en uitvoeren van de lokale inclusie-agenda
- Bij activiteiten specifiek aandacht besteden aan slachtoffers van Corona, mensen met long-Covid en kwetsbare mensen die nog in isolatie leven
- Bij ontwikkelingen in de leefomgeving (gebieds- en straatinrichting) en bij het organiseren van activiteiten wordt bewust aandacht besteed aan inclusiviteit
- Uitvoering geven aan het actieplan 'dementievriendelijk Geldrop-Mierlo' in samenwerking met de GGD, LEV-groep, bibliotheek, vrijwilligers en zorgorganisaties
- Via deelname aan lokale en regionale overleggen/netwerken (o.a. lerend netwerk dementie) kennis delen en verspreiden over dementie en langer thuis wonen

2024:
- Ontwikkellijnen inclusie-agenda uitwerken, inclusief overzicht benodigde uren en middelen 2024-2026
- Plan maken om de uitvoering binnen gemeente, bedrijven, verenigingen en maatschappelijke organisaties verder te verankeren
- Regulier maken dat bij ontwikkelingen in de leefomgeving (gebieds- en straatinrichting) en bij het organiseren van activiteiten bewust aandacht wordt besteed aan inclusiviteit
- Voorbereiden onderzoek mate van inclusief handelen in de samenleving

2025:
- Uitvoeren acties die voortkomen uit uitgewerkte ontwikkellijnen
- Onderzoeken in welke mate mensen hun omgeving 'inclusief inrichten' en inclusief handelen, om waar nodig de (uitvoering van de) inclusieagenda te verbeteren (dit werkt door in de uitvoeringsagenda 'inclusief leven')

2024-2026:
- Bijstellen en uitvoering geven aan het actieplan 'dementievriendelijk Geldrop-Mierlo' in samenwerking met de GGD, LEV-groep, bibliotheek, vrijwilligers en zorgorganisaties

03. Er is binnen verenigingen, bedrijven, horeca en detailhandel structureel aandacht voor samenleven in verscheidenheid

2023:
- Binnen de pilot ‘Happy op de club’ plan van aanpak maken voor het trainen van verenigingen en stichtingen ten behoeve van inclusieve deelname aan sportactiviteiten en culturele activiteiten
- Oriëntatie op mogelijkheden om monitor in te zetten voor ontwikkelingen in de samenleving, om het bijtijds te kunnen signaleren als er sub-samenlevingen ontstaan
- Samen met verenigingen, bedrijven, horeca en detailhandel uitwerken van een anti-discriminatie-aanpak en deze integreren in de lokale inclusie-agenda en het programma ‘inclusief leven’

2024:
- Binnen de pilot "Happy op de club' trainen van verenigingen en stichtingen ten behoeve van inclusieve deelname aan sportactiviteiten en culturele activiteiten

2025:
- Samen met verenigingen, bedrijven, horeca en detailhandel uitwerken van een diversiteitsaanpak en deze integreren in de lokale inclusie-agenda en het programma ‘inclusief leven’

2026:
- Uitvoeren van de diversiteitsaanpak en deze integreren in de lokale inclusie-agenda en het programma 'inclusief leven'

04. Publiekstoegankelijke gebouwen zijn goed toegankelijk voor mensen met beperkingen (conform toegankelijkheidseisen in bouwbesluit 2019)

2023:
Publiekstoegankelijke gebouwen (gemeentehuis, wijkgebouwen, verenigingsgebouwen, welzijnsaccommodaties) in eigendom van de gemeente:
- Laten keuren van publiekstoegankelijke gebouwen om zicht te krijgen op de benodigde verbetermaatregelen
- In de tijd plannen van de benodigde verbeteracties in de gebouwen (quick wins, deel 1, deel 2 en deel 3) en in de begroting ramen
- Realiseren van de quick wins (passend binnen het beschikbare budget, snel te realiseren)

2024:
Publiekstoegankelijke gebouwen (wijkgebouwen, verenigingsgebouwen, welzijnsaccommodaties) die niet in eigendom van de gemeente zijn en bedrijven, horeca en detailhandel:
- In gesprek gaan met eigenaren/beheerders over de noodzaak en mogelijkheden om wijkgebouwen, verenigingsgebouwen en welzijnsgebouwen te laten keuren en aan te passen, met het oog op het vergroten van bewustzijn en het krijgen van een beeld van de situatie en van knelpunten die eigenaren/beheerders ervaren

Eigendom gemeente:
- Realiseren verbeteracties deel 1

2025:
Eigendom gemeente:
- Realiseren verbeteracties deel 2

Niet in eigendom gemeente:
- Verkennen of het haalbaar en zinvol is om een stimuleringsregeling in het leven te roepen

2026:
Eigendom gemeente:
- Realiseren verbeteracties deel 3

05. Inburgeringstrajecten zijn op maat, met een persoonlijk ontwikkelingsplan, zorg in natura en monitoring van de voortgang van inburgering

2023:
- Evalueren van de uitvoering van de Wet inburgering om te toetsen of conform de wet- en regelgeving wordt gewerkt en of de uitvoering bijdraagt aan het realiseren van doelen, opgaven en ambities

2024:
- Bijstellen beleid adhv ontwikkelingen in de regelgeving en eigen ervaringen

Wat gaan we ervoor doen?

Sterke wijken en netwerken

Doelstellingen

06. We werken aan de hand van een programma ‘sterke wijken en netwerken’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘sterke wijken en netwerken’
- Opstellen van een programma ‘sterke wijken en netwerken’ met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Binnen het programma per wijk en buurt inzoomen op te realiseren verbeteringen
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

07. We hebben als gemeente continu zicht op kansen en knelpunten in wijken, op het vlak van sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid, zodat we dichtbij de mensen staan, vertrouwen verdienen en (pro)actief in kunnen spelen op behoeften

(Als gemeente in de rol van regisseur, verbinder, facilitator)

2023:
- Afronden van de inventarisatie in alle wijken van kansen en knelpunten, waar relevant op buurtniveau
- Verder inregelen van een laagdrempelig contact van wijk- en buurtbewoners met de gemeente, o.a. via gebiedsregisseurs
- Inregelen van zichtbaarheid van het college in wijken en buurten

2024:
- Doorontwikkelen van het laagdrempelig contact met wijk- en buurtbewoners

08. Buurtbewoners kennen elkaar en er zijn initiatieven voor het samen verbeteren van leefbaarheid in wijken tot stand gekomen en omarmd, ondersteund door de gemeente

2023:
- Continu ophalen van initiatieven en deze in samenhang plaatsen tot elkaar en tot de beleidsuitvoering door de gemeente (doelen, prioritering, planning) en de uitvoeringsagenda hierop aanpassen
- Vertalen van op te pakken zaken naar de praktische inzet op verschillende beleidsterreinen en de financiële consequenties (leidt mogelijk tot keuzes maken en/of prioritering)
- (Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties) uitvoeren van verbeteringen in wijken en buurten
- Opzetten van (pro)actieve berichtgeving vanuit de gemeente naar inwoners en ondernemers in wijken en buurten over ontwikkelingen en de wijk- en buurtagenda

2024-2026:
- Vertalen van op te pakken zaken naar de praktische inzet op verschillende beleidsterreinen en de financiële consequenties (leidt mogelijk tot keuzes maken en/of prioritering)
- (Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties) uitvoeren van verbeteringen in wijken en buurten

09. Er is een sterk netwerk binnen de ziekenhuiszorg, Wmo en langdurige zorg, gericht op zorg aan de groeiende groep mensen die tot hoge leeftijd (met fysieke beperkingen) zelfstandig wonen

2023:
- Organiseren van een meedenksessie met partners om ideeën te delen en te ontwikkelen

2024-2026:
- Vertalen van op te pakken zaken uit de meedenksessie naar praktische uitvoering

10. Er is op het vlak van vrijwilligerswerk/-taken een goede match van vraag en aanbod, voldoende ondersteuning van vrijwilligers (o.a. ten aanzien van kennis en vaardigheden) en kenbare waardering voor hun inzet

2023:
- Uitvoering geven aan het digitale platform Voor elkaar Geldrop-Mierlo, dat als doel heeft om vraag en aanbod aan elkaar te verbinden
- Met de LEV-groep continu prioriteren van hun inzet op het ondersteunen, waarderen en faciliteren van vrijwilligers
- Inbedden van ‘Vrijwilligers in het zonnetje’ als jaarlijks terugkerende festiviteit
- Verkennen van mogelijkheden voor het breed organiseren van trainingen op het vlak van BHV en EHBO, aansluitend op de vraag vanuit veel sportverenigingen hiernaar
- Onderzoeken van mogelijkheden om verenigingen te helpen om opleidingen aan te bieden voor jeugdtrainerschap, met als nevenwinst dat dit helpt bij de binding van jonge vrijwilligers
- Vragen om trainingen inventariseren die komen vanuit groepen gericht op het creëren van een sociaal netwerk (relatie met de uitbreiding van het budget eenmalige subsidie)

2024:
- Actualiseren van de aanpak gericht op vrijwilligers en deze opnemen in het programma ‘sterke wijken en netwerken’

2024-2026:
- Uitvoering geven aan het digitale platform Voor elkaar Geldrop-Mierlo, dat als doel heeft om vraag en aanbod aan elkaar te verbinden

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
1.2 Openbare orde en Veiligheid	**1.237**	**1.251**	**1.264**	**1.264**	**1.264**	**1.264**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**3.468**	**3.504**	**4.299**	**4.306**	**4.309**	**4.313**
Totaal Lasten	**4.705**	**4.754**	**5.563**	**5.570**	**5.573**	**5.577**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	**69**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.2 Openbare orde en Veiligheid	**40**	**22**	**22**	**22**	**22**	**22**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**622**	**654**	**662**	**662**	**662**	**662**
Totaal Baten	**730**	**676**	**684**	**684**	**684**	**684**
Saldo (baten -/- lasten)	**-3.975**	**-4.078**	**-4.879**	**-4.886**	**-4.889**	**-4.893**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 1	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid	1.090	660	15.720	0	17.470
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.245	22.378	520	0	24.143
Totaal productieve uren	**2.335**	**23.038**	**16.240**	**0**	**41.613**
Waarvan projecten:					
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	*933*	*0*	*40*	*0*	*973*

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 1	2023	2024	2025	2026
Formatie wijkplan De Coevering	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Werkbudget wijkontwikkeling De Coevering	-50.000	-100.000	-100.000	-100.000
Project True Friend (Forever)	-37.500	-56.625	-53.250	-53.250
Inzet programma Jeugd en Onderwijs; vrije tijd	-64.167	-45.042	-48.417	-48.417
Wijkvoorziening Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia (kapitaallasten)	0	0	0	-12.400
Wijkvoorziening Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia (kapitaallasten) (dekking tlv budget wijkaccommodaties)	0	0	0	12.400
Kinderopvang Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia (kapitaallasten)	0	0	0	-65.725
Huurinkomsten kinderopvang Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	0	0	0	65.725
Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning;				
1 fte beleidsmedewerker sociaal domein breed	-82.000	-82.000	-82.000	-82.000

Specificatie investeringen programma 1	2023	2024	2025	2026
Wijkvoorziening Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	0	248.000	248.000	0
Kinderopvang Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	0	1.314.500	1.314.500	0

Nieuw in MPB 2023-2026

Formatie en werkbudget wijkplan De Coevering

De Coevering is een wijk met veel kwaliteiten en kansen, waar veel mooie dingen gebeuren. Toch staat De Coevering in Geldrop-Mierlo vaak bovenaan verkeerde lijstjes. De komende jaren staan er verschillende ontwikkelingen op de agenda voor De Coevering. Het heeft de voorkeur om die ontwikkelingen zo veel als mogelijk in samenhang op te pakken. Hierom wordt er op een programmatische manier gewerkt aan de ontwikkelingen in deze wijk, samen met het Woonbedrijf, inwoners, ondernemers en verdere stakeholders. Hier is werkbudget en formatie voor nodig.

Benodigde formatie:
- Programmamanager/projectleider 0,89 fte
- Projectondersteuner 0,5 fte
- Medewerker communicatie 0,5 fte
- Gebiedsregisseur 0,67 fte
- Medewerker veiligheid/ondermijning 0,67 fte

Project True Friend (Forever)

Geld is benodigd om de basis van het project True Friend te verstevigen en uit te breiden naar de wat oudere doelgroep.

Inzet programma Jeugd en Onderwijs; vrije tijd

Dit biedt ruimte om te kijken of de inzet op interventies binnen de pijler 'vrije tijd' betekent dat we kunnen komen tot een ommekeer van meer curatieve zorg naar meer preventieve inzet.

Wijkvoorziening Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia

Vanuit het wijkontwikkelingsplan Skandia-Hulst volgt de behoefte van de buurtvereniging voor een eigen ruimte in het nieuw te bouwen schoolgebouw. Met name om ook ontmoeting overdag te realiseren en zo de eenzaamheid onder de ouderen in de wijk te verminderen. De buurtvereniging zelf betaalt mee via een gesubsidieerde huurconstructie. De realisatie van deze wijkvoorziening sluit aan bij de ambitie dat elke wijk in Geldrop-Mierlo over een wijkaccommodatie beschikt voor culturele activiteiten, zorg, maatschappelijke diensten en wijkverenigingsactiviteiten. In het kader van het accommodatiebeleid wordt voor elke wijk daarom geïnventariseerd of er al een wijkaccommodatie is, of die aansluit bij de behoeften van de inwoners en zo nee, wat nodig is om een geschikte accommodatie te realiseren.

Kinderopvang Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia (kapitaallasten en huurinkomsten)

Binnen de nieuwbouw van de scholen Hulst-Skandia zullen er ook ruimten gerealiseerd worden voor de verhuur aan kinderopvang. Hier staat voor eenzelfde bedrag aan huurinkomsten tegenover.

Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning
Uit de capaciteitsplanning blijkt dat er voor het reguliere werk (inclusief bestaande ontwikkelingen) meer formatie nodig is dan beschikbaar. Het tekort bedraagt in totaal 9,49. De hier opgenomen formatievraag is daar onderdeel van.
Zie ook: paragraaf Bedrijfsvoering, Capaciteitsbeeld. Het gaat om:
- 1 fte beleidsmedewerker sociaal domein breed; in verband met de toenemende vergrijzing en het langer thuis wonen van ouderen komt er de komende jaren veel op de gemeente af, met name op het gebied van Wmo. Daarnaast is een belangrijk onderwerp het verkleinen van gezondheidsverschillen (onder andere in het kader van Fit & Pit) en de meer preventieve kant in de ziekenhuiszorg. Dit vraagt afstemming met lokale partners inclusief een gezamenlijk streefbeeld. Ook op het gebied van jeugdhulp is er veel te doen voor de gemeente, met name binnen 10 voor de Jeugd en 21 voor de Jeugd. Dit alles vraagt extra capaciteit binnen het sociaal domein.

Programma 2. Economie en vastgoed

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Economische kracht	1. We werken aan de hand van een programma economische kracht waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. 35% van de bedrijventerreinen is gerevitaliseerd en verduurzaamd
	3. Voor alle bedrijventerreinen is er een profiel en strategie
	4. Het aanbod en de kwaliteit van recreatieve voorzieningen is vergroot
	5. Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo
	6. Er zijn twee grootschalige, terugkerende evenementen geïntroduceerd in Geldrop-Mierlo
	7. Er is een goede ondernemersstructuur waarlangs de ondernemers in Geldrop-Mierlo onderling afstemmen en in gesprek zijn met de gemeentelijke organisatie (bestuurlijk en ambtelijk)

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Economisch beleidsplan		7 februari 2022	
Bedrijventerreinenstrategie	n.v.t.	1 februari 2016	
Ondernemersfonds Geldrop	n.v.t.	5 november 2012	
Ondernemersfonds Mierlo	n.v.t.	26 november 2012	
Centrumplan Geldrop	n.v.t.	16 december 2013	
Ontwikkelingsvisie Centrum Geldrop (op weg naar een compact, vitaal en gastvrij centrum)	n.v.t.	16 december 2019	
Visie op supermarktstructuur	n.v.t.	28 september 2015	
Beeldkwaliteitsplan voor Geldrop Centrum	n.v.t.	11 juli 2016	
Reclame- en terrassenbeleid voor Geldrop Centrum	n.v.t.	11 juli 2016	
Gevelsubsidieregeling voor Geldrop centrum	n.v.t.	13 mei 2019	
Regionale detailhandelsvisie (MRE) en sub-regionale detailhandelsvisie (SGE)	n.v.t.	27 juli 2015	
Programmering bedrijventerreinen SGE + financieel arrangement		27 september 2021	4e kwartaal 2025
Regionaal Ontwikkel Fonds SGE		7 juni 2021	4e kwartaal 2025
Samenwerkingsagenda SGE 2018-2025	2018-2025	18 december 2017	3e kwartaal 2025
Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed (onderdeel van		2016-2020 31 oktober	1e kwartaal 2023

accommodatiebeleid)		2016	
Accommodatiebeleid (Mierlo en afwegingskader algemeen)		december 2021	2023
Accommodatiebeleid (Geldrop)		--	2023
Groots! Een hoogwaardig en toegankelijk voorzieningenaanbod in het SGE		12 juli 2021	
Kaders brede centrumplan Geldrop		11 juli 2022	
Meerjaren onderhoudsplan gebouwen	2016-2020	31 oktober 2016	1e kwartaal 2023

Wat gaan we ervoor doen?

Economische kracht

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma economische kracht waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘economische kracht’
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023 (het programma ‘economische kracht’ met daarin een streefbeeld en uitvoeringsagenda is nog in 2022 door het college vastgesteld)

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. 35% van de bedrijventerreinen is gerevitaliseerd en verduurzaamd

In het doelstellingenakkoord staat 50%. Bij de uitwerking van de benodigde inzet op dit doel werd geconstateerd dat, om dit doel te bereiken, de inzet van vele partijen nodig is. Deze samenwerking moet eerst verdere vorm krijgen voordat overgegaan kan worden tot realisatie. Daarom stellen wij voor om het percentage richting 2026 naar beneden bij te stellen. De ambitie blijft uiteraard in stand en zal in 2024 en verder nadere vorm en uitvoering krijgen. Hieronder volgt de voorgestelde inzet over de jaren 2023-2026:

2023:
- Minimaal bij één bedrijventerrein aan de buitenzijde de uitstraling verbeteren (o.a. door vergroenen), conform de tactiek om eerst focus te leggen op de uitstraling van de bedrijventerreinen
- Initiëren van pilots op bedrijventerreinen op het vlak van energie besparen, opwek van energie en pareren van transport- en eventuele afnameschaarste
- Stimuleren en ondersteunen van ondernemers om de milieubarometer toe te passen
- Ondersteunen van ondernemersverenigingen bij het zoeken naar subsidiemogelijkheden op het vlak van innovatie en duurzaamheid (mbv subsidieadviseur Trias)

2024:
- (Bij voldoende draagvlak) verbeteren van de uitstraling van de buitenkanten van een tweede bedrijventerrein
- Stimuleren van verduurzaming door bedrijven, zodat minimaal 10 bedrijven verduurzamingsstappen hebben gezet
- Onderzoeken of samen met ondernemers arrangementen met verduurzamingsproducten en -diensten kunnen worden samengesteld
- Maken van een kosten-/batenafweging voor het aanstellen of inhuren van een innovatieadviseur die ondernemers kan helpen

2025:
- (Bij voldoende draagvlak) verbeteren van de uitstraling óp de twee bedrijventerreinen
- Stimuleren van verduurzaming door bedrijven, zodat nog eens 10 bedrijven verduurzamingsstappen hebben gezet

2026:
- (Bij voldoende draagvlak) verbeteren van de uitstraling van een derde bedrijventerrein (zowel buitenzijde als op het terrein)

03. Voor alle bedrijventerreinen is er een profiel en strategie

2023:
- Actualiseren van de bedrijventerreinenstrategie (clustering bedrijventerreinen) en de profilering per bedrijventerrein en deze integreren in het programma economische kracht
- Voor één bedrijventerrein starten met het vertalen van de profilering naar regels in het omgevingsplan
- Oriënteren op het realiseren van een bedrijfsverzamelgebouw voor start-ups

2024:
- Met ondernemers binnen de diverse bedrijventerreinen verkennen hoe te sturen op instroom van bedrijven die binnen de profilering passen en op uitstroom van bedrijven die elders in de regio beter aansluiten
- Voor nog eens drie bedrijventerreinen de profilering vertalen naar regels in het omgevingsplan

2025:
- Voor nog eens vier bedrijventerreinen de profilering vertalen naar regels in het omgevingsplan

04. Het aanbod en de kwaliteit van recreatieve voorzieningen is vergroot

2023:
- Inventariseren bij inwoners, bezoekers en ondernemers hoe zij de recreatieve voorzieningen waarderen
- Oppakken van de quick wins die uit de inventarisatie naar voren komen
- Vernieuwen van de dienstverleningsovereenkomst met Stichting Villagemarketing voor een termijn van vier jaar (in plaats van één jaar), zodat de stichting kan doorontwikkelen, een meerjarige strategie kan hanteren voor het recreatief positioneren van Geldrop-Mierlo en zich beter kan inzetten voor marketing- en communicatie-acties
- Afstemmen met Stichting Villagemarketing en de betrokkenen over het verder positioneren, promoten en optimaliseren van de parels in Geldrop-Mierlo (Landgoed Kasteel Geldrop, Weverijmuseum, Katoenpad, Dierenrijk, Strabrechtse Heide, Sang en Goorkens)
- Onderzoeken van de mogelijkheden voor het vestigen van horecagelegenheden in gebieden waar natuurrecreatie voorzien is
- Samen met buurgemeenten onderzoeken welke uitbreiding van recreatiemogelijkheden kan plaatsvinden op Landgoed Gulbergen en in natuurgebied Strabrechtse Heide, als regionale trekkers

2024:
- Inventariseren bij inwoners, bezoekers en ondernemers hoe zij de recreatieve voorzieningen waarderen en dit afzetten tegen de waardering vorig jaar
- Aanwijzen van een gebied waar natuurrecreatie is voorzien als plek waar zich horeca kan vestigen, icm het realiseren van een natuurpoort

2025:
- Inventariseren bij inwoners, bezoekers en ondernemers hoe zij de recreatieve voorzieningen waarderen en dit afzetten tegen de waardering vorige jaren
- (Bij voldoende draagvlak) voorbereiden van het realiseren van een natuurpoort en oriënteren op de vestiging van horeca daarbij

05. Het aanbod van recreatieve voorzieningen, activiteiten en evenementen is bekend binnen en buiten Geldrop-Mierlo

2023:
- Verbeteren van het via de website geldrop-mierlo.nl en social mediakanalen onder de aandacht brengen van mogelijkheden tot recreëren in Geldrop-Mierlo en het doorgeleiden van mensen naar de site visitgeldropmierlo.nl
- Bijdragen aan het beschikbaar hebben van alle relevante informatie over recreëren in Geldrop-Mierlo op de site visitgeldropmierlo.nl
- Samen met strategische partners en ondernemers verkennen van de mogelijkheden voor citybranding en toepassing hiervan binnen bestaande concepten, activiteiten en evenementen

06. Er zijn twee grootschalige, terugkerende evenementen geïntroduceerd in Geldrop-Mierlo

2023:
- In samenwerking met Stichting Villagemarketing, jongerenwerk en andere initiatiefnemers verkennen van de behoeften voor een terugkerend evenement (voor jongeren) en op welke plek in Geldrop-Mierlo dat kan landen
- Actualiseren van het streefbeeld voor evenementen met het oog op kwaliteit van evenementen, congruentie van evenementen en helderheid over het gebruik van evenementlocaties en dit (a) integreren binnen het programma economische kracht en (b) vertalen naar regels in het omgevingsplan

2024:
- (Bijdragen aan het) organiseren van het evenement dat in 2023 is uitgewerkt (pilotjaar), o.a. door in te zetten op een sterkere samenhang tussen ondernemers en verenigingen
- Met relevante partijen verkennen van een tweede evenement

2025:
- (Bijdragen aan het) organiseren van de beide evenementen die in 2023 en 2024 zijn uitgewerkt

07. Er is een goede ondernemersstructuur waarlangs de ondernemers in Geldrop-Mierlo onderling afstemmen en in gesprek zijn met de gemeentelijke organisatie (bestuurlijk en ambtelijk)

2023:
- Samen met de ondernemersverenigingen organiseren van meer activiteiten en onderzoeken van verdere samenwerking om het economisch platform door te ontwikkelen en samen meer voor elkaar te krijgen
- Samen met ondernemersverenigingen en brancheorganisaties (VNO-NCW, Koninklijke Horeca Nederland) verkennen van het versterken van de organisatiegraad
- (Bij voldoende draagvlak) ondersteunen en faciliteren van het oprichten van een ondernemersfonds
- Experimenteren met co-creatie ondernemers ten aanzien van beleidsontwikkeling en -uitvoering
- Organiseren van netwerk- en dialoogbijeenkomsten voor een laagdrempelig onderling contact en contact met de gemeente en dit in het reguliere taakuitvoering integreren

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	**30**	**0**	**57**	**64**	**64**	**57**
3.1 Economische ontwikkeling	**491**	**375**	**489**	**489**	**620**	**620**
3.3 Bedrijfsloket en - regelingen	**84**	**90**	**4**	**4**	**4**	**4**
3.4 Economische promotie	**351**	**466**	**386**	**386**	**386**	**393**
Totaal Lasten	**956**	**931**	**936**	**943**	**1.074**	**1.074**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	**180**	**158**	**68**	**68**	**68**	**68**
3.1 Economische ontwikkeling	**92**	**35**	**36**	**36**	**36**	**36**
3.3 Bedrijfsloket en - regelingen	**1**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
3.4 Economische promotie	**564**	**548**	**593**	**593**	**593**	**593**
Totaal Baten	**837**	**745**	**700**	**700**	**700**	**700**
Saldo (baten -/- lasten)	**-119**	**-187**	**-236**	**-243**	**-374**	**-374**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 2	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling	3.479	0	0	200	3.679
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0
Taakveld 3.4 Economische promotie	1.164	0	0	0	1.164
Totaal productieve uren	**4.643**	**0**	**0**	**200**	**4.843**

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 2	2023	2024	2025	2026
Stelpost actualisatie meerjarig onderhoudsplan gebouwen	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Extern gegevensbeheer onderhoud MJOP's	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning;				
0,70 fte medewerker accommodatiebeleid en overige taken	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000
Restaureren torentje Oude Raadhuis in Mierlo (kapitaallasten)	0	0	0	-1.750
Akoestiek panelen sporthal De Weijer (kapitaallasten)	0	0	-5.000	-5.000
Ophoging jaarlijks krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed (kapitaallasten)	0	-3.333	-6.667	-10.000
Vernieuwing interieur villa (kapitaallasten)	0	-8.500	-8.500	-8.500

Specificatie investeringen programma 2	2023	2024	2025	2026
Restaureren torentje Oude Raadhuis in Mierlo	0	0	35.000	0
Akoestiek panelen sporthal De Weijer	0	75.000	0	0
Ophoging jaarlijks krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed	50.000	50.000	50.000	50.000
Vernieuwing interieur villa	85.000	0	0	0

Stelpost actualisatie meerjarig onderhoudsplan gebouwen
Een meerjarig onderhoudsplan, hierna te noemen MJOP, dient als basis voor de budgettering en planning van het noodzakelijke groot onderhoud aan gemeentelijk vastgoed. In 2022 is de gemeente Geldrop-Mierlo bezig om alle objecten in eigendom in kaart te brengen en het MJOP te actualiseren met als doel dat het MJOP de basis is van alle werkzaamheden en onderhoud aan het vastgoed. Op basis van het MJOP is de gemeente in staat werkzaamheden in te plannen, aan te besteden en de geoffreerde werkzaamheden financieel te toetsen. Het MJOP is de basis voor het efficiënt en kostenbewust beheren en onderhouden van het onroerend goed.

Alle gebouwen in eigendom van de gemeente zijn voor het laatst geïnspecteerd en geactualiseerd in 2016. Normaliter wordt deze actualisatie om de 4 jaar uitgevoerd. Door personeelswijzigingen hebben wij dit helaas niet eerder kunnen doen. In 2022 is gestart met een nieuwe inspectieronde van 75 gebouwen. Begin 2023 is het MJOP opnieuw geactualiseerd en beoordeeld op de actuele onderhoudstoestand. Met de actualisaties van de gebouwen is gekeken naar het gewenste onderhoudsniveau ("redelijk" zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767), d.w.z. dat onderhoud waarvan geen noodzaak is deze op korte termijn te vervangen of uit te voeren doorgeschoven worden naar volgende jaren. Dit betreft bijvoorbeeld het esthetisch onderhoud. Noodzakelijk vervangend onderhoud dat te maken hebben met Veiligheid, Gezondheid, Wet - en regelgeving en Bedrijfsprocessen worden volgens planning uitgevoerd.

Op basis van het nu geactualiseerde MJOP (op basis van 75 gebouwen waarvan 50 geactualiseerd) volgt dat er naar verwachting een extra jaarlijkse storting in de voorziening onderhoud gebouwen benodigd is van gemiddeld € 400.000,- per jaar. Deze storting is hoger dan het onderhoudsbudget van de afgelopen jaren, omdat rekening is gehouden met o.a. prijsindexatie 2022 t.o.v. 2016, herijking van het totale MJOP (er zijn meer assets opgenomen die in 2016 niet inzichtelijk waren) en wettelijke kaders (gedwongen maatregelen die genomen moeten worden, wet -en regelgeving en duurzaamheid maatregelen). Deze stijging wordt vooral ook veroorzaakt door de explosieve stijging van de kosten van bouwmaterialen. Bijvoorbeeld: het vervangen van glas dat aan een hogere standaard moet voldoen waardoor het duurder is dan waar in 2016 rekening mee is gehouden.

Naar aanleiding van de inspectie zal het MJOP eind dit jaar geactualiseerd zijn. Begin volgend jaar zal het nieuwe MJOP met onderbouwing voorgelegd worden ter besluitvorming met een definitieve aanpassing van de jaarlijkse storting voor het groot onderhoud in de begroting 2023 en verder.

Extern gegevensbeheer onderhoud MJOP's
Dit jaar worden de geactualiseerde MJOP's van de Vastgoedportefeuille gerealiseerd. Om deze komende jaren actueel te houden is extern gegevensbeheer noodzakelijk. Extern beheer bestaat onder andere uit: maandelijks muteren, 20% herinspecties van vastgoedportefeuille, indexeren. Hiervoor is een structureel bedrag noodzakelijk van € 17.000,- .

Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning
Uit de capaciteitsplanning blijkt dat er voor het reguliere werk (inclusief bestaande ontwikkelingen) meer formatie nodig is dan beschikbaar. Het tekort bedraagt in totaal 9,49. De hier opgenomen formatievraag is daar onderdeel van.
Zie ook: paragraaf Bedrijfsvoering, Capaciteitsbeeld. Het gaat om:
- 0,70 fte accommodatiebeleid en overige taken.

Restauratie torentje Oud Raadhuis in Mierlo
Gezien de huidige staat van het klokkentorentje is restauratie noodzakelijk. Naar aanleiding van inspectierapport monumentenwacht. Hiervoor is een investering nodig van € 35.000,-.

Aanbrengen akoestische panelen sporthal De Weijer
Aanpassen om nagalmtijd te reduceren. Voor de akoestiek in een sportruimte is de akoestieknorm NOC*NSF-US1-BF1; nagalmtijd en achtergrondgeluidniveau, d.d. mei 2005 van toepassing, inclusief de bijbehorende meetmethode ISA-NA.1.1, één en ander zoals vastgesteld in de normcommissie 'Overdekte Multidisciplinaire Sportaccommodaties'. Hiervoor is een investering nodig van € 75.000,-.

Ophoging jaarlijks krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed
Het nemen van duurzaamheidsmaatregelen valt alleen in het standaard onderhoud van ons vastgoed indien het een vervangingsinvestering betreft. Alle andere duurzaamheidsinvesteringen worden gezien als afzonderlijke investeringen die apart in de begroting geactiveerd moeten worden. Momenteel is in de begroting 2022 – 2025 jaarlijks een investeringskrediet opgenomen voor verduurzaming gemeentelijk vastgoed van € 100.000,- per jaar. Vanwege huidige ontwikkelingen in de markt, zoals prijsindexatie en de noodzaak om versneld te verduurzamen, willen we het investeringskrediet verhogen naar een bedrag van € 150.000,- per jaar. Daarnaast willen wij versneld zo veel mogelijk duurzaamheidsmaatregelen nemen.

Vernieuwing interieur villa
Bij de verbouwing van het gemeentehuis is de villa aan de buitenkant opnieuw geschilderd en zijn er cosmetisch enkele aanpassingen gedaan. De afgelopen jaren hebben wij ervaren dat de interne staat van de villa niet voldoet aan de huidige tijd, in comfort maar ook in representatieve zin. Om dit op niveau te brengen is een eenmalige investering nodig van € 85.000,-.

Programma 3. Veiligheid en handhaving

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Leefbaarheid en veiligheid	1. We werken aan de hand van een programma leefbaarheid & veiligheid waarbinnen ontwikkelingen op het vlak van veiligheid in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. De overlast van bedrijven nabij woonomgevingen is verminderd
	3. Veiligheidsissues en woonoverlast in wijken en buurten worden structureel adequaat aangepakt
	4. Er is zichtbare handhaving, ook buiten kantoortijden en op basis van klachten
	5. De weerbaarheid van risicogroepen tegen ondermijning is vergroot, waardoor er minder sprake is van georganiseerde criminaliteit (er wordt voldaan aan de Brabantse weerbaarheidsnorm)
	6. Samen met partners weten we effectief en adaptief preventieve en repressieve barrières op te werpen tegen het plegen van georganiseerde criminaliteit en ondermijning
	7. De weerbaarheid van risicogroepen (jeugd, senioren en ondernemers) tegen cybercriminaliteit is vergroot
	8. Signalen van radicalisering worden opgevangen en er wordt effectief op gehandeld
	9. De samenwerking en gegevensdeling tussen gemeente, politie, woningcorporaties en zorgorganisaties in relatie tot woonoverlast is structureel georganiseerd

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kadernota Integraal veiligheidsplan 2019-2022	2019-2022	10 december 2018	Begin 2023
Algemene Plaatselijke Verordening		29 juni 2022	2023
Handhavingsbeleidsplan ‘Handhaven met focus’	2021-2024	26 oktober 2021	2024
Beleidsplan ex. art.14 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2020	2020-2023	N.v.t.	2023
Visie 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	2021-2025	N.v.t.	2026

Wat gaan we ervoor doen?

Leefbaarheid en veiligheid

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma leefbaarheid & veiligheid waarbinnen ontwikkelingen op het vlak van veiligheid in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- In regioverband en basisteamverband bepalen van de prioriteiten op het gebied van veiligheid
- Uitvoering geven aan landelijke en regionale prioriteiten en prioriteiten binnen het basisteam
- Opzetten van co-creatie op het vlak van 'leefbaarheid en veiligheid'
- Opstellen van het programma 'leefbaarheid & veiligheid' met daarin een streefbeeld en uitvoeringsagenda
- Uit het streefbeeld en de uitvoeringsagenda destilleren van het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026, zoals regionaal afgesproken
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. De overlast van bedrijven nabij woonomgevingen is verminderd

2023:
- Samen met de bewuste bedrijven verkennen of er een alternatieve locatie is waar het bedrijf zich kan vestigen
- Met de bewuste bedrijven het gesprek aangaan welke fysieke, dan wel bedrijfsvoeringsmaatregelen het bedrijf kan nemen om de overlast te beperken
- Effectiever en efficiënter maken van risicogerichte en informatiegestuurde toezicht en handhaving bij bedrijven (gericht op het voeren van het gesprek met bewuste bedrijven om overlast te beperken)

03. Veiligheidsissues en woonoverlast in wijken en buurten worden structureel adequaat aangepakt

2023:
- Samen met inwoners kijken welke veiligheidsproblemen op welke wijze gezamenlijk opgepakt kunnen worden
- Voor specifieke cases samen met woningcorporaties en politie aangaan van een convenant woonoverlast met daarin werkafspraken voor een gezamenlijke aanpak van probleemsituaties (bijv. illegale bewoning)
- Samen met partners werken aan een persoonsgerichte aanpak voor specifieke complexe casuïstiek
- Verkennen met partners in wijken en buurten hoe de 'aanpak achter de voordeur' verder vorm kan krijgen (bijv. samen met de wijk-GGD'er)
- Binnen toezicht en handhaving focus leggen op het signaleren van en optreden tegen kleine ergernissen (met name parkeren, hondenpoep, afvalbijzettingen, zwerfafval) door wijkschouwen en inzet van BOA's

2024-2026:
- Verder ontwikkelen risicogestuurde en informatiegestuurde toezicht en handhaving

04. Er is zichtbare handhaving, ook buiten kantoortijden en op basis van klachten

2023:
- Vergroten van de inzet van de extern ingehuurde partij voor meer inzet buiten kantoortijden en een meer flexibele inzet op specifieke casussen en tijdstippen (samenwerking hierop binnen de Dommelstroomgemeenten)
- Oriënteren op uitbreiding van de interne capaciteit om na te gaan in hoeverre dit een meerwaarde heeft op effectniveau (risicobeheersing) in relatie tot de extra kosten
- Het verbeteren van de zichtbaarheid en uitstraling van handhaving door een structurele verbeterslag in communicatie richting de inwoner
- Bij wijk- en buurtactiviteiten aanwezig zijn om met wijk- en buurtbewoners in gesprek te komen

2024-2026:
- Bij wijk- en buurtactiviteiten aanwezig zijn om met wijk- en buurtbewoners in gesprek te komen

05. De weerbaarheid van risicogroepen tegen ondermijning is vergroot, waardoor er minder sprake is van georganiseerde criminaliteit (er wordt voldaan aan de Brabantse weerbaarheidsnorm)

2023:
- Doorontwikkelen van instrumentarium voor inzet op scholen en bij (sport)verenigingen om jeugdigen te informeren over criminele praktijken om hen bewust te maken van risico's (bijv. True friend)
- In beeld brengen van kwetsbaarheden op bedrijventerreinen (met gebruikmaking van reeds ontwikkelde indicatorensets en de handreiking bedrijventerreinen

06. Samen met partners weten we effectief en adaptief preventieve en repressieve barrières op te werpen tegen het plegen van georganiseerde criminaliteit en ondermijning

2023:
- In RIEC-verband afhandelen van casuïstiek, waarbij we optreden als één smart overheid
- Voeren van casusoverleg voor een persoonsgerichte aanpak
- Beter neerzetten van de structuur voor casusregie
- Organiseren van trainingen voor medewerkers en externe partners voor het herkennen van signalen van situaties van mensenhandel
- Aanwijzen van een aandachtsfunctionaris mensenhandel en inregelen van een meldroute
- Inzet van een contactfunctionaris voor het laagdrempelig kunnen melden van signalen van ondermijnende criminaliteit (drugsproductie en -handel, mensenhandel, witwassen)

07. De weerbaarheid van risicogroepen (jeugd, senioren en ondernemers) tegen cybercriminaliteit is vergroot

2023:
- Ontwikkelen en voortzetten van instrumentarium voor het vergroten van de weerbaarheid van jeugd, senioren en MKB (bijv. hackshield)

08. Signalen van radicalisering worden opgevangen en er wordt effectief op gehandeld

2023:
- Medewerkers trainen om signalen van de radicalisering te herkennen

09. De samenwerking en gegevensdeling tussen gemeente, politie, woningcorporaties en zorgorganisaties in relatie tot woonoverlast is structureel georganiseerd

2023:
- Opstellen van een convenant woonoverlast met politie en corporaties

2025:
- Evalueren van het convenant en verkennen hoe zorgorganisaties kunnen aanhaken

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

Zorg- en veiligheidshuis Brabant Zuidoost
In het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost werken gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties samen om de veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost te verbeteren.

Taskforce RIEC Brabant-Zeeland
De taskforce RIEC Brabant-Zeeland en het BOT (Bestuurlijk Ondersteunings Team) ondersteunen gemeenten en andere veiligheidspartners bij de herkenning en aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweerzorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:
- Adequaat te reageren op spoedeisende hulpvragen van inwoners, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
- Het in beeld brengen van risico's;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)
In 2019 is door het college ingestemd met het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht (ROK). Hierdoor wordt vanuit een collectief en regionaal belang vanaf 1 januari 2020 de uitvoering van milieutoezicht en -handhaving bij alle bedrijven en activiteiten door de ODZOB uitgevoerd. Daarbij zijn alle milieurisico’s afgedekt in overeenstemming met de regionale probleemanalyse en artikel 7.2 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	**2.107**	**2.135**	**2.141**	**2.141**	**2.138**	**2.138**
Totaal Lasten	**2.107**	**2.135**	**2.141**	**2.141**	**2.138**	**2.138**
Baten						
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	**95**	**77**	**133**	**133**	**133**	**133**
Totaal Baten	**95**	**77**	**133**	**133**	**133**	**133**
Saldo (baten -/- lasten)	**-2.012**	**-2.058**	**-2.008**	**-2.008**	**-2.005**	**-2.005**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 3	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	300	300	1.039	0	1.639
Totaal productieve uren	**300**	**300**	**1.039**	**0**	**1.639**

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 3	2023	2024	2025	2026
Vergroten inzet extern ingehuurde partij toezicht & handhaving	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Vergroten inzet extern ingehuurd partij toezicht & handhaving (dekking uit stelpost meicirculaire 2022)	28.000	28.000	28.000	28.000

Specificatie investeringen programma 3	2023	2024	2025	2026

Nieuw in MPB 2023-2026

Vergroten inzet extern ingehuurde partij toezicht & handhaving

Binnen vijf van de zes Dommelstroom gemeenten wordt gebruik gemaakt van een externe partij voor toezicht en handhaving op specifieke casuïstiek en met name in avonden en weekenden. De zichtbaarheid wordt hierdoor een stukje groter en indien zich in avonden en weekenden iets voordoet waarbij direct toezicht nodig is, hebben we meestal een koppel toezichthouders paraat. Dit zorgt voor veel flexibiliteit. Door het samenwerkingsverband tussen gemeenten wordt een beschikbaarheid gecreëerd over verschillende middagen en avonden (ook in het weekend) terwijl slechts een evenredig deel van de uren per gemeente hoeft te worden vergoed. Het afgelopen jaar hebben we als pilot drie uren per week gebruik gemaakt van deze diensten. Resultaten zijn erg positief waardoor het volledig meedraaien met het samenwerkingsverband te adviseren is. We kopen dan zes uren per week in en krijgen een beschikbaarheid van 30 uren per week. Vanuit de meicirculaire 2022 worden extra gelden ontvangen om deze kosten mee te kunnen dekken.

Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Dienstverlening	Zie: uitgeschreven doelen Dienstverlening bij "Wat gaan we er voor doen"
Bestuursontwikkeling	Zie: uitgeschreven doelen Bestuursontwikkeling bij "Wat gaan we er voor doen"

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Samenwerkingsagenda 2018-2025 Stedelijk Gebied Eindhoven	2018-2025	december 2017	2025
Veerkrachtig Bestuur: visie op de bestuurlijke toekomst van Geldrop-Mierlo		31 augustus 2015	
Samenwerkingsakkoord 2019-2022 Metropoolregio Eindhoven	2019-2022	11 maart 2019	2022
Informatiebeleid Dommelvallei 2021-2025	2021-2025	8 juni 2021	2025

Wat gaan we ervoor doen?

Dienstverlening

Doelstellingen

01. Zie: uitgeschreven doelen Dienstverlening bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. Meer werken vanuit de klantreis en het daarvoor vereenvoudigen van de systemen, zodat de toegang tot ondersteuning voor inwoners laagdrempeliger wordt
2. De kernwaarden van de gemeentelijke organisatie komen tot uiting in alle functies en rollen binnen de ambtelijke organisatie en de uitvoering daarvan
3. De gewenste manier van optreden en houding is gemeengoed voor alle medewerkers ("ja, mits...")
4. De gemeentelijke systemen ondersteunen een kwalitatieve en efficiënte dienstverlening
5. De gemeente verstrekt structureel gevraagd en ongevraagd tijdige, heldere informatie over producten, diensten, beleidsontwikkelingen en projecten via verschillende communicatievormen zodat de juiste mensen worden bereikt
6. De gemeente heeft continu een actueel beeld van wat er binnen en buiten gemeente leeft en van het opspelen van issues en sentimenten, voor een directer contact met inwoners en ondernemers (waardoor er in de uitvoering van taken, beleidsontwikkeling, bestuursadvisering en communicatie (sneller) op kan worden ingespeeld)

Inzet in de periode 2023-2026:
- Uitbouwen / concretiseren van het dienstverleningsconcept in 2023 (als onderdeel van de strategie)
- Uitwerken en toepassen van een handreiking dienstverlening (2023), als helder kader voor het gewenste gedrag van medewerkers, met daarin normen voor bereikbaarheid en reactietermijnen voor brieven, mails en online reacties en deze handreiking actief delen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties
- Uitvoeren van nieuw onderzoek naar de telefonische bereikbaarheid van de gemeente (2023)
- Oriënteren op de mogelijkheid om het rijbewijs digitaal te verlengen
- Aanpassen van werkprocessen vanwege de invoeren van de Wet Open overheid
- Invoeren van het nieuwe telefoonsysteem (nav de aanbesteding hiervan in 2022), op zo'n manier dat mensen die de gemeente bellen hier zo min mogelijk hinder van ondervinden
- Implementeren van een subsidievolgsysteem waardoor de organisatie meer in control is op subsidieprocessen en beter kan worden voldaan aan deadlines
- Evalueren van het gebruik van de chatbot die eind 2022 is ingevoerd en uitbreiden daarvan door meer producten erin op te nemen en een operator vanuit het TIC eraan te koppelen voor als een contact er niet met de chatbot uitkomt
- In 2023 Engelstalig maken van content voor de belangrijkste producten en dit in de opvolgende jaren verder uitbouwen (obv Europese wet- en regelgeving)
- Het uitbreiden van de inzet van communicatiemiddelen (bijv. nieuwsbrieven, podcasts)
- Doorontwikkelen van de in 2022 opgestarte 'newsroom' door het ontsluiten van de vergaarde informatie naar de verschillende teams en het gebruik daarvan te versterken (voor het communicatiever maken van de organisatie)

Wat gaan we ervoor doen?

Bestuursontwikkeling

Doelstellingen

02. Zie: uitgeschreven doelen Bestuursontwikkeling bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. De raad is steevast voorafgaand aan ontwikkeling in de positie om kaders te stellen
2. Het college heeft de benodigde armslag om met slagkracht in regionaal en subregionaal te kunnen acteren, vertrekkend vanuit een helder kader vanuit de raad
3. Het participatiebeleid wordt aangepast op het werken met co-creatie
4. Inzicht in/ afspraken over de wijze waarop de raad vooraf wordt geïnformeerd danwel betrokken bij de voorbereiding van programma's
5. Het toepassen van de gewenste bevoegdheidsverdeling tussen college en raad van het omgevingsplan, wat doorwerkt in het karakter en de vorm van beleids- dan wel beoordelingsregels

Inzet in de periode 2023-2026:
- Toepassen van kaderstelling aan de voorkant ontwikkelingen die in co-creatie worden opgepakt
- Bestuurlijk en ambtelijk afstemmen over het betrekken van de raad bij de vertaling naar programma's

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Metropoolregio Eindhoven
We werken met 21 gemeenten samen in de Metropoolregio met het doel om onze internationale concurrentiepositie te behouden en te verstevigen. De samenwerking spitst zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied.

Dienst Dommelvallei
Het doel van deze samenwerking is een betere kwaliteit, verminderde kwetsbaarheid, lagere kosten en goed werkgeverschap op het gebied van de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control.

Stedelijk Gebied Eindhoven
Hoewel op basis van de wettelijke bepalingen de samenwerking Stedelijk Gebied Eindhoven geen verbonden partij is, heeft uw gemeenteraad aangegeven deze samenwerking wel als zodanig te beschouwen. De samenwerking is gebaseerd op een samenwerkingsagenda en een convenant. In het jaarprogramma zijn concrete afspraken opgenomen voor de beleidsterreinen Economie, Wonen, Evenementen en voorzieningen, Ruimte.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.1 Bestuur	**2.039**	**2.309**	**2.357**	**2.334**	**2.334**	**2.334**
0.2 Burgerzaken	**1.710**	**1.562**	**1.482**	**1.482**	**1.482**	**1.482**
Totaal Lasten	**3.749**	**3.870**	**3.839**	**3.816**	**3.816**	**3.816**
Baten						
0.1 Bestuur	**27**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.2 Burgerzaken	**550**	**537**	**529**	**529**	**529**	**529**
Totaal Baten	**577**	**537**	**529**	**529**	**529**	**529**
Saldo (baten -/- lasten)	**-3.172**	**-3.333**	**-3.310**	**-3.287**	**-3.287**	**-3.287**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 4	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 0.1 Bestuur en bestuurlijke samenwerking	660	150	2.372	200	3.382
Taakveld 0.2 Burgerzaken	90	0	23.977	0	24.067
Totaal productieve uren	**750**	**150**	**26.349**	**200**	**27.449**

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 4	2023	2024	2025	2026
Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning;				
0,67 fte werkdruk Publiekszaken	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000
0,67 fte 2e lijn (naturalisatie)	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
0,44 fte werkdruk bestuurssecretariaat	-29.000	-29.000	-29.000	-29.000

Specificatie investeringen programma 4	2023	2024	2025	2026

Nieuw in MPB 2023-2026

Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning

Uit de capaciteitsplanning blijkt dat er voor het reguliere werk (inclusief bestaande ontwikkelingen) meer formatie nodig is dan beschikbaar. Het tekort bedraagt in totaal 9,49. De hier opgenomen formatievraag is daar onderdeel van.

Zie ook: paragraaf Bedrijfsvoering, Capaciteitsbeeld. Het gaat om:

- 0,67 fte werkdruk Publiekszaken
- 0,67 fte 2e lijn (naturalisatie)
- 0,44 fte werkdruk bestuurssecretariaat.

Programma 5. Werk en inkomen

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Bestaanszekerheid	1. We werken aan de hand van een programma 'bestaanszekerheid', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Er is een breder ondersteuningsaanbod gericht op bestaanszekerheid voor midden- en lage inkomens, zodat zij beter voorbereid zijn op gebeurtenissen en weten om te gaan met tegenvallers
	3. Binnen het armoedeplatform wordt effectief kennis gedeeld en op elkaar afgestemd, zodat er meer samenhang is tussen ieders inzet
	4. Minimaal 60% van de mensen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum wordt ondersteund
	5. We bereiken meer huishoudens met onze (preventieve) aanpak rondom (het voorkomen van) schulden en weten meer over hun behoeften
	6. De armoedebestrijding en regelingen voor bijzondere bijstand en minima sluiten aan bij de actuele behoeften (met speciale aandacht voor kinderen in armoede)
	7. Mensen met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (bijv. op het gebied van zorg, financiën en werk) worden integraal en op maat geholpen
	8. Senzer voert de gevraagde taken (Participatiewet) naar wens uit
	9. 25% van de inwoners die al langer dan drie jaar een uitkering ontvangen, participeert structureel in de samenleving, bij voorkeur in Geldrop-Mierlo

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota "Zekerheid, solidariteit en in vertrouwen, uitgangspunten duurzame armoedebestrijding"	N.v.t	16 april 2012	2025
Nota doorontwikkeling armoedebeleid	2017-2018	10 juli 2017	1e kwartaal 2023
Beleidsplan Schuldhulpverlening GM 2021-2024		april 2021	2024

Wat gaan we ervoor doen?

Bestaanszekerheid

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma 'bestaanszekerheid', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van 'bestaanszekerheid'
- Opstellen van een programma 'bestaanszekerheid' met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Integreren van het nieuwe (nog vast te stellen) armoedebeleid in het streefbeeld 'bestaanszekerheid'
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
- Intern leren/trainen om een doorberekening te maken van de effecten van inzet binnen meerdere leefgebieden van een inwoner (publieke waarde) en hierop te verantwoorden

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. Er is een breder ondersteuningsaanbod gericht op bestaanszekerheid voor midden- en lage inkomens, zodat zij beter voorbereid zijn op gebeurtenissen en weten om te gaan met tegenvallers

2023:
- Binnen de uitvoeringsagenda bestaanszekerheid bepalen en inregelen van de inzet hierop

03. Binnen het armoedeplatform wordt effectief kennis gedeeld en op elkaar afgestemd, zodat er meer samenhang is tussen ieders inzet

2023:
- Invullen van een regierol binnen het platform en aansturen op een grotere slagkracht van het platform
- Binnen het armoedeplatform in gezamenlijkheid uitvoeren van de speerpuntenagenda 2023
- Samenbrengen van de initiatieven van de verschillende organisaties, zodat inwoners via één ingang in aanraking komen met een breed palet aan mogelijkheden

04. Minimaal 60% van de mensen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum wordt ondersteund

2023:
- Uitvoeren van de armoedemonitor en de resultaten vergelijken met de resultaten uit 2021, zodat er zicht komt op bereikte effecten
- Doorontwikkelen van de armoedemonitor, zodat op wijk- en buurtniveau zicht is op (het ontstaan van) armoede
- Verkennen van alternatieve manieren om zicht krijgen op mensen die zich nergens melden
- Onderzoeken of systemen kunnen worden gekoppeld, waardoor automatisch kwijtscheldingen kunnen worden toegekend
- Opzetten van een sociale kaart, waarop mensen in één oogopslag kunnen zien welke ondersteuning mogelijk is
- Onderzoeken of partners binnen het armoedeplatform de gemeentelijke inkomensverklaring willen gebruiken, zodat mensen maar één keer door de molen hoeven

05. We bereiken meer huishoudens met onze (preventieve) aanpak rondom (het voorkomen van) schulden en weten meer over hun behoeften

2023:
- Oppakken van de aanbevelingen uit de evaluatie schuldhulpverlening uit 2022
- Starten met het aanbieden van budgetbeheer (voor het ontlasten van mensen) in combinatie met budgetcoaching (voor een structureel effect)
- Bijdragen aan activiteiten gericht op financiële vaardigheden (met specifieke aandacht voor jeugdigen)
- Doorontwikkelen van methoden voor klantbenadering binnen de schuldhulpverlening (blik meer naar buiten, aansluiten bij beroepsvereniging)

2024:
- Doorontwikkelen van budgetbeheer en -coaching
- De schuldhulpverlening (methoden van klantbenadering) wordt geëvalueerd

2025:
- Evalueren van budgetbeheer en -coaching

2026:
- Bijstellen van het aanbieden van budgetbeheer en budgetcoaching

06. De armoedebestrijding en regelingen voor bijzondere bijstand en minima sluiten aan bij de actuele behoeften (met speciale aandacht voor kinderen in armoede)

2023:
- Verkennen hoe de minimaregelingen beter kunnen aansluiten bij de doelgroepen
- Onderzoeken of het wenselijk is om een ruimere inkomensgrens te hanteren voor – verhogen inkomensgrens naar meer dan 120% van het sociaal minimum – meer mensen in aanmerking voor ondersteuning – onderzoeken noodzaak /aanleiding en mogelijkheden om – incl. financiële consequenties gemeente
- Opzetten van monitoring om zicht te krijgen op hoe doelgroepen de ondersteuning ervaren

07. Mensen met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (bijv. op het gebied van zorg, financiën en werk) worden integraal en op maat geholpen

2023:
- Samen met Senzer en WMO-organisaties onderzoeken hoe binnen de context van verschillende financiële constructies (over verschillende organisaties heen) mensen laagdrempelig kunnen switchen tussen dagbesteding, beschut werk en betaald werk

08. Senzer voert de gevraagde taken (Participatiewet) naar wens uit

2023:
- Verkennen met de andere gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling of er een gedeelde behoefte is voor aanscherping en verbreding van de opdracht aan Senzer
- De taakuitvoering door Senzer in Geldrop-Mierlo vergelijken met andere gemeenten (van een zelfde schaal) aan de hand van een benchmark en op basis daarvan in het algemeen bestuur van Senzer actief bijsturen op de kaders die worden gesteld
- Monitoren van de groepsdetachering van inwoners met een bijstandsuitkering bij het Goed
- Monitoren van het project van Senzer met de GGZ, waarbij werkzoekenden die een traject bij GGZ starten of doorlopen worden begeleid in hun re-integratie

09. 25% van de inwoners die al langer dan drie jaar een uitkering ontvangen, participeert structureel in de samenleving, bij voorkeur in Geldrop-Mierlo

2023:
- Samen met Senzer samenwerking zoeken met werkgevers en onderwijs en organisaties in het sociaal domein in en om Geldrop-Mierlo, zodat inwoners uit Geldrop-Mierlo met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag kunnen bij werkgevers binnen of nabij Geldrop-Mierlo
- Onderzoeken hoe en met welke partners in het sociaal domein we het beste inwoners met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen begeleiden, zodat zij meer en structureel meedoen in de samenleving
- Inregelen dat er binnen de gemeentelijke organisatie twee à drie werkplekken zijn
- Opstarten van nieuwe programmalijnen binnen het Dorpsleerbedrijf, zodat er een breder aanbod van leerwerkplekken komt om een keur aan mogelijkheden te hebben voor mensen om mee te doen in de samenleving en ervaring op te doen
- Met Senzer verkennen hoe hun portaal beter kan worden ingezet voor het matchen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met lokaal aanbod van leerwerkplekken

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

Werkbedrijf Atlant - De Peel: Senzer
Voor de uitvoering van de Participatiewet neemt Geldrop-Mierlo deel aan de GR Senzer. Bijzonderheden voor de inzet in 2023: onze wens is herijking van het takenpakket, zodat Senzer niet alleen inzet op snelle re-integratie van bijstandsgerechtigden, maar ook inzet op het bieden van perspectief aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om mee te doen in de samenleving en bijdraagt in de ketenbrede aanpak, zodat inwoners samenhangende ondersteuning ontvangen

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	**272**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.3 Inkomensregelingen	**14.495**	**18.078**	**16.640**	**16.605**	**16.609**	**16.549**
6.4 WSW en beschut werk	**1.398**	**1.505**	**1.400**	**1.389**	**1.328**	**1.275**
6.5 Arbeidsparticipatie	**735**	**1.337**	**1.372**	**1.386**	**1.442**	**1.556**
Totaal Lasten	**16.900**	**20.920**	**19.412**	**19.380**	**19.380**	**19.380**
Baten						
6.3 Inkomensregelingen	**9.900**	**12.094**	**10.518**	**10.518**	**10.518**	**10.518**
6.5 Arbeidsparticipatie	**0**	**252**	**255**	**276**	**276**	**276**
Totaal Baten	**9.900**	**12.346**	**10.774**	**10.795**	**10.795**	**10.795**
Saldo (baten -/- lasten)	**-7.000**	**-8.574**	**-8.638**	**-8.585**	**-8.585**	**-8.585**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 5	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	110	15.739	0	0	15.849
Taakveld 6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	0
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	140	1.787	0	0	1.927
Totaal productieve uren	**250**	**17.526**	**0**	**0**	**17.776**

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 5	2023	2024	2025	2026
Waarderingssubsidie pand Voedselbank Geldrop- Mierlo	-17.106	-17.106	-17.106	-17.106
Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning;				
1 fte klantadviseur Inkomen	-74.000	-74.000	-74.000	-74.000

Specificatie investeringen programma 5	2023	2024	2025	2026

Nieuw in MPB 2023-2026

Waarderingssubsidie Voedselbank Geldrop- Mierlo

Het bedrag voor de subsidie is niet eerder volledig in de begroting opgenomen.
Landelijk is het veelal gebruikelijk dat huisvestingskosten door de gemeente gedekt worden.
In Geldrop-Mierlo is dat ook al jaren het geval maar de afspraken met de voedselbank over huisvesting waren nog niet stabiel.
Dit willen wij nu structureel juridisch goed borgen vastleggen en gelijktijdig structureel dekken waardoor helderheid ontstaat voor de toekomst.
Daarom moet ook de waarderingssubsidie (vanaf 2025 huisvestingssubsidie) juist verwerkt worden.
Zie ook programma 10.

Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning

Uit de capaciteitsplanning blijkt dat er voor het reguliere werk (inclusief bestaande ontwikkelingen) meer formatie nodig is dan beschikbaar. Het tekort bedraagt in totaal 9,49. De hier opgenomen formatievraag is daar onderdeel van.
Zie ook: paragraaf Bedrijfsvoering, Capaciteitsbeeld. Het gaat om:
- 1 fte klantadviseur Inkomen; steeds meer inwoners hebben moeite met rondkomen. De doelgroep overstijgt inmiddels de minima en mensen met schulden. We zetten steviger in op de aanpak op behoud van bestaanszekerheid uit in samenwerking met partners om te voorkomen dat delen van de lagere en middeninkomens onnodig hard geraakt worden door de huidige ontwikkelingen in economie.

Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Vitaal leven	1. We werken aan de hand van een programma 'vitaal leven', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Gezond leven in Geldrop-Mierlo is gemakkelijk en aantrekkelijk
	3. Er zijn in alle wijken binnen- en buitenfaciliteiten gecreëerd voor verschillende doelgroepen om het sporten en bewegen – individueel en/of in groepsverband – laagdrempelig te maken
	4. De waardering van inwoners van de bewegingsvoorzieningen in wijken is gemiddeld een 8
	5. Er is regie op de taken om de gezondheid van inwoners te beschermen
Zorg en ondersteuning	6. We werken aan de hand van een programma 'zorg en ondersteuning', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	7. De geïndiceerde zorg en ondersteuning is kostenbewust en van hoogwaardige kwaliteit
	8. De mantelzorgondersteuning sluit continu aan bij de behoeften van mantelzorgers
	9. Er is voor mensen uit Geldrop-Mierlo die beschermd wonen passende ondersteuning binnen de gemeente
	10. Er is een ruimer aanbod aan plekken waar inwoners met een ondersteuningsvraag kunnen worden ingezet en deze plekken worden ook daadwerkelijk bezet
	11. Voor meerdere groepen ouderen is een zinvolle dagbesteding beschikbaar in Geldrop en Mierlo
	12. Inwoners hebben toegang tot passende zorg
	13. Beleid en uitvoering op het vlak van jeugdhulp zijn goed op elkaar aangesloten, zodat ontwikkelingen goed worden gemanaged en kosten beter worden beheerst
	14. Waar mogelijk worden probleemsituaties van jeugdigen voorkomen of in de kiem gesmoord
	15. Er is een leercultuur samen met inwoners en organisaties ten aanzien dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning
	16. De ondersteuning van ouders van 0-4 jarigen is versterkt
Cultuur	17. We werken aan de hand van een programma cultuur waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	18. Culturele activiteiten en elementen ondersteunen de sociale cohesie in de wijken, de samenredzaamheid van mensen en de recreatieve kracht van Geldrop-Mierlo
	19. Er is een breder aanbod van activiteiten gericht op jongeren, waardoor kunst en cultuur bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren, de verbinding tussen jongeren en de verbinding van jongeren met Geldrop-Mierlo
	20. Inwoners kunnen zichzelf ontwikkelen door het organiseren van en deelnemen aan culturele activiteiten
	21. De bibliotheek is een aantrekkelijke voorziening die bijdraagt aan het realiseren van de culturele ambities en de bredere doelstellingen binnen het sociaal domein

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Cultuurbeleidsplan "De Kracht van Cultuur"	2018-2021	5 maart 2018	2023
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018	N.v.t.	18 oktober 2021	2025
Verordening Jeugdhulp	N.v.t.	18 oktober 2021	2025
Nota "Persoonlijk, Dichtbij en Verbonden" visie en strategie voor het sociaal domein	N.v.t.	15 juni 2020	2025
Nota "Met vereende kracht". Visie op mantelzorg		2019	2023
Sportvisie "Geldrop-Mierlo; verweven met sport"	2018-2021	10 december 2018	evaluatie 2022

Algemene Subsidieverordening (ASV) Geldrop - Mierlo	2017 e.v.	19 december 2016	2024

Wat gaan we ervoor doen?

Vitaal leven

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma ‘vitaal leven’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Evalueren van de uitvoering van de sportvisie 2018
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘vitaal leven’
- Opstellen van een programma ‘vitaal leven’ met daarin een actueel streefbeeld (vervangt de sportvisie) en een uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024-2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. Gezond leven in Geldrop-Mierlo is gemakkelijk en aantrekkelijk

2023:
- Binnen Fit&Pit verknopen van gezondheidsthema’s met bestaande activiteiten en initiëren van nieuwe activiteiten met het oog op positieve gezondheid
- Rookvrij maken van de omgeving van sporthallen en -parken
- Continueren van de preventieve JOGG-aanpak (Jongeren op Gezond Gewicht)
- Samen met de GGD en Pharos opstellen van een actieagenda voor het verminderen van gezondheidsachterstanden (Gids-gelden) en deze integreren in de uitvoeringsagenda ‘vitaal leven’
- Deelnemen in regionale projecten voor het bevorderen van gezonde keuzes door inwoners
- Uitvoeren pilot ‘Morgen gezond weer op kaart’
- Deelnemen aan ‘Vitaal in Brainport’ onder regie van de regionale coöperatie Slimmer Leven

2024:
- Verder verknopen van positieve gezondheid met bestaande activiteiten

2024-2026:
- Continueren van de preventieve JOGG-aanpak (Jongeren op Gezond Gewicht)
- Uitvoeren actieagenda gezondheidsachterstanden
- Deelnemen aan ‘Vitaal in Brainport’ onder regie van de regionale coöperatie Slimmer Leven

03. Er zijn in alle wijken binnen- en buitenfaciliteiten gecreëerd voor verschillende doelgroepen om het sporten en bewegen – individueel en/of in groepsverband – laagdrempelig te maken

2023:
- Aanleggen van twee QR-fitroutes (in een wijk in Geldrop en in Mierlo)
- Inventariseren in hoeverre er voor de verschillende doelgroepen (bijv. jeugd en senioren) voldoende 'beweegaanleidingen' zijn in de wijken
- Samen met de buurtsportcoaches met onze inwoners in gesprek gaan over bewegen in de openbare ruimte, waarbij de initiatieven vanuit de wijken door de gemeente worden gefaciliteerd
- Aanbesteden van het buurtcoachwerk (incl. het ondersteunen van bewegingsonderwijs op scholen) voor de volgende contractperiode, aan de hand van een bijgestelde opdracht (naast aandacht voor de jeugd meer aandacht voor mindervaliden en senioren)

2024:
- Faciliteren van kansrijke initiatieven
- Inventarisatie zal in samenspraak met de verschillende doelgroepen verder worden uitgewerkt in acties.

2024-2026:
- Evalueren van het gebruik van QR-fitroutes en op basis daarvan het al dan niet aanleggen in andere wijken

04. De waardering van inwoners van de bewegingsvoorzieningen in wijken is gemiddeld een 8

2023:
- Uitvoeren van een nulmeting hoe inwoners de bewegingsvoorzieningen in wijken waarderen

2025:
- Uitvoeren van een meting hoe inwoners de bewegingsvoorzieningen in wijken waarderen en op basis hiervan de inzet bijstellen

05. Er is regie op de taken om de gezondheid van inwoners te beschermen

2023-2026:
- Agenderen van dit thema in regionale en lokale overleggen (in samenspraak met GGD die de wettelijke taken uitvoert)

Wat gaan we ervoor doen?

Zorg en ondersteuning

Doelstellingen

06. We werken aan de hand van een programma 'zorg en ondersteuning', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van 'zorg en ondersteuning'
- Opstellen van een programma 'zorg en ondersteuning met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024-2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

07. De geïndiceerde zorg en ondersteuning is kostenbewust en van hoogwaardige kwaliteit

2023:
- Toezien op het afschalen van zorg en ondersteuning waar dat mogelijk is, zodat mensen zoveel als mogelijk zelf verantwoordelijkheid dragen en regie voeren

08. De mantelzorgondersteuning sluit continu aan bij de behoeften van mantelzorgers

2023:
- Actualiseren van de doelgroepgerichte ondersteuning van mantelzorg
- Uitvoeren van activiteiten binnen de verkregen subsidie ten aanzien van:
(1) het vinden en bereiken van mantelzorgers
(2) het inventariseren van behoeften van mantelzorgers
(3) het in beeld hebben van mantelzorgers (de activiteiten zijn o.a. gericht op de doelgroep < 25 jr)

2024:
- Verwerven van een nieuwe subsidie voor activiteiten ter ondersteuning van mantelzorgers

2024-2026:
- Bijsturen op de uitvoering van het mantelzorg-uitvoeringsprogramma

09. Er is voor mensen uit Geldrop-Mierlo die beschermd wonen passende ondersteuning binnen de gemeente

2023:
- Toewerken naar het meer lokaal bedienen van klanten beschermd wonen via deelname aan regionale projecten, zoals 24-uurs bereikbaarheid en opvolging, zorglandschap, toegang, samenwerking & financiering en Kader Persoonsgebonden Budget
- Afronden van de pilot wijk GGD en bestendigen van de succesfactoren die uit de evaluatie komen

10. Er is een ruimer aanbod aan plekken waar inwoners met een ondersteuningsvraag kunnen worden ingezet en deze plekken worden ook daadwerkelijk bezet

2023:
- Opstellen van een handelingskader en uitwerken van processen voor het inrichten en ondersteunen van voorliggende inloopvoorzieningen, voor een groter indicatievrij aanbod van ondersteuning in de gemeente
- De voorliggende voorziening voor de inzet van mensen met een ondersteuningsvraag op de kinderboerderij van Stichting Landgoed Kasteel Geldrop wordt structureel gemaakt (op basis van de ervaringen tijdens de pilot in 2022)

2024:
- Uitvoeren van een verkenning met diverse partijen binnen Geldrop-Mierlo voor het breder toepassen van voorliggende voorzieningen
- Doorontwikkelen van de programmalijnen binnen het Dorpsleerbedrijf die in 2023 zijn opgestart, voor een groter bereik

2025:
- Evalueren van alle programmalijnen, zodat de leerpunten worden benut voor het verbeteren van de uitvoering en/of het bijsturen in het aanbod

11. Voor meerdere groepen ouderen is een zinvolle dagbesteding beschikbaar in Geldrop en Mierlo

2023:
- Inventariseren wat de dagbestedingsmogelijkheden zijn voor kwetsbare ouderen en mensen met dementie (om zo de dagbesteding in het voorliggend veld of nabij huis te bevorderen)

12. Inwoners hebben toegang tot passende zorg

2023:
- Met de vijf belangrijkste voorliggende partners kijken hoe zij hun voorliggend aanbod kunnen versterken, passend bij de hulpvraag van onze inwoners die we bij het CMD zien, zodat inwoners (al) ondersteuning krijgen zonder een zorgindicatie (preventieve werking, die ten gunste is van de inwoners én van het beperken van dure zorgverlening
- Voeren van periodiek overleg (incl. CMD) met eerstelijns hulpverleners op het vlak van WMO en jeugdhulp (huisartsen, zorginstellingen) voor een laagdrempelig contact en betere samenwerking ten behoeve van een beter dekkend zorglandschap
- Evalueren van 'Heppie (t)Huis' (dichtbij huis uit huis wonen van kinderen) en uitwerken van een voorstel voor het vervolg hierop
- Uitvoeren van het plan van aanpak voor het kwaliteitskader huiselijk geweld en kindermishandeling, zodat mensen in het veld meer samenwerken om snel (zich ontwikkelende) probleemsituaties te kunnen signaleren en daarop te acteren
- Deelnemen aan de regionale werkgroep harmonisatie jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar om te komen tot gelijke tarieven in de regio
- Gebiedsregisseurs zoeken in de wijken naar kansen om initiatieven / projecten op te starten waarmee groepen mensen geholpen worden zonder dat er formele zorgindicaties voor nodig zijn (kansen in het voorliggend veld)
- Doorontwikkelen van het aanbod binnen het voorliggend veld van de LEV-groep, zodat de ondersteuningsvraag van inwoners meer vroegtijdig en in het eigen netwerk kan worden beantwoord
- Vormgeven aan het ambassadeurschap van Team Toegang naar maatschappelijke partners
- Samen met Anna Zorggroep, huisartsen, Wooninc en Vitalis realiseren van een loket voor wonen, zorg en welzijn waar ouderen terecht kunnen met al hun vragen

13. Beleid en uitvoering op het vlak van jeugdhulp zijn goed op elkaar aangesloten, zodat ontwikkelingen goed worden gemanaged en kosten beter worden beheerst

2023:
- Intensiveren van de afstemming tussen beleid en uitvoering op jeugdhulp, zodat de producten- en dienstencatalogus uitvoerbaar is en – na eventuele verdere finetuning - goed geïnterpreteerd kan worden (welke ondersteuning is realistisch en passend in welke situatie)
- Werken met nieuwe afwegingskaders die beter toe te passen zijn
- Innemen van een sterker sturende rol binnen 'Een 10 voor de jeugd' (gezamenlijke inkoop van jeugdhulp door 11 gemeenten) ten behoeve van een betere dekking van het zorglandschap en waar mogelijk kostenbeheersing
- Evalueren van de inkoop van jeugdhulp
- Vertalen van de implicaties van de hervormingsagenda jeugd naar acties voor de gemeente en uitvoeren van die acties

14. Waar mogelijk worden probleemsituaties van jeugdigen voorkomen of in de kiem gesmoord

2023:
- Meer met elkaar optrekken van de jeugdhulp en het onderwijs, zodat (zich ontwikkelende) probleemsituaties snel worden gesignaleerd
- 'Scheiden zonder schade' duurzaam laten landen binnen Geldrop-Mierlo (als vervolg op de pilotfase), zodat de inzet op het voor kinderen beter omgaan met scheiden voor de lange duur is geborgd
- Voortzetten en doorontwikkelen project STORM

2024:
- Evalueren van STORM en uitrollen ervan naar 4VO, MBO en VSO

15. Er is een leercultuur samen met inwoners en organisaties ten aanzien dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning

2023:
- Opzetten leerstructuren (om te komen tot een leercultuur) in samenwerking met inwoners en zorgorganisaties

16. De ondersteuning van ouders van 0-4 jarigen is versterkt

2023:
- In het kader van Ouderwijzer organiseren van ouderbijeenkomsten en inloopochtenden voor ouders bij lifechanging events
- Opstellen van een plan om professionele organisaties te stimuleren een meer oudergerichte benadering te kiezen

2024-2026:
- In het kader van Ouderwijzer organiseren van ouderbijeenkomsten en inloopochtenden voor ouders bij lifechanging events

Wat gaan we ervoor doen?

Cultuur

Doelstellingen

17. We werken aan de hand van een programma cultuur waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘cultuur’, waarbij met nadruk jongerenorganisaties worden opgezocht
- Opstellen van een programma cultuur met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda (hierin integreren van de kunstnota 2022)
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

18. Culturele activiteiten en elementen ondersteunen de sociale cohesie in de wijken, de samenredzaamheid van mensen en de recreatieve kracht van Geldrop-Mierlo

2023:
- Stimuleren en ondersteunen van het meer laagdrempelig aanbieden van cultuur in de wijken
- Stimuleren van cultuuraanbieders en organisatoren om verbinding te zoeken met andere partijen
- Binnen een breed netwerk (o.a. met jongerenorganisaties) opstellen van een cultuurkalender
- Ondersteunen van de stichting Weeffabriek bij het voeren van een rendabele bedrijfsvoering
- Ondersteunen van het Weverijmuseum – als belangrijke publiekstrekker binnen Geldrop-Mierlo – om de bedrijfsvoering te professionaliseren, gericht op het beter in staat zijn om inkomsten te verwerven, een grote groep vrijwilligers aan te sturen en te cureren op basis van een gedegen analyse en businessplan
- Versterken van de contacten met Stichting Landgoed Kasteel Geldrop versterken, zodat ambities voor Geldrop-Mierlo en voor het landgoed kasteel Geldrop beter in elkaar overvloeien en om de stichting te ondersteunen in het realiseren van doelen die belangrijk zijn voor de recreatieve kracht van Geldrop-Mierlo
- Met Stichting Villagemarketing van het gebruik van het mobiele podium finetunen voor het eerste echte festivalseizoen 2023
- Verkennen welke aanpassingen nodig zijn ten aanzien van de regels voor het verstrekken van subsidies

2024:
- Actualiseren van de regels voor het verstrekken van subsidies (voorheen algemene subsidieverordening) en deze laten landen in het omgevingsplan

19. Er is een breder aanbod van activiteiten gericht op jongeren, waardoor kunst en cultuur bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren, de verbinding tussen jongeren en de verbinding van jongeren met Geldrop-Mierlo

2023:
- Stimuleren van verschillende gremia om jongeren(organisaties) te betrekken, zodat het aanbod van activiteiten beter op jongeren wordt afgestemd

20. Inwoners kunnen zichzelf ontwikkelen door het organiseren van en deelnemen aan culturele activiteiten

2023:
- Met het Kunstkwartier onderzoeken hoe zij een sterkere rol kunnen invullen binnen het sociaal domein (onder andere door middel van Ready to Rock)

21. De bibliotheek is een aantrekkelijke voorziening die bijdraagt aan het realiseren van de culturele ambities en de bredere doelstellingen binnen het sociaal domein

2023:
- Het accounthouderschap steviger vormgeven met jaarlijkse, heldere uitvoeringsovereenkomsten
- Verkennen van verbetermogelijkheden van de diverse bibliotheekvestigingen teneinde de bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de dienstverlening te vergroten

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

GGD
De GGD biedt beleidsadvisering en is een uitvoeringspartner op het gebied van gezondheidszorg en preventie.
Bijzonderheden voor de inzet in 2023:
- In samenwerking met de GGD en Pharos wordt een meerjarenplan 2023-2026 opgesteld waarin (bestaande en nieuwe) activiteiten, gericht op het verminderen van gezondheidsachterstanden, aan elkaar worden verbonden
- Uitvoering geven aan het actieplan ‘dementievriendelijk Geldrop-Mierlo’

PlusTeam
Voor ondersteuning en begeleiding van multiprobleemhuishoudens wordt gebruik gemaakt van de generalisten van het PlusTeam (Wmo en Jeugdwet).
Bijzonderheden voor de inzet in 2023: uitvoeren pilot "Kleinere caseload".

Overige externe partijen
- LEEF: uitvoeren programma buurtsportcoaches
  Bijzonderheden voor de inzet in 2023: hernieuwd aanbesteden buurtsportcoaches
- LEV-groep: uitvoeren ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk
  Bijzonderheden voor de inzet in 2023:
  - Welzijnsbezoek aan 75- en 80-jarigen
  - Met de LEV-groep continu prioriteren van hun inzet op het ondersteunen, waarderen en faciliteren van vrijwilligers
  - Uitvoering geven aan het actieplan ‘dementievriendelijk Geldrop-Mierlo’
  - Doorontwikkelen van het aanbod binnen het voorliggend veld van de LEV-groep, zodat de ondersteuningsvraag van inwoners meer vroegtijdig en in het eigen netwerk kan worden beantwoord

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.
De taakvelden bij het sociaal domein zijn met ingang van begrotingsjaar 2023 aangepast op landelijk voorschrift. Het gaat om een verfijning van de taakvelden om beter aan landelijke informatiebehoeften te voldoen.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 6	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.1 Sportbeleid en activering	**713**	**702**	**615**	**615**	**615**	**615**
5.2 Sportaccommodaties	**1.750**	**1.764**	**1.588**	**1.569**	**1.558**	**1.550**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**1.609**	**1.616**	**1.509**	**1.509**	**1.502**	**1.502**
5.4 Musea	**122**	**119**	**105**	**105**	**105**	**105**
5.5 Cultureel erfgoed	**298**	**280**	**242**	**242**	**242**	**242**
5.6 Media	**751**	**851**	**1.007**	**1.007**	**1.007**	**1.007**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**642**	**848**	**742**	**742**	**742**	**742**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**1.429**	**1.202**	**1.031**	**1.031**	**1.031**	**1.031**
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	**0**	**0**	**2.477**	**2.477**	**2.477**	**2.477**
6.71B Begeleiding (WMO)	**0**	**0**	**3.601**	**3.618**	**3.635**	**3.635**
6.71C Dagbesteding (WMO)	**0**	**0**	**1.537**	**1.537**	**1.537**	**1.537**
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	**0**	**0**	**397**	**397**	**397**	**397**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**8.663**	**8.712**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.81A Beschermd wonen (WMO)	**0**	**0**	**6**	**6**	**6**	**6**
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	**0**	**0**	**244**	**244**	**244**	**244**
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	**214**	**354**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.5 Begraafplaatsen	**16**	**15**	**26**	**26**	**26**	**25**
Totaal Lasten	**16.208**	**16.463**	**15.128**	**15.126**	**15.125**	**15.117**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 6	**0**	**-14**	**-7**	**-7**	**-7**	**-7**
5.1 Sportbeleid en activering	**151**	**89**	**117**	**117**	**117**	**117**
5.2 Sportaccommodaties	**508**	**623**	**637**	**637**	**637**	**637**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**288**	**323**	**327**	**327**	**327**	**327**
5.5 Cultureel erfgoed	**23**	**18**	**19**	**19**	**19**	**19**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**0**	**7**	**7**	**7**	**7**	**7**

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	**0**	**0**	**10**	**10**	**10**	**10**
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	**0**	**0**	**550**	**550**	**550**	**550**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**286**	**560**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	**77**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.5 Begraafplaatsen	**12**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**1.345**	**1.606**	**1.660**	**1.660**	**1.660**	**1.660**
Saldo (baten -/- lasten)	**-14.864**	**-14.857**	**-13.468**	**-13.466**	**-13.465**	**-13.457**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 6	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering	50	648	0	0	698
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties	10.499	1.542	0	0	12.041
Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	117	750	0	0	867
Taakveld 5.4 Musea	75	100	0	0	175
Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed	330	100	0	0	430
Taakveld 5.6 Media	0	130	2.663	0	2.793
Taakveld 6.2 Wijkteams	0	10.309	0	0	10.309
Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	0	4.196	0	0	4.196
Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	13.131	70	0	13.201
Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	185	0	0	185
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	180	0	180
Totaal productieve uren	**11.071**	**31.091**	**2.913**	**0**	**45.075**
Waarvan projecten:					
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties	*144*	*250*	*0*	*0*	*394*

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 6	2023	2024	2025	2026
Vervangen tennisveld Bij Tennisvereniging de Helze, sportpark Bronzenwei (kapitaallasten)	0	-4.667	-4.667	-4.667
Vervangen van een natuurgrasveld voor een kunstgrasveld bij VV Geldrop, sportpark de Kievit (kapitaallasten)	0	-47.333	-47.333	-47.333
Aanleg padelbanen TC de Helze (kapitaallasten)	0	-13.333	-13.333	-13.333
Aanleg stroompunten HSV De IJzeren Man (kapitaallasten)	0	-1.167	-1.167	-1.167
Aanschaffen nieuwe schrobmachines voor sporthallen (kapitaallasten)	0	-6.000	-6.000	-6.000
Culturele verenigingen	-22.827	-22.827	-22.827	-22.827
Mobiel podium	-6.900	-6.900	-6.900	-6.900
Pilot Kasteel/kinderboerderij	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Professionalisering multifunctionele accommodatie Mierlo	-32.000	0	0	0
Jongerencultuurprojecten	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Bijdrage nieuwe evenementen	-40.000	-40.000	-20.000	-20.000
Bijdrage nieuwe evenementen (dekking tlv gesloten exploitatie recreatie en toerisme)	40.000	40.000	20.000	20.000

Specificatie investeringen programma 6	2023	2024	2025	2026
Vervangen tennisveld Bij Tennisvereniging de Helze, sportpark Bronzenwei	70.000	0	0	0
Vervangen van een natuurgrasveld voor een kunstgrasveld bij VV Geldrop, sportpark de Kievit	710.000	0	0	0
Aanleg padelbanen TC de Helze	200.000	0	0	0
Aanleg stroompunten HSV De IJzeren Man	17.500	0	0	0
Aanschaffen nieuwe schrobmachines voor sporthallen	60.000	0	0	0

Nieuw in MPB 2023-2026

Vervangen tennisveld Bij Tennisvereniging de Helze, sportpark Bronzenwei
Na officiële keuring van het veld is geconstateerd dat het veld vervangen moet worden in 2023. Hiervoor moet een nieuw project worden aangemaakt. Na vervanging van het veld is de basis bij tennisvereniging de Helze weer op orde.

Vervangen van een natuurgrasveld voor een kunstgrasveld bij VV Geldrop, sportpark de Kievit
De vereniging kampt met capaciteitsproblemen en komt speel en trainingsveld te kort. Door het vervangen van een natuurgrasveld voor een kunstgrasveld kan het veld intensiever en vaker bespeeld worden en met de aanleg van verlichting erbij is het capaciteitsprobleem van de club opgelost.

Aanleg padelbanen TC de Helze
In navolging van TV de Mast wil ook TC de Helze padelbanen aanleggen. Hiervoor willen zij een braakliggend baanblok tennis gebruiken. Zoals bij TV de Mast zal de vereniging zelf ook een bijdrage leveren aan de banen ,welke in verhouding gelijk staat aan de bijdrage die TV de Mast heeft geleverd bij het aanleggen van de padelbanen aldaar. Hiervoor moet een nieuw project worden aangemaakt. Met vraag naar extra geld is rekening gehouden met prijsstijgingen.

Aanleg stroompunten HSV De IJzeren Man
Ten behoeve van de zuurstofkwaliteit in het water van de vijvers, wenst HSV De IJzeren Man zuurstofpompen in de vijvers aan te brengen. Hiervoor zijn stroompunten nodig van waar zij de pompen kunnen aansluiten. Het aanleggen van die stroompunten kost ongeveer € 35.000,-. Samen met de verenging willen we voor de kosten in staan en ieder 50% voor rekening nemen. Voor de aanleg van de stroompunten moet een nieuw project worden aangemaakt.

Aanschaffen nieuwe schrobmachines voor sporthallen
Voor de sporthallen zijn de schrobmachines aan vervanging toe. Deze worden nieuw aangeschaft. Kosten hiervoor zijn € 20.000,- per stuk, een totaal van € 60.000,-.

Culturele verenigingen
Het betreft extra culturele activiteiten vanuit Theater het Voortje, Stichting KommuS (Wollige Winterweken) en Magisch Mierlo.

Mobiel podium
In het voorjaar 2022 is besloten het gebruik van het mobiel (verrijdbaar) podium te beleggen bij Villagemarketing. Daarmee zijn de vaste en variabele kosten (verwachting in totaal ad. € 8.100,-) van het podium in beeld gebracht met als reserve dat in het najaar 2022, na ervaringen vanuit de praktijk, de definitieve exploitatie in beeld wordt gebracht. De ervaringen leren nu al dat de financiële consequenties aan de voorkant te laag zijn ingeschat. Hierover zal in het najaar 2022 een definitieve berekening worden opgesteld, wat gedeeld zal worden met de raad. De financiële consequenties zullen niet hoger van € 15.000,- per jaar zijn, waarover de raad zich toentertijd heeft uitgesproken; het restbedrag ad. € 6.900,- wordt hier opgevoerd zodat maximaal kan worden ingezet om de relevante parameters overeind te houden.

Pilot Kasteel/Kinderboerderij
De specifieke inzet op de pilot 'voorliggende voorziening' binnen het Kasteel/Kinderboerderij kenmerkt zich in 2022 om daadwerkelijk na te gaan of de pilot soelaas biedt. Geconcludeerd kan worden dat de pilot goede effecten heeft, in aantallen vrijwilligers (78) zonder en met een 'rugzakje'. In 2022 ligt de extra focus op de zichtbaarheid en enige finetuning in de prestaties en kwaliteitsontwikkeling van het concept. Vanaf 2023 kan de pilot regulier worden met deze extra middelen.

Professionalisering multifunctionele accommodatie Mierlo
Het bestuur van MFA Mierlo bestaat uit vrijwilligers. Zij geven zelf aan onvoldoende onderlegd te zijn in aspecten rondom de bedrijfsvoering zoals personeelszaken, pensioenen en financiële wet- en regelgeving. Op dit moment betekent dat bijvoorbeeld dat de financiën niet geheel op orde zijn en dat het bestuur buiten de reguliere jaarlijkse subsidie de gemeente enkele keren per jaar om extra geld vraagt. Er is dus behoefte aan meer inzicht en kennis op het gebied van bedrijfsvoering. Dat organiseren we door het stichtingsbestuur tijdelijk bij te laten staan en te laten begeleiden door een externe procesmanager. Het Weverijmuseum en de Weeffabriek hebben eenzelfde soort vraag en daarom wordt bekeken of en hoe daarin samen opgetrokken kan worden.

Jongerencultuurprojecten
Vanuit het Doelstellingenakkoord en het (nieuw op te stellen) cultuurbeleid en de beleidsscan komt de wens om meer cultuurprojecten voor en door jongeren op te laten zetten. Tevens zullen bepaalde jongerendoelgroep-organisaties worden gevraagd een extra taak uit te voeren, om in het netwerk (meer) nieuwe jongerensamenwerkingsactiviteiten te realiseren. Daarmee valt de noodzaak van een cultuurverkenner weg. Definitieve besluitvorming hieromtrent volgt in Q3-4 2022.

Komst van nieuwe evenementen
Samen met diverse partijen zoals Stichting Villgemarketing, Jongerenwerk, Stichting Kommus en meer gaan we op zoek naar 2 nieuwe evenementen in Geldrop-Mierlo speciaal voor jongeren in de leeftijdsgroep 16-26 jaar oud. Deze doelgroep gaat nu vaak naar Eindhoven voor vertier maar met de komst van 2 nieuwe evenementen proberen we ook deze doelgroep wat leuks te bieden. Denk hierbij aan extra toevoeging van bestaande evenementen zoals Pitpop of de Kasteelconcerten van Kommus maar ook nieuwe evenementen op bijvoorbeeld Koningsnacht.

Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Een leven lang ontwikkelen	1. We werken aan de hand van een programma 'leven lang ontwikkelen', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Het onderwijs is inclusief, eigentijds en flexibel
	3. Er is een passend lesaanbod voor 16-65 jr en 65+ voor het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van taal en digitalisering
	4. Het aantal scholieren dat langdurig thuis zit of voortijdig school verlaat is afgenomen
	5. Er is een betere aansluiting tussen het bieden van passend onderwijs en jeugdhulp
	6. Jeugdigen en jongeren leveren een eigen bewuste bijdrage aan een positieve, open leefomgeving
	7. Maatschappelijke partners (o.a. de bibliotheek en de LEV-groep) werken met elkaar samen en bieden educatie en mogelijkheden voor praktijkleren voor jeugdigen (0-18 jr) met het oog op talentontwikkeling
	8. Alle basisscholen in Geldrop-Mierlo zijn (op weg naar het zijn van) een brede school
	9. Inwoners kunnen (binnen de regio) praktijkonderwijs volgen dat opleidt tot beroepen die relevant zijn binnen Brainport Eindhoven
	10. Alle scholen beschikken over een huisvesting die past bij de functies binnen de (brede) school en de omvang van de school
	11. De vervoersfaciliteiten voor leerlingen sluiten aan bij de behoeften van leerlingen en worden efficiënt georganiseerd
	12. De pedagogische steunstructuur in Geldrop-Mierlo is versterkt

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Strategie Persoonlijk, dichtbij en verbonden	2020-2025	juni 2020	2025
Wet Publieke Gezondheidszorg	N.v.t.		N.v.t.
Publieke gezondheidszorg (GGD)	N.v.t.		N.v.t.
Jeugdzorg	N.v.t.		N.v.t.
Verordening leerlingenvervoer	N.v.t.	7 juni 2022	N.v.t.
Nota "Kadernota Transitie Jeugdzorg"	N.v.t.	21 januari 2013	N.v.t.
Notitie Brede scholen	25 juni 2007	13 december 2021	In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2021-2025 zijn de afspraken uit de notitie Brede scholen verwerkt
Integraal Huisvestingplan Onderwijs (IHP)	2021-2025	13 december 2021	2025
Beleidskader OAB/ Voorschoolse educatie Geldrop-Mierlo 2022-2024	2022-2024	18 oktober 2021	2025
Subsidieregeling 'Voorschoolse educatie Geldrop-Mierlo 2022'	N.v.t.	18 oktober 2021	N.v.t.

Wat gaan we ervoor doen?

Een leven lang ontwikkelen

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma ‘leven lang ontwikkelen’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘leven lang ontwikkelen’
- Opstellen van een programma ‘leven lang ontwikkelen’ met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. Het onderwijs is inclusief, eigentijds en flexibel

2023:
- Agenderen op het Educatief beraad, de jongerenraad, in de wijk en in het regionaal arbeidsmarktbeleid van de mogelijkheden en facilitering door de gemeente (waarbij we aansluiten bij de vraag van de samenleving en het bedrijfsleven)

03. Er is een passend lesaanbod voor 16-65 jr en 65+ voor het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van taal en digitalisering

2023:
- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor screening op het gebied van laaggeletterdheid bij inwoners met Nederlands als moedertaal
- Monitoren van het basisaanbod laaggeletterdheid
- Subsidieaanvraag ‘Tel mee met taal’ uitvoeren om de basisvaardigheden van onze inwoners via een gezinsgerichte aanpak te vergroten
- Continueren van het Informatiepunt Digitale Overheid om inwoners digitaal vaardiger te maken

2024-2026:
- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor screening op het gebied van laaggeletterdheid bij inwoners met Nederlands als moedertaal
- Monitoren van basisaanbod laaggeletterdheid

04. Het aantal scholieren dat langdurig thuis zit of voortijdig school verlaat is afgenomen

2023:
- Implementeren van een zorgstructuur/zorgroute 0-4 jarigen
- Uitwerken van een plan voor het versterken van de zorgstructuur/zorgroute 4-12 jarigen
- Opstarten M@zl-aanpak met leerlingen, ouders, school en GGD voor het vroegtijdig signaleren van verhoogd ziekteverzuim en het begeleiden van betreffende scholieren
- Beschikbaar stellen van subsidie voor scholen ten behoeve van aanbod mentaal welbevinden voor hun leerlingen

2024:
- Start implementatie versterking zorgstructuur/zorgroute 4-12 jarigen
- Uitvoeren M@zl-aanpak

2025:
- Uitvoeren en evalueren M@zl-aanpak (beoordelen of de aanpak structureel kan worden ingezet als aanbod)

2024-2026:
- Volgen zorgroutes en tussentijds evalueren en bijstellen

05. Er is een betere aansluiting tussen het bieden van passend onderwijs en jeugdhulp

2023:
- Opzetten regionale ontwikkelagenda (met 11 regiogemeenten) ter bevordering van de aansluiting passend onderwijs-jeugdhulp
- Met regionale gemeenten een plan maken voor deelname aan een landelijke experimenteerruimte voor scholieren op het snijvlak onderwijs-jeugdhulp

2024-2026:
- Uitvoeren van de acties uit het uitvoeringsprogramma van de regionale ontwikkelagenda

06. Jeugdigen en jongeren leveren een eigen bewuste bijdrage aan een positieve, open leefomgeving

2023:
- Uitvoeren van het programma True Friend Geldrop-Mierlo seizoen 2, zodat alle basisscholen meedoen, incl. het:
  - verder versterken van de verbinding met de scholen en de betrokkenheid van leerkrachten bij het programma
  - onderzoeken of en hoe het programma True Friend kan meegroeien met kinderen van de basisschool naar de middelbare school (True Friend Forever)
- In samenwerking met het Jongerenwerk opzetten van een zelfhulpgroep voor en door jongeren

2024:
- (Bij positief besluit over voortzetting van True Friend) ontwikkelen van een driejarenprogramma waarin vele maatschappelijke partners een actieve rol krijgen
- Evalueren van de eerste resultaten van de zelfhulpgroep
- Jaarlijks opstellen en monitoren van een uitvoeringsagenda voor- en vroegschoolse educatie

2025-2026:
- Voortzetten driejarenprogramma True Friend
- Jaarlijks opstellen en monitoren van een uitvoeringsagenda voor- en vroegschoolse educatie

07. Maatschappelijke partners (o.a. de bibliotheek en de LEV-groep) werken met elkaar samen en bieden educatie en mogelijkheden voor praktijkleren voor jeugdigen (0-18 jr) met het oog op talentontwikkeling

2023:
- Ondersteunen van de bibliotheek en andere maatschappelijke partners bij het ontwikkelen naar nieuwe dienstverleningsconcepten
- Beoordelen van de bereikbaarheid en kwaliteit van de bibliotheekvestigingen
- Inzetten van peutergym op de diverse kinderopvanglocaties waarmee kinderen gestimuleerd worden in hun motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling (samen met buurtsportcoaches Leef)
- Opstellen van samenwerkings- en resultaatafspraken voor aansluiting voor- en vroegschoolse educatie met onderwijs en kinderopvang

2024:
- Met partners een verkenning uitvoeren naar de behoeften en mogelijkheden voor 10-14 onderwijs
- Overdragen van het uitvoeren van peutergym naar kinderopvanglocaties zelf

2024-2026:
- Jaarlijks opstellen en monitoren uitvoeringsagenda voor- en vroegschoolse educatie

08. Alle basisscholen in Geldrop-Mierlo zijn (op weg naar het zijn van) een brede school

2023:
- Met schoolbesturen verkennen hoe bij brede scholen de verantwoordelijkheid kan worden ingeregeld voor exploitatie en beheer van de accommodatie

09. Inwoners kunnen (binnen de regio) praktijkonderwijs volgen dat opleidt tot beroepen die relevant zijn binnen Brainport Eindhoven

2023:
- In het Educatief Beraad/bestuurlijk overleg bespreken van de wensen en de eventuele rol van de gemeente

10. Alle scholen beschikken over een huisvesting die past bij de functies binnen de (brede) school en de omvang van de school

2023:
- Uitwerken van een definitief ontwerp voor de accommodatie voor de basisschool Skandia, voortbordurend op het vastgestelde programma van eisen
- Realiseren van tijdelijke huisvesting voor basisschool Skandia en slopen van de bestaande accommodatie
- Verkennen van locaties voor twee nieuwe schoolaccommodaties in Mierlo
- Opstellen van een programma van eisen voor de beide nieuwe schoolaccommodaties in Mierlo (integreren hierin van de eventuele ontwikkelingen als brede school en behoeften vanuit de wijk)
- Bepalen van een locatie en opstellen van een programma van eisen voor de accommodatie voor de Van der Puttschool in Geldrop (integreren hierin van de eventuele ontwikkelingen als brede school en behoeften vanuit de wijk)
- Verkennen van uitbreidings- of nieuwbouwmogelijkheden voor de accommodatie voor de St. Jozefschool in Geldrop

2024:
- Toezien op de bouw van de accommodatie voor de basisschool Skandia (incl. parkeer- en groenvoorziening)
- Maken van een definitief ontwerp voor beide nieuwe schoolaccommodaties in Mierlo
- Maken van een definitief ontwerp voor de nieuwe accommodatie voor de Van der Putschool in Geldrop
- Opstellen van een programma van eisen voor de accommodatie voor de St. Jozefschool in Geldrop (integreren hierin van de eventuele ontwikkelingen als brede school en behoeften vanuit de wijk)

2025:
- Toezien op de oplevering van de accommodatie voor de basisschool Skandia
- Toezien op de bouw van beide nieuwe schoolaccommodaties in Mierlo
- Toezien op de bouw van de accommodatie voor de Van der Puttschool in Geldrop
- Maken van een definitief ontwerp voor de accommodatie voor de St. Jozefschool in Geldrop

2026:
- Toezien op de oplevering van beide nieuwe schoolaccommodaties in Mierlo
- Toezien op de oplevering van de accommodatie voor de Van der Puttschool in Geldrop
- Toezien op de bouw van de accommodatie voor de St. Jozefschool in Geldrop

11. De vervoersfaciliteiten voor leerlingen sluiten aan bij de behoeften van leerlingen en worden efficiënt georganiseerd

2023:
- Monitoren waarvoor de externe partij wordt ingezet (proces van de uitvoering) en meer afstemmen tussen werkvelden tbv betere sturing op passend vervoer (minder langs elkaar heen werken)

12. De pedagogische steunstructuur in Geldrop-Mierlo is versterkt

Onder pedagogische steunstructuur verstaan wij: een sociale opvoedomgeving waarin sprake is van gevoelswarmte en onderlinge betrokkenheid tussen jeugd, ouders, buurtbewoners en vrijwilligers, ondersteund door instituties en professionals die zich bezig houden met het versterken van de gewone positieve ontwikkeling van jeugdigen.

2023:
- Starten van een beleidsexperiment positief jeugdbeleid door via gesprekken met een klein aantal partijen die actief zijn in de vrije tijd van jeugdigen inzicht te krijgen in welke interventies effectief bijdragen aan leren en ontwikkelen van jeugdigen en inclusiviteit voor jeugdigen
- Samen met maatschappelijke partijen die actief zijn in de vrije tijd van jeugdigen onderzoeken hoe hier vorm aan te geven

2024:
- Onderzoeken van de effectiviteit van interventies in de vrije tijd van jeugdigen
- Experimenteren met verschillende interventies, monitoren hiervan en met betrokken partijen evalueren en bijsturen
- Verstevigen van samenwerking met partijen
- Uitbreiden van het pedagogisch vangnet (met stage- en leerwerkplekken)

2025:
- Afronden van het experiment met de partijen
- Beoordelen van de effectiviteit van positief jeugdbeleid en de toegepaste interventies

2026:
- De uitkomsten verwerken in een gestructureerde aanpak van het jeugdbeleid gericht op de vrije tijd
- Inzetten en uitbreiden van interventies die bijdragen aan inclusiviteit voor alle jeugdigen in Geldrop-Mierlo (meer jeugdigen doen mee, minder jeugdigen vallen uit)

Bijdrage verbonden partijen aan dit programma

Overige externe partij:
Jongerenwerk: aanbieden activiteiten / talentontwikkelingen jeugdigen
Bijzonderheden voor de inzet in 2023: verscherpen van de indicatoren waarmee de effectiviteit van het jongerenwerk in beeld wordt gebracht

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.
De taakvelden bij het sociaal domein zijn met ingang van begrotingsjaar 2023 aangepast op landelijk voorschrift. Het gaat om een verfijning van de taakvelden om beter aan landelijke informatiebehoeften te voldoen.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 7	**1.034**	**246**	**706**	**748**	**1.077**	**1.279**
4.2 Onderwijshuisvesting	**729**	**919**	**1.312**	**1.351**	**1.678**	**1.868**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**2.128**	**2.570**	**2.272**	**2.272**	**2.272**	**2.272**
6.72A Jeugdzorg begeleiding	**0**	**0**	**2.099**	**2.145**	**2.193**	**2.193**
6.72B Jeugdzorg behandeling	**0**	**0**	**4.051**	**4.169**	**4.290**	**4.290**
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	**0**	**0**	**280**	**280**	**280**	**280**
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	**0**	**0**	**2.139**	**1.812**	**1.485**	**1.158**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	**12.133**	**10.844**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	**0**	**0**	**2.466**	**2.503**	**2.541**	**2.541**
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	**0**	**0**	**401**	**401**	**401**	**401**
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	**0**	**0**	**555**	**555**	**555**	**555**
6.74C Gesloten plaatsing	**0**	**0**	**453**	**453**	**453**	**453**
6.82A Jeugdbescherming	**0**	**0**	**830**	**830**	**830**	**830**
6.82B Jeugdreclassering	**0**	**0**	**76**	**74**	**74**	**74**
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	**901**	**1.023**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**1.543**	**1.585**	**1.611**	**1.643**	**1.675**	**1.708**
Totaal Lasten	**18.468**	**17.186**	**19.251**	**19.236**	**19.803**	**19.901**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 7	**247**	**-104**	**356**	**398**	**727**	**929**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**911**	**1.059**	**1.062**	**1.062**	**1.062**	**1.062**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	**121**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	**99**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**30**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**1.406**	**955**	**1.418**	**1.459**	**1.788**	**1.990**
Saldo (baten -/- lasten)	**-17.062**	**-16.232**	**-17.833**	**-17.777**	**-18.015**	**-17.911**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 7	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	1.292	800	50	0	2.142
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	30	3.643	0	0	3.673
Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	16.396	0	0	16.396
Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	100	0	0	100
Taakveld 7.1 Volksgezondheid	0	260	0	0	260
Totaal productieve uren	**1.322**	**21.199**	**50**	**0**	**22.571**
Waarvan projecten:					
Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	*1.212*	*400*	*50*	*0*	*1.662*

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 7	2023	2024	2025	2026
Inzet trainee Jeugd en Onderwijs	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000

Specificatie investeringen programma 7	2023	2024	2025	2026

Nieuw in MPB 2023-2026

Inzet trainee Jeugd en Onderwijs

Voor de jeugd van Geldrop-Mierlo zetten wij in op beleid en projecten die raken aan de leefmilieus gezin, onderwijs en vrije tijd. Ontwikkelingen in het kader van de jeugdhulp en meer aandacht voor de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt maken dat er extra ondersteunende capaciteit nodig is in de vorm van een trainee.

Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Doorlopend groen	1. We werken aan de hand van een programma 'doorlopend groen', waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde in het landelijk gebied en er wordt fors meer water vastgehouden
	3. De beoogde flora- en faunapassages en groene verbindingen tussen natuurgebieden zijn gerealiseerd
Groene sociale wijken	4. We werken aan de hand van een programma 'groene sociale wijken', waarbinnen ontwikkelingen in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	5. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde in de bebouwde kom
	6. Er wordt fors meer water vastgehouden in de bebouwde kom
	7. De contouren van het Dommeldal als doorlopende brede natuurzone liggen vast
	8. De groenstructuren in en tussen wijken zijn versterkt tbv biodiversiteit, klimaatadaptatie èn vitaal leven
	9. De overlast door hondenpoep is verminderd en er zijn passende voorzieningen voor het uitlaten van honden
	10. Inwoners zorgen goed voor hun huisdieren en dragen bij aan een betere bescherming van tuinvogels
	11. Het welbevinden van kwetsbare groepen (eenzame mensen, demente mensen, gehandicapten) is verbeterd door de inzet van huisdieren
	12. Voor/in alle wijken is er een plek waar inwoners terecht kunnen voor culturele activiteiten, zorg, maatschappelijke diensten en wijkverenigingsactiviteiten
Een multifunctioneel landelijk gebied	13. We werken aan de hand van een programma 'multifunctioneel landelijk gebied' waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	14. 40% van de landbouw is (op weg naar) natuurinclusief / extensief
	15. Bij vrijkomende agrarische erven is een bewuste afweging gemaakt over gewenste nieuwe functies (recreatie, kleinschalige bedrijvigheid, wonen)
	16. Er is in het landelijk gebied een zichtbare vergroting van het aanbod van recreatieve voorzieningen / aantal recreatieve bedrijven, passend binnen de gemaakte afweging van functies
	17. Er is in het buitengebied tot 140 ha aan grondgebonden zonnepanelen gerealiseerd, binnen de grenzen van de ondergrondse infrastructuur
Duurzaamheid	18. We werken aan de hand van een programma duurzaamheid, waarbinnen ontwikkelingen op het vlak van duurzaamheid in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	19. 30% van de panden in Geldrop-Mierlo heeft energielabel A of B
	20. De huishoudens die te maken hebben met energiearmoede hebben een hulpaanbod ontvangen
	21. 50% van de onderwijs-, welzijns- en sportaccommodaties is verduurzaamd
	22. Het is duidelijk hoeveel hectare zonnepanelen kunnen worden aangevraagd in Geldrop-Mierlo
	23. Door de wijze van inzameling is afvalscheiding verbeterd, waardoor er maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar is en het aandeel GFT/E in restafval maximaal 25% is
	24. Cure voert de afvalverwerking / grondstofproductie naar tevredenheid uit
	25. De tarieven van afval zijn kostendekkend, waarbij variabele kosten in het variabel tarief zitten en vaste kosten in het vastrecht
	26. Inwoners waarderen de gemeentelijke inzet ten aanzien van duurzaamheid met minimaal een 7,5

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota Duurzaamheid	2016-2019	26 september 2016	2023
Omgevingsvisie			4e kwartaal 2022

Omgevingsplan	2021-2024		2023 e.v.
Gemeentelijk Rioleringsplan	2023-2027	26 september 2022	2026
Groenbeleidsplan	2014-2024	10 februari 2014	2024
Transitievisie Warmte	2022-2026	13 december 2021	4e kwartaal 2026
Beleidsvisie zon en wind	2021-2024	2 november 2020	
Speelruimteplan	2020-2024	28 oktober 2019	2024
Klimaatadaptieplan	2023 ev		4e kwartaal 2022
Nota Dierenwelzijn	2022 ev	21 april 2022	
Kadernota Bos en Natuurbeheer			4e kwartaal 2022
Visie laadinfrastructuur	2022-2023	13 december 2021	4e kwartaal 2023
Afval- en grondstoffenplan	2022-2025	19 december 2021	

Wat gaan we ervoor doen?

Doorlopend groen

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma ‘doorlopend groen’, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘doorlopend groen’
- Opstellen van een programma ‘doorlopend groen’ op basis van het concept-omgevingsprogramma Natuur (voorheen Natuurvisie), met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda (programmering van projecten)
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
- In beeld brengen van de subsidiemogelijkheden voor de uitvoering van projecten die gaan lopen

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde in het landelijk gebied en er wordt fors meer water vastgehouden

2023:
- Verstrekken van financiële middelen aan natuurbeheerders voor het kappen en aanplanten van bomen en voor intensiever beheer ten behoeve van het versnellen van het omvormen van naaldbos naar gemengd bos

2024:
- Aanpassen van bestekken voor externe uitvoerders van bermbeheer

03. De beoogde flora- en faunapassages en groene verbindingen tussen natuurgebieden zijn gerealiseerd

2023:
- Aanpassen waterhuishouding Strabrechtse Heide / Groote Heide (grondverwerving), vanwege de verbindende functie tussen natuurgebieden en het inrichten van een ecologische verbindingszone

2024:
- Aanpassen waterhuishouding (realisatie) Strabrechtse Heide, vanwege de verbindende functie van tussen natuurgebieden
- Verkennen mogelijkheden faunapassage Geldropseweg (Molenheide)

2025:
- Inbrengen faunapassages bij verbreding A67 (bij herstart traject Rijkswaterstaat)

Wat gaan we ervoor doen?

Groene sociale wijken

Doelstellingen

04. We werken aan de hand van een programma ‘groene sociale wijken’, waarbinnen ontwikkelingen in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘groene sociale wijken’
- Opstellen van een programma ‘groene sociale wijken’ met daarin een streefbeeld en uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
- In beeld brengen van de subsidiemogelijkheden voor de uitvoering van projecten die gaan lopen

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

05. Er is een toename van biodiversiteit / ecologische waarde in de bebouwde kom

2023:
- Aanplanten van vaste planten op bestaande groenplekken in de bebouwde kom ten behoeve het versterken van de biodiversiteit

2024:
- Aanpassen van bestekken voor externe uitvoerders van bermbeheer

06. Er wordt fors meer water vastgehouden in de bebouwde kom

2023:
- Meekoppelkansen pakken bij het biodiverser inrichten van het groen in de bebouwde kom
- Stimuleren van het afkoppelen van regenwater

07. De contouren van het Dommeldal als doorlopende brede natuurzone liggen vast

2023:
- Verflauwen van de oevers thv het Weverijmuseum / de Weeffabriek
- Voeren van gesprekken ihkv grondverwerving
- Met Stichting Landgoed Kasteel Geldrop verkennen hoe de waterverbinding tussen het landgoed en het Dommeldal kan worden versterkt
- Oriënteren op meer ruimte voor de Dommel nabij de locatie van het voormalige postkantoor

2024:
- In beeld brengen van knelpunten en barrières voor flora en fauna bij bestaande bruggen
- Verbeteren inrichting en beheer van de groene zone langs de Dommel (kansen)
- Inrichten natuurvriendelijke oevers
- Verhogen van het waterpeil in het Dommeldal

2025-2026:
- Inrichten nieuwe natuur op verworven percelen met Natuurnetwerk Brabant-opgave

08. De groenstructuren in en tussen wijken zijn versterkt tbv biodiversiteit, klimaatadaptatie èn vitaal leven

2023:
- Voorbereiden van het evalueren van het groen in de bebouwde kom
- Inbedden in het streefbeeld van de uitgangspunten die binnen het stedelijk gebied Eindhoven worden gehanteerd

2024:
- Evalueren van het groen in de bebouwde kom

2025:
- Verkennen waar in de wijken er groen bij moet komen en waar de mogelijkheden liggen om serieuze groenvlakken te realiseren
- Aan de hand van de verkenning bijstellen van het streefbeeld voor groen in de wijken
- Opstellen van de uitvoeringsagenda over de wijken heen

09. De overlast door hondenpoep is verminderd en er zijn passende voorzieningen voor het uitlaten van honden

2023:
- Evalueren van het hondenbeleid
- Inzetten op communicatie met en het aanspreken van mensen in wijken voor het beperken van overlast door hondenpoep
- Binnen handhaving o.a. focus leggen op het optreden tegen overlast door hondenpoep (zie ook ‘leefbaarheid en veiligheid’)

10. Inwoners zorgen goed voor hun huisdieren en dragen bij aan een betere bescherming van tuinvogels

- Versterken inzet en communicatie rondom dierenwelzijn (aanspreken en faciliteren inwoners)
- Inzetten op het informeren van inwoners over het houden van katten om overlast (in de buurt) te voorkomen
- Toezien op het chippen van katten

11. Het welbevinden van kwetsbare groepen (eenzame mensen, demente mensen, gehandicapten) is verbeterd door de inzet van huisdieren

2023:
- Oriënteren welk rol dieren kunnen hebben voor het sociaal welbevinden van mensen

12. Voor/in alle wijken is er een plek waar inwoners terecht kunnen voor culturele activiteiten, zorg, maatschappelijke diensten en wijkverenigingsactiviteiten

2023:
- In beeld brengen voor/in welke wijken een plek ontbreekt waar inwoners terecht kunnen, dan wel waar de activiteiten ontbreken (oppakken binnen de inventarisatie van knelpunten in wijken)
- Intern stroomlijnen van het beheer van accommodaties en in dat kader zicht krijgen op gebruik en bezetting
- Verbeteren van de uitstraling en kwaliteit van maatschappelijke accommodaties, zodat gebruikers ze goed kunnen benutten voor hun doeleinden
- Actualiseren van de meerjarenonderhouds-planning voor gemeentelijke accommodaties
- Zicht krijgen op de mogelijkheden binnen schoolaccommodaties (zowel qua beschikbaarheid en wenselijkheid als wat het vraagt qua exploitatie en beheer) en dit afzetten tegen de behoeften in wijken en buurten

2024:
- Verkennen van (alternatieve) oplossingen voor wijken waar faciliteiten ontbreken

Wat gaan we ervoor doen?

Een multifunctioneel landelijk gebied

Doelstellingen

13. We werken aan de hand van een programma ‘multifunctioneel landelijk gebied’ waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘multifunctioneel landelijk gebied’
- Opstellen van een programma ‘multifunctioneel landelijk gebied’ met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

14. 40% van de landbouw is (op weg naar) natuurinclusief / extensief

2023:
- Versterken van het contact met agrariërs en verkennen hoe de gemeente kan ondersteunen

15. Bij vrijkomende agrarische erven is een bewuste afweging gemaakt over gewenste nieuwe functies (recreatie, kleinschalige bedrijvigheid, wonen)

2023:
- In gebiedsprogramma’s uitwerken van passende functies

2024:
- Uitwerken van regels in het omgevingsplan

16. Er is in het landelijk gebied een zichtbare vergroting van het aanbod van recreatieve voorzieningen / aantal recreatieve bedrijven, passend binnen de gemaakte afweging van functies

2023:
- Oriënteren op het toepassen van uitnodigingsplanologie
- Uitwerken van een duidelijk recreatief profiel per gebied

17. Er is in het buitengebied tot 140 ha aan grondgebonden zonnepanelen gerealiseerd, binnen de grenzen van de ondergrondse infrastructuur

2023:
- Uitwerken van regels in het omgevingsplan op basis van het afwegingskader in de omgevingsvisie

Wat gaan we ervoor doen?

Duurzaamheid

Doelstellingen

18. We werken aan de hand van een programma duurzaamheid, waarbinnen ontwikkelingen op het vlak van duurzaamheid in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van duurzaamheid
- Opstellen van een programma duurzaamheid – obv het in 2022 vastgestelde duurzaamheidsbeleid – met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
- Bouwen van een dashboard dat intern en extern te raadplegen is
- Informeren van raad en inwoners over de voortgang op het vlak van duurzaamheid ter versterking van het bewustzijn

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda
- Uitbreiden dashboard dat intern en extern te raadplegen is
- Informeren van raad en inwoners over de voortgang op het vlak van duurzaamheid

19. 30% van de panden in Geldrop-Mierlo heeft energielabel A of B

In het doelstellingenakkoord staat 50%. Bij de uitwerking van de benodigde inzet op dit doel werd geconstateerd dat, om dit doel te bereiken, de inzet van vele partijen nodig is (woningcorporaties, particuliere eigenaren). Deze samenwerking moet eerst verdere vorm krijgen voordat overgegaan kan worden tot realisatie. Daarom stellen wij voor om het percentage richting 2026 naar beneden bij te stellen. De ambitie blijft uiteraard in stand en zal in 2024 en verder nadere vorm en uitvoering krijgen. Hieronder volgt de voorgestelde inzet over de jaren 2023-2026:

2023:
- Via lokale en regionale projecten (ihkv de RES) stimuleren en faciliteren van energie besparen, zon op dak en warmtetransitie
- Opzetten van een gemeentebrede aanpak op het vlak van isolatie (en hierin integreren van nieuwe financieringsmogelijkheden vanuit het Rijksprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving)
- Samen met buurten in de wijken Coevering en Kerkakkers onderzoeken hoe de buurten aardgasvrij kunnen worden
- Afstemmen / afspraken maken met woningcorporaties over het verduurzamen van de woningen die zij in eigendom hebben
- Promoten en uitbreiden van de diensten van Energiehuis Slim Wonen

2024-2026:
- Via lokale en regionale projecten (ihkv de RES) stimuleren en faciliteren van energie besparen, zon op dak en warmtetransitie
- Uitvoeren van de gemeentebrede aanpak op het vlak van isolatie
- Starten met de uitvoering van het aardgasvrij maken van buurten in de wijken Coevering en Kerkakkers
- Promoten van de diensten van Energiehuis Slim Wonen

20. De huishoudens die te maken hebben met energiearmoede hebben een hulpaanbod ontvangen

2023:
- Opzetten en uitvoeren van acties om de juiste mensen te bereiken en de juiste hulp te kunnen bieden

2024-2026:
- Uitvoeren van acties om de juiste mensen te bereiken en de juiste hulp te kunnen bieden

21. 50% van de onderwijs-, welzijns- en sportaccommodaties is verduurzaamd

2023:
- Uitvoeren van jaarschijf 2023 van het in 2022 opgestelde Duurzaam meerjarenonderhoudsplan voor accommodaties van de gemeente
- Verkennen hoe het verduurzamen van niet-gemeentelijke panden kan worden ondersteund, incl. het verkennen van mogelijkheden voor het instellen van een subsidieregeling

2024-2026:
- Uitvoeren van jaarschijf 2024/2025/2026 van het in 2022 opgestelde Duurzaam meerjarenonderhoudsplan voor accommodaties van de gemeente

22. Het is duidelijk hoeveel hectare zonnepanelen kunnen worden aangevraagd in Geldrop-Mierlo

2023:
- Uitwerken van regels voor zonneparken en deze laten landen in het omgevingsplan

2024:
- Zicht krijgen binnen welk tijdsbestek het opportuun is om de beoogde zonneparken te realiseren (gezien de transportschaarste)

23. Door de wijze van inzameling is afvalscheiding verbeterd, waardoor er maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar is en het aandeel GFT/E in restafval maximaal 25% is

2023:
- Evalueren van het eens per vier weken inzamelen van restafval (als stimulans voor een betere afvalscheiding)
- Starten van de pilot GFT/E hoogbouw, gericht op het terugbrengen van het aandeel groente-, fruit- en tuinafval en etensresten in restafval
- Starten van de pilot mobiele milieustraat voor laagdrempelige inlevering van grofvuil
- Evalueren van vrijwillig omgekeerd inzamelen (inzameling via algemene ondergrondse containers ipv gebruik van eigen containers)

2024:
- Breder beschikbaar stellen van ondergrondse afvalcontainers
- Evalueren van de pilot GFT/E hoogbouw
- Evalueren van de pilot mobiele milieustraat
- Evalueren restafvalinzameling
- Analyseren en heroverwegen PBD- en OPK-inzameling

2025:
- Starten met definitieve maatregelen voor GFT/E
- Voorbereiden actualisatie grondstoffenplan
- Uitvoeren benchmark Cure (norm: 75% van de inwoners is tevreden

2026:
- Vaststellen en uitvoeren geactualiseerd grondstoffenplan

24. Cure voert de afvalverwerking / grondstofproductie naar tevredenheid uit

2023:
- Uitvoeren van een benchmark om te toetsen of Cure marktconform werkt

2025:
- Uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek tav Cure, waarbij het streven is dat minimaal 75% van de inwoners tevreden is over functioneren van Cure

25. De tarieven van afval zijn kostendekkend, waarbij variabele kosten in het variabel tarief zitten en vaste kosten in het vastrecht

2023:
- Onderzoeken van de mogelijkheden voor en meerwaarde van het splitsen van afvalstromen die een opbrengst hebben en afvalstromen die de gemeenschap geld kosten

2024:
- Aan de raad voorleggen van een voorstel voor het hanteren van acceptabele afvaltarieven (demping van de tarieven via het vastrecht) irt de financiële consequenties (dekken van een eventueel tekort)
- Verkennen hoe opbrengsten van herbruikbare grondstoffen via het afvaltarief ten goede kunnen komen aan inwoners

26. Inwoners waarderen de gemeentelijke inzet ten aanzien van duurzaamheid met minimaal een 7,5

2023:
- Meten van waardering van inwoners voor de gemeentelijke inzet ten aanzien van duurzaamheid

2025:
- Meten van waardering van inwoners voor de gemeentelijke inzet ten aanzien van duurzaamheid en deze afzetten tegen de waardering in 2023

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

Cure afvalbeheer
Cure Afvalbeheer is een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard die zorgt voor afvalinzameling, vermarkting en transport.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)
In 2013 is de ODZOB opgericht vanuit de gedachte dat de kwaliteit van vergunningverlening milieu aan bedrijven, het toezicht op deze vergunningen en de handhaving daarvan, moet worden verhoogd. Door de uitvoering van deze Veiligheids-, Toezicht- en Handhavingstaken (VTH-taken) te centraliseren op regionaal niveau is de aanwezigheid van voldoende kennis beter geborgd en wordt de doortastendheid vergroot. De taken vallen uiteen in een deel verplichte taken en een deel keuzetaken.

Overige externe partij
- Bosgroep: uitvoeren natuurbeheer
  Bijzonderheden voor de inzet in 2023:
  - Kappen en aanplanten en intensiever beheer voor het omvormen naar gemengd bos
  - Verwerken van onze ambities in werk- en beheerplannen

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 8	**344**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**3.170**	**3.071**	**3.293**	**3.303**	**3.319**	**3.335**
7.2 Riolering	**2.161**	**2.463**	**2.289**	**2.402**	**2.517**	**2.638**
7.3 Afval	**4.748**	**4.347**	**4.367**	**4.541**	**4.667**	**4.757**
7.4 Milieubeheer	**1.011**	**1.173**	**766**	**769**	**771**	**774**
Totaal Lasten	**11.432**	**11.055**	**10.715**	**11.015**	**11.274**	**11.503**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 8	**21**	**122**	**13**	**8**	**3**	**-2**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**58**	**54**	**55**	**55**	**55**	**55**
7.2 Riolering	**3.972**	**4.224**	**4.182**	**4.295**	**4.412**	**4.531**
7.3 Afval	**5.968**	**5.550**	**5.602**	**5.794**	**5.939**	**6.049**
7.4 Milieubeheer	**461**	**371**	**16**	**15**	**13**	**12**
Totaal Baten	**10.481**	**10.320**	**9.868**	**10.168**	**10.422**	**10.645**
Saldo (baten -/- lasten)	**-952**	**-735**	**-847**	**-847**	**-852**	**-858**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 8	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	18.662	0	25	0	18.687
Taakveld 7.2 Riolering	4.395	0	0	0	4.395
Taakveld 7.3 Afval	2.042	0	0	0	2.042
Taakveld 7.4 Milieubeheer	5.918	70	250	0	6.238
Totaal productieve uren	**31.017**	**70**	**275**	**0**	**31.362**
Waarvan projecten:					
Taakveld 7.2 Riolering	*283*	*0*	*0*	*0*	*283*
Taakveld 7.4 Milieubeheer	*273*	*0*	*0*	*0*	*273*

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 8	2023	2024	2025	2026
Actualisatie gedragscode flora en fauna	-7.500	0	0	0
Evaluatie en actualisatie groenbeleidsplan	0	-12.000	-12.000	-12.000
Energiehuis Slim Wonen	-58.000	-69.000	-75.000	-76.000
Evaluatie hondenbeleid	-15.000	0	0	0
Evaluatie hondenbeleid (dekking uit gesloten exploitatie hondenbeleid)	15.000	0	0	0
Nota Dierenwelzijn - uitvoering speerpunten	-32.500	-27.500	-27.500	-27.500
Intensivering onderhoud (recreatief) bos	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Onderhoud parkeerterreinen / recreatieve voorzieningen bossen	-22.500	-7.500	-7.500	-7.500
Versnellen omvorming naaldbos naar gemengd loofbos	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Watergangen onderhoud en beheer	-61.071	-61.071	-61.071	-61.071
Watergangen onderhoud en beheer (dekking uit gesloten exploitatie riolering)	61.071	61.071	61.071	61.071
Straatreiniging	-21.061	-21.061	-21.061	-21.061
Straatreiniging (dekking uit gesloten exploitatie riolering en afval)	9.380	9.380	9.380	9.380
Voorbereidingskrediet omgevingsprogramma Natuur (kapitaallasten)	0	-9.000	-9.000	-9.000

Specificatie investeringen programma 8	2023	2024	2025	2026
Voorbereidingskrediet omgevingsprogramma Natuur	45.000	0	0	0

Nieuw in MPB 2023-2026

Actualisatie gedragscode flora en fauna

Vanuit de wettelijke zorgplicht flora en fauna op basis van de Wet Natuurbescherming werkt Geldrop-Mierlo al ruim tien jaar met een eigen gedragscode flora en fauna. Hiermee wordt uit het beheer en onderhoud geborgd dat er zorgvuldig wordt gehandeld (b.v. buiten het broedseizoen, aanwezigheid beschermde soorten, aanvullende maatregelen) bij het reguliere onderhoud en beheer, maar ook bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Dit geldt zowel voor onze eigen medewerkers als voor onze aannemers. Vanuit het Rijk is echter bepaald dat gemeentes niet meer hun eigen gedragscode mogen gebruiken, maar van de standaard gedragscode flora en fauna. Dit vergt een forse omschakeling en vraagt ook meer aandacht aan monitoring en verslaglegging. Samen met een ecologisch adviesbureau willen we de consequenties dit voor onze organisatie helder krijgen en ook een instrumentarium ontwikkelen om dit bij te houden. Hiervoor is voor 2023 eenmalig een bedrag van € 7.500,- geraamd.

Evaluatie en actualisatie Groenbeleidsplan

In 2014 zijn de kaders van het Groenbeleidsplan voor Geldrop-Mierlo vastgesteld. In de jaren daarna zijn een zestal modules uitgewerkt, die nader ingingen op deelaspecten, zoals Overlast, Structuren en Bescherming. In 2024 moet het groenbeleidsplan worden geactualiseerd. Dit is het moment om actuele ontwikkelingen, zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit en natuurinclusief beheer) een plek te geven in het groenbeleidsplan. In de jaren erna willen we ook de 6 modules stapsgewijs evalueren. Hiervoor willen we ook een bureau inhuren om ons hierin te begeleiden. Hiervoor wordt vanaf 2024 t/m 2026 jaarlijks een bedrag van € 12.000,- geraamd.

Energiehuis Slim Wonen

De overeenkomst met het Energiehuis Slim Wonen loopt tot 2023. Onze intentie is om deze overeenkomst te vernieuwen voor minimaal 4 jaar. Hierop vooruitlopend hebben we het hiervoor benodigde budget toegevoegd. We zien een aanzienlijke toename van de hulpvraag door bewoners en daaraan gekoppeld een toename aan vrijwilligersuren en -aantallen. Dit vraagt ook om een uitbreiding van het aantal beroepskrachten en om een verder professionalisering van de organisatie. Daarnaast moet er een wettelijk verplichte financiële buffer opgebouwd worden waaruit vrijwilligersvergoedingen betaald kunnen worden indien vrijwilligers daar aanspraak op willen maken. Wij houden daarom rekening met een geleidelijke stijging van de kosten.

Evaluatie hondenbeleid
Het huidige hondenbeleid dateert op hoofdlijnen uit 2004. Kern is dat overal honden aangelijnd moeten zijn (met uitzondering van de loslaatvelden en loslaatroutes) en dat overal de opruimplicht geldt (met uitzondering van de hondenuitlaatstroken die wekelijks worden schoongemaakt) . Dit vergt een vrij intensieve aansturing, waardoor er nu jaarlijks meer geld wordt uitgegeven dan dat er via de hondenbelasting binnenkomt. Er is behoefte aan een breed uitgevoerde evaluatie om het draagvlak voor het voortzetten van het huidige hondenbeleid na te gaan. Ook een benchmark van het hondenbeleid van de omliggende gemeenten kan hier onderdeel van uitmaken. Gelet op de beperkt beschikbare capaciteit zal hiervoor een bureau in de arm worden genomen om deze evaluatie op te pakken. Hiervoor wordt een bedrag van € 15.000,- geraamd (dekking uit de reserve hondenbeleid).

Nota dierenwelzijn - uitvoering speerpunten
Op 21 april 2022 is door de raad de nota dierenwelzijn vastgesteld. Hierin zijn een vijftal speerpunten opgenomen, waar Geldrop-Mierlo de komende jaren mee aan de slag wil. Hiervoor is in de nota dierenwelzijn al een indicatieve begroting opgenomen. In de hieropvolgende raadsinformatiebrief (d.d. 28 juni 2022) is het extra benodigde budget en extra benodigde capaciteit nader gespecificeerd. Voor het 1e jaar wordt een extra budget van € 32.500,- gevraagd en voor de daaropvolgende jaren € 27.500,-. Dit bedrag kan nog oplopen, omdat er nu nog geen goed zicht is op de kosten voor het speerpunt 'dierenwelzijn en sociaal welbevinden'.

Intensivering onderhoud recreatief bos
Er is de afgelopen jaren voor gekozen om onze bossen en natuurgebieden zo extensief en natuurlijk mogelijk te beheren. Dit staat enigszins op gespannen voet met de uitstraling van het recreatieve deel van de bossen in de Molenheide, met name rondom het Katoenpad en de speeltuin op de Molenberg. Langs de paden blijft het dode hout liggen, wat het bos een rommelig karakter geeft. We willen het onderhoud van het meer recreatieve deel van de Molenheide intensiveren, waarbij langs de paden aan beide zijden een strook van 20-25 meter wordt intensiever wordt beheerd, zodat het bos er hier jaarrond een nettere uitstraling geeft. De meerwaarde qua biodiversiteit van een natuurlijk beheer van dit recreatieve deel van het bos is ook beperkter, omdat hier sowieso sprake is van intensief recreatie gebruik. De kosten van dit intensievere beheer wordt vooralsnog geraamd op € 10.000,- op jaarbasis. In de nieuwe kadernota bos- en natuurbeheer wordt dit intensievere beheer nader uitgewerkt.

Onderhoud parkeerterrein en recreatieve voorzieningen bossen
De vier parkeerterreinen bij de bossen rondom de Molenheide worden intensief gebruikt, zeker in de afgelopen corona-jaren. Hierdoor is met name de halfverharding aan vervanging toe. Wij willen hiervoor in 2023 een opknapbeurt uitvoeren, waarvoor een incidenteel een bedrag van € 15.000,- is geraamd. Daarnaast willen we voor de komende jaren een structureel onderhoudsbudget reserveren om regulier onderhoud uit te voeren, ook bij andere recreatieve voorzieningen in het bos (zoals bankjes, informatieborden e.d.). In de nieuwe kadernota bos- en natuurbeheer wordt dit nader uitgewerkt. Vooralsnog wordt hier op jaarbasis een bedrag van € 7.500,- voor geraamd.

Versnellen omvormen naaldbos naar gemengd loofbos
De gemeentebossen van de Molenheide en de Coeveringseheide bestaat nu nog steeds voornamelijk uit naaldbos (70%) en met het huidige extensieve bos- en natuurbeheer gaat de omvorming naar een meer gemengd loofbos erg langzaam. Vanuit allerlei overweging (klimaatrobuustheid, biodiversiteit, verdroging, stikstof, brandveiligheid) is het gewenst om deze omvorming van het naaldbos naar gemengd loofbos te versnellen. In de nieuwe kadernota bos- en natuurbeheer willen we hier een hoger ambitieniveau laten vaststellen. Vooruitlopend hierop willen we hiervoor structureel een bedrag van € 20.000,- op jaarbasis ramen, zodat in de werk- en beheerplannen voor 2023 en verder hier al vooruitgang in kan worden geboekt.

Watergangen onderhoud en beheer
De contractvorming voor het onderhoud en beheer van de watergangen is duurder geworden (€ 57.020,-) als mede de stortkosten van het vrijkomende materiaal (€ 4.051,-). Deze kosten worden gedekt uit het GRP.

Straatreiniging
De verwerking van het vrijkomend materiaal is duurder geworden met als gevolg dat de stortkosten hoger uitvallen (€ 15.673,-). Daarnaast zijn de brandstof- en materiaalkosten hoger (€ 5.928,-). Gedeeltelijk worden deze kosten gedekt uit het GRP en Afval.

Voorbereidingskrediet omgevingsprogramma Natuur
Het afgelopen jaar is een concept-omgevingsprogramma Natuur (voorheen Natuurvisie) opgesteld, die eind juli 2022 via een bijbehorende raadsinformatiebrief naar de raad is gestuurd. Dit concept-omgevingsprogramma Natuur maakt onderdeel uit van de omgevingsvisie. We willen dit in 2023 verder uitwerken naar een concreet omgevingsprogramma Natuur met een uitvoeringsparagraaf, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt welke projecten we de komende jaren gaan oppakken met een onderverdeling in korte termijn en lange termijnopgaven. Voor het uitwerken van deze projectenplanning willen we een bureau inhuren, die de (financiële) haalbaarheid, daadwerkelijk meerwaarde voor natuur en landschap, beschikbare subsidiemogelijkheden en afstemming met de omgeving nader moet uitzoeken. In totaal wordt hiervoor in 2023 een voorbereidingskrediet van € 45.000,- gevraagd.

Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Verbonden in het mobiliteitsnetwerk	1. We werken aan de hand van een programma mobiliteit, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Het lokale fietspadennetwerk is comfortabel te gebruiken
	3. Er zijn comfortabele fietsverbindingen van Geldrop-Mierlo naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten
	4. Het gebruik van het openbaar vervoer is qua gebruikersaantallen op het niveau van voor de coronapandemie
	5. In Geldrop-Mierlo zijn de ingrepen gepleegd die nodig zijn voor het realiseren van de regionale bereikbaarheidsagenda
	6. De gemeente ondersteunt en stimuleert effectief het duurzaam rijden door het gebruik van elektrische auto's en deelvervoer te faciliteren
	7. De parkeervoorzieningen in de centra en wijken zijn in overeenstemming met de parkeerdruk
	8. De (beleving van de) verkeersveiligheid in wijken is toegenomen, wat zichtbaar is doordat 50% van de buurten het buurtlabel verkeersveiligheid heeft

Relevante beleidsnota's

202409-03-Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Omgevingsvisie	2020-2021		4e kwartaal 2022
Omgevingsplan	2021-2024		2022 e.v. (gestart, moet voor 2029 gereed zijn)
Fietspadenplan	N.v.t.	13 september 2010	2023
Kadervoorstel Parkeren	N.v.t.	25 juni 2012	2022/2023
Beleidsplan openbare verlichting	2021-2024	9 maart 2021	2024
Lokale bereikbaarheidsagenda			2023
Herijking gemeentelijk beleid Duurzaam Veilig	N.v.t.	3 juni 2013	
Samenwerkingsovereenkomst Regionale Bereikbaarheidsagenda	2018-2030	10 december 2018	
Beheerplan wegen	2023-2027	26 september 2022	2026
Strategisch beheerplan Civieltechnische Kunstwerken	2022-2026	28 april 2021	2026

Wat gaan we ervoor doen?

Verbonden in het mobiliteitsnetwerk

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma mobiliteit, waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van 'mobiliteit'
- Opstellen van een programma mobiliteit met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
- Opstarten van het 'deelprogramma fietsvoorzieningen' als vervolg op het lopende fietspadenplan 2019-2022, waarin het regionale fietspadenplan wordt geïntegreerd en waarin o.a. wordt gekeken naar het versterken van de fietsverbindingen naar beide centra en het verbeteren van de fietsverbindingen naar het NS-station Geldrop
- Opstarten van het 'deelprogramma parkeren' (als onderdeel van het programma mobiliteit), waarin enerzijds het oplossen van actuele knelpunten een plek krijgt en anderzijds een meer toekomstgerichte kijk op parkeren wordt ontwikkeld

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. Het lokale fietspadennetwerk is comfortabel te gebruiken

2023:
- Voorbereiden van de renovatie / verbetering van de fietspaden langs de Pastoor van Hooffstraat, de Laan der vier Heemskinderen en langs de Nieuwendijk/Eindhovenseweg in Geldrop door de beleidswensen te vertalen naar een voorlopig ontwerp, een kostenraming te maken, de subsidiemogelijkheden te verkennen en praktische zaken uit te werken
- Realiseren van de fietsstraat aan de Vaarleseweg In Mierlo, waardoor op die weg het primaat bij de fietsers komt te liggen en de auto te gast is
- Realiseren van de opwaardering van de fietsvoorzieningen langs de Nuenenseweg tussen de Mierloseweg en de Wielewaal
- Voorbereiden van het opwaarderen van het fietspad langs de Aardborstweg en Wolfsberg (tussen Geldrop en Mierlo)
- Inspelen op kansen die zich voordoen ten dienste van het realiseren van vrij liggende fietspaden langs het Bogardeind tussen de Molenakker en de Laan der Vier Heemskinderen (denk aan kansen voor grondverwerving)

2024:
- Reconstrueren van de fietspaden aan de Laan der Vier Heemskinderen-Oost en de Nieuwendijk-Eindhovenseweg
- Realiseren van de opwaardering van het fietspad langs de Aardborstweg en Wolfsberg tussen Geldrop en Mierlo
- Inspelen op kansen die zich voordoen ten dienste van het realiseren van vrij liggende fietspaden langs het Bogardeind tussen de Molenakker en de Laan der Vier Heemskinderen (denk aan kansen voor grondverwerving)

2025:
- Reconstrueren van de fietspaden aan de Laan der vier Heemskinderen-West en de Pastoor van Hooffstraat

03. Er zijn comfortabele fietsverbindingen van Geldrop-Mierlo naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten

2023:
- Binnen de (sub)regionale samenwerking zicht krijgen op hoe de routes tussen Geldrop en HTCE kunnen worden versterkt
- Realiseren van het deel van de snelfietsroute Eindhoven-Helmond dat parallel aan het spoor door Geldrop-Mierlo loopt

04. Het gebruik van het openbaar vervoer is qua gebruikersaantallen op het niveau van voor de coronapandemie

2023:
- Herinrichten van twee bushaltes aan de Eindhovenseweg, waardoor de bus voor iedereen toegankelijk is bij alle bushaltes in Geldrop-Mierlo. Hiermee zijn alle bushaltes aangepast voor gebruik door minder validen (inclusie)
- In beeld krijgen welke verdichting rondom het stationsgebied nodig is om tot een hogere frequentie van treinen op het station Geldrop
- Voorbereiden van het realiseren van een busbaan op de Mierloseweg, zodat verliestijden van het busvervoer worden beperkt
- In beeld krijgen wat nodig is om tot een hoogwaardige openbaar vervoerbaan tussen Geldrop en Eindhoven te komen
- Samen met relevante partijen verkennen van de mogelijkheden van een bushalte en fietsverhuur bij het NS-station Geldrop

2024:
- Realiseren van een gedeelte van de busbaan op de Mierloseweg
- Input leveren aan de actualisatie van de mobiliteitsvisie van de provincie, ten behoeve van het versterken van het OV-netwerk in Geldrop-Mierlo
- Input leveren aan de provincie voor de nota van uitgangspunten en het netwerkperspectief die zij opstellen voor de uitgifte van nieuwe OV-concessies in 2026

05. In Geldrop-Mierlo zijn de ingrepen gepleegd die nodig zijn voor het realiseren van de regionale bereikbaarheidsagenda

2026:
- Verrichten van een studie naar de impact van de verbreding van de A67 op de aanleg van op- en afritten (afhankelijk van of Rijkswaterstaat de verbreding van de A67 weer opneemt in hun planning)

06. De gemeente ondersteunt en stimuleert effectief het duurzaam rijden door het gebruik van elektrische auto's en deelvervoer te faciliteren

2023:
- Installeren van 43 laadpalen voor algemeen gebruik (op basis van buurtkenmerken) op verschillende openbare parkeerterreinen in Geldrop en Mierlo
- Realiseren van laadpalen op aanvraag
- Opstellen van beleidsregels omtrent deelfietsen en deelscooters
- Verwerken van de mogelijkheid van toepassing van deelauto's in de parkeernormen (binnen het deelprogramma parkeren)

07. De parkeervoorzieningen in de centra en wijken zijn in overeenstemming met de parkeerdruk

2023:
- Uitbreiden van de parkeervoorziening bij Landgoed Kasteel Geldrop en het Weverijmuseum
- Binnen het deelprogramma parkeren worden de parkeernormeringen uitgewerkt en opgenomen in het omgevingsplan, zodat bij ontwikkelingen de goede vertaling naar de gewenste parkeervoorzieningen kan worden gemaakt

08. De (beleving van de) verkeersveiligheid in wijken is toegenomen, wat zichtbaar is doordat 50% van de buurten het buurtlabel verkeersveiligheid heeft

2023:
- Duidelijker aangeven van de schoolzones (met gebruikmaking van een landelijke subsidie hiervoor) om het gedrag van weggebruikers meer te sturen, zodat de verkeersveiligheid rondom basisscholen verbetert
- Veiliger inrichten van de fietsoversteek bij het Elsbroekpad in de wijk Hulst om gevolg te geven aan de behoeften die vanuit de wijk zijn gesteld

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.63 Parkeerbelasting	**9**	**12**	**9**	**9**	**9**	**9**
2.1 Verkeer en vervoer	**3.570**	**3.849**	**4.081**	**4.194**	**4.527**	**4.534**
2.2 Parkeren	**146**	**192**	**153**	**134**	**134**	**134**
Totaal Lasten	**3.725**	**4.053**	**4.243**	**4.337**	**4.670**	**4.677**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 9	**159**	**131**	**252**	**261**	**294**	**294**
0.63 Parkeerbelasting	**317**	**373**	**374**	**374**	**374**	**374**
2.1 Verkeer en vervoer	**219**	**106**	**108**	**108**	**108**	**108**
Totaal Baten	**694**	**609**	**735**	**743**	**776**	**776**
Saldo (baten -/- lasten)	**-3.031**	**-3.443**	**-3.508**	**-3.594**	**-3.894**	**-3.901**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 9	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	12.287	0	30	0	12.317
Taakveld 2.2 Parkeren	1.560	0	0	0	1.560
Totaal productieve uren	**13.847**	**0**	**30**	**0**	**13.877**
Waarvan projecten:					
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	*4.266*	*0*	*0*	*0*	*4.266*

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 9	2023	2024	2025	2026
Rijwielstalling Geldrop	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Beleidsplan deelmobiliteit	-25.000	0	0	0
Fietspadenplan	-25.000	0	0	0
Voorbereidingskosten lokale bereikbaarheidsagenda	-30.000	0	0	0
Onderhoud wegmarkeringen	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Advies en onderzoek verkeer	-30.000	0	0	0
Aanpassing VRI Eindhovenseweg/Papenvoort (kapitaallasten)	0	0	-1.667	-1.667
Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Rielsedijk (kapitaallasten)	0	0	0	-9.333
Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Laan van Tolkien (kapitaallasten)	0	0	0	-10.667
Verbetering verkeersveiligheid fietsoversteek Hulst/Elsbroekpad (kapitaallasten)	0	-1.600	-1.600	-1.600
Voorbereidingskrediet reconstructie fietspaden (kapitaallasten)	0	-9.000	-9.000	-9.000
Schoolzones basisscholen (kapitaallasten)	0	-2.200	-2.200	-2.200
Voorbereidingskrediet herinrichting Marktstraat Mierlo (kapitaallasten)	0	0	-14.000	-14.000
Toegankelijke bushalten Eindhovenseweg/Papenvoort (kapitaallasten)	0	-5.900	-5.900	-5..900
Herinrichting Maluwe/Look Geldrop (kapitaallasten)	0	-15.800	-15.800	-15.800
Reconstructie Hekelstraat Mierlo (kapitaallasten)	0	-2.160	-2.160	-2.160
Verharding Volderstraat Geldrop (kapitaallasten)	0	-1.120	-1.120	-1.120
Herinrichting Burgemeester Verheugstraat Mierlo (kapitaallasten)	0	0	-8.400	-8.400
Voorbereidingskrediet digitalisering parkeerbeleid (kapitaallasten)	0	-8.000	-8.000	-8.000
Bijdrage korte termijn maatregelen A2 Randweg Eindhoven (kapitaallasten)	0	-4.080	-8.160	-12.240
Vervallen Bereikbaarheidsakkoord regioprojecten jaarschijf 2023 t/m 2026 (kapitaallasten)	0	4.616	9.233	13.849

Specificatie investeringen programma 9	2023	2024	2025	2026
Aanpassing VRI Eindhovenseweg/Papenvoort	0	25.000	0	0
Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Rielsedijk	0	0	140.000	0
Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Laan van Tolkien	0	0	160.000	0
Verbetering verkeersveiligheid fietsoversteek Hulst/Elsbroekpad	40.000	0	0	0
Voorbereidingskrediet reconstructie fietspaden	45.000	0	0	0
Schoolzones basisscholen	33.000	0	0	0
Voorbereidingskrediet herinrichting Marktstraat Mierlo	0	70.000	0	0
Toegankelijke bushalten Eindhovenseweg/Papenvoort	59.000	0	0	0
Herinrichting Maluwe/Look Geldrop	395.000	0	0	0
Reconstructie Hekelstraat Mierlo	54.000	0	0	0
Verharding Volderstraat Geldrop	28.000	0	0	0
Herinrichting Burgemeester Verheugstraat Mierlo	0	210.000	0	0
Voorbereidingskrediet digitalisering parkeerbeleid	40.000	0	0	0
Bijdrage korte termijn maatregelen A2 Randweg Eindhoven	102.000	102.000	102.000	102.000
Vervallen Bereikbaarheidsakkoord regioprojecten jaarschijf 2023 t/m 2026	-115.412	-115.412	-115.412	-115.412

Nieuw in MPB-2023

Rijwielstalling Geldrop

De bewaakte rijwielstalling in het centrum van Geldrop wordt gecontinueerd. Hiervoor dient i.v.m. pensionering gemeentelijke medewerker de bemensing van de stalling weer op niveau gebracht worden. De dienstsverlening wordt in 2023 volledig uitgevoerd door Ergon, hiervoor is structureel € 17.000,- benodigd.

Beleidsplan deelmobiliteit
Op verzoek van de raad wordt beleid opgesteld en nader uitgewerkt om de overlast van deelscooters zo veel mogelijk te beperken. Indien mogelijk wordt dit opgenomen als onderdeel van het programma Mobiliteit, waarbij ook aandacht is voor meer vormen van deelmobiliteit. Het kan daarbij gaan om het beter zichtbaar maken van vormen van deelmobiliteit in de openbare ruimte door concrete plaatsen daartoe aan te wijzen (bebording/vakaanduiding). Zo maken we naar de inwoner/consument meer kenbaar dat deelmobiliteit wordt aangeboden en gestimuleerd. In dit verband kan ook gedacht worden aan het beschikbaar stellen van (deel)auto's die wij als gemeente zelf aanschaffen. Buiten de reguliere kantooruren zouden deze ook door derden gebruikt kunnen worden.
De eenmalige kosten worden geraamd op € 25.000,-.

Actualisatie fietsbeleidsplan
Door de gewenste lokale en regionale mobiliteitstransitie naar meer fiets is een actualisatie en verdere aanscherping van het bestaande fietsbeleid wenselijk, eenmalige kosten zijn geraamd op € 25.000,-. Ook de sterke groei van de e-bike en de opkomst van nieuwe vervoersconcepten zoals deelfietsen maakt een nieuw fietsbeleid wenselijk.

Voorbereidingskosten lokale bereikbaarheidsagenda
De voorbereidingen voor de lokale bereikbaarheidsagenda wachten thans op een actualisatie van het regionale verkeersmodel. Daarna wordt door een extern adviesbureau een doorstart gemaakt. Door de onderbreking van de werkzaamheden is een aanvullend budget benodigd van € 30.000,-.

Onderhoud wegmarkeringen
De kostprijs voor het aanbrengen van wegmarkeringen zijn de afgelopen jaren hoger geworden, dit maakt een structurele budgetverhoging van € 8.000,- noodzakelijk om een eenzelfde hoeveelheid markeringen jaarlijks te vernieuwen.

Advies en onderzoek verkeer
Gezien de ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven wordt voor het jaar 2023 een toename van het aantal verkeerskundige onderzoeken verwacht. Hiervoor is een budget van € 30.000,- benodigd.

Aanpassing VRI kruispunt Eindhovenseweg/Papenvoort
Voor een meer efficiënte verkeersafwikkeling is een aanpassing van de lussenconfiguratie gewenst. Daarnaast dient de prioritering voor het openbaar vervoer te worden aangepast. Dit werk wordt uitgevoerd i.c.m. de vervanging van de toplaag in de rijbaan en het toegankelijk maken van de bushaltes bij dit kruispunt. Hiervoor wordt een bedrag van € 25.000,- geraamd.

Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg/Rielsedijk
De installatie dateert uit 1997 en heeft de technische levensduur reeds overschreden. Dit betekent dat de leverancier niet langer garant kan staan voor reparaties en het vervangen van onderdelen steeds moeilijker wordt. Tevens ombouw naar meer energiezuinige LED-armaturen en aanpassing van de prioritering van het openbaar vervoer. Totale investering bedraagt € 140.000,-.

Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg/Laan van Tolkien
De installatie dateert uit 1997 en heeft de technische levensduur reeds overschreden. Dit betekent dat de leverancier niet langer garant kan staan voor reparaties en het vervangen van onderdelen steeds moeilijker wordt. Tevens ombouw naar meer energiezuinige LED-armaturen. Totale investering bedraagt € 160.000,-.

Verbetering verkeersveiligheid fietsoversteek Hulst/Elsbroekpad
Deze nadrukkelijke wens komt uit voort uit het wijkontwikkelingsplan. De bestaande fietsoversteek wordt beter zichtbaar gemaakt met extra LED-verlichting ter verhoging van het attentieniveau bij fietspassages. De investering is geraamd op € 40.000,-

Voorbereidingskrediet reconstructiefietspaden
Ter afronding van het vigerende fietspadenplan dienen nog vier projecten te worden voorbereid en uitgevoerd. Ter voorbereiding is een krediet van € 45.000,- euro benodigd.

Het betreft de volgende projecten:
Reconstructie fietspaden Laan der vier Heemskinderen, Oost (2024): de fietspaden voldoen niet aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in het gemeentelijk fietspadenplan. Op de Laan der vier Heemskinderen (tussen de Dommeldalseweg en de Willem Barentszweg) wordt de elementenverharding in de fietspaden vervangen door rood asfalt.
Reconstructie fietspaden Nieuwendijk-Eindhovenseweg (2024): de fietspaden voldoen niet aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in het gemeentelijk en regionaal fietspadenplan. Op de Nieuwendijk-Eindhovenseweg (tussen de Helze en Papenvoort) wordt de elementenverharding in de fietspaden vervangen door rood asfalt. Dit project is opgenomen in het regionale Bereikbaarheidsakkoord en komt in aanmerking voor 25% subsidie.
Reconstructie fietspaden Laan der vier Heemskinderen, West (2025): de fietspaden voldoen niet aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in het gemeentelijk en regionaal fietspadenplan. Op de Laan der vier Heemskinderen (tussen de Dommeldalseweg en het Bogardeind) wordt de elementenverharding in de fietspaden vervangen door rood asfalt.
Fietspad Pastoor van Hooffstraat (2025): De aanwezige fietssuggestiestroken voldoen niet aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in het gemeentelijk en regionaal fietspadenplan. Het solitaire fietspad in Beekweide wordt doorgetrokken tot het kerkplein aan Papenvoort.

Schoolzones basisscholen
Voor een meer veilige schoolomgeving worden de wegen in de directe nabijheid voorzien van een extra wegmarkering ter verhoging van het attentieniveau van de weggebruiker. De totale kosten worden ingeschat op € 55.000,-, waarvan € 22.000,- subsidie (SPV). Daarmee resteert een eigen bijdrage voor de gemeente van € 33.000,-.

Voorbereidingskrediet herinrichting Marktstraat Mierlo
In de gemeentelijke wegcategorisering is vastgelegd dat de Marktstraat (tussen Ellenaar en rotonde Brugstraat) een functie heeft als erftoegangsweg. Dit betekent dat de maximum snelheid moet worden teruggebracht naar 30 km/uur. Dit vereist een integrale herinrichting zodat de ingestelde maximum snelheid redelijkerwijs voortvloeit uit de weginrichting. Tevens wordt de parkeersituatie verbeterd en de groenstructuur versterkt. Ter voorbereiding is een krediet van € 70.000,- (2024) benodigd.

Toegankelijke bushalten Eindhovenseweg/Papenvoort
De bestaande bushalten worden beter toegankelijk gemaakt voor minder validen en blinden/slechtzienden. Dit werk wordt uitgevoerd i.c.m. de vervanging van de toplaag in de rijbaan en een beperkte aanpassing van de VRI Eindhovenseweg/Papenvoort. Totale investering bedraagt € 59.000,-.

Herinrichting Maluwe/Look Geldrop
De inrichting van deze woonstraten is gedateerd en vraagt om een betere parkeeroplossing. Tevens is een verdere vergroening voorzien i.c.m. rioolvervanging. Totale investering bedraagt € 395.000,-.

Reconstructie Hekelstraat Mierlo
Bij de geplande rioolvervanging krijgt de materialisatie in de rijbaan een upgrade zodat deze beter aansluit bij de aansluitende wegvakken van de Hekelstraat en Hertenkampstraat. De meerkosten hiervan dienen separaat te worden geactiveerd, totaal € 54.000,-.

Verharding Volderstraat Geldrop
De relining van het riool is gepland voor 2023. De voetpaden en inritten worden vervangen door nieuwe materialen zodat het gebruik en comfort verbetert. De meerkosten hiervan dienen separaat te worden geactiveerd, totaal € 28.000,-.

Herinrichting Burgemeester Verheugstraat Mierlo
De herinrichting staat gepland voor 2024. Voor de compensatie van het groen/bomen en een vernieuwde groeninrichting is een aanvullend krediet noodzakelijk van € 210.000,-.

Voorbereidingskrediet digitalisering parkeerbeleid
Na actualisatie van het parkeerbeleid en het vaststellen van een nieuwe parkeerverordening dienen de nieuwe beleidsregels omtrent parkeren en parkeervergunningen in een digitaal systeem te worden ondergebracht. In 2023 en 2024 dient dit te worden voorbereid zodat de werkelijke implementatie in 2025 kan plaatsvinden. In eerste instantie wordt voor de jaarschijf 2023 een benodigd krediet voorzien van € 40.000,- Het benodigde voorbereidingskrediet voor 2024 wordt bij de volgende begrotingscyclus ingebracht op basis van de uitkomsten van de voorbereidingen in 2023.

Bijdrage korte termijn maatregelen A2 Randweg Eindhoven
In regionaal verband is een maatregelenpakket opgesteld in samenwerking met provincie, rijk en bedrijfsleven ten einde op korte termijn iets te kunnen doen aan de snelgroeiende bereikbaarheidsproblematiek op de Randweg Eindhoven West (gelegen tussen Eindhoven en Veldhoven). Gelet op het regionale belang wordt naar inwonertal van elke gemeente een bijdrage gevraagd. Voor de gemeente Geldrop-Mierlo bedraag dit € 408.000,-, te verdelen over de jaarschijven 2023 t/m 2026, i.c. € 102.000,- per jaar. Deze bedragen zullen worden geactiveerd als bijdrage aan activa in eigendom van derden.

Vervallen Bereikbaarheidsakkoord Regioprojecten
Krediet is in de jaarschijven 2023 t/m 2026 niet meer nodig vanwege de te activeren bijdrage korte termijn maatregelen A2 Randweg Eindhoven.

Programma 10. Bouwen en wonen

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Wonen	1. We werken aan de hand van een programma wonen waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd
	2. Het aanbod binnen de sociale en middenhuur en in het koopsegment met een koopsom tot € 355.000 is conform de doelen (per wijk of buurt) in het streefbeeld wonen
	3. Inwoners met een zorgbehoefte wonen fijn en gelukkig binnen de eigen, gewenste omgeving en hun sociaal netwerk
	4. Het aanbod aan woningen in wijken sluit aan op de gewenste mix van doelgroepen in wijken zoals bepaald in het streefbeeld wonen
	5. Woningen worden bewoond door mensen die binnen de doelgroep vallen waarvoor de woningen zijn gebouwd
	6. In verband met de druk op de woningmarkt inzetten op het beperken van het opkopen van woningen ten behoeve van verhuur
Centrum Mierlo	07. Zie: uitgeschreven doelen Centrum Mierlo bij "Wat gaan we er voor doen"
Centrum Geldrop	08. Zie: uitgeschreven doelen Centrum Geldrop bij "Wat gaan we er voor doen"
Woonwijk Coevering	09. Zie: uitgeschreven doelen Woonwijk Coevering bij "Wat gaan we er voor doen"
Landelijk gebied Gijzenrooi	10. Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Gijzenrooi bij "Wat gaan we er voor doen"
Landgoed Gulbergen	11. Zie: uitgeschreven doelen Landgoed Gulbergen bij "Wat gaan we er voor doen"
Landelijk gebied Mierlo-Oost	12. Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Mierlo-Oost bij "Wat gaan we er voor doen"
Landelijk gebied Molenheide	13. Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Molenheide bij "Wat gaan we er voor doen"
Bedrijventerrein De Spaarpot	14. Zie: uitgeschreven doelen Bedrijventerrein De Spaarpot bij "Wat gaan we er voor doen"

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Woonvisie Geldrop-Mierlo 2020-2028	2020-2028	15 juni 2020	
Verordening Starterslening 2020	N.v.t.	15 juni 2020	
Huisvestingsverordening Geldrop-Mierlo 2020-2023	2020-2023	16 december 2019	4e kwartaal 2023
Regionale visie op Wonen SGE	2020-2040	28 oktober 2019	
Afsprakenkader Wonen SGE 2022 ‘Bouwen aan de toekomst’		11 februari 2022	
Omgevingsvisie	2020-2022		4e kwartaal 2022

Omgevingsplan	2022-2025		2023 e.v.
Doelgroepenverordening			1e kwartaal 2023
Toekomstperspectief Wonen en Zorg			4e kwartaal 2022/ 1e kwartaal 2023
Kaders Brede centrum Geldrop		13 december 2021	
Zelfbewoningsplicht		11 februari 2022	
Ontwikkelingsstrategie geo-informatievoorziening			2e kwartaal 2023

Wat gaan we ervoor doen?

Wonen

Doelstellingen

01. We werken aan de hand van een programma wonen waarbinnen ontwikkelingen op dit vlak in samenhang worden voorbereid en uitgevoerd

2023:
- Opzetten van co-creatie op het vlak van ‘wonen’
- Aanbesteden van het opstellen van een programma wonen met daarin een streefbeeld (integreren woonvisie 2020-2028) en een uitvoeringsagenda:
  - Scherp krijgen van definities en doelgroepen en deze integreren in het streefbeeld
  - Uitwerken welke type woningen in welke wijken moeten worden toegevoegd en hoe we omgaan met tijdelijke flexibele woonvormen worden en dit integreren in het streefbeeld
  - Vertalen van de doelen in Rijksprogramma’s (woningbouw, een thuis voor iedereen, betaalbaar wonen, leefbaarheid en veiligheid, verduurzamen gebouwde omgeving, wonen en zorg voor ouderen) naar lokale doelen binnen het streefbeeld wonen
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
- Doorontwikkelen van de taskforce wonen, zodat de sturing door de taskforce past bij de programmatische benadering

2024-2026:
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2024/2025/2026
- Bijstellen uitvoeringsagenda

02. Het aanbod binnen de sociale en middenhuur en in het koopsegment met een koopsom tot € 355.000 is conform de doelen (per wijk of buurt) in het streefbeeld wonen

2023:
- Uitwerken van oplossingen voor passend aanbod binnen de sociale huur en middenhuur (o.a. binnen het SGE-project WoonST)

03. Inwoners met een zorgbehoefte wonen fijn en gelukkig binnen de eigen, gewenste omgeving en hun sociaal netwerk

2023:
- Het in 2022 vastgestelde toekomstperspectief Wonen en Zorg (waarin wonen, zorg, welzijn en werk in samenhang zijn bekeken) integreren in relevante programma's zoals zorg & ondersteuning, bestaanszekerheid en wonen
- Vertalen van het toekomstperspectief Wonen en Zorg naar doelstellingen ten aanzien van woningaanbod voor mensen uit aandachtsgroepen
- Uitvoeren van de punten in de uitvoeringsagenda wonen op het vlak van wonen & zorg
- Voortzetten van 'Mijn huis past' waarbij inwoners gebruik kunnen maken van een woonscan met als doel veilig, fijn en langer thuis te wonen

2024:
- Uitvoeren van de punten in de uitvoeringsagenda wonen op het vlak van wonen & zorg
- Voortzetten en evalueren van 'Mijn huis past'

04. Het aanbod aan woningen in wijken sluit aan op de gewenste mix van doelgroepen in wijken zoals bepaald in het streefbeeld wonen

2023:
- Inzicht krijgen in welke wijken er onbalans is in het aanbod van woningen
- Vertalen van het in het streefbeeld gewenste aanbod aan woningen naar de woningbouwplanning voor Geldrop en Mierlo
- Optimaliseren van het monitoringssysteem woningbouwplanning (in SGE-verband: Shinto Labs), met het oog op het hebben van een continu actueel beeld van de woningbouwplanning
- Inregelen van het geven van een periodieke update aan raad en inwoners ten aanzien van de woningbouwplanning en de realisatie ervan

05. Woningen worden bewoond door mensen die binnen de doelgroep vallen waarvoor de woningen zijn gebouwd

2023:
- Toepassen van de eind 2022 vastgestelde doelgroepenverordening (met daarin regels voor het bouwen voor doelgroepen en het koppelen van de woningprijs aan het inkomen van doelgroepen)

06. In verband met de druk op de woningmarkt inzetten op het beperken van het opkopen van woningen ten behoeve van verhuur

2023:
- Duiden van de onderzoeksgegevens (in SGE-verband) in hoeverre het invoeren van opkoopbescherming een opportune en rechtmatige maatregel is voor het beperken van het opkopen van woningen ten behoeve van verhuur
- Vertalen van de uitkomsten van het onderzoek naar een raadsvoorstel over het al dan niet instellen van opkoopbescherming
- Evalueren van de zelfbewoningsplicht (ingevoerd in februari 2022)

Wat gaan we ervoor doen?

Centrum Mierlo

Doelstellingen

07. Zie: uitgeschreven doelen Centrum Mierlo bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. We werken aan de hand van een programma ‘centrum Mierlo’, waarbinnen ontwikkelingen in en om het centrum in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd
2. de uitstraling van de openbare ruimte rondom de bibliotheek is – evenals de bibliotheek zelf – verbeterd (interieur en exterieur)
3. Er is een streefbeeld voor het gebied rond het Molenplein, het kantoor van Dienst Dommelvallei en deels ook de Marktstraat en dit is vertaald naar regels in het omgevingsplan (ruimte bieden aan maatschappelijke functies, nieuwe horeca en andere bezoekfuncties) en concrete acties in het programma centrum Mierlo
4. Voor het gebied rond de Heer van Scherpenzeelweg zijn de contouren bepaald voor een samenhangend groengebied met routes voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers), zodat het een verbinding vormt tussen het centrum en het buitengebied
5. Er is zicht op de mogelijkheden om de verbinding centrum-Kerkstraat-Margrietstraat primair in te richten op voetgangers en fietsers en een meer klimaatbestendige inrichting te realiseren
6. In het programma centrum Mierlo is een aanpak uitgewerkt om te komen tot groene gevels, groene daken en meer bomen in de openbare ruimte en daar is 25% van gerealiseerd
7. De hemelwateropvang is dusdanig dat rioleringen bij hevige neerslag het water voldoende kunnen afvoeren, waardoor er geen wateroverlast ontstaat
8. Eén van de nieuwe jaarlijks terugkerende evenementen die we naar Geldrop-Mierlo willen halen, landt in het centrum van Mierlo (naast bestaande evenementen zoals Pitpop en het kersenpitfeest)

Inzet in de periode 2023-2026:
- Opzetten van co-creatie voor ontwikkelingen in en om het centrum van Mierlo
- Opstellen van een programma ‘centrum Mierlo’ met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Jaarlijks uitvoeren van de uitvoeringsagenda voor dat tijdvak
- Jaarlijks actualiseren van het programma en bijstellen van de uitvoeringsagenda voor het volgende tijdvak
- Uitwerken van een plan voor het herinrichten van het gebied voor de bibliotheek en uitvoeren van dat plan
- Aanwijzen van ontwikkellocaties voor woningbouw
- Scannen van kansen die zich voordoen om winkelpanden in het gebied rondom het winkelhart (bijvoorbeeld in de Marktstraat) om te zetten naar wonen
- Scannen van kansen om voorwaarden te creëren voor de gewenste ontwikkelingen (bijv. kansen om functies te wijzigen in het omgevingsplan)
- Onderzoeken van de vergroeningsmogelijkheden in verschillende gebieden

Wat gaan we ervoor doen?

Centrum Geldrop

Doelstellingen

08. - Zie: uitgeschreven doelen Centrum Geldrop bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. We werken aan de hand van een programma ‘centrum Geldrop’, waarbinnen ontwikkelingen in en om het centrum in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd
2. Het winkelgebied is compacter en het gebied daaromheen is ingericht met nieuwe complementaire functies, zodat bezoekers en bewoners graag verblijven in het centrum
3. Er zijn concrete plannen voor de verbinding van het centrum naar het Dommeldal (in aansluiting op de inzet binnen de speerpunten ‘groene sociale wijken’ en ‘doorlopend groen’)
4. Het centrum is goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers en autoluw, zodat bezoekers worden gestimuleerd om op de fiets of te voet te komen
5. Er zijn aan de randen van het centrum passende parkeervoorzieningen, zodat bezoekers en bewoners (van het centrum) hun auto kwijt kunnen
6. Er zijn voorzieningen voor deelvervoer (fietsen, scooters, auto’s), zodat de parkeerdruk lager is
7. Er zijn 200 woningen gerealiseerd in en om het centrum, met name voor 1- en 2-persoonshuishoudens, zodat senioren, starters en expats een thuis kunnen vinden in Geldrop
8. De bestaande groenstructuur in het centrum is kwalitatief verbeterd en daarnaast zijn er concrete plannen om meer groen in het centrum toe te voegen
9. Eén van de nieuwe jaarlijks terugkerende evenementen die we naar Geldrop-Mierlo willen halen, landt in het centrum van Geldrop

Inzet in de periode 2023-2026:
- Opzetten van co-creatie voor ontwikkelingen in en om het centrum van Geldrop
- Opstellen van een programma ‘centrum Geldrop’ (op basis van de ontwikkelingsvisie Centrum Geldrop 2019, de visie sociaal domein 2020 en de omgevingsvisie) met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Jaarlijks uitvoeren van de uitvoeringsagenda voor dat tijdvak
- Jaarlijks actualiseren van het programma en bijstellen van de uitvoeringsagenda voor het volgende tijdvak
- In het streefbeeld uitwerken welke mix aan functies in het gebied rondom het compacte winkelgebied en de aanloopstraten welkom zijn, welke functies in het winkelgebied thuishoren en dit vertalen naar het omgevingsplan
- Uitwerken welke straten gericht zullen worden op een betere toegankelijkheid voor fietsers en wandelaars en waar mogelijk beperkingen voor autoverkeer worden ingevoerd
- Oriënteren op kansen voor het vestigen van een horecagelegenheid langs de Kleine Dommel nabij het landgoed kasteel Geldrop en eventueel mogelijk maken van horecavestiging
- Uitwerken van plannen voor de verbinding Kleine Dommel – woningbouw Bleekvelden – woningbouw Postkantoor (incl. versterken van het cultuurplein) en dit projectmatig uitvoeren
- Realiseren van extra parkeervoorziening nabij het landgoed kasteel Geldrop en de weeffabriek
- Voor de woningbouw in beeld brengen waar extra parkeervoorzieningen moeten komen, opstellen van planvorming hiervoor en realiseren
- Zicht krijgen op de behoefte aan laadfaciliteiten op parkeervoorzieningen, het streefbeeld hierop aanpassen en de laadfaciliteiten naar behoefte realiseren
- Jaarlijks realiseren van ongeveer 50 woningen
- Opstellen van plannen voor een kwaliteitsverbetering van het groen rondom de Kleine Dommel en deze uitvoeren
- Aanvullen van het streefbeeld ten aanzien van de kwantiteit van het groen in de bestaande openbare ruimte (o.a. gericht op klimaatadaptatie), planvorming hiervoor opstellen en opstarten van de uitvoering

Wat gaan we ervoor doen?

Woonwijk Coevering

Doelstellingen

09. - Zie: uitgeschreven doelen Woonwijk Coevering bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. We werken aan de hand van een programma ‘Coevering’, waarbinnen ontwikkelingen in en om de woonwijk samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd (procesdoel)
2. Er is structureel laagdrempelig contact tussen bewoners en gemeente om zaken op het gebied van leefbaarheid en veiligheid te bespreken en af te stemmen
3. Er een plan om tot een betere mix van bewoners te komen en de eerste stappen daartoe zijn gezet
4. Er is door bewoners een wijkuitvoeringsplan opgesteld om tot een aardgasvrije wijk te komen (zie: thema Duurzaamheid)
5. Er is een inrichtingsplan om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren, met daarin klimaatadaptieve maatregelen, hoogwaardige groenstructuren, (fiets)verbindingsroutes en ontmoetingsplekken
6. Er is een plan om de sociale samenhang en de sociale cohesie te verbeteren in De Coevering. De Coevering is een veilig thuis, zowel in je woning als bij het verplaatsen door de wijk

Inzet in de periode 2023-2026:
- Opzetten van co-creatie voor ontwikkelingen in de wijk Coevering (waar relevant ook buurtgericht)
- Opstellen van een programma Coevering met daarin een streefbeeld (waar relevant buurgericht) en een uitvoeringsagenda
- Jaarlijks uitvoeren van de uitvoeringsagenda voor dat tijdvak
- Jaarlijks actualiseren van het programma en bijstellen van de uitvoeringsagenda voor het volgende tijdvak

De verdere inzet en prioritering daarbinnen wordt in samenspraak met samenwerkingspartners bepaald. Hiervoor is reeds een proces opgestart samen met het Woonbedrijf.

Wat gaan we ervoor doen?

Landelijk gebied Gijzenrooi

Doelstellingen

10. - Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Gijzenrooi bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. We werken aan de hand van een programma Gijzenrooi, waarbinnen ontwikkelingen in en om het centrum in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd (procesdoel)
2. Instellen van het fonds Landschapsversterking voor financiering van de aanleg of verbetering van landschapselementen
3. Er zijn plannen gereed voor het ecologisch netwerk in het gebied Gijzenrooi en het daar toepassen van natuurinclusieve en ecologische landbouw
4. Er is zicht op mogelijkheden hoe het waterpeil rond het natuurgebied De Gijzenrooise Zegge kan worden verhoogd om daarmee meer water in het gebied vast te houden en tegelijk de bijzondere waterafhankelijke natuur te versterken
5. Er is een stadsboerderij operationeel
6. Er is zicht op de mogelijkheden om het cultuurhistorisch landschap te gebruiken in recreatieve arrangementen

Inzet in de periode 2023-2026:
- Opzetten van co-creatie voor ontwikkelingen in het gebied Gijzenrooi
- Opstellen van een programma ‘Gijzenrooi’ met daarin een streefbeeld (waar relevant buurgericht) en een uitvoeringsagenda
- Jaarlijks uitvoeren van de uitvoeringsagenda voor dat tijdvak
- Jaarlijks actualiseren van het programma en bijstellen van de uitvoeringsagenda voor het volgende tijdvak
- Met agrariërs afstemmen over het vasthouden van water in het gebied en de inzet van natuurinclusieve en biologische vormen van landbouw die ten goede komt aan de ecologische en landschappelijke kwaliteiten in het gebied
- Realiseren en organiseren van de instandhouding van landschapselementen passend bij het historische landschapspatroon (bijv. houtwallen)
- Verkennen van de mogelijkheden om de cultuurhistorische waarden recreatief te benutten
- Scannen en stimuleren van initiatieven van maatschappelijke organisaties, ondernemers en particulieren die aansluiten bij het streefbeeld
- Voor de stadsboerderij zoeken naar een ontwikkelende partij, bepalen van randvoorwaarden en vastleggen van ruimtelijke kaders en uitwerken van de constructie waarin het plan vs de behoeften van de ontwikkelende partij bij elkaar worden gebracht
- In het omgevingsplan faciliteren en inkaderen van agrarische, recreatieve en maatschappelijke functies op de (vrijkomende) erven, die aansluiten op de rust en beleving van het gebied, geen toename geven in de verkeersaantrekkende werking in het gebied en bijdragen aan de gewenste kwaliteiten

Wat gaan we ervoor doen?

Landgoed Gulbergen

Doelstellingen

11. - Zie: uitgeschreven doelen Landgoed Gulbergen bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. We werken aan de hand van een programma Gulbergen, waarbinnen ontwikkelingen in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd
2. Er is duidelijkheid over welke combinatiemogelijkheden er zijn tussen duurzame energieopwekking, natuurontwikkeling en recreatie
3. Er zijn inrichtingsvoorwaarden bepaald, die zijn vertaald naar regels in het omgevingsplan (o.a. welke dagrecreatie en evenementen toegelaten zijn en welke agrarische, recreatieve en maatschappelijke functies gewenst zijn)
4. Bij een combinatie met duurzame energie zijn er zones aangewezen voor de opwek van duurzame energie. Het programma dient ook concrete inrichtingsvoorwaarden te stellen;
5. Er is een zone aangewezen en inrichting bepaald voor de beoogde ecologische verbinding van de Molenheide naar de Stiphoutse bossen;
6. Er is een beeld van wat de plannen vragen van de verkeersontsluiting (per fiets en per auto) in Geldrop-Mierlo en hoe dit te realiseren is;
7. Er is een inrichtingsplan voor het inrichten van de ecologische verbindingszone Luchensche Wetering, waarin de koppelkansen voor klimaatadaptatie zijn meegenomen;
8. Er is duidelijkheid over de wenselijkheid en kansen voor het vestigen van een horecagelegenheid bij een recreatief kruispunt (irt het realiseren van andere doelen en ambities)

Inzet in de periode 2023-2026:
- Opzetten van co-creatie voor ontwikkelingen in Gulbergen (waar relevant ook regionaal
- Opstellen van een programma Gulbergen met daarin een streefbeeld (specifiek voor Geldrop-Mierlo, gekoppeld aan het regionale plan) en een uitvoeringsagenda
- Jaarlijks uitvoeren van de uitvoeringsagenda voor dat tijdvak
- Jaarlijks actualiseren van het programma en bijstellen van de uitvoeringsagenda voor het volgende tijdvak
- Actief bijdragen aan de marktverkenning binnen het regionale project door vertegenwoordiging binnen het projectteam en binnen de bestuurlijke stuurgroep en de adviescommissie
- Een beeld vormen van het benodigde beheer van de gronden
- Verkennen van de minimale voorwaarden voor een robuuste ecologische verbinding van de Molenheide naar de Stiphoutse Bossen, afstemmen hierover met de gemeenten Helmond en Nuenen, in beeld brengen van de grondsituatie rondom Gulbergen en ecologische barrières (Eindhovens Kanaal, spoorverbinding Eindhoven-Venlo, snelweg A270), gronden verwerven, verdere planvoorbereiding en de uitvoering opstarten
- In beeld brengen van de grondsituatie rondom de Luchense Wetering en opstarten van het benodigde grondverwervingstraject, verkennen van de huidige functionaliteit van de verbinding, verkennen van koppelkansen voor klimaatadaptatie ten noorden en ten zuiden van het Eindhovens Kanaal, gronden verwerven, planvoorbereiding en -uitvoering
- Oriënteren op en eventueel planvormen voor het vestigen van een horecagelegenheid
- Op verschillende momenten vaststellen van regels in het omgevingsplan

Wat gaan we ervoor doen?

Landelijk gebied Mierlo-Oost

Doelstellingen

12. - Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Mierlo-Oost bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. We werken aan de hand van een programma Mierlo-Oost, waarbinnen ontwikkelingen in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd (procesdoel)
2. Er is structurele vooruitgang richting het weer kunnen afwateren van het gebied op Sang en Goorkens
3. Er is zicht op alternatieve functies in aanvulling op of ter vervanging van agrarische bedrijvigheid (nieuwe verdienmodellen)
4. De gronden die nodig zijn voor de beoogde ontwikkelingen zijn verworven
Binnen het programma Mierlo-Oost worden de opgaven vertaald naar meer inhoudelijke doelen voor de komende jaren. In de strategie 2024- 2027 zal het aantal doelen zijn uitgebreid.

Inzet in de periode 2023-2026:
- Opzetten van co-creatie voor ontwikkelingen in Mierlo-Oost
- Opstellen van een programma Mierlo-Oost met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Jaarlijks uitvoeren van de uitvoeringsagenda voor dat tijdvak
- Jaarlijks actualiseren van het programma en bijstellen van de uitvoeringsagenda voor het volgende tijdvak
- Agrariërs ondersteunen op hun weg naar natuurinclusieve landbouw
- Verkennen van geven van ruimte aan initiatieven voor recreatiefuncties met behoud van natuurlijke waarden – laten landen in het omgevingsplan
- Onderzoeken hoe met kleine landschappelijke ingrepen de waterkwaliteit kan worden verbeterd
- Samen met het waterschap nagaan welke grondverwerving wenselijk is en actief signaleren van kansen om de gewenste gronden te verwerven

Wat gaan we ervoor doen?

Landelijk gebied Molenheide

Doelstellingen

13. - Zie: uitgeschreven doelen Landelijk gebied Molenheide bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. We werken aan de hand van een programma Molenheide, waarbinnen ontwikkelingen in samenhang en met relevante betrokkenen worden voorbereid en uitgevoerd
2. Wandel- en fietspaden zijn aangepast, zodat een deel van het bos rustiger wordt ten behoeve van natuurwaarden
3. Er is een beplantingsplan om gefaseerd naaldbossen om te vormen naar loofbossen, om zo verdroging tegen te gaan
4. Het is duidelijk hoe het waterpeil rond het bosgebied kan worden verhoogd, waardoor meer water in het gebied kan worden vastgehouden
5. Er is een inrichtingsplan voor waterlopen en weteringen gericht op het vasthouden van water en het inrichten van kwelzones
6. Er zijn locaties aangewezen voor het aanleggen van faunapassages waardoor dieren de A67, Geldropseweg en het Eindhovens Kanaal kunnen passeren
7. Er is zicht op de mogelijkheden om landbouwgronden om te vormen naar natuur
8. Er zijn inrichtingsvoorwaarden bepaald

Inzet in de periode 2023-2026:
- Opzetten van co-creatie voor ontwikkelingen binnen het landelijk gebied Molenheide
- Opstellen van een programma Molenheide met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
- Jaarlijks actualiseren van het programma en bijstellen van de uitvoeringsagenda voor het volgende tijdvak
- Jaarlijks uitvoeren van de uitvoeringsagenda voor dat tijdvak
- Verkennen van kansen en uitdagingen voor het omvormen naar loofbos en dit opnemen in een werkplan
- Verkennen van mogelijkheden voor een faunapassage Geldropseweg
- Duiden van de uitkomsten van het evalueren van het hondenbeleid naar wat dit betekent voor honden in het gebied Molenheide
- Verkennen van de draagkracht, waardoor een bewuste afweging en keuzes gemaakt kunnen worden voor de doorontwikkeling van het gebied
- Uitwerken van de zonering in het gebied (waar natuur, waar recreatie, ook irt de te realiseren faunapassage)
- Bepalen van de inrichtingsvoorwaarden in het gebied en deze vertalen naar regels in het omgevingsplan
- Al naar gelang de draagkracht van het gebied verkennen van de wenselijkheid en kansen voor het vestigen van een natuurpoort en een horecagelegenheid in dit gebied
- Opwaarderen bestaande parkeerplaatsen

Wat gaan we ervoor doen?

Bedrijventerrein De Spaarpot

Doelstellingen

14. Zie: uitgeschreven doelen Bedrijventerrein De Spaarpot bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. Er is een duidelijk profiel voor het bedrijventerrein, wat als grondslag dient voor het stimuleren van instroom en uitstroom van bedrijven
2. Verouderde en verloederde panden/percelen zijn opgeknapt en opnieuw in gebruik
3. Er is een inrichtingsplan voor de openbare ruimte in uitvoering, waarin openbaar groen, klimaatadaptatie en routes voor langzaamverkeer zijn meegenomen
4. Indien dit opportuun blijkt, hebben de bedrijven gezamenlijk parkmanagement ingericht
5. 70% van de bedrijven heeft maatregelen genomen om het pand en/of de bedrijfsvoering te verduurzamen
6. De parkeerbehoeften en parkeervoorzieningen zijn in balans door een collectieve aanpak van de bedrijven op de Spaarpot en de gemeente
7. Er zijn inrichtingsvoorwaarden bepaald, die zijn vertaald naar regels in het omgevingsplan

Inzet in de periode 2023-2026:
- Opzetten van co-creatie voor ontwikkelingen op bedrijventerrein De Spaarpot
- Opstellen van een programma De Spaarpot met daarin een streefbeeld en een uitvoeringsagenda
- Uitvoeren uitvoeringsagenda tijdvak 2023
- Jaarlijks actualiseren van het programma en bijstellen van de uitvoeringsagenda voor het volgende tijdvak
- Samen met ondernemersvereniging Gemini en VNO-NCW een profiel uitwerken voor bedrijventerrein De Spaarpot
- Verkennen met betrokken partijen hoe verouderde en verloederde panden/percelen kunnen worden opgeknapt en opnieuw in gebruik kunnen worden genomen
- Verbeteren van de uitstraling van het bedrijventerrein, in eerste instantie aan de buitenzijde en vervolgens op het terrein zelf
- Afstemmen met de gezamenlijke bedrijven over hun vorderingen op het vlak van het inrichten van parkmanagement en de benodigde facilitering door de gemeente
- Uitwerken van een inrichtingsplan voor de openbare ruimte, waarin openbaar groen, klimaatadaptatie en routes voor langzaamverkeer zijn meegenomen

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 10	**365**	**5.426**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**2.109**	**503**	**471**	**471**	**471**	**471**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**60**	**62**	**9**	**9**	**9**	**9**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**1.326**	**9.011**	**1.351**	**1.313**	**1.313**	**1.313**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**4.049**	**17.121**	**17.315**	**17.297**	**17.282**	**17.218**
8.3 Wonen en bouwen	**1.632**	**1.248**	**782**	**772**	**772**	**772**
Totaal Lasten	**9.543**	**33.372**	**19.927**	**19.862**	**19.846**	**19.783**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 10	**1.154**	**2.969**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**482**	**1.442**	**420**	**420**	**420**	**420**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**1.077**	**9.455**	**512**	**512**	**512**	**512**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**4.204**	**19.160**	**19.024**	**18.950**	**18.934**	**18.871**
8.3 Wonen en bouwen	**718**	**913**	**812**	**852**	**892**	**933**
Totaal Baten	**7.634**	**33.940**	**20.768**	**20.734**	**20.759**	**20.736**
Saldo (baten -/- lasten)	**-1.908**	**568**	**841**	**872**	**912**	**953**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 10	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3.217	0	0	0	3.217
Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsregelingen	215	0	0	0	215
Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	19.099	180	1.245	20	20.544
Taakveld 8.2 Grondexploitatie	17.674	138	50	0	17.862
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	8.783	0	0	0	8.783
Totaal productieve uren	**48.988**	**318**	**1.295**	**20**	**50.621**
Waarvan projecten:					
Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	*2.268*	*80*	*35*	*0*	*2.383*

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 10	2023	2024	2025	2026
Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning:				
1 fte beleidsmedewerker wonen	-82.000	-82.000	-82.000	-82.000
1 fte projectleider	-94.000	-94.000	-94.000	-94.000
1 fte projectleider (dekking grondexploitaties)	94.000	94.000	94.000	94.000
1 fte medewerker grondzaken	-74.000	-74.000	-74.000	-74.000
0,67 fte jurist omgevingsvergunningen	-63.000	-63.000	-63.000	-63.000
0,67 fte jurist omgevingsvergunningen (dekking leges omgevingsvergunningen)	63.000	63.000	63.000	63.000
Opstellen programma Wonen	-40.000	0	0	0
Inhuur Landmeter BGT/BAG	-19.843	-19.843	-19.843	-19.843
Centralisering landmeetkundige taken BGT/BAG centrumregeling Geo-domein (inkomsten)	40.997	40.997	40.977	40.977
Centralisering landmeetkundige taken BGT/BAG centrumregeling Geo-domein (uitgaven)	-40.997	-40.997	-40.977	-40.977
Bijstelling inkomsten centrumregeling Geo-Domein (inkomsten)	34.035	34.035	34.035	34.035
Inkomsten uit verhuur gedeelte oude gemeentewerf Geldrop aan Voedselbank	17.106	17.106	17.106	17.106
Aanpassing dekkingspercentage uit nota kostenverhaal 2015 van de investeringen in bovenwijkse voorzieningen	-131.741	-131.741	-131.741	-131.741
Sloopmeldingen ODZOB	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
Versnellen woningbouwimpuls	-300.000	-300.000	-300.000	0
Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling	-100.000	-100.000	0	0
Voorbereidingskrediet nieuwe initiatieven (kapitaallasten)	Ant. ovk.	Ant. ovk.	Ant. ovk.	Ant. ovk.

Specificatie investeringen programma 10	2023	2024	2025	2026
Voorbereidingskrediet nieuwe initiatieven	200.000	200.000	200.000	200.000

Nieuw in MPB 2023-2026

Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning

Uit de capaciteitsplanning blijkt dat er voor het reguliere werk (inclusief bestaande ontwikkelingen) meer formatie nodig is dan beschikbaar. Het tekort bedraagt in totaal 9,49. De hier opgenomen formatievraag is daar onderdeel van.

Zie ook: paragraaf Bedrijfsvoering, Capaciteitsbeeld. Het gaat om:

- 1 fte projectleider (dekking grondexploitatie)
- 1 fte beleidsmedewerker wonen
- 1 fte medewerker grondzaken
- 0,67 fte jurist omgevingsvergunningen (dekking leges omgevingsvergunningen).

Opstellen programma Wonen

In het doelstellingenakkoord is opgenomen dat er een Masterplan woningbouw gerealiseerd wordt. Om aan te sluiten op de nieuwe organisatie brede werkwijze wordt hierna de term programma Wonen gehanteerd. Het programma omvat onder andere het herijken van de huidige woonvisie, het vastleggen van kaders voor programmering woningbouw en er wordt een uitvoeringsagenda gemaakt. Om dit programma Wonen vorm te geven is ondersteuning gewenst en budget nodig. Het doel van het programma Wonen is om alle uitgangspunten met betrekking tot volkshuisvesting onder te brengen onder één kapstok en om meer duidelijkheid te scheppen.

Inhuur Landmeter BGT/BAG

De landmeetkundige werkzaamheden voor de wettelijke basisregistraties BGT en BAG worden door een externe landmeter uitgevoerd. Om de mutaties snel, accuraat en binnen de gestelde termijnen te kunnen afhandelen is extra inzet benodigd. Daarnaast zijn de personeels- en brandstofkosten toegenomen. Hiervoor wordt structureel € 19.843,- gevraagd.

Centralisering landmeetkundige taken BGT/BAG centrumregeling Geo-domein
In 2020 is de Centrumregeling "uitvoering taken Geo-domein in de Dommelvallei-regio" in werking getreden. Geldrop-Mierlo is in de regeling aangewezen als Centrumgemeente. In de regeling is vastgelegd dat taken in het kader van BGT en BAG tot de werkzaamheden in de Centrumgemeente behoren. De gemeente Nuenen en Son en Breugel betalen jaarlijks een vergoeding voor de te leveren werkzaamheden. De landmeetkundige werkzaamheden ten behoeve van de basisregistraties BGT en BAG zijn nu nog niet opgenomen in de Centrumregeling. Reden was vooral, dat deze taken op het moment van ingaan van de regeling te divers geregeld waren binnen de deelnemende gemeenten. Bij het opstellen van de Centrumregeling is al de wens uitgesproken om op termijn de landmeetkundige taken ten behoeve van BGT en BAG toe te voegen aan de regeling. Het afgelopen jaar zijn de werkzaamheden op een zelfde manier uitgevoerd en vindt aansturing plaats vanuit de Centrumgemeente. Er ligt nu dan ook de wens om de landmeetkundige werkzaamheden te centraliseren en onder te brengen in de Centrumregeling. De kosten en de opbrengsten voor Geldrop-Mierlo worden geraamd op € 40.997,-. De door de Centrumgemeente te leveren landmeetkundige werkzaamheden voor de gemeente Nuenen en Son en Breugel worden kostenneutraal uitgevoerd.

Bijstellen inkomsten centrumregeling Geo-Domein
De gemeente Geldrop-Mierlo is in 2020 aangewezen als Centrumgemeente voor de uitvoering taken Geo-domein in de Dommelvallei-regio. De inkomsten raming is opnieuw bijgesteld n.a.v. de herberekening van de kostenverdeling. De werkzaamheden worden kostenneutraal uitgevoerd, op basis van werkelijke kosten. Ook zijn de salariskosten geïndexeerd. Voor Geldrop-Mierlo worden deze in de salarisstaat begroot. De kosten worden aan de hand van de kostenverdeling over de gemeenten doorbelast. De totale bijstelling van de inkomsten bedraagt € 34.035,- voor 2023.

Inkomsten uit verhuur gedeelte oude gemeentewerf Geldrop aan Voedselbank
De voedselbank maakt momenteel gebruik van een gedeelte van de oude gemeentewerf Geldrop. Er zal een huurovereenkomst met de voedselbank worden opgesteld, waardoor er huurinkomsten binnen zullen komen. Deze huurkosten voor de voedselbank worden weer door de gemeente 100% gesubsidieerd. Zie ook programma 5.

Aanpassing dekkingspercentage uit nota kostenverhaal 2015 van de investeringen in bovenwijkse voorzieningen
Bij de vaststelling van de nota kostenverhaal in 2015 was de intentie om 50% van de investeringen in bovenwijkse voorzieningen financieel te dekken uit kostenverhaal op nieuwbouwplannen. In overleg met de audit-commissie is geconstateerd dat dit niet haalbaar blijkt en te taakstellend is. Dat betekent dat 25% van de gerealiseerde en geplande (en gebudgetteerde) investeringen alsnog geactiveerd moet worden. De extra activering van € 3,1 miljoen resulteert in een jaarlijkse extra kapitaalslast van € 131.741,-.

Sloopmeldingen ODZOB
Sinds een aantal jaar is de ODZOB verantwoordelijk voor de naleving en controle van sloopmeldingen. Deze meldingen werden nu nog via de gemeentelijke administratie geleidt. De ODZOB heeft aangegeven dat zij het gehele proces in handen wil hebben om betere dienstverlening te kunnen leveren. Dit geeft jaarlijks extra kosten voor de afhandeling bij de ODZOB van € 21.000,-.

Versnellen woningbouwimpuls
Vanwege de enorme behoefte aan woningen hebben we gekeken naar mogelijkheden om de woningbouw te versnellen. Deze versnelling hopen we te kunnen bewerkstelligen door de realisatie van de behoefte aan flexwonen extern te beleggen. Op deze manier kan het ambtelijk apparaat zich focussen op de realisatie van de reguliere woningen. Hiermee slaan we 2 vliegen in 1 klap. We realiseren versneld flexibele/tijdelijke woonvormen en we creëren een grotere focus op onze permanente opgave. Hiervoor nemen we voor een periode van 3 jaar € 300.000,- per jaar op. In dit bedrag zijn naast de externe begeleiding ook de kosten opgenomen voor externe onderzoeken en planvorming, zoals stedenbouwkundige plannen, waterhuishoudkundige plannen en andere adviezen en bestemmingsplannen.

Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling

Versneld up to date brengen van selectie bestemmingsplannen
In de jaren voorafgaand aan de invoering van de omgevingswet hebben wij onze bestemmingsplannen niet geactualiseerd. Er is toen de inschatting gemaakt dat we onze capaciteit beter konden inzetten in het maken van een omgevingsvisie en omgevingsplan. Wij hadden achteraf gezien de normale actualisatie wel moeten doen, want door de jaren uitstel zijn onze huidige bestemmingsplannen dusdanig verouderd dat zij niet meer op de juiste manier te ontsluiten zijn.
De organisatie loopt nu aan tegen het feit dat de bestemmingsplannen niet (optimaal) digitaal te raadplegen zijn en dat tussentijdse wijzigingen ook niet makkelijk terug te vinden zijn in de archieven en systemen. Dit probleem is door de nieuwe software, aangeschaft voor de omzetting naar het digitale stelsel omgevingswet, nog duidelijker geworden. Het kost op dit moment per aanvraag substantieel meer tijd om een antwoord te geven dan zou moeten.
Om die reden komen wij er niet onderuit om voor een aantal bestemmingsplannen versneld over te gaan tot actualisatie. Dit moet leiden tot een betere ontsluiting van onze plannen. Hierdoor kan de burger zelf meer digitaal raadplegen en vergroten we de snelheid waarmee de klant bediend kan worden. In de septembercirculaire verwachten wij eenmalig een extra bedrag van circa € 300.000,- in 2022 voor de Omgevingswet. Wij stellen voor om dit in 2023 aan te wenden voor het versneld actualiseren van bestemmingsplannen. In de raadsinformatiebrief over de septembercirculaire komen we terug op de verwerking van dit bedrag in de begroting.

Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling
Door deze actualisatie verwachten wij een extra werkbelasting binnen ons team Ruimtelijke Ontwikkeling, onder meer door een toename van de afhandeling van vergunningen. Met de Omgevingswet wijzigt de termijn van afdoening van 13 naar 8 weken. Dit vraagt om een andere manier van werken, zeker nu ook participatie een belangrijke rol krijgt. Om fatale vergunningen te voorkomen, de dienstverlening op peil te houden en een reële werkdruk voor medewerkers te creëren is het noodzakelijk om de formatie tijdelijk te vergroten. Wij stellen voor om hiervoor € 100.000,- beschikbaar te stellen voor zowel 2023 als 2024. Deze bedragen zijn schattingen. In de komende maanden onderzoeken wij in hoeverre dit voldoende toereikend is, voor zowel de bestemmingsplannen als de vergunningen. Volgend jaar komen wij met onze bevindingen en met een aanvullend voorstel terug bij de raad via de kadernota.

Voorbereidingskrediet nieuwe initiatieven
Voor het kwalificeren van voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als nog te verrekenen kosten is toegestaan als er een besluit door de raad of college ten grondslag ligt. Tegenover de gemaakte kosten staan de toekomstige baten uit de exploitatieplannen of gesloten anterieure overeenkomsten.

Programma 11. Financiën en belastingen

Wat willen we bereiken?

Speerpunten en thema's	Doelen richting 2026
Digitalisering	Zie: uitgeschreven doelen Digitalisering bij "Wat gaan we er voor doen"
Organisatieontwikkeling	Zie: uitgeschreven doelen Organisatieontwikkeling bij "Wat gaan we er voor doen"
Strategische HRM	Zie: uitgeschreven doelen Strategische HRM bij "Wat gaan we er voor doen"

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Nota reserves en voorzieningen	2022-2025	7 juni 2022	2022 (geactualiseerde versie)
Financiële verordening	2017-2020	18 december 2017	2022
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	2012 e.v.	1 november 2021	N.v.t.
Nota activering, waardering en afschrijving	2007 e.v.	17 december 2007	N.v.t.
Belastingverordeningen	2021	14 december 2020	November 2022

Wat gaan we ervoor doen?

Digitalisering

Doelstellingen

01. Zie: uitgeschreven doelen Digitalisering bij "Wat gaan we er voor doen"

Naast de digitalisering dat we ondergebracht hebben bij de gemeenschappelijke regeling Dienst Dommelvallei realiseren we een eigen beleid op het gebied van digitalisering en datatransparantie.

Doelen richting 2026:
1. We passen datagestuurd werken toe voor een substantieel aantal producten en diensten, als instrument voor beleidsontwikkeling en – uitvoering en voor sturing en verantwoording
2. We bieden relevante platformen aan of nemen erin deel
3. Bij ontwikkelingen op het vlak van samen leven en leefomgeving wordt consequent overwogen om digitale / AI-instrumenten te integreren, aansluitend op het maatschappelijk gebruik van dergelijke middelen
4. We maken data over onze gemeente beschikbaar (voor raad, inwoners en derden) volgens het principe van open data gemeenten; hiermee bevorderen we de transparantie en openheid van beleidsdata

Inzet in 2023:
- Realiseren van de eerste fase van een opendata dashboard naar voorbeeld van o.a. De Kempen gemeenten en Helmond in cijfers vanuit een proactieve en niet-juridische manier van werken
- Aanstellen van een informatiemanager met als taak om gemeentelijke informatie sneller en beter beschikbaar te maken en te stellen

Inzet in de periode 2023-2026:
- Uitbouwen van de beschikbare data (gegevensmagazijn) en data-analyse (werken met het gegevensmagazijn) ten aanzien van veiligheidsrisico's op bedrijventerreinen, in winkelgebieden, vastgoed en spookbewoning (conform RIEC) en het integreren van een nieuwe indicatoren-set mbt vastgoed in het datawarehouse
- Inzetten op een verdergaande koppeling van data en het delen van kennis binnen netwerken
- Verhogen van de kwaliteit van de basisregistraties van de verschillende overheidsorganisaties
- Oriënteren op het in huis halen van expertise op het vlak data-analyse en het inregelen van capaciteit hiervoor (al dan niet binnen Dienst Dommelvallei; dit is een andere rol dan die van business intelligence specialist die in 2022 is geïntroduceerd) om opgehaalde data te waarderen en te duiden
- Verder digitaliseren van dossiers en deze omzetten naar bruikbare data
- Invoeren van een systeem voor continue dataverwerving, -verwerking en -analyse en dit laten doorwerken in beleids- en uitvoeringskeuzes; prioritering aanbrengen voor gebieden (Coevering) en aandachtsvelden (veiligheid)
- Doorontwikkelen van het opendata dashboard vanuit een proactieve en niet-juridische manier van werken

Wat gaan we ervoor doen?

Organisatieontwikkeling

Doelstellingen

02. Zie: uitgeschreven doelen Organisatieontwikkeling bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. De gemeente opereert effectief binnen lokale, regionale en landelijke netwerken, zodat op de uiteenlopende aandachtsvelden een breder arsenaal aan kansen en mogelijkheden binnen bereik is en ambities en belangen van verschillende partijen kunnen worden gecombineerd
2. De gemeente werkt in gebieden en op thema's opgavegericht samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, verenigingen en andere overheden, zodat ontwikkelingen in samenhang plaatsvinden en de kwaliteiten van velen worden benut
3. De gemeente is op ambtelijk niveau goed vertegenwoordigd in (sub)regionale samenwerkingen, zodanig dat er een effectieve inbreng is vanuit Geldrop-Mierlo in de samenwerking en afspraken binnen de samenwerking goed lokaal worden vertaald

Inzet in de periode 2023-2026:
- Versterken dan wel initiëren van de rol van procesregisseur in verschillende netwerken
- Eigen maken van een meer programmatische en een gebiedsgerichte aanpak

Wat gaan we ervoor doen?

Strategische HRM

Doelstellingen

03. Zie: uitgeschreven doelen Strategische HRM bij "Wat gaan we er voor doen"

Doelen richting 2026:
1. De gemeente is continu in staat om voor openstaande vacatures medewerkers aan te trekken die de juiste energie, vaardigheden en competenties hebben (of daarop ontwikkelbaar zijn) om de beoogde rollen en taken te vervullen en om bij te dragen aan de ontwikkelingen waar de gemeentelijke organisatie voor staat
2. Het management (managementteam en teammanagers) weet leiding te geven aan de ontwikkeling van de organisatie en de continue tijdige en effectieve uitvoering van gemeentelijke taken
3. Met alle medewerkers loopt er een gesprekscyclus waarin gedrag, resultaten, werkgeluk en ontwikkeling aan de orde zijn, in het belang van het realiseren van organisatiedoelen en de ontwikkeling van de organisatie en in het belang van de medewerkers

Inzet in de periode 2023-2026:
- Uitvoeren van de arbeidsmarktstrategie die in 2022 is ontwikkeld

Bijdragen verbonden partijen aan dit programma

Dienst Dommelvallei
Financiën, belastingen en control, personeel en organisatie en informatievoorziening wordt uitgevoerd door Dienst Dommelvallei.
Bijzonderheden voor de inzet in 2023: oriënteren op het organiseren capaciteit voor data-analyse.

Overige externe partij
BIZOB: taken op het gebied van inkoop en aanbesteding.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 11	**5.348**	**6.551**	**2.242**	**2.242**	**2.242**	**2.242**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**661**	**1.999**	**2.013**	**3.624**	**4.545**	**1.093**
0.4 Overhead	**12.087**	**12.532**	**12.222**	**12.270**	**12.306**	**12.247**
0.5 Treasury	**792**	**250**	**170**	**107**	**103**	**98**
0.61 OZB woningen	**255**	**197**	**215**	**215**	**215**	**215**
0.62 OZB niet-woningen	**54**	**68**	**58**	**58**	**58**	**58**
0.64 Belastingen Overig	**355**	**387**	**480**	**482**	**484**	**487**
0.8 Overige baten en lasten	**344**	**931**	**6.423**	**9.264**	**10.854**	**10.335**
0.9 Venootschapsbelasting (Vpb)	**-10**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Totaal Lasten	**19.886**	**23.014**	**23.922**	**28.362**	**30.906**	**26.874**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 11	**4.797**	**3.191**	**-131**	**519**	**513**	**513**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.4 Overhead	**520**	**456**	**461**	**461**	**461**	**461**
0.5 Treasury	**304**	**180**	**164**	**159**	**155**	**150**
0.61 OZB woningen	**4.258**	**4.279**	**4.454**	**4.573**	**4.695**	**4.820**
0.62 OZB niet-woningen	**1.798**	**1.907**	**1.938**	**1.981**	**2.024**	**2.069**
0.64 Belastingen Overig	**313**	**317**	**328**	**335**	**343**	**350**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	**61.760**	**65.612**	**70.595**	**74.155**	**77.170**	**72.829**
0.8 Overige baten en lasten	**232**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**73.982**	**75.941**	**77.809**	**82.183**	**85.361**	**81.193**
Saldo (baten -/- lasten)	**54.096**	**52.928**	**53.887**	**53.821**	**54.455**	**54.319**

Capaciteitsbeeld 2023

Programma 11	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Staf	Totaal
1 fte = 1.400 productieve uren					
Taakveld 0.4 Overhead	17.618	9.863	34.260	5.180	66.921
Taakveld 0.64 Belastingen overig	100	0	0	0	100
Totaal productieve uren	**17.718**	**9.863**	**34.260**	**5.180**	**67.021**

Vraag naar extra geld (nieuw beleid)

Specificatie nieuw beleid programma 11	2023	2024	2025	2026
Instellen voorziening verlofsparen	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning:				
- 0,67 fte juridisch medewerker privacy	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
- 0,67 fte medewerker juridische zaken	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
Medewerkersbetrokkenheid onderzoek	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Structureel hybride werken	-40.000	-19.000	-19.000	-19.000
I&A Projectportfolio 2023	-250.000	-150.000	-150.000	-150.000
Digitalisering	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Communicatie	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Juridische zaken	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Kosten WIA voormalig medewerkers	-72.000	-72.000	-72.000	-72.000

Specificatie investeringen programma 11	2023	2024	2025	2026

Nieuw in MPB 2023-2026

Instellen voorziening verlofsparen

Vanaf 1-2-2022 hebben medewerkers via de nieuwe CAO de mogelijkheid gekregen een groot aantal uren verlof te sparen (maximaal 3600 uur). De vakantie-uren verjaren niet en kunnen dus bijvoorbeeld ingezet worden om eerder met pensioen te gaan. Ook nu al ontstaat er een capaciteitsprobleem indien medewerkers maanden verlof inzetten. Het capaciteitsprobleem wordt opgelost via inhuur of vervroegde invulling van de toekomstige vacature. Bij de bekostiging hiervan binnen het personeelsbudget lopen we nu al tegen de financiële grenzen aan van het beschikbare budget. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw kennen, stellen wij voor overeenkomstig het advies van de commissie BBV, dat hiervoor een voorziening gevormd wordt. Deze wordt structureel gevuld met € 110.000,-.

Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning

Uit de capaciteitsplanning blijkt dat er voor het reguliere werk (inclusief bestaande ontwikkelingen) meer formatie nodig is dan beschikbaar. Het tekort bedraagt in totaal 9,49. De hier opgenomen formatievraag is daar onderdeel van.
Zie ook: paragraaf Bedrijfsvoering, Capaciteitsbeeld. Het gaat om:
- 0,67 fte juridisch medewerker privacy: toename privacy vraagstukken
- 0,67 fte medewerker juridische zaken: klachten- en bezwarenprocedures en administratieve ondersteuning.

Medewerkersbetrokkenheid onderzoek

Implementeren van een continue meting van medewerkersbetrokkenheid- en bevlogenheid (zie ook Strategisch HRM plan in de paragraaf bedrijfsvoering).

Structureel hybride werken

De invoering van structureel hybride werken vraagt om het faciliteren van een ergonomisch verantwoorde werkplek. We voorzien een eenmalige investering voor zittende én onlangs in dienst gekomen medewerkers én een jaarlijkse vergoeding voor in dienst komende medewerkers. Het is denkbaar dat de bijdrage in de kosten vanaf 2024 onderdeel gaat uitmaken van de landelijke cao. Dan vervalt de bijdrage van de werkgever uiteraard.

I&A Projectportfolio 2023
Betreft een grove raming van kosten I&A na een eerste inventarisatie van de portfolio. Doel: ons faciliteren om een integrale afweging te maken voor onze begroting.
Door verregaande digitalisering en meer eisen op het gebied van informatiebeveiliging nemen ICT kosten toe. Dit is een landelijke trend. Om ons voor te bereiden op deze stijging reserveren we een bedrag van € 250.000,- in 2023 en vanaf 2024 structureel € 150.000,-. Met de samenwerkingpartners kritisch kijken en keuzes maken welke projecten we uitvoeren blijft echter het adagium.
Op basis van de eerste inventarisatie verwacht de dienst voldoende capaciteit te hebben om de ambities uit de eerste inventarisatie te ondersteunen. (geen projectleiderschap meegenomen en geen inzet van onze eigen organisatie), mits de lopende projecten conform planning worden doorlopen. Vervolg: verdere verdieping in de aangedragen ambities om de exacte behoefte uit te werken en te bepalen welke organisaties geïnteresseerd zijn in welke ambitie. Daarna een integrale afweging en indien nodig een prioritering van de ambities.

Digitalisering
Het gaat hier om het aanstellen van een informatiemanager en werkbudget ten behoeve van digitalisering.

Communicatie
Het vakgebied Communicatie heeft als doel de organisatie in de volledige breedte communicatiever te maken en pro-actiever met communicatie om te gaan. Om dat te bewerkstelligen wordt de organisatie door de communicatieadviseurs aan de hand genomen. Daarbij is het uitvoerende werk onder de communicatieadviseurs verdeeld. Omdat er voor het uitvoerende werk meer capaciteit nodig is dan nu beschikbaar vragen wij aanvullend geld om dit tekort op te vangen.

Juridische zaken
De druk op het vakgebied Juridische zaken is continu groeiende. Onder andere door de toename van taken en de groei van de totale organisatie, maar ook door de veranderende maatschappij. De inwoner is mondiger en weet steeds gemakkelijker de weg te vinden naar ons als organisatie. Dit leidt tot een hogere workload in de vorm van meer vraag naar advisering en behandeling van meer bezwaren, klachten, Woo-verzoeken en Bibob-toetsen. Om deze workload goed en tijdig af te kunnen handelen is uitbreiding noodzakelijk.

Kosten WIA voormalig medewerkers
Deze kosten waren niet structureel opgenomen in de begroting. De huidige verplichtingen bedragen € 72.000,- voor een periode van maximaal 10 jaar.

Paragrafen

Inleiding

In deze paragraaf staan de verplichte paragrafen.

De paragrafen zijn:
1. Lokale heffingen;
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Financiering;
5. Bedrijfsvoering;
6. Verbonden partijen;
7. Grondbeleid.

Daarnaast zijn de beleidsindicatoren opgenomen.

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:
- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de inwoner te voorkomen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoner mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met de uitgangspunten worden de tarieven over 2022 als volgt aangepast:
- OZB; de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 2,2%. Daarnaast is er rekening mee gehouden dat de totale opbrengst niet beïnvloed wordt door de gemiddelde WOZ-waardestijging of -daling van de objecten. Bij de berekening van de opbrengst is uitgegaan van een jaarlijkse areaaluitbreiding. Tenslotte is het OZB-tarief voor woningen met 4% verlaagd omdat de waardeontwikkeling in 2022 te laag is ingeschat.
- Afval; de tarieven voor ledigingen blijven gelijk aan 2022, het vastrecht is met 3,67% verhoogd.
- Riolering; de tarieven blijven gelijk aan 2022.
- Hondenbelasting; de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 2,2%.
- Leges; de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 2,2%.
- Reclamebelasting; de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 2,2% voor het centrumgebied Geldrop. De tarieven voor het centrumgebied Mierlo worden gelijkgesteld aan deze tarieven.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De gemeente heft op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen.

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom) bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

De maximaal verwachte opbrengst OZB wordt als percentage van de totale WOZ-waarden (rekening houdend met areaaluitbreiding en waardestijging) van alle onroerende zaken in Geldrop-Mierlo uitgedrukt. Dit percentage is bepalend voor de hoogte van elke individuele aanslag OZB.

Conform voornoemde regelgeving worden de tarieven voor 2022 bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerendezaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing. Het voorstel voor vaststelling van de tarieven wordt na het vaststellen van de begroting aangeboden aan de raad.

De inschatting van de totale WOZ-waarde voor 2023 (voorlopige stand 1 september 2022) is als volgt:

	2022	2023
Totale waarde woningen	5.909.200.000	6.829.300.000
Totale waarde niet-woningen	621.700.000	637.300.000

De belastingcapaciteit heeft een relatie met de inkomsten die een gemeente ontvangt via het gemeentefonds. Hoeveel geld een individuele gemeente uit het gemeentefonds krijgt, hangt namelijk af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeente. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het gaat hier om de WOZ-waarde van onroerende zaken in de gemeente, berekend tegen één voor alle gemeenten gelijk tarief.

In onderstaande tabel geven we de korting op het gemeentefonds weer ten opzichte van werkelijke opbrengst. We doen dit op basis van de waarde 1-1-2022, omdat dit de laatst vastgestelde waarde is.

Belastingsoort	Waarde	Ons tarief	Opbrengst	Kortingstarief	Korting	Saldo
OZB eig woningen	5.909.200.000	0,0756%	4.467.355	0,06704%	3.961.528	505.828
OZB gebr niet woningen	593.700.000	0,1456%	864.427	0,09205%	546.501	317.926
OZB eig niet woningen	621.700.000	0,1792%	1.114.086	0,11417%	709.795	404.292
			6.445.869		**5.217.823**	**1.228.045**

De begrote opbrengsten uit OZB zijn voor 2023 als volgt:

	2023
Eigenaren woning	4.395.700
Eigenaren niet-woning	1.132.600
Gebruikers niet-woning	805.500

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer en de Verordening Reinigingsheffingen wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn verdeeld in twee componenten:

- Een vast deel: hiertoe behoren kosten die niet in de invloedssfeer liggen van de individuele inwoners, zoals de kosten van de milieustraat, glas-, papier- en plasticinzameling.
- Een variabel deel: het gaat hier om het zogenaamde “vervuiler betaalt” principe; hoe vaker iemand zijn/haar rest- en gft-afval aanbiedt, des te hoger de kosten voor deze aanbieder zijn.

Reinigingsrechten worden geheven van niet-woningen (bedrijven) die hebben aangegeven gebruik te maken van de inzameldienst voor huishoudelijke afvalstoffen. Het betreft hier geen bedrijfsafval.
De gemeente Geldrop-Mierlo werkt in de laagbouw met een systeem van afvalverwijdering via grijze (restafval) en groene (GFT) bakken. De hoogte van de heffing hangt naast een vastrecht af van het aantal ledigingen en het volume van de containers waarvoor de belastingplichtige zelf heeft gekozen (gedifferentieerd tarief). Bij de hoogbouw (gestapelde bouw en in het centrum van Geldrop) maken de bewoners en huurders van niet-woningen gebruik van ondergrondse containers. Vanaf 2015 hanteren we weer het diftarsysteem. De hoogte van de heffing bij deze groep bewoners c.q. gebruikers vindt plaats op basis van het aantal keren dat van de ondergrondse container gebruik is gemaakt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt naar een inworp van een pedaalemmer zak (25 liter) of een vuilniszak (40 liter).

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.
De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027 en deze begroting.
Bij de invoering van de verbrede rioolheffing is de mogelijkheid geboden om naast de kosten van afvalwater ook de kosten van verwerking en afvoer van hemelwater in de rioolheffing te betrekken. Voor het afvoeren van hemelwater zijn en worden ook investeringen gedaan. Het afvalwater heeft een relatief klein aandeel in de totale hoeveelheid water die verwerkt/afgevoerd wordt via de riolering. Het overgrote deel betreft hemelwater, maar dit moet mede in relatie gezien worden tot het weer. In de komende jaren gaan we veel klimaat adaptieve maatregelen nemen. Hiervoor zijn grote investeringen vereist.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing en rioolheffing

Onderstaande overzichten geven per heffing de totale lasten, de totale baten en het (kosten)dekkendheidspercentage weer.

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2023
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	1.372.534
Lasten overige afvalstromen	3.055.383
Kapitaallasten	71.526
Mutatie voorziening	-132.013
Totaal lasten afval taakveld 7.3	**4.367.431**
Toerekenbare lasten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	94.969
Kwijtschelding taakveld 6.3	185.000
Straatreiniging taakveld 2.1	76.537
BTW taakveld 0.11*	878.274
Totaal toerekenbaar	**1.234.780**
Totaal lasten	**5.602.211**
Baten afvalstoffenheffing	4.371.948
Baten milieustraat	640.349
Baten overige afvalstromen	589.914
Totaal baten taakveld 7.3	**5.602.211**
Dekkendheidpercentage afval	**100%**

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229B van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Dekkendheid rioolheffing	2023
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	1.457.868
Kapitaallasten	930.340
Mutatie voorziening	-98.959
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	**2.289.250**
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	176.472
Kwijtschelding taakveld 6.3	136.000
Straatreiniging taakveld 2.1	182.492
Watertaken taakveld 5.7	174.303
BTW taakveld 0.11*	1.223.151
Totaal toerekenbaar	**1.892.418**
Totaal lasten	**4.181.668**
Opbrengst rioolheffing taakveld 7.2	4.181.668
Baten totaal	**4.181.668**
Dekkendheidpercentage riool	**100%**

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229b van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als de riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven.
Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Kostendekkendheid leges
Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten gemeenten verplicht inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn.
De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.
Per hoofdstuk is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de geraamde baten en lasten. Hoofdstukken die niet zijn opgenomen in de plaatselijke legesverordening, zijn niet opgenomen in onderstaande tabel(len). Per titel in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend mag zijn. Tussen afzonderlijke hoofdstukken binnen een titel mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaald hoofdstuk, mogen kosten binnen een ander hoofdstuk compenseren.
In onderstaande overzichten zijn per hoofdstuk en per titel de totale baten, de totale lasten en het kostendekkendheidspercentage weergegeven. De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.

De salaris- en overheadlasten in titel 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.
Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor overhead bepaald.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 1	**Algemene dienstverlening**					
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	-145.070	129.982	90.077	22.156	60%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	-146.817	176.404	122.248	-	49%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	-196.274	139.266	96.512	32.035	73%
Hoofdstuk 4	Verstrekkingen uit de Basisregistratie personen	-10.110	194.973	135.116	-	3%
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken	-	9.284	6.434	-	0%
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	-	9.284	6.434	-	0%
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	-30.330	83.560	57.907	19.323	19%
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 11	Huisvestingswet	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 12	Leegstandwet	-	-	-	-	0%
Hoofdstuk 16	Kansspelen	-1.111	9.284	6.434	-	7%
Hoofdstuk 17	Telecommunicatie, kabels en leidingen	-40.144	18.569	12.868	22.270	75%
Hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	-464	18.569	12.868	-	1%
Hoofdstuk 19	Kinderopvang	-	9.284	6.434	-	0%
Hoofdstuk 20	Diversen	-4.444	55.707	38.605	-	5%
	Totaal titel 1	**-574.765**	**854.167**	**591.937**	**95.784**	**37%**

De salaris- en overheadlasten in titel 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen, waaronder de bouwvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasten de overhead bepaald. De baten en lasten binnen titel 2 van de legesverordening hebben voornamelijk betrekking op hoofdstuk 2 en 3, vandaar is vanwege de samenhang besloten alle lasten toe te rekenen aan hoofdstuk 3 binnen titel 2 en is dit niet verder uitgesplitst.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 2	**Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen**					
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 2	Principe verzoek / vooroverleg / beoordeling conceptaanvraag	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	-732.809	397.528	275.487	89.212	96%
Hoofdstuk 4	Vermindering	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 5	Teruggaaf	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 6	Intrekking omgevingsvergunning	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen / uitwerkingen en exploitatieplan	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 10	In deze titel niet benoemde beschikking	-	-	-	-	-
	Totaal titel 2	**-732.809**	**397.528**	**275.487**	**89.212**	**96%**

De salaris- en overheadlasten in titel 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Titel 3	**Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn**					
Hoofdstuk 1	Horeca	-5.556	9.284	6.434	-	35%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	-11.111	46.422	32.171	2.663	14%
Hoofdstuk 3	Seksbedrijven	-	-	-	-	-
Hoofdstuk 6	Winkeltijdenwet	-	9.284	6.434	-	0%
Hoofdstuk 7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	-	-	-	-	-
	Totaal titel 3	**-16.667**	**64.991**	**45.039**	**2.663**	**15%**

Overige belastingen

Parkeren
De parkeertarieven bedragen € 2,80 per dag en € 0,70 per uur. Hierbij geldt: donderdag- en vrijdagavond gratis parkeren en het tweede uur gratis parkeren. De tarieven voor een parkeerboete worden opgetrokken naar het wettelijke maximum tarief dat door de minister is vastgesteld (artikel 3.1 van het Besluit Gemeentelijke Parkeerbelastingen).

Toeristenbelasting
Het huidige tarief blijft € 1,46 per persoon per overnachting. Het besluit is om dit bedrag niet met het inflatiepercentage te verhogen. De toeristenbelasting wordt beschouwd als een doelbelasting. Alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep, bestaande uit ondernemers uit deze sector, worden projecten gekozen die tot uitvoering worden gebracht.

Hondenbelasting
De opbrengst uit hondenbelasting wordt ingezet voor uitgaven op het gebied van hondenbeleid en handhaving op hondenbeleid. Een eventueel overschot of tekort wordt verrekend met de reserve Hondenbeleid. Wanneer de opbrengsten uit hondenbelasting hoger zijn dan de kosten voor hondenbeleid, dan wordt het restant toegevoegd aan de reserve, en vice versa. De tarieven voor 2023 zijn verhoogd met het inflatiepercentage van 2,2%.

Reclamebelasting
We heffen reclamebelasting in de twee vastgestelde centrumgebieden ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds Geldrop en Mierlo. Het tarief voor het centrumgebied Geldrop is verhoogd met het inflatiepercentage van 2,2%. Het tarief voor het centrumgebied Mierlo is met ingang van 2023 gelijk gesteld aan het tarief voor het centrumgebied Geldrop.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. Met het oog op de administratieve lastenverlichting voor de inwoners toetsen wij bij het inlichtingenbureau indien er eerder kwijtschelding is verleend of er geen belemmeringen zijn. Bij geen belemmering verlenen wij automatische kwijtschelding.
De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet.
Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Begrote kwijtschelding	2023
Afvalstoffenheffing	185.000
Rioolheffing	136.000

Overzicht tarieven

De hiervoor genoemde beleidsuitgangspunten leiden tot de in onderstaande tabel berekende tarieven voor 2023. Ter vergelijking zijn tevens de werkelijke cijfers van 2021 en 2022 opgenomen.

	2021	2022	2023
OZB eigenaar woning	0,0788%	0,0756%	0,0645%
OZB eigenaar niet-woning	0,1728%	0,1792%	0,1787%%
OZB gebruiker niet-woning	0,1404%	0,1456%	0,1452%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	135,00	137,28	142,32
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	5,40	5,49	5,49
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	9,15	9,30	9,30
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	14,70	14,94	14,94
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	1,91	1,94	1,94
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	3,14	3,19	3,19
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	2,78	2,82	2,82
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	4,73	4,81	4,81
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	7,66	7,78	7,78
Rioolheffing < 200 m3	194,40	199,20	199,20
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	259,20	265,80	265,80
Rioolheffing > 500 m3	259,20	265,80	265,80
Hondenbelasting per hond	50,88	51,72	52,80
Hondenbelasting per kennel	215,88	219,48	223,80

Vergelijking buurgemeenten
In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2022 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0841%	0,1231%	0,10714%	0,0856%	0,0756%
OZB Eig. niet-woning	0,01969%	0,2411%	0,30377%	0,1993%	0,1792%
OZB Gebr. niet-woning	0,1623%	0,1935%	0,21777%	0,1597%	0,1456%
Afvalstoffenheffing *) (meerpers. huishouden)	290	402	347	323	338
Rioolheffing	142	160	233	177	199

(*): Diftar gemeenten worden door het COELO berekend op basis van vastrecht plus een gemiddeld aantal ledigingen (18 maal een grijze container van 140 liter en 7 maal een groene container van 140 liter). De aantallen van het COELO zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde. In de meeste diftar gemeenten is het gemiddelde aantal ledigingen vaak lager (zie hieronder bij Ontwikkeling lokale lastendruk).

Ontwikkeling lokale lastendruk
De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd:
9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Jaar	2021	2022	2023*
WOZ-waarde	**275.000**	**305.000**	**350.000**
Wijziging WOZ-waarde	**7,42%**	**10,91%**	**14,75%**
OZB	217	231	226
Afvalstoffenheffing	236	240	245
Rioolheffing	194	199	199
Totaal	**647**	**670**	**670**
Lastenontwikkeling		**3,6%**	**0%**

(*): Inschatting op basis van de op 1-9-2022 bekende gegevens.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Geldrop-Mierlo. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen'.
Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen' vastgesteld. De beleidsconclusies hieruit zijn:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de tien belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico's worden gelopen;
- De 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de één uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren, werken we met klassengemiddelden. Deze gemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

Risicowaarde (€) = Kans (%) x Gevolg (€)

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Risico	Kans (%)	Gevolg (€)	Risicowaarde (€)
1) Externe gevolgen cybercriminaliteit/beveiligingsincident	30%	1.000.000	300.000
De organisatie kan geconfronteerd worden met cybercriminaliteit en/of met een beveiligingsincident. Recente voorbeelden, de IBD en incidenten in het land (bijvoorbeeld Hof van Twente) laten zien dat de kans hierop toeneemt. De gevolgen kunnen enorm zijn. Cybercriminaliteit is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Cybercriminaliteit is veelvoorkomend. Een beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. De IBD geeft in het dreigingsbeeld 2021-2022 duidelijk het signaal af, dat de kans op beveiligingsincidenten toeneemt. Een ambtenaar, bestuurder of raadslid kan bedoeld of onbedoeld informatie verschaffen waar een kwaadwillende zijn voordeel mee kan doen (en de gemeente gedupeerd achterblijft). Informatie rond bestemmingsplannen, aanbestedingen, persoonsgegevens of veranderende regels kan zeer waardevol zijn. Onzorgvuldige omgang met persoonsgegevens en overtredingen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) kunnen leiden tot aansprakelijkheidsstellingen van getroffenen of boetes van de privacytoezichthouder. Een boete wegens onzorgvuldig handelen met de privacy van inwoners zou bovendien leiden tot grote imagoschade.			

Het risico is aanwezig op extra kosten die voortvloeien uit boete Autoriteit Persoonsgegevens, imagoschade, aansprakelijkheidstellingen als gevolg van cybercriminaliteit/beveiligingsincidenten, waaronder datalekken.			
2) Wmo/Jeugd	70%	350.000	245.000
Wmo en Jeugd zijn open-einde regelingen. Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of een andere soort zorginzet bestaat het risico dat het budget wordt overschreden.			
3) Algemene uitkering gemeentefonds	70%	350.000	245.000
Via circulaires wordt de gemeente 2 maal per jaar geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. De afspraak tussen het Rijk en de gemeenten is 'samen de trap op, samen de trap af'. Indien het Rijk bezuinigt, wordt er ook minder geld in het gemeentefonds gestort. Deze systematiek zal in ieder geval nog gelden t/m 2025. Hoe vanaf 2026 de financieringssystematiek zal zijn is nu nog niet bekend. Via de fondsbeheerders worden hier in overleg met alle betrokkenen in de huidige kabinetsperiode voorstellen voor gemaakt. Er is al wel per 1-1-2023 een nieuw verdeelmodel ingevoerd. Dit ondanks dat de VNG en de ROB aangaven dat er nog veel verbeterd moest worden. De fondsbeheerders hebben toegezegd aan verbeteringen te gaan werken. Onderzoeken naar de centrumfunctie, eenpersoonshuishoudens, inkomstencorrecties WOZ-waarden en de overige eigen middelen (OEM) worden opgestart. Resultaten hiervan zijn pas in 2023 te verwachten. De schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend.			
4) Inkoop	70%	350.000	245.000
- Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen; - Niet rechtmatige inkopen kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit; - Contracten kunnen stilzwijgend verlengd worden tegen ongunstige voorwaarden. Of door het niet bundelen van opdrachten worden besparingsmogelijkheden niet benut.			
5) Interne gevolgen cybercriminaliteit/beveiligingsincident	70%	350.000	245.000
Naast de externe gevolgen genoemd bij risico 1, loopt de organisatie ook het risico op interne gevolgen. Het risico is aanwezig dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in het gedrang komt als gevolg van de eerder genoemde cybercriminaliteit/beveiligingsincident.			
6) Intergemeentelijke samenwerking - Dienst Dommelvallei	exact	bedrag	167.400
De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen reserves heeft, wordt het totaal van de risico's van de dienst via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.			
7. Belastingaangifte	30%	350.000	105.000
De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.			
8) Incidenten	10%	1.000.000	100.000
Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van een crisis krijgen. Deze kunnen plaatsvinden zowel in het fysieke als het sociale domein. Ook kunnen crises lokaal, regionaal of bovenregionaal van karakter zijn.			
9) Afval Attero	exact	bedrag	93.951
Formeel hebben de gewesten in Brabant een contract met Attero over het verbranden van afval. In dit contract is een minimum-hoeveelheid opgenomen. Vanaf 2011 is deze minimum hoeveelheid niet aangeleverd door de gewesten gezamenlijk. Attero heeft geclaimd over 2015 t/m jan 2017. Er is een uitspraak gedaan door een arbitragecommissie en de gemeenten zijn daarin in het ongelijk gesteld. Er is een factuur van 6.1 miljoen als naheffing gestuurd naar de MRE. Deze factuur is door het MRE betaald. Inmiddels is vanuit de VvC een procedure gestart bij het Gerechtshof om het vonnis te vernietigen. In de tussenliggende periode wordt dit bedrag nog niet verrekend met de gemeenten. Over die verrekening bestaat namelijk binnen het MRE onenigheid tussen de gemeenten. De niet-diftar-gemeenten staan op het standpunt dat zij het tekort niet hebben veroorzaakt en dus ook hiervoor niet gaan betalen. Op dit moment is dus nog niet aan te geven hoe de kosten verdeeld zullen worden over de gemeenten. Ook binnen de gewesten bestaat overigens nog onenigheid over de verdeling van de kosten. De discussie hierover wordt verschoven tot na de definitieve uitspraak over de vernietigingsprocedure. Inmiddels heeft de rechter Attero in het ongelijk gesteld, maar Attero is in cassatie gegaan. Zo lang dat loopt, blijft er dan ook een risico voor de gemeenten bestaan.			
10) GGD Brabant Zuidoost	exact	bedrag	78.607
De Gemeenschappelijke Regeling GGD Brabant Zuidoost heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de ambulancezorg. Op basis van de begroting wordt financieel bijgedragen. Het onafgedekte risico zijnde € 1.550.000,- dient te worden op genomen in de eigen risicoparagraaf van de deelnemende gemeentes, herrekend naar de risicowaarde per gemeente.			

Subtotaal top 10			1.824.958
Overige risico's			473.392
Totaal			2.298.350
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)			**2.068.515**

Wijzigingen

Ten opzichte van de jaarrekening 2021 is de totale risicowaarde lager geworden. Door het ophogen van de budgetten is het risico Wmo/Jeugd lager geworden.
Tevens is het risico van de GGD Brabant Zuidoost lager geworden.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Begroting 2023
Algemene reserve	5.208.860
Inkomensreserve	0
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	4.823.847
Stille reserves	0
Structurele weerstandscapaciteit	**10.032.707**
Post onvoorzien	77.500
Totale weerstandscapaciteit	**10.110.207**

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt als volgt bepaald:
Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit/Benodigde weerstandscapaciteit
De ratio weerstandsvermogen wordt als volgt vastgesteld:
Ratio weerstandsvermogen = € 10.110.207,- / € 2.068.515,- = 4,89

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 4,89 goed is om de risico's op te vangen. Daarnaast ligt dit (vooralsnog) ruim in de lijn van het doelstellingenakkoord, waarin staat dat de weerstandsratio in 2026 minimaal 2 moet zijn.

Ontwikkeling weerstandsvermogen
De onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de weerstandsratio zien, inclusief de prognose voor de komende jaren. Voor de prognose gaan we uit van gelijk blijvende benodigde weerstandscapaciteit. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit gaan we uit van de meerjarenramingen.

Met een weerstandsratio van 4,89 is het weerstandsvermogen van Geldrop-Mierlo goed. Ook voor de komende jaren blijft de ratio op een goed niveau gehandhaafd.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.
De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

De toezichthouder hanteert geen normering, maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<95	95-105	>105

Zie voor de onderlinge verhouding van de kengetallen bij conclusie.

Sturen met financiële kengetallen

Financiële situatie gemeente / provincie

Heeft de gemeente/provincie voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken?

Hoe hoger dit percentage, hoe beter

Heeft de gemeente/provincie een hoge schuld en hoeveel daarvan is doorgeleend aan derden? De netto schuldquote bestaat dus uit twee ratio's: zowel in- als exclusief doorgeleende gelden.

Hoe lager deze percentages, hoe beter

Structurele Exploitatieruimte

Netto Schuldquote

De kengetallen geven in samenhang (en over meerdere jaren) gemakkelijker inzicht in de financiële positie van een gemeente/ provincie.

Belastingcapaciteit

Solvabiliteit

Grondexploitatie

Heft de gemeente/provincie relatief veel belastingen en is er ruimte om deze belastingen te verhogen?

Hoe lager dit percentage, hoe beter

Grondexploitatie kan risicovol zijn. Heeft de gemeente/provincie relatief veel grond en loopt zij daardoor veel risico?

Hoe lager dit percentage, hoe beter

Heeft de gemeente/provincie voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen?

Hoe hoger dit percentage, hoe beter

Uitgangspunten
Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2022 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2022-2025. De kengetallen voor 2023-2026 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	70%	89%	85%	92%	74%	64%	67%	54%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	57%	79%	77%	88%	72%	61%	65%	52%
Solvabiliteitsratio	29%	27%	27%	22%	28%	31%	31%	34%
Grondexploitatie	17%	19%	20%	15%	15%	9%	4%	-12%
Structurele exploitatieruimte	2%	0%	2%	-3%	3%	4%	4%	1%
Belastingcapaciteit	78%	79%	83%	81%	75%	75%	75%	75%

Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

Netto schuldquote

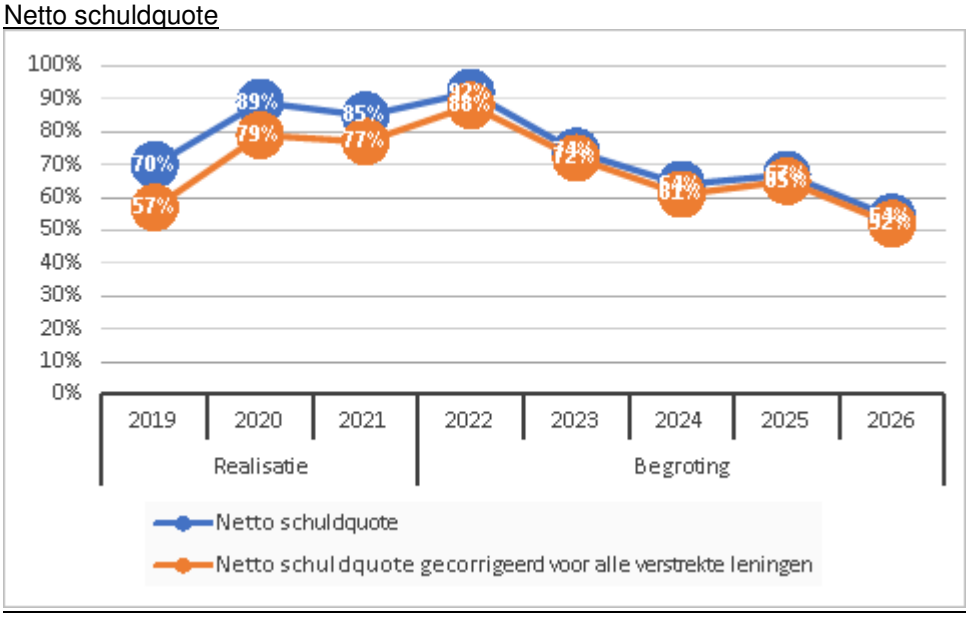

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

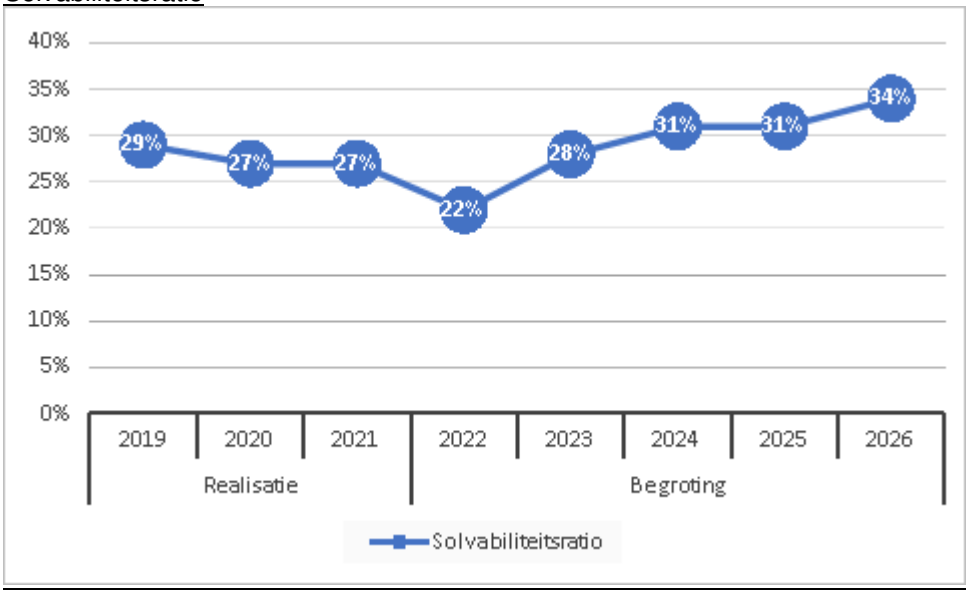

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Grondexploitatie

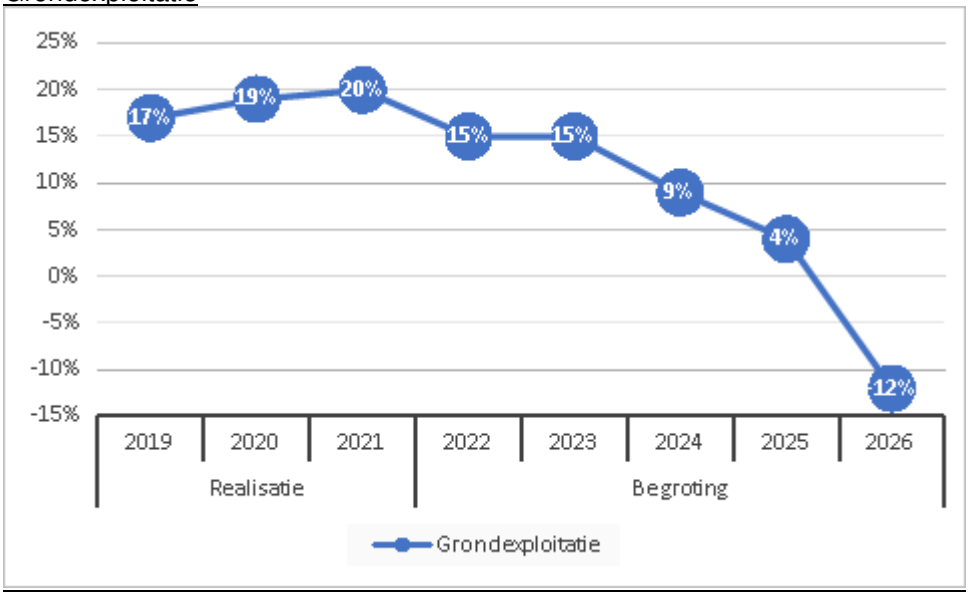

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

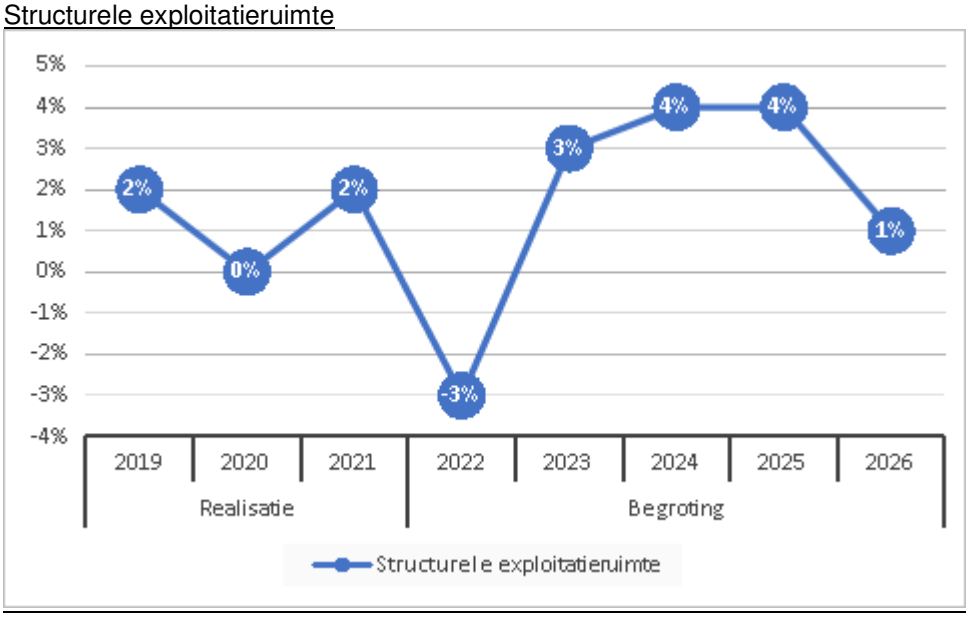

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

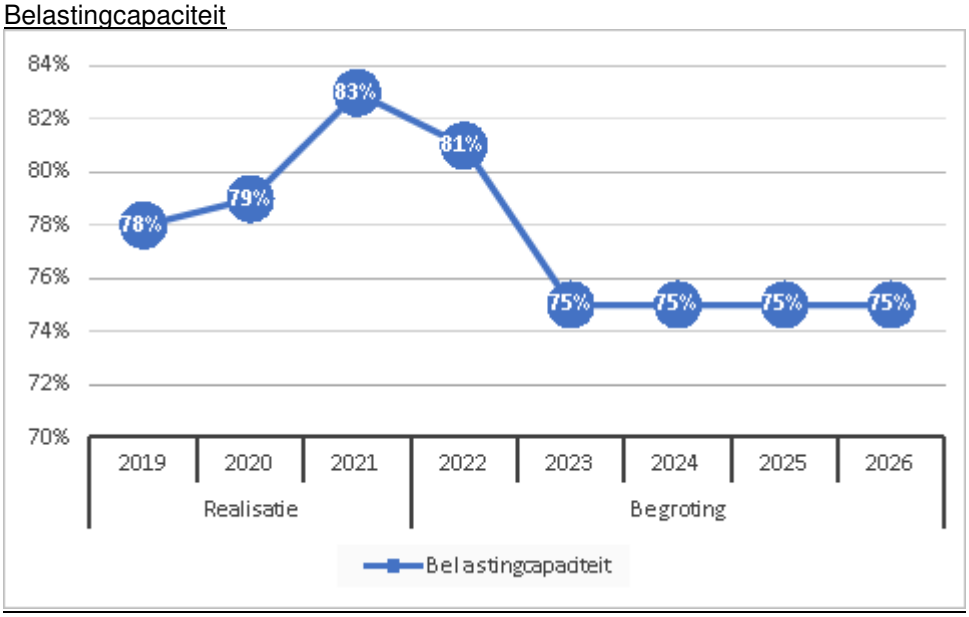

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar deze kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld. Voor de provincies wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van het gemiddelde landelijke gehanteerde tarief voor de opcenten.

Conclusie

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
In 2022 zien we nog een lichte stijging, maar vanaf 2023 neemt de druk van de financieringslasten op de exploitatie af.

Solvabiliteitsratio
De daling in de afgelopen jaren wordt vooral veroorzaakt voor de inzet van de algemene reserve en de inkomensreserve om de tekorten in die jaarrekeningen op te vangen. Vanaf 2023 laat dit kengetal een lichte stijging zien. Dat komt omdat het balanstotaal daalt en het eigen vermogen stijgt.

Grondexploitatie
Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat de grondexploitatie een daling zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bouwgrond in exploitatie afneemt. Dit is een positieve trend, omdat hiermee de grondexploitatierisico's aanzienlijk dalen.

Structurele exploitatieruimte
In 2023 is de structurele exploitatieruimte 3%. Hiermee zijn de structurele baten dekkend ten opzichte van de structurele lasten.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit is met 6% gedaald naar 75%. Hiermee is de belastingdruk in Geldrop-Mierlo nog verder gedaald ten opzichte van het landelijke gemiddelde dat op 100% is gesteld.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, groen, riolering, gebouwen en speelvoorzieningen.

Wegen

Het onderhoud aan de kapitaalgoederen is onderdeel van de uitvoering van programma 9: "Bereikbaarheid en verkeer."

Beleid
De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de wegen worden door de raad vastgelegd in een Strategisch Beheerplan Wegen. De looptijd van het Beheerplan bedraagt 4 jaar. Het meest recente plan is door de gemeenteraad vastgesteld in 2022 en wordt in 2027 geactualiseerd. Dit Beheerplan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze visie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording nodig is. De onderhoudsprioriteit ligt bij de asfaltwegen en met name de hoofdontsluitingswegen en fietspaden. Bij het vaststellen van het streefniveau voor onderhoud maken we gebruik van de landelijk gehanteerde CROW-systematiek (CROW = Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). We kiezen voor het laagste niveau voor verantwoord onderhoud.

Als uitwerking van het Beheerplan stelt het college een operationeel plan vast. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Dit operationeel plan heeft een looptijd van 2 of 3 jaar. Het is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen en ruimte laat bij de voorbereiding en de uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2023-2027	26 september 2022	2026

Uitgangspunten
Bij het wegbeheer hanteren wij de richtlijnen van het CROW, die in het maatschappelijk verkeer veelal als norm worden gehanteerd.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2023	2024	2025	2026
Klein onderhoud wegen	179.741	179.741	179.741	179.741
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot Onderhoud Wegen)	929.455	929.455	929.455	929.455
Totaal	**1.109.196**	**1.109.196**	**1.109.196**	**1.109.196**

Voorziening Groot onderhoud Wegen
Het groot onderhoud aan de wegen wordt betaald vanuit de voorziening Groot onderhoud Wegen. Conform het Wegenbeheerplan wordt jaarlijks een bedrag van € 929.455,- gestort in deze voorziening.

Achterstallig onderhoud
Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel kan sprake zijn van uitgesteld onderhoud. Want wij stemmen de onderhoudsplannen af op het activiteitenplan en de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Verschuiving in laatstgenoemde plannen kan leiden tot uitstel van het door ons uit te voeren onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid
In april 2021 is het Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024 vastgesteld en gekozen voor scenario 2. Hiermee zijn de kaders vastgesteld en de financiële middelen beschikbaar gesteld voor het onderhoud van de openbare verlichting om uiteindelijk in 2030 aan de energiedoelstellingen te kunnen voldoen.
Op basis van het vastgestelde beleid worden de vervangingsplannen opgesteld en vervolgens vertaald naar uitvoeringsplannen. In 2023 wordt voor 2024 voorbereid, in 2024 voor 2025 en in 2025 voor 2026.

Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Het uitgangspunt bij preventief onderhoud is om in te zetten op energiebesparende verlichting (LED). Het vervangen van oude armaturen levert een besparing op van het energieverbruik en dus op energiekosten. Met het terugdringen van het energieverbruik wordt bijgedragen aan de doelstelling van het Energieakkoord.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2021-2024 en wordt in 2024 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan openbare verlichting	2021-2024	april 2021	2024

Uitgangspunten
Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Vanuit het preventieve onderhoud worden de lampen om de drie en vier jaar vervangen. Armaturen worden om de ca. 20 vervangen en masten om de ca. 40 jaar.
Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO2-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting en toepassing van dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

Geïnvesteerd onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
In onderstaande tabel staan de bedragen voor het onderhoud, zoals verhelpen van storingen, remplaceren van lampen en kleine aanpassingen vermeld. Daarnaast worden jaarlijks investeringskredieten in de begroting opgenomen voor de vervangingsinvesteringen van de masten en armaturen. De investeringskredieten voor 2023 bedragen € 217.593,- voor de masten en € 336.801,- voor de armaturen.

Financieel	2023	2024	2025	2026
Klein onderhoud	69.349	65.719	64.780	64.041
Groot onderhoud	28.528	27.102	26.734	26.444
Totaal	**97.877**	**92.821**	**91.514**	**90.485**

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Indien er achterstand op het verhelpen van storingen (correctief onderhoud) dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden.

Civiele kunstwerken

Beleid
De uitgangspunten van het beheer en onderhoud zijn vastgelegd in het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken. De algemene doelstelling van dit 5-jarig beheerplan is om inzicht te geven in het functioneren en gebruiksgemak, de veiligheid van de kunstwerken, de levensduur en de te verwachten kosten die samenhangen met het beheer daarvan. Het doel is om de civiele kunstwerken in de gemeente te beheren op een vooraf vaststaand en meetbaar kwaliteitsniveau en gesteld risico, het ondervangen van risicoaansprakelijkheid en het waarborgen van een goede bereikbaarheid. Er wordt naar gestreefd de objecten tegen acceptabele kosten en met het behoud van hun eigenschappen een theoretische levensduur te laten bereiken.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2022-2026 en wordt in 2026 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan civiele kunstwerken	2022-2026	28 april 2021	2026

Uitgangspunten
In het beheerplan is gekozen voor een basaal onderhoudsniveau waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken. De beheerstrategie is ten eerste gericht op het beheersen van de risico's. Hierbij worden veiligheid en bereikbaarheid gegarandeerd. Daarnaast sturen we op kwaliteit (technisch en beeld). De keuze voor een basaal kwaliteitsniveau sluit het beste aan bij de sobere en doelmatige uitstraling die we nastreven en kunnen waarmaken. Met deze onderhoudsstrategie bereiken we het meest economische moment van onderhoud, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
Onderstaand zijn de kosten van het onderhoud opgenomen. Het betreft de vereiste middelen voor de instandhouding. Dit overzicht bevat de totale directe kosten. Vervangingen zijn niet meegenomen in onderstaande budgetten. Wanneer een kunstwerk vervangen wordt dan wordt via het activiteitenplan hiervoor een krediet gevraagd.

Financieel	2023	2024	2025	2026
Exploitatiebudget	9.774	9.774	9.774	9.774
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot onderhoud Wegen)	43.975	23.750	22.900	79.053
Totaal	**53.749**	**33.524**	**32.674**	**88.827**

Onderhoudskosten
De financiering en dekking van het planmatig onderhoud vindt plaats via de voorziening groot onderhoud wegen. De jaarlijkse storting in deze voorziening voor de civiele kunstwerken bedraagt € 25.250,-.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen

Beleid
Het groenbeleidsplan is het basisdocument voor de uitvoering van het ontwerpen, aanleggen, beheren en onderhouden van de groene openbare ruimte. In 2014 zijn hiervoor de kaders vastgesteld. De jaren erna zijn de zes verschillende modules vastgesteld: Structuren, Bescherming, Overlast, Inrichting, Bomenbeheer en Groenbeheer.

Hoofdoelen zijn:
- Het zorgen voor een duurzaam ingerichte en onderhouden openbare ruimte;
- Het zorgen voor een aantrekkelijke en groene leefomgeving;
- Het vergroten van de leefbaarheid;
- Het versterken van cultuurhistorische waarden;
- Het vergroten van de recreatieve aantrekkingskracht met behulp van groen;
- Onze inwoners te betrekken bij het groenbeleid door groenstroken aan hen te verkopen waar dat mogelijk is.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2014-2024 en wordt in 2024 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan	2014-2024	10-2-2014	2024

Uitgangspunten
De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau A (in de centrumgebieden) en B, van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2023	2024	2025	2026
Exploitatiebudget t.b.v. de onderhoudsbestekken	1.388.517	1.388.517	1.388.517	1.388.517
Totaal	**1.388.517**	**1.388.517**	**1.388.517**	**1.388.517**

Naast bovenstaande bedragen is er ook een jaarlijks investeringsbudget beschikbaar van € 114.000,- voor reconstructies.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid
Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2023–2027). In het GRP zijn 6 speerpunten beschreven waar we ons op gaan richten:

1. Duurzame waterketen
De inzameling en het transport van afvalwater moet zo doelmatig mogelijk plaatsvinden zodat de volksgezondheid niet in het geding komt.

2. Een klimaatbestendig watersysteem
We gaan het systeem zo inrichten dat we de klimaatveranderingen beter kunnen opvangen. Iedereen heeft hier een verantwoordelijkheid. Bij nieuwbouw moet regenwater voortaan eerst in een berging op eigen terrein worden opgevangen voordat het mag worden geloosd op de openbare riolering. Bij reconstructies streven we er naar om zoveel mogelijk verhard oppervlak at te koppelen. Daarvoor wordt een afkoppelcoach aangetrokken. De inspanningsverplichting van de gemeente ingeval van hinder of overlast door zware regenval is duidelijker omschreven en aangescherpt.

3. Grondwaterhuishouding in balans
Perceeleigenaren zijn beginsel zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen gevolgen van te hoge of te lage grondwaterstanden. Bij alle ontwikkelingen in gebieden moeten we er voor zorgen dat er geen dusdanige wijzigingen in de grondwaterstand ontstaan die aanleiding kunnen geven tot hinder of schade. We streven er naar om zoveel mogelijk regenwater in de bodem te brengen. Dit kan rechtstreeks door terreinen onverhard te laten of te maken, dan wel via infiltratievoorzieningen.

4. Water als ordenend principe
Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen moet het water leidend zijn in de planvorming. Dat betekent dat eerst moet worden gekeken hoe het water kan worden opgevangen en verwerkt, en dat de rest van de ontwikkeling zich daar omheen moet plooien.

5. Gezond, schoon en beleefbaar water
Door het gescheiden inzamelen en gescheiden houden van regen - en afvalwater voorkomen we onnodige belasting van de waterzuivering maar voorkomen we ook onnodige natuurschade (riool overstorten).

6. Samen werken aan water
De gemeente werkt samen met andere partners in de waterketen. Dit zijn de gemeenten, de waterschappen en Brabant Water. De samenwerkingsverbanden zijn een uitvloeisel van het Bestuursakkoord Water 2011. Met deze platforms wordt kennis uitgewisseld maar ook (rijks-) subsidies aangevraagd. De gemeenten trekken hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Koppeling met het Klimaatbeleid
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2023-2027 en wordt in 2026 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)	2023-2027	26 september 2022	2026

Vervangingen
Vervanging van rioolbuizen is noodzakelijk om het functioneren van de riolering in stand te houden. Na verloop van tijd gaat de sterkte van rioolbuizen achteruit, bijvoorbeeld door scheuren of aantasting van de binnenwand. De riolen worden dan vervangen of relined. Dit is altijd maatwerk per geval. Wij wegen vooraf of een reconstructie van een hele straat meegenomen kan worden. In de komende 5 jaar wordt bijna 8,5 kilometer rioolbuis vervangen. Daarnaast worden doorlopend ook gemalen en de elektrische installaties vervangen.

Aanpak wateroverlast en klimaatadaptatie
In de afgelopen jaren hebben we € 1,5 miljoen geïnvesteerd in de aanpak van wateroverlast. Het eerste project zal medio 2024 vrijwel geheel zijn uitgevoerd. Ondertussen starten we met maatregelen zoals uitgewerkt in het Basisrioleringsplan en het Blauwe Aderenplan. Dit zijn technische analyses van ons riool- en watersysteem. En de laatste vooral een lange termijn visie over het omgaan met hemelwater en ook een plan op hoofdlijnen voor de aanleg van aan een gesloten hemelwatersystemen.
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Dagelijks onderhoud
Alle objecten van de riolering worden onderhouden om ervoor te zorgen dat ze goed blijven functioneren. Dit is niet alleen het repareren van schade en het verhelpen van verstopping, maar ook het uitvoeren van metingen en onderzoeken, als ook het bijhouden van gegevens.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
In onderstaande tabel staan de kosten voor het onderhoud aan het rioolstelsel. Daarnaast zijn er ook kosten voor o.a. planvorming, kapitaallasten en interne uren.
De vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan en zijn opgenomen op het activiteitenplan.

Financieel	2023	2024	2025	2026
Onderhoudskosten riolering	826.000	790.744	785.001	810.497
Totaal	**826.000**	**790.744**	**785.001**	**810.497**

Achterstallig onderhoud
De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Dagelijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid
De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Hoewel het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen gemeentelijke kerntaak is, kunnen er redenen zijn om maatschappelijk vastgoed in eigendom te houden. Zo kunnen de ontwikkelingen binnen het sociale domein (inwoners langer thuis laten wonen) de vraag naar maatschappelijk vastgoed doen toenemen (voorzieningen zo dicht mogelijk bij de inwoners realiseren). De gemeente Geldrop-Mierlo streeft naar een gezond en sociaal klimaat. Initiatieven en organisaties die een bijdrage leveren aan een duurzame ontwikkeling van de gemeenschap krijgen de ruimte om activiteiten te ontplooien. Goed onderhouden accommodaties zijn daarbij een belangrijke randvoorwaarde.
Het Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed is er op gericht om te komen tot een compacte vastgoedportefeuille, waarbij accommodaties zo optimaal en intensief mogelijk worden gebruikt. De gemeente stemt daarbij het aanbod af op de behoefte van de inwoners en kan door een flexibele opstelling inspelen op nieuwe ontwikkelingen en trends.

Eerder is aangegeven dat de financiële behoefte mogelijk beperkt kan worden tot circa € 900.000,- gemiddeld per jaar vanwege:

- Feitelijke gerealiseerde verkopen van vastgoed;
- Actualisatie van de conditie waarin gebouwen verkeren met mogelijk gunstige effecten op de onderhoudsplanningen.

Alle gebouwen zijn in 2016 geïnspecteerd en beoordeeld op de actuele onderhoudstoestand. Uit de meerjaren onderhoudsplanning volgt een benodigd onderhoudsbudget van gemiddeld 900.000,- per jaar (op basis van termijn van 15 jaar). Voor de twee scholen wordt van de schoolbesturen jaarlijks € 31.000,- ontvangen. Zodoende bedraagt de jaarlijkse storting per saldo € 874.000,-. In het voorjaar van 2023 wordt een nieuwe vastgoedstrategie aan de raad voorgelegd. In de nota staan de uitgangspunten voor het strategisch beheer van de vastgoedportefeuille van de gemeente. Ter voorbereiding hierop is in 2022 gestart met het inspecteren van de gemeentelijke gebouwen en het actualiseren van de onderhoudsverwachting en planning per object. Dit vormt de basis voor de actualisatie van het MJOP.

Beleidsplan
In het najaar van 2016 heeft u de vastgoedstrategie voor de komende jaren vastgesteld. De nota biedt handreikingen voor het strategisch beheer van de vastgoedportefeuille van de gemeente. De uitgangspunten van de nota Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed zijn in een brede sessie geconfronteerd met de uitgangspunten uit het Kernakkoord 2018-2022. Belangrijke vraag was hoe op de lange termijn om te gaan met de welzijnsaccommodaties. De samenleving verandert continue. Het is daarom zaak je als gemeentelijke organisatie flexibel op te stellen, zodat je beter op nieuwe ontwikkelingen/trends kunt inspelen en het aanbod afstemt op de behoefte van de inwoners. Het Kernakkoord is daarbij het uitgangspunt.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Kwaliteitsniveau onderhoud gebouwen	2016-2020	31-10-2016	1e kwartaal 2023
Strategisch Beheer Maatschappelijk Vastgoed Geldrop-Mierlo	2016-2020	31-10-2016	1e kwartaal 2023

Uitgangspunten
Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op "redelijk", zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

	2023	2024	2025	2026
Nieuwe dotatie voorziening	874.000	874.000	874.000	874.000
Geplande uitgaven uit Groot onderhoud Gebouwen	-237.710	-1.456.889	-1.443.388	-559.738
Saldo	636.290	-582.889	-569.388	679.511
Saldo voorziening per 31-12	**1.665.603**	**1.082.714**	**513.326**	**827.588**

Een vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel. Er worden panden verkocht en aangekocht c.q. nieuwbouw gepleegd. Hierdoor zal iedere vijf jaar een nieuwe inventarisatie op basis van de dan geldende situatie plaatsvinden. De jaarlijkse dotatie wordt dan weer opnieuw bepaald.
In 2019 is voor het gebouw waarin de Brede School De Coevering is gevestigd, een separate onderhoudsvoorziening ingesteld. Bij dit gebouw zijn twee externe partijen (onderwijsstichtingen) bij betrokken en zij wilden graag goede inzage in het verloop van de onderhoudsvoorziening hebben.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Speelvoorzieningen

Beleid
Het speelruimteplan geeft een actueel inzicht in de speelbehoeften van alle leeftijdsgroepen en biedt een handvat voor noodzakelijke en wenselijke verbeteringen in het aanbod aan speelruimte en voorzieningen in Geldrop en Mierlo. De gemeente gebruikt dit plan als toetsingskader bij het beoordelen van wensen van inwoners op het gebied van speelruimte en speelvoorzieningen.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2020-2025 en wordt in 2024 opnieuw vastgesteld.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Speelruimteplan	2020-2025	Oktober 2019	2024

Uitgangspunten
De speelplekken moeten voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Hiervoor is regelmatig inspectie en onderhoud nodig om de kwaliteit te waarborgen.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het onderhoud aan de speelvoorzieningen. Dit budget omvat o.a. onderhoud, inspectie kleine vervangingen en schoonmaak van de val-ondergrond van de speelvoorzieningen. Nieuwe speeltoestellen worden aangemerkt als investering.

Financieel	2023	2024	2025	2026
Exploitatiebudget	61.529	61.218	50.288	50.288
Totaal	**61.529**	**61.218**	**50.288**	**50.288**

Naast bovengenoemde onderhoudsbudgetten worden via het activiteitenplan investeringsbudgetten gevraagd voor de vervangingsinvesteringen (jaarlijks € 154.000,- vanaf 2023).

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop de gemeente Geldrop-Mierlo de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren.
De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

Extern
De ECB blijft in de komende twaalf maanden een ruim monetair beleid voeren. De lange rentetarieven zijn nog op een laag niveau maar zijn wel aan het stijgen.

Intern
Voor de begroting zijn de volgende interne rentepercentages gebruikt, de berekening volgens BBV:

Renteschema	%
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%
Rente grondexploitatie	0,28%
Rente activa	0,00%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend volgens BBV:

Stap	Renteschema	2023	2024	2025	2026
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen niet zijnde projectfinanciering	85	79	85	91
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor projectgefinancierde grondexploitatie	0	0	0	0
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen die doorgezet zijn aan derden	0	0	0	0
	De externe rentelasten over de aangetrokken geldleningen voor projectgefinancierd overig	16	15	13	12
	De externe rentelasten over de verwachte nieuw aan te trekken korte en lange financiering	309	309	278	247
	De externe rentebaten	-89	-87	-86	-84
1	**Saldo rentelasten en rentebaten**	**321**	**315**	**290**	**266**
	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-52	-32	-13	48
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0	0	0
	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-16	-15	-13	-12
2	**Aan taakvelden toe te rekenen externe rente**	**-68**	**-47**	**-26**	**36**
3	Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
3	Rente voorzieningen	4	4	4	5
4	**Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)**	**258**	**273**	**269**	**307**
5	De aan taakvelden toegerekende rente	-694	-705	-733	-730
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)	**-436**	**-432**	**-465**	**-423**

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld Treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Op basis van de begroting 2023 wordt een meerjarige financieringsbehoefte opgesteld.

	2023	2024	2025	2026
Activa	150.350	151.418	166.842	164.816
Grondexploitatie	18.423	11.305	4.834	-15.129
Geldleningen*	-75.264	-72.431	-69.597	-41.761
Reserves en voorzieningen	-75.704	-80.062	-82.076	-79.796
	17.805	**10.230**	**20.004**	**28.130**

* Dit is de huidige leningenportefeuille.
Uit bovenstaand schema blijkt dat de komende jaren een financieringsbehoefte is tot een maximum van ruim € 28 miljoen. Deze wordt gefinancierd met kasgeld en langlopende geldleningen.

Beleidsvoornemen financiering
Het beleid is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende financiering omdat de rente op de kortlopende middelen lager is dan de rente op langlopende middelen. Hierbij wordt rekening gehouden met de kasgeldlimiet, die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. Gezien het feit dat de rente op dit moment stijgt, kan de overweging gemaakt worden om een groter deel van de financieringsbehoefte te financieren met langlopende leningen.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan één jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2023
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	125.076
	Percentage regeling	8,50%
1	**Toegestane kasgeldlimiet**	**10.631**
	Vlottende korte schuld	
	opgenomen gelden korter dan 1 jaar	10.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	118
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	**Totaal vlottende korte schuld**	**10.118**
	Vlottende middelen	
	Contante gelden in kas	3
	Tegoeden in rekening courant	2.534
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	13
3	**Totaal vlottende middelen**	**2.550**
4	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	**7.568**
	Ruimte (+) / Overschrijdingen (-) (1-4)	**3.064**

Voor 2023 wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de maximale bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm
De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	2023	2024	2025	2026
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	2.833	2.834	27.836	2.837
3 (1+2)	**Renterisico**	**2.833**	**2.834**	**27.836**	**2.837**
4	Begrotingstotaal	125.076	129.787	133.605	129.839
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	**Renterisiconorm**	**25.015**	**25.957**	**26.721**	**25.968**
7	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)	22.182	23.123	-1.115	23.131

Voor de jaren 2023, 2024 en 2026 is er ruimte om lang geld aan te trekken volgens de renterisiconorm, voor het jaar 2025 wordt de renterisiconorm overschreden. Overschrijding ontstaat door de aflossing van een fixed lening van € 25 miljoen. Bij een fixed lening wordt tussentijds niet afgelost maar pas op het einde van de looptijd.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
De gemeente heeft in beperkte mate te maken met kredietrisico's. Deze hebben onder andere betrekking op de verstrekte leningen in het kader van de publieke taak, zoals de startersleningen. Deze leningen zijn afgesloten onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat de aflossing bij gedwongen verkoop altijd gegarandeerd is.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd van	Looptijd t/m	Rente	Oorspronkelijk	1-1-2023	31-12-2023
Prov NB	2018	2033	1,13%	1.211	908	830
Prov NB	2018	2033	1,18%	908	69	63
Prov NB	2019	2034	1,28%	606	494	455
BNG	2020	2025	-0,10%	25.000	25.000	25.000
BNG	2020	2040	0,23%	54.215	48.794	46.083
				81.941	75.264	72.431

Bedrijfsvoering

Inleiding

Het doel van de bedrijfsvoering is het zo goed mogelijk ondersteunen en uitvoeren van de programma's. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de inwoner door:

- een efficiënt werkende organisatie;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;
- waar mogelijk op een verantwoorde manier benutten van ICT-mogelijkheden;
- gemotiveerd en gekwalificeerd personeel.

Organisatie ontwikkeling

Voor informatie over de organisatieontwikkeling wordt verwezen naar programma 11.

Strategisch HRM plan

De medewerker als drijvende kracht van ontwikkeling is de titel van het Strategisch HRM beleid 2022-2026. In dit beleid ligt de focus enerzijds op werkgeluk en duurzame inzetbaarheid en anderzijds op verandering en innovatie. In het strategisch HRM beleid wordt met 4 beleidslijnen een brug geslagen om deze twee uitdagingen met elkaar te (blijven) verbinden, te noemen eigenaarschap, dienend leiderschap, veranderkracht en vitaliteit. Jaarlijks wordt gewerkt met een uitvoeringsplan, wat aansluit op de doorontwikkeling van de organisatie. Voor 2023 liggen de speerpunten op:

1. Doorlopend traject beweging op eigen gedrag (managementontwikkeling)
2. Uitvoering geven aan de arbeidsmarktstrategie (wordt in 2022 ontwikkeld)
3. Implementatie resultaten herijking gesprekscyclus
4. Implementeren continu meting van medewerkersbetrokkenheid en bevlogenheid
5. Starten met een verkenning om te komen tot kaders voor een meerjaren leer- en ontwikkelprogramma (mede aansluitend op het ontwikkelspoor waarden en gedrag)
6. Verbeteren onboardingsprogramma (gestart in 2022)
7. Voortzetten BRUIS (vergroten duurzame inzetbaarheid)

Ontwikkeling formatie

De formatie is voor 2023 vastgesteld op 216,84 FTE (peildatum: 1-1-2023) ten opzichte van 210,32 FTE in 2022 (peildatum: 1-1-2022). Deze uitbreiding van de formatie vindt nagenoeg volledig plaats binnen de afdeling Samenleving, met als reden de toename van het aantal klantvragen bij team Toegang en de klantadviseurs Jeugd en Zorg. Daarnaast is extra capaciteit benodigd om de opdracht binnen het Sociaal Domein uit te kunnen voeren. De hier aangegeven formatie aantallen zijn exclusief de vraag naar nieuwe formatie in deze begroting.

Ziekteverzuim

Daar waar het verzuimpercentage in 2021 onder het gemiddelde van gemeenten met vergelijkbare grootte lag, is het verzuim in 2022 fors gestegen. De ambitie voor 2023 e.v. is om stapsgewijs weer naar het niveau van het gemiddelde in dezelfde grootteklasse te komen. Naast deze kwantitatieve ambitie is de kwalitatieve ambitie om de focus weer terug te krijgen op preventie en het voorkomen van verzuim. Er wordt uitvoering gegeven aan de gedragscode, waarbij de medewerker en leidinggevende vroegtijdig signalen bespreken die (kunnen) leiden tot disbalans en verzuim. De coach duurzame inzetbaarheid van de arbodienst is nadrukkelijk onderdeel van de preventie aanpak en intervenieert bij teams waar het verzuim bovengemiddeld is.

Capaciteitsbegroting

Bij de raadsbehandeling van de kadernota in juli 2021 heeft de raad een amendement vastgesteld waarbij is besloten om bij de (financiële) begroting ook een capaciteitsbegroting op te stellen. Met als doel dat alle in de begroting opgenomen onderwerpen ook daadwerkelijk binnen de bestaande organisatie kunnen worden uitgevoerd. In de begroting 2022 is de capaciteitsbegroting voor het eerst opgenomen in de begroting.

Dit jaar hebben we dit proces verder verbeterd:

- Duidelijkere afspraken over het gebruik van activiteiten (geen activiteiten opnemen die al in de capaciteitsplanning staan, maar dan iets anders omschreven).
- Nadrukkelijkere rol voor projectleiders (beter aangegeven hoeveel uren per project nodig zijn van collega's uit de verschillende afdelingen/teams).
- Aanvankelijk is als basis het bezettings- en formatieoverzicht per 1 april 2022 gehanteerd, maar vervolgens nog geactualiseerd naar de situatie per 1 juni 2022.
- De capaciteitsplanning is gebruikt voor de doorbelasting van interne kosten aan taakvelden (scheelt extra werk);
- In de begroting hebben wij het capaciteitsbeeld opgeschaald naar taakvelden per programma. Verder detaillering op afdelings-, teams- of medewerkersniveau is mogelijk.

Uit de capaciteitsplanning blijkt dat er voor het reguliere werk (inclusief bestaande ontwikkelingen) meer formatie nodig is dan beschikbaar. Het tekort bedraagt in totaal 9,49 fte:
- 1 fte projectleider (dekking grondexploitatie)
- 1 fte beleidsmedewerker wonen
- 1 fte medewerker grondzaken
- 0,67 fte jurist omgevingsvergunningen (dekking leges omgevingsvergunningen)
- 1 fte beleidsmedewerker sociaal domein
- 0,70 fte accommodatiebeleid en overige taken
- 1 fte klantadviseur Inkomen
- 0,67 fte 2e lijn (naturalisatie)
- 0,67 fte werkdruk Publiekszaken
- 0,67 fte juridisch medewerker privacy: toename privacy vraagstukken
- 0,67 fte medewerker juridische zaken: klachten- en bezwarenprocedures en administratieve ondersteuning
- 0,44 fte werkdruk bestuurssecretariaat

Voor de gehanteerde uitgangspunten verwijzen wij naar het onderdeel "Toelichting op de financiële uitgangspunten" in deze begroting.

Informatievoorziening

Informatiebeleid en informatieplan
Op basis van het nieuw in 2021 opgestelde Informatiebeleid Dommelvallei 2021-2025 werken we aan de digitale transformatie. Speerpunten in het nieuwe informatiebeleid zijn:

- digitaal voor en met de inwoner;
- slimme inzet van data;
- veilig en vertrouwd;
- basis op orde.

In samenwerking met de Dommelvallei-partners vertalen we deze speerpunten naar een project portfolio en een informatieplan per domein. De voorgenomen activiteiten worden jaarlijks vastgelegd in een informatieplan. In deze paragraaf lichten wij het proces toe om tot een informatieplan te komen en gaan we in op de rol van de raad. Tenslotte geven wij, voor de informatievoorziening, inzicht in de financiële relatie tussen de gemeente Geldrop-Mierlo en Dienst Dommelvallei.

Ontwikkelplan professionaliseren functioneel beheer.
Functioneel beheer is een katalysator voor digitale transformatie. In 2022 stelden de dienst het ontwikkelplan "professionaliseren functioneel beheer" op met als doel de potentie van digitale mogelijkheden beter uit te nutten. Met dit plan werken zij in 2023 verder aan een functioneel beheerorganisatie die:

- Zorgt voor kwaliteit en continuïteit van de informatievoorziening
- In staat is om het maximale uit de gebruikte systemen te halen.
- Digitale dienstverlening naar een volgend niveau kan brengen.
- Zorgt voor een optimale fit tussen gebruiker, proces en systeem.
- Kwaliteit van data een boost geeft.

Common Ground
In 2023 implementeert Dienst Dommelvallei de eerste gegevenskoppelingen die voldoen aan de Common Ground gedachte. Daarmee werken we aan een gegevenslandschap waarbij het mogelijk is om direct de bron te bevragen onder het motto "eenmalig opslaan en meervoudig gebruiken". Koppelingen die gegevens kopiëren van het éne systeem naar het andere vervangen we in de komende jaren geleidelijk (op natuurlijke momenten en afhankelijk van het aanbod van leveranciers) door relatief eenvoudige en laagdrempelige standaarden voor koppelen. Het ontsluiten van gegevens wordt daarmee makkelijker. Dat zorgt voor betere dienstverlening door meer selfservice naar burgers en bedrijven.

Financieel
De Dommelvallei-gemeenten stellen middelen beschikbaar aan Dienst Dommelvallei voor I&A. Geldrop-Mierlo draagt hiervan 48% bij. De bijdrage aan I&A is onderdeel van de totale bijdrage aan Dienst Dommelvallei. De bijdrage wordt in de begroting van Geldrop-Mierlo verantwoord onder programma 11 taakveld overhead. In Dienst Dommelvallei wordt het merendeel van dit geld besteed aan personeel, onderhoudscontracten, hardware, licenties en afschrijvingen. Wat resteert is de financiële ruimte voor nieuwe projecten. Het uitgangspunt daarbij is dat nieuwe ontwikkeling/projecten binnen dit budget passen. Dit is niet altijd mogelijk. In dat geval wordt het volgende proces doorlopen: Omdat de begroting van een gemeenschappelijke regeling voor 1 augustus moet zijn aangeboden bij de provincie verloopt de voorbereiding van de begroting van Dienst Dommelvallei anders dan die van de gemeenten. Dienst Dommelvallei kent geen kadernota. Wel worden de financiële gevolgen van autonome ontwikkelingen en wensen voor nieuw beleid (het informatieplan) voorgelegd aan het DOD in februari.

Vanaf volgend jaar worden alle gezamenlijk voorbereide mutaties meerjarig verwerkt in de begroting t+1 die uiterlijk in juli door het AB moet zijn vastgesteld en die de gemeenten kunnen verwerken in hun kadernota. De financiële gevolgen die al van toepassing zijn op het lopende jaar t worden dan meegenomen in de 1e begrotingswijziging van jaar t, die tegelijkertijd met de begroting voor het jaar t+1 wordt aangeboden voor besluitvorming.
Daarmee sluit Dienst Dommelvallei weer aan bij de gebruikelijke begrotingsprocedure van gemeenschappelijke regelingen.
Gedurende het jaar monitort Dienst Dommelvallei de inhoudelijke en financiële voortgang van de lopende projecten en legt hierover verantwoording af in de tussentijdse rapportages en aan het DOD. Dit neemt niet weg dat er aan het eind van het boekjaar nog verschillen ontstaan.

Financiële resultaten ontstaan o.a. door:
- Aanbestedingen die goedkoper uitvallen dan de marktverkenning aangeeft.
- Wensen van vakafdelingen die veranderen, stuurgroepen die van koers veranderen.
- Nieuwe en veranderende wetgeving.
- Aanpassing en nieuwe vormen van cybercriminaliteit en andere beveiligingsrisico's.
- De boekhoudkundige verwerking van software as a service (SAAS)-oplossingen op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

Wanneer aan het einde van het jaar verschillen ontstaan betekent dit dus niet dat projecten niet gehaald zijn. In de praktijk blijkt dat de jaarplanning van de wel geprioriteerde projecten nagenoeg volledig gerealiseerd wordt.

Budgetten I&A bij Dienst Dommelvallei	Begroting 2023	%
Personele lasten	2.985.540	41,4%
Kosten derden (hard- en software)	3.130.320	43,4%
Afschrijving	695.417	9,6%
Ruimte voor nieuwe voorstellen (stelpost I&A)*	398.186	5,5%
Totaal	**7.209.463**	**100,0%**
Aandeel Geldrop-Mierlo in de totale I&A kosten (48%)	3.460.542	
* stand per 16-09-2022		

Informatiebeveiliging en privacy

1. Basis op orde

Veiligheid eerst

De Chief Information Security Officer (CISO) en Functionarissen Gegevensbescherming (FG's) zien toe op de invoering van de BIO Top10 maatregelen. Dit programma sluit aan bij de aanbevelingen van de rekenkamercommissie en is risicogebaseerd opgezet.

Kwetsbaarheidsscan-/penetratietesten

Op basis van de uitkomsten van de kwetsbaarheidsscan die in 2022 is uitgevoerd, worden mitigerende maatregelen genomen en wordt bepaald welk soort penetratietest uitgevoerd wordt.

Risicomanagement

In 2022 zijn het Information Security Management System (ISMS) en Privacy Management System (PMS) geïmplementeerd en heeft het privacyteam daar de eerste ervaringen mee opgedaan. Met behulp van dit ISMS en PMS kunnen we informatiebeveiliging en gegevensbescherming op een gestructureerde manier borgen in de P&C-cyclus. In 2023 krijgen de proceseigenaren beter inzicht in de risico's. FG's en CISO adviseren over de te nemen maatregelen.

Verwerkers- en samenwerkingsovereenkomsten

De FG's blijven ook in 2023 sturen op het vastleggen van afspraken met onze samenwerkingspartners.

Verwerkingenregister

In het verwerkingenregister staan alle verwerkingsactiviteiten die onder de verantwoordelijkheid van een organisatie plaatsvinden. Dit register bevat onder andere de verwerkingsdoeleinden, de categorieën van persoonsgegevens die we verwerken, wie de betrokkenen daarbij zijn, wie de gegevens mag ontvangen en hoe lang we de gegevens mogen bewaren. Iedere organisatie is verplicht om een eigen register bij en actueel te houden. De FG's sporen de leidinggevenden hiertoe aan en toetsen de volledigheid.

2. Bedrijfscontinuïteit

Bedrijfscontinuïteitsplan

Om voorbereid te zijn op cyberincidenten moeten bedrijfscontinuïteitsplannen opgesteld worden. Daarin werken we de volgende 3 onderwerpen uit:

- Inhoudelijk en technisch: We bepalen welke processen het meest kritisch zijn en op welke wijze de dienstverlening kan doorgaan bij uitval of niet-beschikbaarheid van systemen.
- Privacy: Als (persoons)gegevens die de gemeenten in beheer hebben in verkeerde handen vallen zijn de mogelijke gevolgen voor inwoners, ondernemers en medewerkers bijna niet te overzien. We moeten de impact daarvan op de betrokkenen bepalen en maatregelen beschrijven om de gevolgen te verkleinen. Dit doen we om onze inwoners en medewerkers te beschermen. Ook om aansprakelijkheidsstellingen van getroffenen of boetes van de privacytoezichthouder te voorkomen.
- Communicatie: In hun bedrijfscontinuïteitsplannen beschrijven we hoe ze over incidenten communiceren. Zowel intern als extern. Een goede communicatie zorgt ervoor dat de berichtgeving gebaseerd is op feiten en minder op speculaties.

Werken in de Cloud
We werken steeds meer in de Cloud. De risico's die daarmee gepaard gaan worden op 3 fronten gemitigeerd:

- Veilige inrichting van de omgeving. Dienst Dommelvallei heeft aandacht voor de juiste inrichting van de Cloud en bij de keuzes in de licenties. Ook besteden zij aandacht aan de juiste back-up strategie en de versleuteling van gegevens.
- Beschermen van de gegevens door er voor te zorgen dat alleen de bevoegden toegang hebben, door de autorisatieprocessen hierop aan te passen en periodieke controles op autorisaties uit te voeren.
- Beschermen van de toegang tot de gegevens door te zorgen dat alleen toegestane apparaten toegang krijgen door dat technisch af te dwingen.

Crisisbeheersing
Met de toegenomen dreigingen van buitenaf is een goede crisisbeheersing onontbeerlijk. Immers de risico's met betrekking tot de bedrijfscontinuïteit nemen toe omdat digitale processen steeds meer de standaard worden. Bij het bestrijden van een crisis is het belangrijk om de verantwoordelijkheden en rollen duidelijk af te spreken. Het crisisteam gaat een draaiboek opstellen met daarin een stappenplan om de gevolgen van een ransomware aanval of een hack te bestrijden.

3. Bewustwording
De veiligheid die we met de technische middelen kunnen bereiken is begrensd. Het menselijk gedrag speelt een doorslaggevende rol in het realiseren van de veiligheid van informatie in de praktijk. Bewustwording is en blijft voor informatiebeveiliging en gegevensbescherming daarom essentieel. Het privacyteam maakt medewerkers bewust van de risico's van het werken met (persoons)gegevens en we maken risicomanagement expliciet onderdeel van de besluitvorming. We gaan door met onze Dommelvallei brede bewustwordingscampagne. Op basis van de behaalde resultaten beoordelen we op welke onderwerpen we ons focussen. Bewustwording is een cyclisch proces.
FG's en CISO zien er op toe dat gegevensbescherming een wezenlijk onderdeel is van het verwerken en analyseren van (big)data.

Wet Open Overheid (Woo)

Op 1 mei is de Wet open overheid (Woo) gedeeltelijk in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Op grond van artikel 3.5 van de wet dient een bestuursorgaan jaarlijks in de begroting aandacht te besteden aan de uitvoering van deze wet mede in relatie tot de beleidsvoornemens.
Stand van zaken

Passieve openbaarmaking
Ook onder de nieuwe wet blijft het voor iedereen mogelijk om een verzoek om publieke informatie in te dienen (passieve openbaarmaking). Dit is dan geen Wob-verzoek, maar een Woo-verzoek. De systematiek van absolute en relatieve uitzonderingsgronden (artikel 5.1 Woo) is gehandhaafd. De uitzonderingsgronden zijn ook inhoudelijk grotendeels identiek aan die in de Wob. Toch zijn er wel een aantal belangrijke verschillen, zoals meer openbaarheid van persoonlijke beleidsopvattingen (artikel 5.2 Woo), een antimisbruikbepaling (artikel 4.6 Woo) en openbaarheid van informatie ouder dan vijf jaar (artikel 5.3 Woo).

Wij hebben het werkproces aangepast aan de Woo. Naast mondelinge en schriftelijke verzoeken kan een Woo-verzoek ook online worden ingediend. De gemeentelijke website is hierop ingericht. Onder de Wob was de digitale weg nog uitgesloten.
Door de overgangsbepalingen in de Woo hebben we één verzoek dat is binnengekomen onder de Wob volgens de nieuwe wet afgehandeld. Op het moment van schrijven van deze paragraaf is er één Woo verzoek in behandeling.

Actieve openbaarmaking
Op grond van de Woo worden bestuursorganen verplicht om in ieder geval 11 categorieën van informatie actief openbaar te maken. Het betreft:

- Wet- en regelgeving (verordeningen en beleidsregels);
- Organisatiegegevens;
- Raadsstukken;
- Bestuursstukken (agenda's en besluitenlijsten college);
- Stukken van adviescolleges;
- Convenanten;
- Jaarplannen en -verslagen;
- Wob/Woo-verzoeken;
- Onderzoeken;
- Beschikkingen;
- Klachten.

De bepalingen over de actieve informatieplicht zijn nog niet in werking getreden. Dit gebeurt gefaseerd op een later moment bij Koninklijk Besluit. Het is daarom nog niet bekend welke categorie wanneer in werking treedt. Het uitstel van inwerkingtreding houdt verband met PLOOI (Platform Open Overheidsinformatie). De Woo verplicht alle bestuursorganen voor de actieve openbaarmaking aan te sluiten op PLOOI. De minister wil daarom dat deze digitale infrastructuur eerst volledig werkt. De verwachting is dat PLOOI in de loop van 2023 operationeel zal zijn/worden. Aansluitend zal dan de verplichting tot actief openbaar maken van de informatie categorieën in werking treden. We wachten dit echter niet af. In samenwerking met de gemeenten Son en Breugel, Nuenen c.a. en de Dienst Dommelvallei is een projectopdracht geschreven. De projectopdracht wordt uitgewerkt in een plan van aanpak.

Contactpersoon Woo
Met ingang van 1 mei 2022 zijn bestuursorganen ook verplicht om op grond van artikel 4.7 van de Woo een of meerdere contactpersonen aan te wijzen. De taak van de contactpersoon is om vragen van inwoners te beantwoorden over de beschikbaarheid van overheidsinformatie waarnaar zij op zoek zijn. De contactpersoon helpt inwoners te overzien welke informatie aanwezig is bij het bestuursorgaan, ook als die nog niet openbaar is omdat die beoordeling nog niet heeft plaatsgevonden. De contactpersoon is daarmee ook een hulpmiddel voor inwoners bij het opstellen van een verzoek om informatie. Het college en de burgemeester hebben de juridisch controller aangewezen als contactpersoon.

Control

Accountant
In de tweede helft van 2022 worden gesprekken gevoerd met de accountant hoe opvolging te geven aan zijn adviezen uit de managementletter en het accountantsverslag. Uitwerking daarvan gebeurt gedeeltelijk in 2023.

Rechtmatigheidsverantwoording
De rechtmatigheidsverantwoording gaat in vanaf het boekjaar 2023, in plaats van vanaf 2022. De noodzakelijke wetswijziging hiervoor is nog niet definitief vastgesteld.
Het college geeft vanaf het boekjaar 2023 zelf een verantwoording af over de rechtmatigheid. De precieze invulling van deze verantwoording is op dit moment nog onduidelijk. Aan de hand van de beschikbare informatie bereiden we ons in 2022 verder voor, zodat we een rechtmatigheidsverantwoording kunnen afgeven bij de jaarrekening 2023.

Data-analyses
De verbijzonderde interne controle is altijd in ontwikkeling. Samen met de accountant wordt gekeken naar de verdere inzet van data-analyses. Deze kunnen, zoals nu in een aantal gevallen al wordt gedaan, ingezet worden om gegevensgerichte interne controlewerkzaamheden te verrichten. Data-analyses worden ook ingezet om risico's in het proces op te sporen zodat de controle nog slimmer en efficiënter wordt.

Kengetallen

(peildatum: 1-7-2022)

Verdeling man/vrouw en fulltime/parttime

	Fulltime	Parttime	Totaal
Mannen	84	22	106
Vrouwen	24	113	137
Totaal	**108**	**135**	**243**
Verhouding man / vrouw: 43,6% / 56,4%			
Verhouding man / vrouw in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2021: 46% / 54%			

Formatie (excl. college B&W en griffie)

Afdeling	Factor	Peildatum 1-7-2022	formatie 1-7-2021
Staf	fte	4,00	4,00
Ruimte	fte	83,20	83,20
Dienstverlening	fte	55,56	55,46
Samenleving	fte	65,12	65,12
Totale formatie	**fte**	**207,88**	**207,78**

Gemiddelde leeftijd

	2022	2021
Mannen	49,7	52,3
Vrouwen	46,7	46,8
Totaal	**48**	**48,5**
Gemiddelde leeftijd landelijk binnen gemeenten in 2021: 47,7 jaar		

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

	2022 (1 januari tot 1 juli)	2021 (1 januari tot 1 juli)
Verzuimpercentage	10,15	5,13
Gemiddelde duur (dagen)	19,65	17,23
Verzuimfrequentie	0,75	0,38
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2021: 5,8		

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren. Het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.
Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:
- Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo
- Gemeenschappelijke regeling Senzer te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling PlusTeam te Geldrop

Vennootschappen en coöperaties:
- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag
- Besloten Vennootschap Breedband Regio Eindhoven

Stichtingen en verenigingen:
- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot
- Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen

Overig:
Hoewel geen verbonden partij, is hier ook de samenwerking in het stedelijk gebied Eindhoven (SGE) opgenomen. De reden hiervan is dat het belang dat aan deze samenwerking wordt gehecht groot is.

In deze paragraaf wordt elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indeling:
- Doel en openbaar belang van de verbonden partij
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
- Uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er
- Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging: wie zijn er betrokken bij de samenwerking
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:
- DB: Dagelijks bestuur
- GR: Gemeenschappelijke regeling
- NV: Naamloze Vennootschap

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Per 1 januari 2015 is de Metropoolregio Eindhoven (MRE) actief. Samenwerkingsverband van 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven. Het doel van deze strategische, bestuurlijke samenwerking is het behouden en het verstevigen van de internationale concurrentiepositie van de regio en spitst zich toe op de behartiging van de gezamenlijke belangen op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied. Daarbij geeft MRE uitvoering aan het Stimuleringsfonds en dient als betaalautoriteit Brainport Development NV. Per 1 januari 2015 maakt het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven. RHCe heeft taken op het gebied van toezicht, behoud en openbaar maken van de cultuurhistorische informatie en is archiefbewaarplaats van de door onze gemeente en andere overheden in Zuidoost Brabant overgebrachte archieven.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Er zijn maatschappelijke opgaven die niet begrensd worden door gemeentegrenzen, maar juist veel verder strekken. Het is goed om deze opgaven dan ook regionaal op te pakken. Op de thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied kunnen wij samen met andere gemeenten deze onderwerpen gezamenlijk oppakken, waarbij aansluiting wordt gezocht met de Nationale Brainport Agenda. Hierdoor worden (ontwikkelings)-mogelijkheden beter benut. Ook kan het leiden tot kostenbesparing. Daarnaast zijn wij via de Metropoolregio Eindhoven vertegenwoordigd in de stichting Brainport en de triple helix. Deze stichting bepaalt de strategie van de ontwikkelingsorganisatie Brainport Development. Via de Regio Envelop zijn financiële middelen beschikbaar om te investeren in nieuwe ontwikkelingen die zijn opgenomen in de Nationale Brainport Agenda. De gemeente brengt haar archief na verloop van tijd onder bij het RHCe, voor zover deze documenten niet vernietigd (moeten) worden.

Veranderingen en ontwikkelingen
Metropoolregio Eindhoven
MRE is na een intensief omvormingstraject op 1 januari 2015 gestart als opvolger van SRE. In 2017 is de samenwerking geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan is de samenwerking aangepast en de nieuwe afspraken zijn vastgelegd in het Samenwerkingsakkoord 2019 - 2022. Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld. In 2022 is de gemeenschappelijke regeling gewijzigd, zoals is afgesproken bij het vaststellen van de het Samenwerkingsakkoord 2019 - 2022.

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)
Binnen RHCe heeft een heroriëntatie plaatsgevonden om met name de kosten te drukken. Door focus op wettelijke taken is er meer grip op de financiën en is de afstemming met de deelnemende gemeenten verbeterd. In 2020 is besloten om de huidige uitvoeringsactiviteiten, dienstverlening en werkwijzen voort te zetten, vooralsnog onder de vlag van de MRE-organisatie. Inmiddels is in 2022 onderzoek gedaan naar de bestuurlijke en organisatorische positionering van RHCe. In 2016 is MRE geadviseerd om het RHCe te ontvlechten uit MRE-organisatie, omdat de taken van RHCe geen kerntaak van MRE betreft. Het advies is het RHCe te ontvlechten uit de MRE-organisatie. Hierover moet nog besluitvorming plaatsen, evenals over de toekomstige organisatievorm. De verwachting is dat hierover eind 2022 meer duidelijkheid is. Begin 2023 kan dan besluitvorming plaatsvinden en vervolgens kan gestart worden met de voorbereiding van de ontvlechting.

Gulbergen
De voorziening Gulbergen is nog niet afgewikkeld, omdat de voormalige stortplaats officieel nog niet gesloten is en de nazorg nog niet is overgedragen aan de Provincie Noord-Brabant. Het ziet er naar uit dat de nazorg van de stortplaats Gulbergen voorlopig niet aan de provincie wordt overgedragen in afwachting van onderzoek naar mogelijkheden om de toekomstige nazorgkosten te beperken. In 2020 is de erfpacht afgekocht, waardoor MRE weer volledige zeggenschap heeft over de gronden in het gebied. Dit maakt de weg vrij om nieuwe plannen te ontwikkelen voor Gulbergen en op zoek te gaan naar een marktpartij die deze plannen verder wil ontwikkelen en uitvoeren. In 2022 is een participatietraject doorlopen. De volgende stap is het opstellen van een ontwikkelplan.

Risico's
Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld door Algemeen Bestuur in juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de MRE-organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld.
De MRE-organisatie heeft over 2021 een positief rekeningresultaat van € 598.348,- behaald, bestaande uit dienst Metropoolregio Eindhoven € 526.254,- positief en RHCe € 72.094,- positief.

Afbreukrisico van geen deelname
Het risico is dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit als zij niet deelneemt aan de Metropoolregio. De Metropoolregio is een belangenbehartiger van de regio en weet ook middelen bij anderen (veelal via cofinanciering) los te krijgen.

Alternatieven voor geen deelname
Naast MRE zijn er allerlei andere vormen van (gemeentelijke) samenwerking mogelijk. Zo werken de gemeenten Eindhoven, Helmond, Son en Breugel, Nuenen, Waalre, Veldhoven, Best, Oirschot en wij op subregionaal vlak samen binnen Stedelijke Gebied Eindhoven. De agenda's van de beide samenwerkingsverbanden worden op elkaar afgestemd, zodat er geen sprake is van een overlap.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. In de hoofdstukken 4 e.v. van de GR is alles omtrent samenstelling en werkwijze van deze organen geregeld. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening bijstaan door portefeuillehoudersoverleggen en andere overlegorganen. Samenstelling en werkwijze van deze overlegorganen zijn geregeld in een onderliggend statuut.
Algemeen bestuur: lid: burgemeester J.C.J. van Bree, plv. lid: wethouder G.M.J. Jeucken.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks driemaal (begroting, bestuursrapportage, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het Rijk wil dat we overal in ons land op dezelfde wijze en beter dan voorheen vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven zodat het aantal calamiteiten en milieudelicten afneemt.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
ODZOB heeft een relatie met de partners in de GR en andere opdrachtgevers die wordt gekenmerkt door bereikbaarheid, beschikbaarheid, snelheid en betrouwbaarheid waar het gaat om de levering van diensten en producten, de beantwoording van vragen en het voldoen aan verzoeken betreffende de fysieke leefomgeving. Bovendien moet de samenwerking op termijn ook financieel interessant zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
ODZOB streeft er naar om in de toekomst voor alle deelnemers de brede WABO taken te gaan uitvoeren. De vereiste kwaliteitseisen in de toekomst zouden daartoe de noodzaak zijn. Een deel van de deelnemers ziet mogelijkheden in andere vormen van samenwerking om dit te bereiken.

Risico's
In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk.
Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op ingericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Indien dit niet gebeurt is het financieel risico als gevolg daarvan voor de deelnemers van de GR.

Alternatieven voor geen deelname
Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basis-takenpakket wettelijk verplicht. Voor wat betreft de uitvoering van verzoektaken zou ook de samenwerking in Dienst Dommelvallei soelaas kunnen bieden voor zover dit nodig mocht zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.
Dagelijks bestuur: burgemeester J. van Bree. Algemeen bestuur: lid: burgemeester J. van Bree, plv. lid: wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen. Inmiddels is op verzoek van de raad/raden een rekenkameronderzoek uitgevoerd met als doel het verbeteren van de democratische controle op de doeltreffendheid en doelmatigheid op deze op uitvoeringstaken gerichte Gemeenschappelijke Regeling. Hiervoor wordt momenteel een plan van aanpak uitgewerkt.

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Doel en openbaar belang
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweerzorg, ambulancezorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaat te reageren op spoedeisende hulpvragen van inwoners, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
- Het in beeld brengen van risico's;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Omdat veiligheidsrisico's zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, professionele hulp verlenen als het nodig is, waarborgen creëren voor fysieke veiligheid en voorbereidingen treffen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen
Na de taak en rol van de veiligheidsregio in de opschaling, coördinatie en zorg voor uniformiteit gedurende de coronapandemie, kwam daar in het voorjaar 2022 ook nog de coördinerende rol in de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de ondersteuning van de asielstroom met crisisnoodopvang, bij. Afhankelijk van de ontwikkelingen heeft dit ook nog invloed op de werkzaamheden van VRBZO in 2023.
Leerpunten uit de evaluaties van deze crises én de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's worden meegenomen in de herijking van het Regionaal Crisisplan 2023 en de doorontwikkeling van het domein crisisbeheersing. Hiervoor zijn extra incidentele middelen beschikbaar gesteld. Dit is noodzakelijk gezien de wellicht ongekende crises van de toekomst.
In april 2021 is de Visie 2025 VRBZO vastgesteld. VRBZO gaat op basis van uitvoeringsplannen aan de slag met de in de visie vastgestelde speerpunten en thema's: Samen voor veilig, Weerbare samenleving en Toekomstbestendige organisatie.

Risico's
Eind 2019 is de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2020 - 2023 vastgesteld. De risico's van de organisatie zijn in de beleidsnota gebundeld tot drie onderwerpen waaraan een risicobedrag voor het weerstandsvermogen is gekoppeld:

risico's in algemene bedrijfsvoering	€ 500.000 - € 1.000.000
risico's model brandweerzorg	€ 500.000 - € 1.000.000
risico grootschalige ramp/crisis	€ 500.000 - € 1.000.000
totaal benodigd weerstandsvermogen	€ 1.500.000 - € 3.000.000

Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens is de impact van een ernstig incident en de majeure wijzigingen in model brandweerzorg (nog) lastig te kwantificeren. Daarom houdt VRBZO rekening met een totaal risicobedrag van € 2,0 miljoen.
Het weerstandsvermogen bedraagt € 2,0 miljoen en hoeft derhalve niet te worden aangepast.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).

Alternatieven voor geen deelname
Geen alternatieven.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.
Algemeen bestuur: lid: burgemeester J.C.J van Bree.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en halfjaarlijks (1e en 2e samenvatting van de bestuursrapportage); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

GR Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuid-oost

Missie (doel en belangen)
De GGD Brabant-Zuidoost streeft - onder regie van de gemeente - door middel van preventie naar gezondheidswinst van alle inwoners, om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van hun leven en zelfredzaamheid te vergroten. De GGD is een proactieve, innovatieve en resultaatgerichte organisatie. De dienstverlening betreft gezondheidspreventie en snelle interventie, ambulancezorg en jeugdgezondheidszorg. De GGD is een professionele organisatie. De dienstverlening komt naast wettelijke kaders tot stand vanuit de wens van de klant in dialoog op opdrachtgevers en samenwerkingspartners. Vanuit de wet publieke gezondheid geeft de GGD vorm en inhoud aan onze collectieve preventie en gezondheidswinst.

Veranderingen en ontwikkelingen
-Bestuursopdracht:
In het voorjaar van 2018 zijn bij de GGD en haar regiogemeenten zorgen ontstaan over de financiën en de bedrijfsvoering van de GGD Brabant-Zuidoost. Deze zorgen komen voort uit de zienswijzen die bijna alle gemeenten hebben ingediend op de ontwerpbegroting 2019. Als reactie op deze constatering heeft het Algemeen Bestuur van de GGD een bestuursopdracht verstrekt aan de directeur van de GGD. De opdracht is om te komen tot structurele maatregelen die leiden tot een financieel gezonde en flexibele organisatie die aansluit bij de veranderende buitenwereld en voortkomt uit een toekomstgerichte visie op de organisatie. Belangrijkste onderdelen van de uitwerking zijn de integratie van JGZ 0-4 binnen de GGD (gerealiseerd sinds januari 2021), van een drielagen naar tweelagen structuur, implementatie van Lean principes en zelforganisatie en het verbeteren van de bedrijfsvoering van de GGD. Verder gaat de GGD aan de slag met het uitbreiden van het aantal taken die ze als contracttaak kan aanbieden (omgevingswet, de WVGGZ, wijk-GGD, lokaal preventieakkoord). Met de bestuursopdracht hopen we ruimte vrij te maken voor ontwikkeling en de weerstandspositie te versterken.

-Inwonersbijdrage
Er dient rekening gehouden te worden met een stijging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2023 vanwege uniformiteit in het JGZ tarief. Geldrop-Mierlo betaalt nu een lager bedrag. Het is de bedoeling dat alle gemeenten hetzelfde tarief gaan betalen vanaf 2023. Deze uniformiteit hebben we uit kunnen stellen tot 2023 omdat met de bestuursopdracht de belofte gedaan is om de financiën voor gemeenten de eerste twee jaar budget neutraal te houden. Vanaf 2023 gaan ze uniforme tarieven hanteren voor alle gemeenten.

-Uitbreiding rijksvaccinatieprogramma en prenatale screening
Het Rijksvaccinatieprogramma zal worden uitgebreid en verder gedecentraliseerd en er komt een uitbreiding van het takenpakket vanwege prenatale screening. Voor beide activiteiten zullen budgetten worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor de aanpassing van het RVP is reeds een begrotingswijziging 2022 aangeboden. Voor prenatale screening gebeurt dat zodra exacte bedragen en datum ingang (waarschijnlijk 1 juli 2022) inzichtelijk zijn. Verder is de verwachting dat er met ingang van 2023 een vergelijkbare uitbreiding en decentralisatie plaats zal vinden met betrekking tot de Maternale Kinkhoest. Ook dan zal daarvoor een begrotingswijziging worden aangeboden.

- Integratie jeugdgezondheidszorg
Door de integratie van de JGZ 0-18 zijn we beter in staat vroegtijdig te interveniëren en preventief te werken, wat op langere termijn ook tot meer grip op uitgaven van de jeugdzorg moet leiden. De efficiency die met de integratie beoogd wordt, zal conform besluitvorming worden ingezet voor aanvulling van de Algemene Reserve en dekking van de kosten van ontwikkeling van tijdelijke activiteiten ten behoeve van gemeenten; i.c. de wendbare GGD. De (financiële) harmonisatie JGZ 0-4 is vooralsnog niet opgenomen in deze programmabegroting 2023. Besloten is om de integrale inhoudelijke en financiële harmonisatie in 2022 verder voor te bereiden met als resultaat een begrotingswijziging 2023, die dan later ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

-Vroeghulp
Sinds eind vorige eeuw wordt in onze regio Vroeghulp aangeboden vanuit het Netwerk Vroeghulp dat bestaat uit 20 organisaties met expertise van het jonge kind. De GGD is penvoerder en coördinator van dit netwerk. Het gaat om hulp aan ouders en jonge kinderen met complexe problematiek. Met de integratie JGZ 0-4 in de GGD is de GGD verantwoordelijk voor dit maatwerk aanbod. In de loop van de jaren zijn er verschillen ontstaan tussen gemeenten qua aanpak en financiering en is er terugloop van aanmeldingen waardoor vroeghulp dreigt een verliesgevend product te worden. De leden van het netwerk zijn echter nog steeds doordrongen van de meerwaarde van Vroeghulp. In de algemene bestuursvergadering is besloten vroeghulp in de toekomst (proefperiode van twee jaar) op te nemen als basistaak met de voorwaarde dat er na twee jaar een gedegen evaluatie komt op basis van monitoring van effecten zodat er een heroverweging kan plaatsvinden. De verhoging van de inwonersbijdrage aangaande dit besluit is verwerkt in de programmabegroting 2023.

Risico's
Jaarlijks wordt voor het bestuur, bij het aanbieden van de programmabegroting, een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande takenpakket. De omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen van de GGD BZO is, zeker gezien de exploitatie-omvang, beperkt.

Onder andere om deze reden is de GGD bezig met de uitvoering van de bestuursopdracht (wendbaar maken van de GGD). De risico-inventarisatie van begin 2022 resulteerde in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 2.250.000,- voor het Programma Publieke Gezondheid en ca. € 2.200.000,- voor het Programma Ambulancezorg (programmabegroting 2023, pagina. 56) Een laag weerstandsvermogen betekent ook dat financiële tegenvallers van enige omvang niet uit de algemene reserve kunnen worden opgevangen.

Om risico's te beheersen wordt door de GGD BZO actief risicomanagement ontwikkeld. Elk trimester staat het management in de marap-gesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkeling en ontstaan van relevante risico's, en welke maatregelen genomen moeten worden deze risico’s te beperken. Als belangrijkste nieuwe of toegenomen risico’s worden nu geïdentificeerd (programmabegroting 2023, pagina 57):
- Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv. duurder personeel van derden / ZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden
- Het risico dat er zich beveiligingsproblemen voordoen. Hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, cybercrime en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens (tijdelijk) niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik.
- O.a. vanwege de CAO-verhoging voor 2021 en 2022 en de nog af te sluiten nieuwe CAO per 2023, is het risico van stijging van de salariskosten boven de indexering actueel.
- De huidige Corona-crisis maakt duidelijk dat rampen en pandemieën een enorme impact op de werkzaamheden van de GGD kunnen hebben. Veelal zal het Rijk de kosten daarvan echter vergoeden, zoals ze nu ook voor de Coronakosten heeft toegezegd; de daarvoor toegekende vergoedingsregeling vanuit VWS geeft op dit moment vertrouwen dat alle extra kosten vergoed worden. Er bestaat echter wel het risico op meer werk en kosten op de langere termijn als gevolg van een verslechterde algemene gezondheidssituatie van de inwoners in onze regio.

Afbreukrisico van geen deelname
Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Alternatieven voor geen deelname
Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname aan het Algemeen Bestuur en commissies door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Algemeen bestuur en financiële commissie: lid: wethouder M. Sanders-de Jonge.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks structureel naar de raad voor begroting / jaarrekening ; daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo

Doel en openbaar belang
Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen taken met betrekking tot werk en inkomen, WMO, Jeugdwet en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.

Veranderingen en ontwikkelingen
De dienstverlening groeit mee met de wensen van de deelnemende gemeenten. De vraag naar lokaal maatwerk neemt toe. Hieraan wordt medewerking verleend binnen de mogelijkheden die er zijn. Integrale advisering wordt als steeds belangrijker ervaren, waardoor beleidsadviseurs zich steeds meer ontwikkelen als 'integrale business partners'.

Risico's
Te hoge verwachtingen en te snel resultaat willen zien. Daarbij zal een balans gezocht moeten worden tussen enerzijds dienstverlening aan de individuele deelnemers en efficiency en kwaliteit van het totaal anderzijds.

Afbreukrisico van geen deelname
Bij geen deelname kunnen geen voordelen van de samenwerking behaald worden.

Alternatieven voor geen deelname
De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.
Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat de burgemeester J.C.J. van Bree en de wethouders G.M.J. Jeucken en H. v.d. Laar. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat, inclusief de voorzitter, uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester J.C.J. van Bree en gemeentesecretaris N. Scheltens.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Senzer te Helmond

Doel en openbaar belang
Senzer voert de Participatiewet uit voor de arbeidsmarktregio Helmond en Peelland. De gemeente Geldrop-Mierlo maakt deel uit van deze arbeidsmarktregio. Ook de dienstverlening aan de Wsw-ers die voorheen in dienst waren van de Atlantgroep valt hieronder.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Wij verwachten dat Senzer passende arrangementen levert voor de doelgroep van de Participatiewet. Hierbij is een budgettair neutrale uitvoering het uitgangspunt. De beschikbare Buigmiddelen en Participatie-middelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden zo veel mogelijk benut. Hierbij merken wij op dat ongeveer 30% van de Participatie-middelen beschikbaar is voor lokale projecten. Het verwacht resultaat is dat er uitstroom vanuit de bijstand wordt gerealiseerd en dat de Participatiewet rechtmatig en doelmatig wordt uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare budgetten.

Veranderingen en ontwikkelingen
Met ingang van 1-1-2016 is de gemeente Geldrop-Mierlo toegetreden tot de GR Werkbedrijf Atlant-De Peel. Dit Werkbedrijf is een fusie van De Atlantgroep en het Werkplein in Helmond. Het functioneren van Senzer is in 2019 geëvalueerd. Het gaat om een goed functionerend en modern werkbedrijf.
De gemeenteraad heeft in het najaar van 2023 een voorstel ontvangen voor een geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling op basis van delegatie.

Risico's
Binnen de GR is afgesproken dat de samenwerkende gemeenten de te ontvangen BUIG-middelen aan Senzer beschikbaar stellen en de participatiemiddelen voor ongeveer 2/3 aan Senzer ter beschikking te stellen. Om te voorkomen dat er verliezen ontstaan is ons beleid er op gericht de dienstverlening van Senzer te beperken tot de bestaande financiële kaders. Wij zijn als deelnemer -samen met de andere deelnemers- aan de gemeenschappelijke regeling volledig risicodrager voor eventuele tekorten van Senzer.
Aan het begin van het jaar 2023 wordt er -volgend op een geactualiseerde GR voor Senzer- een nieuw bekostigingsbesluit verwacht. De Rijksoverheid besluit om grote delen van het zogenaamde participatiebudget met ingang van 1-1-2023 aan de algemene middelen toe te voegen. In afwachting van het bekostigingsbesluit in 2023 laten wij vooralsnog de huidige verdeling van het P-budget ongewijzigd in de begroting staan, waarbij wij ca. 2/3 van het P-budget overhevelen naar Senzer en ca. 1/3 op de gemeentebegroting laten staan.

Afbreukrisico van geen deelname
N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Senzer is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo participeren.
Dagelijks Bestuur: lid: wethouder P.J. Looijmans. Algemeen Bestuur: lid: wethouder P.J. Looijmans en wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks zal de meerjarenbegroting van de GR Senzer voor zienswijzen worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Tevens worden maandelijks factsheets met actuele cijfers naar de raad gestuurd.

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze inwoners betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2009 is door twee van de drie gemeenteraden besloten tot een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling die enkel nog zal bestaan uit gemeenten. De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 01-01-2013 in werking getreden. Vanaf 01-01-2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen) overgedragen van de gemeenten naar Cure. Het Dagelijks Bestuur van Cure heeft daarop besloten om een Taskforce op te richten die haar gaat adviseren over mogelijke alternatieven om de gestelde doelen voor wat betreft hergebruik te halen. De Taskforce is opgegaan in een initiatief van andere Brabantse gemeenten, onder aanvoering van de provincie Noord-Brabant. Dit initiatief onderzoekt de mogelijkheden tot het realiseren van een nascheidingsinstallatie in Zuid-Oost-Brabant.

Risico's
De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie).

Afbreukrisico van geen deelname
Wanneer we samenwerken met een andere afval inzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.

Alternatieven voor geen deelname
Overstappen op een andere Gemeenschappelijke Regeling of andere overheidsgedomineerde instelling die het volledige afvalbeheer verzorgt.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
In Cure participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.
Dagelijks bestuur: lid: wethouder H. v.d. Laar. Algemeen bestuur: lid: wethouder H. v.d. Laar en wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van Cure wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.

GR PlusTeam te Geldrop

Doel en openbaar belang
Ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken in het kader van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Doel is het verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare inwoners en het creëren van een veilig en positief opvoed- en opgroeiklimaat voor de kinderen en jeugdigen van de gemeenten.

Veranderingen en ontwikkelingen
Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp en uitgebreidere verantwoordelijkheden met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo en Veiligheid.

Risico's
De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel vragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.

Afbreukrisico van geen deelname
De kosten van zorg aan multi-probleem gezinnen zullen duurder zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.

Alternatieven voor geen deelname
De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente Geldrop-Mierlo.

Naam	Functie	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
K. Vortman	Wethouder	X	X
M. Sanders - d. Jonge	Wethouder	X	X
P. Looijmans	Wethouder	X	
S. v.d. Goor - Gelens	Wethouder	X	

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks voor wat betreft de meerjarenbegroting en jaarrekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag

Doel en openbaar belang
De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen
Per eind 2018 heeft de BNG Bank duurzame obligaties uitgegeven. De opbrengst hiervan wordt duurzame projectfinanciering alsmede balansfinanciering van de Nederlandse gemeenten en woningcorporaties, die in hun categorie het best scoren op het gebied van duurzaamheid en sociaal beleid.

Risico's
De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Door deze topratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. De BNG streeft niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

De gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 75.465,-.

Afbreukrisico van geen deelname
N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.
Als aandeelhouder: wethouder H. van de Laar.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

BV Breedband Regio Eindhoven te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het verwerven, exploiteren, doen beheren en het beschikbaar stellen van een glasvezelinfrastructuur in de regio Eindhoven voor bedrijven, organisaties en instellingen voor hun eigen gebruik of het beschikbaar stellen van capaciteit aan derden voor niet commerciële doeleinden.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De aanleg van een glasvezelinfrastructuur draagt bij aan de "verglazing" van Geldrop-Mierlo, waardoor communicatie en uitwisseling van gegevens via de digitale snelweg sneller en eenvoudiger wordt.

Veranderingen en ontwikkelingen
N.v.t.

Risico's
Het betreft een besloten vennootschap. De financiële positie is solide. Risico's zijn beperkt o.a. omdat de BV geen personeel in dienst heeft en onze gemeente voor nog geen half procent participeert in het maatschappelijk kapitaal. De werkzaamheden kunnen ook door commerciële, concurrerende partijen worden uitgevoerd, waardoor er altijd een risico blijft bestaan.
De gemeente Geldrop-Mierlo heeft 95.000 aandelen van € 1,- per stuk.

Afbreukrisico van geen deelname
Gelet op de hoogte van de participatie is het afbreukrisico bij geen deelname gering.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Via de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wethouder F. Stravers woont namens de gemeente Geldrop-Mierlo de algemene vergadering van aandeelhouders bij.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang
Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO) is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het gezamenlijke doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost door onder de regie van het ZVHBZO complexe problematiek aan te pakken om zo overlast, huiselijk geweld en criminaliteit te bestrijden. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Zorg- en Veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het Zorg- en Veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het Zorg- en Veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een ketenoverstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De kracht van het Zorg- en Veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat en de Persoonsgerichte Aanpak. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het Zorg- en Veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen. In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen. In de loop van de jaren is de methodiek PGA op steeds meer doelgroepen toegepast, zoals m.b.t. personen die (dreigen te) radicaliseren, verwarde personen en slachtoffers mensenhandel. Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

Risico's
Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname
Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het Zorg- en Veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.
Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur.
Vanaf halverwege 2022 worden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester P. Verhoeven (Heeze-Leende) en wethouder M. Sanders-de Jonge (Geldrop-Mierlo), namens de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang
Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar inwoners, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
Voor de diensten van BIZOB is per 1 januari 2019 BTW verschuldigd. Deze komt voor rekening van de gemeente.

Risico's
Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.

Afbreukrisico van geen deelname
De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname
In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het verzorgingsgebied van BIZOB is ingedeeld in vijf clusters, te weten: 1. BOV en De Kempen; 2. Dommelvallei+ en A2; 3. Peelgemeenten; 4. Noordoost; 5. Overig, aangesloten organisaties niet zijnde gemeenten.
BIZOB is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten. Vanuit elke aangesloten gemeente zit iemand in de Vergadering van Aangeslotenen. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. Vanuit de Dommelvallei+ en A2 zijn dat burgemeester P. Verhoeven van Heeze-Leende en wethouder A. van Holstein van Waalre.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen.

Doel en openbaar belang
De Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland (Regionaal Inlichtingen en Expertise Centrum) is een samenwerkingsverband voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit tussen de politie, het OM, de belastingdienst, FIOD Inspectie SZW, Douane, IND, Kmar en gemeenten. Om vorm te geven aan deze samenwerking is er een convenant afgesloten tussen deze convenantspartijen.
Het doel van de samenwerking is het door middel van een bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit waarbij zoel individuele daders als criminele samenwerkingsverbanden worden aangepakt. Daarnaast worden ook bestuursrechtelijke en fiscale middelen ingezet om deze vormen van misdaad te bestrijden.
Het RIEC werkt voor alle gemeenten in de Provincies Brabant-Zeeland. De financiering van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland wordt door alle gemeenten middels een vaste bijdrage en een bijdrage per inwoner gefinancierd. Daarnaast dragen de Provincies bij en de politie.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De meerwaarde van een samenwerkingsverband zoals de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland is dat de kennis en kunde van de verschillende partijen in deze keten gebundeld wordt. Hiermee wordt de informatiepositie versterkt en kan men gebruik maken van de juiste interventies voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
Op grond van het convenant kunnen gegevens met elkaar worden uitgewisseld en kunnen signalen met betrekking tot ondermijning worden verrijkt.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2020 is er een nieuw convenant ‘bondgenootschap van gemeentelijke en provinciale overheden tegen ondermijning in Brabant-Zeeland’ afgesloten. Dit convenant vormt een aanvulling op het eerdere convenant van het RIEC convenant ten behoeve van bestuurlijke en geïntegreerde aanpak georganiseerde criminaliteit, bestrijding handhavingsknelpunten en bevordering integriteitsbeoordelingen’ uit 2014. De samenwerking strekt zich daarmee uit over twee Provincies en integreerde de werkzaamheden van de Taskforce (integrale aanpak en innovatie) met die van de RIEC’s (informatiedeling en juridische ondersteuning).
In 2019 is er een basisteam programmaleider aangetrokken voor basisteam Dommelstroom gemeenten te helpen bij de aanpak van ondermijning. Ook is in 2020 gestart met het Dommelstroom Interventie Team (DIT) waarmee ook op het gebied van controle en handhaving meer ingezet kan gaan worden op de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Risico's
Alle gemeenten in het werkgebied van het RIEC Brabant-Zeeland zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering hiervan. Zonder financiering kan de aanpak hiervan niet verder vormgegeven worden.

Afbreukrisico van geen deelname
Als de gemeente besluit geen financiering meer ter beschikking te stellen aan het RIEC dan is de gemeente individueel verantwoordelijk voor de aanpak van ondermijning. De aanpak van ondermijning is complex en er zijn vele spelers mee gemoeid. Juist de samenwerking en het feit dat er bij het RIEC expertise aanwezig is voor de aanpak van ondermijning heeft grote meerwaarde voor gemeenten. Het is dusdanig complex en groot dat dit als individuele gemeenten niet hanteerbaar is. Daarnaast is er m.n. in Brabant sprake van grootschalige ondermijnende criminaliteit o.a. op het gebied van drugshandel.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente is dan genoodzaakt zelf acties op te zetten en uit te voeren. Hiervoor zou zeer veel ambtelijke capaciteit nodig zijn op verschillende gebieden (juridisch, financieel, bestuursrechtelijk etc). Daarnaast moeten er nieuwe convenanten en samenwerkingsverbanden worden opgericht om de samenwerking vorm te geven omdat men bij de aanpak van ondermijning samenwerkt met veel partijen waaronder het OM, de politie, de belastingdienst, FIOD etc. In de praktijk zou dit vele malen duurder zijn. Ook zou er minder kwaliteit geleverd kunnen worden omdat er minder specialistische capaciteit beschikbaar zou zijn.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
De gemeenten in werkgebied Oost Brabant (Driehoek Uden, Oss, Helmond, Eindhoven 's-Hertogenbosch) werken samen binnen het RIEC Oost-Brabant. De taskforce RIEC en het convenant 'bondgenootschap van gemeentelijke en provinciale overheden tegen ondermijning in Brabant-Zeeland' heeft een werkgebied van de Provincies Brabant en Zeeland.
De gemeenten zijn vertegenwoordigd in het regionaal overleg Oost Brabant waarin over openbare orde en veiligheid wordt gesproken. Daarnaast is er de bestuurlijke regiegroep Oost Brabant. Uit elk basisteam neemt hieraan één Burgemeester deel. Op dit moment wordt deze rol ingevuld door Burgemeester J.F.M. Gaillard van Son en Breugel als voorzitter van het Driehoeksoverleg basisteam Dommelstroom.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt tweemaal per jaar bijgepraat door middel van een voortgangsrapportage er het actieplan ondermijning.

Overig

Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)

Doel en openbaar belang
Het versterken van een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners en het bevorderen van een bloeiende economie c.q. versterken van het vestigingsklimaat. In de samenwerkingsagenda 2018-2025 zijn vier thema's benoemd, waarop we door samenwerking het verschil kunnen maken. Het betreft de thema's economie, wonen, evenementen en voorzieningen en ruimte.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De samenwerkingsagenda is vormgegeven vanuit een samenbindend concept met als doel te zorgen voor een hoge kwaliteit van leven voor onze inwoners en voor een bloeiende economie. De samenwerkingsagenda houdt nadrukkelijk verband met de Brainportstrategie. Er wordt nadrukkelijk ingezet op complementariteit en het voorkomen van dubbelingen met andere samenwerkingsverbanden.

Veranderingen en ontwikkelingen
Na een evaluatie in 2017 is besloten de samenwerking uit te breiden. De samenwerking op de thema's economie en wonen is uitgebreid met samenwerking op het thema voorzieningen en evenementen en het thema ruimte.

Risico's
De samenwerking is niet in een juridische constructie gegoten. Hierdoor blijven de raden hun bevoegdheden onverkort behouden. Dat betekent dat de negen afzonderlijke raden steeds een gelijkluidend besluit moeten nemen. Het is ook niet mogelijk om een deel van de agenda te accorderen.

Afbreukrisico van geen deelname
Niet deelnemen betekent dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit in het stedelijk gebied en niet profiteert van de afspraken die met andere partners zijn/worden gemaakt.

Alternatieven voor geen deelname
Alternatief voor het niet participeren in het stedelijk gebied zou samenwerking met andere partners kunnen zijn. Subregio De Peel of de A2-gemeenten zouden dan in beeld kunnen komen.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
In het Stedelijk Gebied Eindhoven, werken negen gemeenten samen. Er is geen zelfstandige bestuurlijke entiteit gecreëerd. Besluitvorming vindt in de negen gemeenteraden plaats. Voorbereiding van de besluitvorming vindt plaats in het bestuurlijk platform en de diverse portefeuillehoudersoverleggen.
De beslissingsbevoegdheid is bij de gemeentebesturen gebleven. In de voorbereidende organen heeft zitting: burgemeester J.C.J. van Bree (bestuurlijk platform). In het portefeuillehoudersoverleg Voorzieningen en Evenementen en Economie vertegenwoordigt wethouder F. Stravers onze gemeente. In de andere portefeuillehoudersoverleggen, Wonen en Ruimte, is wethouder G.M.J. Jeucken onze vertegenwoordiger.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De gemeentelijke vertegenwoordigers in het bestuurlijk platform en de portefeuillehoudersoverleggen geven van tijd tot tijd in de gemeenteraad de stand van zaken aan. Daarnaast worden er vanuit het SGE jaarlijks twee conferenties georganiseerd, waarop de raadsleden hun input voor de agenda van de samenwerking kunnen leveren.

Verbonden Partijen	Realisatie Eigen vermogen 2021	Realisatie Vreemd vermogen 2021	Realisatie Resultaat 2021	Prognose Eigen vermogen 2023	Prognose Vreemd vermogen 2023	Prognose Resultaat 2023	Bijdrage 2022	Bijdrage 2023
Gemeenschappelijke regeling								
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	14.324.968	14.426.667	598.348	12.326.771	13.122.729	0	568.610	575.174
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	3.265.823	5.149.541	836.725	1.486.451	8.320.345	0	342.666	405.237
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	2.144.989	41.762.897	-72.817	2.145.354	33.993.613	0	1.898.416	1.986.486
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	4.710.000	29.000.000	15.000	4.162.000	15.718.000	0	1.388.786	1.431.099
Dienst Dommelvallei	635.000	3.427.000	213.000	231.000	3.868.000	0	6.204.326	6.818.856
Senzer	27.984.000	15.592.000	14.984.000	23.366.000	15.178.000	0	15.858.976	15.726.100
Cure Afvalbeheer	-1.152.100	36.621.115	-1.152.100	onbekend	onbekend	0	3.554.304	3.564.000
Plusteam	0	540.000	0	0	0	0	1.846.807	1.878.198
Vennootschappen en coöperaties								
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	5.062.000.000	144.031.000.000	236.000.000	onbekend	onbekend	onbekend	68.824	onbekend
Breedband Regio Eindhoven	4.167.953	3.071.023	322.285	onbekend	onbekend	onbekend	geen dividenduitkering	geen dividenduitkering
Stichtingen en verenigingen								
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	477.217	165.378	386.315	onbekend	onbekend	onbekend	10.147	13.147
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	1.405.076	1.139.797	1.003.218	onbekend	onbekend	0	165.312	173.880
Taskforce-RIEC Brabant Zeeland	nvt	nvt	0	onbekend	onbekend	onbekend	38.141	onbekend

Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

Gezien het actuele weerstandsvermogen van het grondbedrijf is een actualisatie van de grondexploitaties in het kader van deze begroting niet nodig. Dit betekent dat deze toelichting zich beperkt tot actuele tabellen van de diverse reserves en voorzieningen en een algemene toelichting.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Groot Luchen
De planvorming wordt nog steeds vertraagd door zienswijzen en bezwaar- en beroepsprocedures. Eén deelgebied is recent bouwrijp gemaakt en voor een ander deelgebied gaat het bouwrijp maken van start. De stedenbouwkundige uitwerking van de andere deelgebieden is in voorbereiding.
Ook wordt gewerkt aan een eerste plan voor tiny houses.

Centrum West
De planvorming voor Centrum West is gestart in het verlengde van het aangrenzende gebied dat onderdeel uitmaakt van de woningbouwimpuls. De locatie Stationsstraat 33 is tijdelijk in gebruik door Oekraïners. Voor de Van der Puttschool vindt de oriëntatie voor een toekomstige alternatieve locatie plaats.

Woningbouw Strabrecht
Voor het woningbouwdeel bij het nieuwe Strabrecht college is een procedure voor de selectie van een marktpartij gestart. Het plan is inmiddels verder geconcretiseerd en vertaald in een ontwerp-bestemmingsplan. De ruimtelijke procedure zal zo mogelijk nog voor de inwerkingtreding van de omgevingswet worden opgestart.

Bogardeind 85 t/m 123
De achtste woning in het plangebied Bogardeind is verworven. Voor een aantal andere woningen lijken de aankopen concreet te worden. Over een jaar of maximaal twee jaar hopen we de balans op te kunnen maken of de realisatie van het plan in één keer realistisch is of dat een faseerde uitvoering toch wenselijker is. Op dit moment zijn er geen nieuwe inzichten die tot een substantiële bijstelling van de grondexploitatie leiden. Dat betekent dat de op 11 juli 2022 vastgestelde grondexploitatie met een exploitatietekort van € 4.739.111,- op dit moment ongewijzigd blijft. Wel is de actuele financiële dekking verwerkt in deze begroting. Dat betekent dat de bij de jaarrekening van 2021 benodigde verliesvoorziening van € 1.030.713,- voor een bedrag van € 447.544,- gedekt is uit de reserve herstructurering woongebieden. Het overige bedrag van € 583.169,- is onttrokken uit de reserve grondexploitatie. Ook het overige tekort van (€ 4.739.111,- minus € 1.030.713,- is € 3.708.398,-) wordt vooralsnog onttrokken uit de reserve grondexploitatie. Zolang er geen tweede project is dat bekostigd moet worden uit de reserve herstructurering woongebieden ligt het echter voor de hand om eerst die reserve als financiële dekking in te zetten.

Johannesschool
De voorzijde van de Johannesschool is onder voorbehoud van de aangevraagde vergunningen verkocht. Dat betekent dat deze grondexploitatie in de jaarrekening van 2022 afgesloten zal worden.

De Waag
Voor de Waag loopt de vergunningprocedure en zal de verkoop in 2022 of 2023 plaats kunnen vinden. Daarna zal ook dit project worden afgesloten.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties
De stand van de reserve grondexploitaties, na resultaatbestemming jaarrekening 2021, bedraagt € 12.022.677,-.

b. Reserve tussentijdse winstnemingen
De stand van deze reserve, na resultaatbestemming jaarrekening 2021, bedraagt € 1.939.615,-.

c. Voorziening grondexploitatie en voorziening afgesloten complexen
De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 4.950.714,-. De benodigde voorziening voor de afronding van afgesloten plannen bedraagt € 50.000,-.

a. Reserve grondexploitaties
De belangrijkste claims op de Reserve grondexploitaties hebben betrekking op de woningbouwimpuls en het project Bogardeind dat daar ook onderdeel van uitmaakt. Daarnaast is er een claim voor de fondsafdrachten die t/m 2026 nog ten laste van de lopende grondexploitaties moet worden gebracht.

Verloop Reserve Grondexploitaties	
Saldo 31 december 2021	**15.860.822**
Bij: resultaat grondbedrijf 2021	0
Bij: saldo fonds Bovenwijkse Voorzieningen na resultaatbestemming 2021 / terugstorting deel van de voorfinanciering kapitaallasten	456.840
Af: afwaardering geactiveerde plankosten	-307.665
Af: storting in verliesvoorziening Spoorzone / De Jonkvrouw	-278.922
Bij: vrijval verliesvoorziening aangekochte panden Bogardeind na vaststelling grondexploitatie Bogardeind	583.169
Af: storting in voorziening verliessaldi grondexploitaties voor exploitatietekort Bogardeind	-4.291.567
Saldo na resultaatbestemming 2021	**12.022.677**
Af: Claim stortingen reserves kostenverhaal (storting reserves 2022 - 2026)	-2.803.360
Af: Claim t.b.v. cofinanciering woningbouwimpuls	-4.221.493
Bij: cofinanciering Bogardeind via claim woningbouwimpuls	1.562.752
Saldo na resultaatbestemming 2021 en claims	**6.560.576**

b. Reserve tussentijdse winstnemingen
De fondsafdrachten van gemeentelijke projecten worden ten laste van deze reserve gebracht. Daarnaast worden de tussentijdse resultaten van lopende projecten verwerkt via deze reserve. Er wordt naar gestreefd om met deze reserve de projectspecifieke risico's van de nog lopende grondexploitaties op te kunnen vangen.

Verloop Reserve Tussentijdse winstnemingen	
Saldo per 31 december 2021	**2.427.975**
Bij: Resultaat tussentijdse winstneming 2021	182.093
Af: Stortingen in voorziening Bovenwijks o.b.v. verkopen 2021	-314.340
Af: Stortingen in Leefbaarheidsfonds o.b.v. verkopen 2021	-173.970
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Woongebieden o.b.v. verkopen 2021	-86.985
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen o.b.v. verkopen 2021	-4.670
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2021	-90.488
Saldo na resultaatbestemming 2021	**1.939.615**

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad 'Bouwgronden In Exploitatie'.
Er zijn drie lopende projecten met een verwacht verlies en dat zijn Bogardeind, Emopad en Rielsepark. Voor Bogardeind gaat het om een verwacht verlies van € 4.739.111,- waarvan € 447.544,- gedekt is uit de reserve herstructurering woongebieden en € 4.291.567,- is onttrokken uit de reserve grondexploitatie.
Voor de twee overige projecten, Emopad en Rielse Park, wordt rekening gehouden met een verlies van € 211.603,-.

Verliesvoorziening lopende grondexploitaties 1 januari 2022 voor vaststelling grondexploitatie Bogardeind	**211.603**
Verliesvoorziening lopende grondexploitaties na vaststelling grondexploitatie Bogardeind	
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Emopad	51.483
Rielsepark	160.120
Bogardeind	4.739.111
Totaal benodigd	**4.950.714**
Onttrokken uit reserve grondexploitaties	**4.503.170**
Onttrokken uit reserve herstructurering woongebieden	**447.544**

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Voorziening afgesloten complexen 1 januari 2022	**50.000**

Beide voorzieningen worden in het kader van de jaarrekening 2022 geactualiseerd.

Weerstandsvermogen

In het kader van de jaarrekening 2021 is de risicoanalyse voor het grondbedrijf geactualiseerd. Op basis van die analyse is de totaal benodigde weerstandscapaciteit berekend op circa € 7,9 miljoen. Er is daarbij gekeken naar de risico's voor zowel de lopende grondexploitaties als de risico's voor de projecten van de woningbouwimpuls. Voor de woningbouwimpuls is nu nog voldoende tijd om op de risico's te kunnen anticiperen door bij tegenvallers in de projecten die als eerste gerealiseerd worden te sturen op de planvorming voor projecten die later gerealiseerd worden.
Het totaal van de reserve grondexploitaties en de reserve tussentijdse winstneming bedraagt bijna € 8,4 miljoen. Dat betekent een weerstandsvermogen van 106% ten opzicht van de benodigde weerstandscapaciteit van circa € 7,9 miljoen. Op basis van het huidige beleid betekent dit dat er geen maatregelen nodig zijn en dat de aankoopbevoegdheid van het college € 2,5 miljoen bedraagt.

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn, zullen in het kader van de jaarrekening van 2022 weer geactualiseerd worden. Voor het laatste meerjarenperspectief wordt verwezen naar de jaarrekening 2021.

Materiële vaste activa

Voor locaties die in het verleden zijn gekocht maar waarvoor nog geen concrete plannen bestaan moet jaarlijks worden beoordeeld of ze moeten worden afgewaardeerd. Dat heeft in het kader van de jaarrekening van 2021 plaatsgevonden.

Geactiveerde plankosten
Jaarlijks moet beoordeeld worden of de geactiveerde plankosten gedekt kunnen worden uit de te ontvangen bijdrage van de initiatiefnemers. In het kader van de jaarrekening van 2021 heeft dit plaatsgevonden. Voor de geactiveerde plankosten van de Jonkvrouw is bij de jaarrekening 2021 een verliesvoorziening Spoorzone / Jonkvrouw gevormd.

Overzicht fondsen uit de nota kostenverhaal vanaf 2015

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hieronder wordt weergegeven wat het actuele saldo van de diverse reserves is per 1-1-2022, wat het saldo van bestaande claims is en welke ruimte er nog is voor nieuwe doeleinden en ambities die voldoen aan de criteria van de reserves.

	Saldo na resultaatbestemming 2021	Claims cq afgesplitst t.b.v. woningbouwimpuls	Overige Claims cq restant zonder woningbouwimpuls	Ruimte
Bovenwijkse Voorzieningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Leefbaarheidsfonds	€ 1.797.515	€ 1.322.381	€ 243.054	€ 232.080
Herstructurering Woongebieden	€ 154.928	€ 26.906	€ 0	€ 128.022
Herstructurering Bedrijven	€ 31.234	€ 26.564	Bleekvelden is woningbouwimpuls	€ 4.670
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 688.144	€ 556.620	€ 0	€ 131.524

Nieuwe reserve Bovenwijkse Voorzieningen

Het actuele tekort c.q. de resterende voorfinanciering voor Bovenwijkse Voorzieningen ten laste van de Reserve grondexploitaties bedraagt € 4.618.160,-. In de 2e tussentijdse rapportage 2022 is/wordt voorgesteld om een bedrag van de eerder geplande voorfinanciering van € 6.986.343,-, zijnde € 3.102.438,-, via het activiteitenplan her te financieren. Dat betekent dat voor het restant van € 1.515.722,- nog dekking moet komen via de lopende grondexploitaties en door projecten op grond van derden waarvoor de komende jaren anterieure overeenkomsten worden gesloten.

Cofinanciering woningbouwimpuls

De actuele claims t.b.v. de cofinanciering voor de subsidie van de woningbouwimpuls is als volgt:

Cofinanciering Subsidie		€ 7.814.927,-
Besparing bestaande kredieten	€ 1.111.961,-	
WBI Leefbaarheidsfonds	€ 1.322.381,-	
WBI Herstructurering Woongebieden	€ 26.906,-	
WBI Ruimtelijke Ontwikkeling	€ 556.620,-	
Verliesvoorziening Bogardeind	€ 447.544,-	-
Verliesvoorziening Bogardeind	€ 1.562.752,-	-
Totale overige dekking		€ 5.028.164,-
Extra claim saldo Herstructurering woongebieden		€ 128.022,-
Via claim reserve grondexploitatie		€ 2.658.741,-

Naast de financiële dekking van € 1.111.961,- via de bestaande kredieten is van de subsidie van € 7.814.927,- ook € 1.111.961,- beschikbaar voor die investeringen. Dat zou leiden tot een lagere netto investering en lagere kapitaalslasten. Door de onzekerheden die er nog zijn ten aanzien van de subsidie en door de verwachte extra investeringen die in relatie tot de te realiseren projecten nog gaan komen is bij de jaarrekening 2021 besloten om een investeringsreserve in te stellen (reserve bespaarde kapitaallasten woningbouwimpuls).

Verplichte beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicatoren

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl - ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals - vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals inwoners- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten.
Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl. Daarnaast is binnen onze gemeente hard gewerkt aan een sociale index, die cijfers/gegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt.

Nr.	Programma(nr.)	Naam	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Eenheid
14.	02. Economie en vastgoed	Functiemenging	45,3	45,2	45,3	%
16.	02. Economie en vastgoed	Vestigingen	144,0	137,7	147,6	per 1.000 inw. 15-74 jaar
6.	03. Veiligheid en handhaving	Verwijzingen Halt	18,0	18,0	8,0	per 1.000 jongeren
8.	03. Veiligheid en handhaving	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,9	0,8	1,2	aantal per 1.000 inwoners
9.	03. Veiligheid en handhaving	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,4	3,4	3,6	aantal per 1.000 inwoners
10.	03. Veiligheid en handhaving	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1,6	3,2	1,5	aantal per 1.000 inwoners
11.	03. Veiligheid en handhaving	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	5,5	5,5	4,7	aantal per 1.000 inwoners
21.	05. Werk en inkomen	Banen	494,4	586	598	per 1.000 inw. 15-74 jaar
22.	05. Werk en inkomen	Jongeren met delict voor rechter	1	1	1	% jongeren 12-21 jaar
23.	05. Werk en inkomen	% kinderen in uitkeringsgezin	5,0	5	5	% kinderen waarvan ouder(s)/verzorger(s) een bijstandsuitkering ontvangen
24.	05. Werk en inkomen	Netto arbeidsparticipatie	69,2	69,2	71,2	% werkzame beroepsbevolking tov (potentiële) beroepsbevolking
26.	05. Werk en inkomen	% werkloze jongeren	2	1	2	% werkloze jongeren 16-22 jaar
27.	05. Werk en inkomen	Bijstandsuitkeringen	29,47	35,4	29,5	per 1.000 inw. 18 jaar e.o.
28.	05. Werk en inkomen	Lopende re-integratievoorzieningen	8,43	8,43	8,43	per 1.000 inw. 15-65 jaar
20.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Niet-sporters	47,9	45,5	47,9	% bevolking 19 jaar eo dat niet minstens een keer per week aan sport doet
29.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdhulp	14,0	12,1	15,4	% van alle jongeren tot 18 jaar
30.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdreclassering	0,3	0,3	0,3	% jongeren 12-22 jaar tov alle jongeren 12-22 jaar
31.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Jongeren met jeugdbescherming	0,9	0,9	0,9	% jongeren tot 18 jaar
32.	06. Zorg, welzijn en cultuur	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	520	480	800	per 10.000 inw.
17.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Absoluut verzuim	2,7	2,3	2,6	per 1.000 inw. van 5-18 jr.
18.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Relatief verzuim	12	12	9	per 1.000 inw. van 5-18 jr.
19.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	1,1	1,90	2,1	% leerlingen 12-23 jaar dat voortijdig, zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat
25.	07. Jeugdbeleid en onderwijs	Achterstandsonderwijs	50,00	10,83	13	score
33.	08. Duurzaamheid, natuur en milieu	Huishoudelijk restafval	136	125	136	kg per inwoner

34.	08. Duurzaamheid, natuur en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	1,8	6,1	6,4	%
36.	10. Bouwen en wonen	Nieuwbouw woningen	10,2	10,2	1,1	aantal per 1.000 woningen
37.	10. Bouwen en wonen	Demografische druk	76,7	76,7	77,3	% personen van 0-20 jaar en 65 jaar eo in verhouding tot personen van 20-64 jaar
1.	11. Financiën en belastingen	Formatie	5,89	5,84	6,04	fte per 1.000 inwoners
2.	11. Financiën en belastingen	Bezetting	5,97	5,61	5,98	fte per 1.000 inwoners
3.	11. Financiën en belastingen	Apparaatskosten	657,59	717,26	722,02	kosten per inwoner in euro
4.	11. Financiën en belastingen	Externe inhuur	9,99	9,68	7,63	% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
5.	11. Financiën en belastingen	Overhead	11,74	10,91	10,02	% van totale lasten
35.	11. Financiën en belastingen	WOZ-waarde woningen	298	278	298	x 1.000 euro
38.	11. Financiën en belastingen	Woonlasten meerpersoonshuishouden	783	738	827	euro
39.	11. Financiën en belastingen	Woonlasten éénpersoonshuishouden	649	649	728	euro

Financiële begroting

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting en de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Overzicht van baten en lasten

Programma's

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. Gebiedsgericht werken	5.563	684	-4.879	5.570	684	-4.886	5.573	684	-4.889	5.577	684	-4.893
Programma 2. Economie en vastgoed	879	632	-246	879	632	-246	1.010	632	-378	1.017	632	-385
Programma 3. Veiligheid en handhaving	2.141	133	-2.008	2.141	133	-2.008	2.138	133	-2.005	2.138	133	-2.005
Programma 4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking	3.839	529	-3.310	3.816	529	-3.287	3.816	529	-3.287	3.816	529	-3.287
Programma 5. Werk en inkomen	19.412	10.774	-8.638	19.380	10.795	-8.585	19.380	10.795	-8.585	19.380	10.795	-8.585
Programma 6. Zorg, welzijn en cultuur	15.128	1.667	-13.461	15.126	1.667	-13.459	15.125	1.667	-13.458	15.117	1.667	-13.450
Programma 7. Jeugdbeleid en onderwijs	18.545	1.062	-17.483	18.488	1.062	-17.427	18.727	1.062	-17.665	18.623	1.062	-17.561
Programma 8. Duurzaamheid, natuur en milieu	10.715	9.855	-860	11.015	10.159	-856	11.274	10.418	-856	11.503	10.647	-857
Programma 9. Bereikbaarheid en verkeer	4.243	482	-3.761	4.337	482	-3.855	4.670	482	-4.188	4.677	482	-4.195
Programma 10. Bouwen en wonen	19.927	20.768	841	19.862	20.734	872	19.846	20.759	912	19.783	20.736	953
Totaal	100.391	46.585	-53.806	100.613	46.876	-53.737	101.558	47.160	-54.398	101.630	47.365	-54.265

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering	0	70.595	70.595	0	74.155	74.155	0	77.170	77.170	0	72.829	72.829
Dividenden	0	42	42	0	42	42	0	42	42	0	42	42
Lokale heffingen	752	6.720	5.968	755	6.889	6.134	757	7.062	6.305	760	7.239	6.480
Overige algemene dekkingsmiddelen	-2	0	2	-2	0	2	-2	0	2	-2	0	2
Treasury	170	121	-48	107	117	10	103	112	10	98	108	10
Totaal	920	77.479	76.559	860	81.203	80.343	858	84.387	83.529	856	80.218	79.363

Onvoorzien, overhead en Vpb

Bedragen x €1.000

Onvoorzien, overhead en Vpb	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien	6.426	0	-6.426	9.266	0	-9.266	10.856	0	-10.856	10.337	0	-10.337
Overhead	12.222	461	-11.761	12.270	461	-11.809	12.306	461	-11.844	12.247	461	-11.785
Vennootschapsbelasting	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100
Totaal	18.748	461	-18.287	21.636	461	-21.175	23.262	461	-22.801	22.684	461	-22.222

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	120.059	124.525	4.466	123.109	128.540	5.431	125.678	132.008	6.330	125.169	128.045	2.876
Totaal	120.059	124.525	4.466	123.109	128.540	5.431	125.678	132.008	6.330	125.169	128.045	2.876

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen reserves

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties programma 2	57	68	11	64	68	4	64	68	4	57	68	11
Mutaties programma 6	0	-7	-7	0	-7	-7	0	-7	-7	0	-7	-7
Mutaties programma 7	706	356	-350	748	398	-350	1.077	727	-350	1.279	929	-350
Mutaties programma 8	0	13	13	0	8	8	0	3	3	0	-2	-2
Mutaties programma 9	0	252	252	0	261	261	0	294	294	0	294	294
Mutaties programma 11	2.242	-131	-2.372	2.242	519	-1.722	2.242	513	-1.729	2.242	513	-1.728
Totaal	3.005	552	-2.453	3.054	1.247	-1.807	3.383	1.598	-1.785	3.577	1.795	-1.783

Geraamd resultaat

Bedragen x €1.000

Geraamd resultaat	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat	123.064	125.076	2.013	126.163	129.787	3.624	129.060	133.605	4.545	128.746	129.839	1.093
Resultaat	123.064	125.076	2.013	126.163	129.787	3.624	129.060	133.605	4.545	128.746	129.839	1.093

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma 1 Gebiedsgericht werken

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1.2 Openbare orde en Veiligheid	**1.264**	**22**	**-1.242**	**1.264**	**22**	**-1.242**	**1.264**	**22**	**-1.242**	**1.264**	**22**	**-1.242**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**4.299**	**662**	**-3.638**	**4.306**	**662**	**-3.644**	**4.309**	**662**	**-3.647**	**4.313**	**662**	**-3.652**
Subtotaal	**5.563**	**684**	**-4.879**	**5.570**	**684**	**-4.886**	**5.573**	**684**	**-4.889**	**5.577**	**684**	**-4.893**

Programma 2 Economie en vastgoed

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.10 Mutaties reserves programma 2	**57**	**68**	**11**	**64**	**68**	**4**	**64**	**68**	**4**	**57**	**68**	**11**
3.1 Economische ontwikkeling	**489**	**36**	**-454**	**489**	**36**	**-454**	**620**	**36**	**-585**	**620**	**36**	**-585**
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	**4**	**4**	**0**	**4**	**4**	**0**	**4**	**4**	**0**	**4**	**4**	**0**
3.4 Economische promotie	**386**	**593**	**207**	**386**	**593**	**207**	**386**	**593**	**207**	**393**	**593**	**200**
Subtotaal	**936**	**700**	**-236**	**943**	**700**	**-243**	**1.074**	**700**	**-374**	**1.074**	**700**	**-374**

Programma 3 Veiligheid en handhaving

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	**2.141**	**133**	**-2.008**	**2.141**	**133**	**-2.008**	**2.138**	**133**	**-2.005**	**2.138**	**133**	**-2.005**
Subtotaal	**2.141**	**133**	**-2.008**	**2.141**	**133**	**-2.008**	**2.138**	**133**	**-2.005**	**2.138**	**133**	**-2.005**

Programma 4 Bestuur en bestuurlijke samenwerking

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.1 Bestuur	**2.357**	**0**	**-2.357**	**2.334**	**0**	**-2.334**	**2.334**	**0**	**-2.334**	**2.334**	**0**	**-2.334**
0.2 Burgerzaken	**1.482**	**529**	**-953**	**1.482**	**529**	**-953**	**1.482**	**529**	**-953**	**1.482**	**529**	**-953**
Subtotaal	**3.839**	**529**	**-3.310**	**3.816**	**529**	**-3.287**	**3.816**	**529**	**-3.287**	**3.816**	**529**	**-3.287**

Programma 5 Werk en inkomen

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.3 Inkomensregelingen	**16.640**	**10.518**	**-6.121**	**16.605**	**10.518**	**-6.086**	**16.609**	**10.518**	**-6.091**	**16.549**	**10.518**	**-6.031**
6.4 WSW en beschut werk	**1.400**	**0**	**-1.400**	**1.389**	**0**	**-1.389**	**1.328**	**0**	**-1.328**	**1.275**	**0**	**-1.275**
6.5 Arbeidsparticipatie	**1.372**	**255**	**-1.117**	**1.386**	**276**	**-1.110**	**1.442**	**276**	**-1.166**	**1.556**	**276**	**-1.279**
Subtotaal	**19.412**	**10.774**	**-8.638**	**19.380**	**10.795**	**-8.585**	**19.380**	**10.795**	**-8.585**	**19.380**	**10.795**	**-8.585**

Programma 6 Zorg, welzijn en cultuur

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.10 Mutaties reserves programma 6	**0**	**-7**	**-7**	**0**	**-7**	**-7**	**0**	**-7**	**-7**	**0**	**-7**	**-7**
5.1 Sportbeleid en activering	**615**	**117**	**-498**	**615**	**117**	**-498**	**615**	**117**	**-498**	**615**	**117**	**-498**
5.2 Sportaccommodaties	**1.588**	**637**	**-952**	**1.569**	**637**	**-933**	**1.558**	**637**	**-921**	**1.550**	**637**	**-914**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**1.509**	**327**	**-1.181**	**1.509**	**327**	**-1.181**	**1.502**	**327**	**-1.175**	**1.502**	**327**	**-1.175**
5.4 Musea	**105**	**0**	**-105**	**105**	**0**	**-105**	**105**	**0**	**-105**	**105**	**0**	**-105**
5.5 Cultureel erfgoed	**242**	**19**	**-223**	**242**	**19**	**-223**	**242**	**19**	**-223**	**242**	**19**	**-223**
5.6 Media	**1.007**	**0**	**-1.007**	**1.007**	**0**	**-1.007**	**1.007**	**0**	**-1.007**	**1.007**	**0**	**-1.007**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**742**	**0**	**-742**	**742**	**0**	**-742**	**742**	**0**	**-742**	**742**	**0**	**-742**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**1.031**	**7**	**-1.024**	**1.031**	**7**	**-1.024**	**1.031**	**7**	**-1.024**	**1.031**	**7**	**-1.024**
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	**2.477**	**10**	**-2.467**	**2.477**	**10**	**-2.467**	**2.477**	**10**	**-2.467**	**2.477**	**10**	**-2.467**
6.71B Begeleiding (WMO)	**3.601**	**0**	**-3.601**	**3.618**	**0**	**-3.618**	**3.635**	**0**	**-3.635**	**3.635**	**0**	**-3.635**
6.71C Dagbesteding (WMO)	**1.537**	**0**	**-1.537**	**1.537**	**0**	**-1.537**	**1.537**	**0**	**-1.537**	**1.537**	**0**	**-1.537**
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	**397**	**550**	**153**	**397**	**550**	**153**	**397**	**550**	**153**	**397**	**550**	**153**
6.81A Beschermd wonen (WMO)	**6**	**0**	**-6**	**6**	**0**	**-6**	**6**	**0**	**-6**	**6**	**0**	**-6**
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	**244**	**0**	**-244**	**244**	**0**	**-244**	**244**	**0**	**-244**	**244**	**0**	**-244**
7.5 Begraafplaatsen	**26**	**0**	**-26**	**26**	**0**	**-26**	**26**	**0**	**-26**	**25**	**0**	**-25**
Subtotaal	**15.128**	**1.660**	**-13.468**	**15.126**	**1.660**	**-13.466**	**15.125**	**1.660**	**-13.465**	**15.117**	**1.660**	**-13.457**

Programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.10 Mutaties reserves programma 7	**706**	**356**	**-350**	**748**	**398**	**-350**	**1.077**	**727**	**-350**	**1.279**	**929**	**-350**
4.2 Onderwijshuisvesting	**1.312**	**0**	**-1.312**	**1.351**	**0**	**-1.351**	**1.678**	**0**	**-1.678**	**1.868**	**0**	**-1.868**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**2.272**	**1.062**	**-1.210**	**2.272**	**1.062**	**-1.210**	**2.272**	**1.062**	**-1.210**	**2.272**	**1.062**	**-1.210**
6.72A Jeugdzorg begeleiding	**2.099**	**0**	**-2.099**	**2.145**	**0**	**-2.145**	**2.193**	**0**	**-2.193**	**2.193**	**0**	**-2.193**
6.72B Jeugdzorg behandeling	**4.051**	**0**	**-4.051**	**4.169**	**0**	**-4.169**	**4.290**	**0**	**-4.290**	**4.290**	**0**	**-4.290**
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	**280**	**0**	**-280**	**280**	**0**	**-280**	**280**	**0**	**-280**	**280**	**0**	**-280**
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	**2.139**	**0**	**-2.139**	**1.812**	**0**	**-1.812**	**1.485**	**0**	**-1.485**	**1.158**	**0**	**-1.158**
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	**2.466**	**0**	**-2.466**	**2.503**	**0**	**-2.503**	**2.541**	**0**	**-2.541**	**2.541**	**0**	**-2.541**
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	**401**	**0**	**-401**	**401**	**0**	**-401**	**401**	**0**	**-401**	**401**	**0**	**-401**
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	**555**	**0**	**-555**	**555**	**0**	**-555**	**555**	**0**	**-555**	**555**	**0**	**-555**
6.74C Gesloten plaatsing	**453**	**0**	**-453**	**453**	**0**	**-453**	**453**	**0**	**-453**	**453**	**0**	**-453**
6.82A Jeugdbescherming	**830**	**0**	**-830**	**830**	**0**	**-830**	**830**	**0**	**-830**	**830**	**0**	**-830**
6.82B Jeugdreclassering	**76**	**0**	**-76**	**74**	**0**	**-74**	**74**	**0**	**-74**	**74**	**0**	**-74**
7.1 Volksgezondheid	**1.611**	**0**	**-1.611**	**1.643**	**0**	**-1.643**	**1.675**	**0**	**-1.675**	**1.708**	**0**	**-1.708**
Subtotaal	**19.251**	**1.418**	**-17.833**	**19.236**	**1.459**	**-17.777**	**19.803**	**1.788**	**-18.015**	**19.901**	**1.990**	**-17.911**

Programma 8 Duurzaamheid, natuur en milieu

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.10 Mutaties reserves programma 8	**0**	**13**	**13**	**0**	**8**	**8**	**0**	**3**	**3**	**0**	**-2**	**-2**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**3.293**	**55**	**-3.238**	**3.303**	**55**	**-3.248**	**3.319**	**55**	**-3.264**	**3.335**	**55**	**-3.280**
7.2 Riolering	**2.289**	**4.182**	**1.892**	**2.402**	**4.295**	**1.893**	**2.517**	**4.412**	**1.894**	**2.638**	**4.531**	**1.893**
7.3 Afval	**4.367**	**5.602**	**1.235**	**4.541**	**5.794**	**1.253**	**4.667**	**5.939**	**1.272**	**4.757**	**6.049**	**1.292**
7.4 Milieubeheer	**766**	**16**	**-749**	**769**	**15**	**-754**	**771**	**13**	**-758**	**774**	**12**	**-762**
Subtotaal	**10.715**	**9.868**	**-847**	**11.015**	**10.168**	**-847**	**11.274**	**10.422**	**-852**	**11.503**	**10.645**	**-858**

Programma 9 Bereikbaarheid en verkeer

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.10 Mutaties reserves programma 9	**0**	**252**	**252**	**0**	**261**	**261**	**0**	**294**	**294**	**0**	**294**	**294**
0.63 Parkeerbelasting	**9**	**374**	**365**	**9**	**374**	**365**	**9**	**374**	**365**	**9**	**374**	**365**
2.1 Verkeer en vervoer	**4.081**	**108**	**-3.973**	**4.194**	**108**	**-4.086**	**4.527**	**108**	**-4.419**	**4.534**	**108**	**-4.426**
2.2 Parkeren	**153**	**0**	**-153**	**134**	**0**	**-134**	**134**	**0**	**-134**	**134**	**0**	**-134**
Subtotaal	**4.243**	**735**	**-3.508**	**4.337**	**743**	**-3.594**	**4.670**	**776**	**-3.894**	**4.677**	**776**	**-3.901**

Programma 10 Bouwen en wonen

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**471**	**420**	**-51**	**471**	**420**	**-51**	**471**	**420**	**-51**	**471**	**420**	**-50**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**9**	**0**	**-9**	**9**	**0**	**-9**	**9**	**0**	**-9**	**9**	**0**	**-9**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**1.351**	**512**	**-839**	**1.313**	**512**	**-801**	**1.313**	**512**	**-801**	**1.313**	**512**	**-801**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**17.315**	**19.024**	**1.709**	**17.297**	**18.950**	**1.652**	**17.282**	**18.934**	**1.652**	**17.218**	**18.871**	**1.652**
8.3 Wonen en bouwen	**782**	**812**	**30**	**772**	**852**	**80**	**772**	**892**	**120**	**772**	**933**	**161**
Subtotaal	**19.927**	**20.768**	**841**	**19.862**	**20.734**	**872**	**19.846**	**20.759**	**912**	**19.783**	**20.736**	**953**

Programma 11 Financiën en belastingen

Bedragen x €1.000

Taakveld	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.10 Mutaties reserves programma 11	**2.242**	**-131**	**-2.372**	**2.242**	**519**	**-1.722**	**2.242**	**513**	**-1.729**	**2.242**	**513**	**-1.728**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**2.013**	**0**	**-2.013**	**3.624**	**0**	**-3.624**	**4.545**	**0**	**-4.545**	**1.093**	**0**	**-1.093**
0.4 Overhead	**12.222**	**461**	**-11.761**	**12.270**	**461**	**-11.809**	**12.306**	**461**	**-11.844**	**12.247**	**461**	**-11.785**
0.5 Treasury	**170**	**164**	**-6**	**107**	**159**	**52**	**103**	**155**	**52**	**98**	**150**	**52**
0.61 OZB woningen	**215**	**4.454**	**4.239**	**215**	**4.573**	**4.358**	**215**	**4.695**	**4.480**	**215**	**4.820**	**4.605**
0.62 OZB niet-woningen	**58**	**1.938**	**1.880**	**58**	**1.981**	**1.923**	**58**	**2.024**	**1.966**	**58**	**2.069**	**2.011**
0.64 Belastingen Overig	**480**	**328**	**-152**	**482**	**335**	**-147**	**484**	**343**	**-142**	**487**	**350**	**-137**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	**0**	**70.595**	**70.595**	**0**	**74.155**	**74.155**	**0**	**77.170**	**77.170**	**0**	**72.829**	**72.829**
0.8 Overige baten en lasten	**6.423**	**0**	**-6.423**	**9.264**	**0**	**-9.264**	**10.854**	**0**	**-10.854**	**10.335**	**0**	**-10.335**
0.9 Venootschapsbelasting (Vpb)	**100**	**0**	**-100**	**100**	**0**	**-100**	**100**	**0**	**-100**	**100**	**0**	**-100**
Subtotaal	**23.922**	**77.809**	**53.887**	**28.362**	**82.183**	**53.821**	**30.906**	**85.361**	**54.455**	**26.874**	**81.193**	**54.319**

Totaal

Bedragen x €1.000

Totaal	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal	**125.076**	**125.076**	**0**	**129.787**	**129.787**	**0**	**133.605**	**133.605**	**0**	**129.839**	**129.839**	**0**
Totaal	**125.076**	**125.076**	**0**	**129.787**	**129.787**	**0**	**133.605**	**133.605**	**0**	**129.839**	**129.839**	**0**

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit drie onderdelen, namelijk de verschillen van de autonome ontwikkelingen per programma, het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten en het overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Verschillen per programma

Inleiding

	2023
Begrotingssaldo 2023 in MPB 2023-2026 (=begroting 2023 nieuw)	0
Begrotingssaldo 2023 in MPB 2022-2025 (=begroting 2023 oud*)	0
Verschil	**0**
Autonome ontwikkelingen	2.376
Nieuw beleid	-2.375
Totaal	**1**

* = begroting 2022; jaarschijf 2023
Per programma:

Programma 1: Gebiedsgericht werken

1. Gebiedsgericht werken	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-4.879
Begroting 2023 oud	-4.020
Verklaring van het verschil	**-859**
Autonome ontwikkelingen	-375
Nieuw beleid	-484
Totaal	**-859**

Programma 2: Economie en vastgoed

2. Economie en vastgoed	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-236
Begroting 2023 oud	-210
Verklaring van het verschil	**-26**
Autonome ontwikkelingen	-9
Nieuw beleid	-17
Totaal	**-26**

Programma 3: Veiligheid en handhaving

3. Veiligheid en handhaving	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-2.008
Begroting 2023 oud	-2.019
Verklaring van het verschil	**11**
Autonome ontwikkelingen	11
Nieuw beleid	-
Totaal	**11**

Programma 4: Bestuur en bestuurlijke samenwerking

4. Bestuur en bestuurlijke samenwerking	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-3.310
Begroting 2023 oud	-3.216
Verklaring van het verschil	**-94**
Autonome ontwikkelingen	-94
Nieuw beleid	-
Totaal	**-94**

Programma 5: Werk en inkomen

5. Werk en inkomen	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-8.638
Begroting 2023 oud	-8.200
Verklaring van het verschil	**-438**
Autonome ontwikkelingen	-421
Nieuw beleid	-17
Totaal	**-438**

Programma 6: Zorg, welzijn en cultuur

6. Zorg, welzijn en cultuur	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-13.468
Begroting 2023 oud	-13.733
Verklaring van het verschil	**265**
Autonome ontwikkelingen	387
Nieuw beleid	-122
Totaal	**265**

Programma 7: Jeugdbeleid en onderwijs

7. Jeugdbeleid en onderwijs	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-17.833
Begroting 2023 oud	-15.840
Verklaring van het verschil	**-1.993**
Autonome ontwikkelingen	-1.908
Nieuw beleid	-85
Totaal	**-1.993**

Programma 8: Duurzaamheid, natuur en milieu

8. Duurzaamheid, natuur en milieu	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-847
Begroting 2023 oud	-553
Verklaring van het verschil	**-294**
Autonome ontwikkelingen	-32
Nieuw beleid	-262
Totaal	**-294**

Programma 9: Bereikbaarheid en verkeer

9. Bereikbaarheid en verkeer	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	-3.508
Begroting 2023 oud	-3.878
Verklaring van het verschil	**370**
Autonome ontwikkelingen	505
Nieuw beleid	-135
Totaal	**370**

Programma 10: Bouwen en wonen

10. Bouwen en wonen	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	841
Begroting 2023 oud	853
Verklaring van het verschil	**-12**
Autonome ontwikkelingen	449
Nieuw beleid	-461
Totaal	**-12**

Programma 11: Financiën en belastingen

11. Financiën en belastingen	Bedrag
Begroting 2023 nieuw	53.887
Begroting 2023 oud	50.816
Verklaring van het verschil	**3.071**
Autonome ontwikkelingen	3.863
Nieuw beleid	-792
Totaal	**3.071**

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Als per jaarschijf van de Meerjarenbegroting de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting duidelijk blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierbij een belangrijk overzicht. Het onderstaande overzicht gaat uit van het begrotingssaldo na verwerking van nieuw beleid.

	2023 Baten	2023 Lasten	2024 Baten	2024 Lasten	2025 Baten	2025 Lasten	2026 Baten	2026 Lasten
Programma 1 Gebiedsgericht werken								
Programma 2 Economie en vastgoed								
Storting reserve recreatie en toerisme (B2023)		57.175		64.175		64.175		64.175
Programma 3 Veiligheid en handhaving								
Programma 4 Bestuur en bestuurlijke samenwerking								
Programma 5 Werk en inkomen								
Programma 6 Zorg, welzijn en cultuur								
Professionalisering multifunctionele accommodatie Mierlo (B2023)		32.000						
Programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs								
Onttrekking reserve IHP (B2023)	706.285		747.951		1.076.800		1.278.707	
Programma 8 Duurzaamheid, natuur en milieu								
Onttrekking reserve hondenbeleid (B2023)	19.807		16.217		12.568		6.595	
Programma 9 Bereikbaarheid en verkeer								
Beleidsplan deelmobiliteit (B2023)		25.000						
Fietspadenplan (B2023)		25.000						
Advies en onderzoek verkeer (B2023)		30.000						
Programma 10 Bouwen en wonen								
Woonwensenonderzoek SGE (B2020)		10.000						
Implementatie Omgevingswet (B2021)		27.500		1.000				
Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling (B2023)		100.000		100.000				
Opstellen programma Wonen (B2023)		40.000						
Programma 11 Financiën en belastingen								
Onderuitputting kapitaallasten (B2023)	244.453		222.297		25.238		19.008	
Kosten I&A (B2021)		6.144		6.144				
Dekking t.l.v. reserve I&A (B2021)	6.144		6.144					
Richtlijn extra middelen jeugdzorg (B2021)	650.000							
Storting extra middelen jeugdzorg in algemene reserve (B2021)		650.000						
Vpb onttrekking algemene reserve grondexploitatie (B2023)	100.000		100.000		100.000		100.000	
Storting reserve P&O jaarlijks (B2023)		2.480		2.480		2.480		2.480
Storting reserve leefbaarheidsfonds (B2023)		1.076.500		1.076.500		1.076.500		1.076.500
Storting reserve bovenwijkse voorzieningen (B2023)		1.159.500		1.159.500		1.159.500		1.159.500
Totaal	**1.726.689**	**3.241.299**	**1.092.609**	**2.409.799**	**1.214.606**	**2.302.655**	**1.404.310**	**2.302.655**
Incidenteel saldo Meerjarenbegroting 2023-2026		**1.514.610**		**1.317.190**		**1.088.049**		**898.345**
Saldo Meerjarenbegroting 2023-2026		2.012.856		3.624.423		4.545.069		1.092.923
Structureel saldo Meerjarenbegroting 2023-2026		**3.527.466**		**4.941.613**		**5.633.118**		**1.991.268**

Toelichting incidenteel:
De incidentele kosten zijn toegelicht, met uitzondering van de hierboven genoemde die betrekking hebben op reserves. Deze staan bij de toelichtingen op de reserves.

Professionalisering multifunctionele accommodatie Mierlo (B2023)
Eenmalige ondersteuning van het stichtingsbestuur door een externe procesmanager in 2023.

Beleidsplan deelmobiliteit (B2023)
Opstellen beleid om overlast deelscooters te beperken en te kijken naar andere vormen van deelmobiliteit.

Fietspadenplan (B2023)
Aanscherping van het huidige beleid i.v.m. de sterke groei van de e-bike en opkomst van nieuwe vervoersconcepten zoals deelfietsen.

Advies en onderzoek verkeer (B2023)
Eenmalige toename aantal verkeerskundige onderzoeken i.v.m. ruimtelijke ontwikkelingen en opgaven voor 2023.

Woonwensenonderzoek SGE (B2020)
Onderzoek vanuit het SGE naar de woonwensen.

Implementatie Omgevingswet (B2021)
Gaat om eenmalige kosten voor de invoering van de Omgevingswet.

Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling (B2023)
Gaat om tijdelijke formatie in het kader van versnelde afhandeling van vergunningen in verband met de gewijzigde termijn van afdoening van 13 naar 8 weken door de Omgevingswet.

Opstellen programma Wonen (B2023)
Het doel van het programma Wonen is om alle uitgangspunten met betrekking tot volkshuisvesting onder te brengen onder één kapstok en om meer duidelijkheid te scheppen.

Onderuitputting kapitaallasten (B2023)
Een gemeente moet de volledige lasten die voortvloeien uit investeringen op kunnen vangen binnen de Meerjarenbegroting. Volgens ons afschrijvingsbeleid starten de afschrijvingskosten in het jaar ná ingebruikname van de investering. De geraamde kapitaallasten in het jaar van de investering merken wij aan als een incidenteel voordeel. Dit eenmalige 'voordeel' begroten wij niet feitelijk, maar brengen wij tot uitdrukking in het overzicht van incidentele baten en lasten. Hiermee laten wij zien dat wij de volledige jaarlijkse lasten van de geraamde investeringen op kunnen vangen binnen een structureel sluitende Meerjarenbegroting. Het begrip "Onderuitputting kapitaallasten" laat zich ook uitleggen aan de hand van het volgende voorbeeld.

Voorbeeld	2023	2024	2025	2026
Investering van € 1.000.000,- (spreiding in jaren)	50.000	350.000	600.000	
Kapitaallasten vanaf 2026 (1 jaar ná einde investering)				100.000
Onderuitputting kapitaallasten	**100.000**	**100.000**	**100.000**	

Als je start met investeren in 2023, dan moet je aan kunnen tonen dat je vanaf die tijd de volledige kapitaallast kunt dragen. En dus beoordeelt de provincie de kapitaallast (die in werkelijkheid pas vanaf 2026 start) in de jaren 2023, 2024 en 2025 als een incidentele baat. Dit noemt men de onderuitputting kapitaallasten (zie onderste regel in bovenstaand overzicht). In werkelijkheid hebben wij deze kosten niet in 2023, 2024 en 2025. Het is puur een fictieve aanpassing. Het begrotingssaldo verandert hier niet door, alleen de verhouding structureel-incidenteel: door onderuitputting kapitaallasten daalt het structurele begrotingssaldo en stijgt het incidentele begrotingssaldo.
Het bedrag in het overzicht van incidentele baten en lasten is berekend aan de hand van de staat van investeringen, behorende bij de Meerjarenbegroting 2023-2026.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

	2023		2024		2025		2026	
Omschrijving	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	706.285		747.951		1.076.800		1.278.707	
Totaal bestemmingsreserves	**706.285**	**0**	**747.951**	**0**	**1.076.800**	**0**	**1.278.707**	**0**
Dekkingsreserves								
Bouw vergaderaccommodatie	0	60.114	0	60.114	0	60.114	0	60.114
Nutsvoorzieningen centrum Mierlo	0	6.507	0	6.507	0	6.507	0	6.507
P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	0	22.850	0	22.850	0	22.850	0	22.850
Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus	0	24.338	0	24.338	0	24.338	0	24.338
Onderzoek en realisatie kiosk	0	7.052	0	7.052	0	7.052	0	7.052
FBW Herinrichting Langstraat	0	13.179	0	13.179	0	13.179	0	13.179
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	0	18.259	0	18.259	0	18.259	0	18.259
FBW Herinrichting Heggestraat	0	4.374	0	4.374	0	4.374	0	4.374
FBW Rotonde centrum Geldrop	0	6.478	0	6.478	0	6.478	0	6.478
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	0	4.340	0	4.340	0	4.340	0	4.340
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	0	13.220	0	13.220	0	13.220	0	13.220
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	0	0	0	0	13.020	0	13.020
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	0	0	0	0	0	14.940	0	14.940
FBW Parkeerverwijssysteem	0	0	0	2.925	0	2.925	0	2.925
FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg	0	276	0	276	0	276	0	276
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	0	11.260	0	11.260	0	11.260	0	11.260
FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar)	0	12.344	0	12.344	0	12.344	0	12.344
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	0	1.665	0	1.665	0	1.665	0	1.665
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	0	17.491	0	17.491	0	17.491	0	17.491
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	0	9.907	0	9.907	0	9.907	0	9.907
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	0	5.153	0	5.153	0	5.153	0	5.153
FBW Beleefpad Katoenpad	0	1.099	0	1.099	0	1.099	0	1.099
FBW Kasteelseloop en Molenheide	0	1.100	0	1.100	0	1.100	0	1.100
FBW Herinrichting Stationsomgeving	0	4.002	0	4.002	0	4.002	0	4.002
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	0	14.220	0	14.220	0	14.220	0	14.220
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	0	5.760	0	5.760	0	5.760	0	5.760
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	0	1.600	0	1.600	0	1.600	0	1.600
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	0	3.659	0	3.659	0	3.659	0	3.659
FBW Ext voorsort.vak Eindhovenseweg/Gijzenrooisewg	0	8.840	0	8.840	0	8.840	0	8.840
FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovensewg/DAFIII	0	12.140	0	12.140	0	12.140	0	12.140
FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III	0	4.000	0	4.000	0	4.000	0	4.000
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	0	0	0	1.100	0	1.100	0	1.100
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	0	2.000	0	2.000	0	2.000	0	2.000
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	0	0	0	0	0	5.000	0	5.000
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	0	3.000	0	3.000	0	3.000	0	3.000
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	0	36.220	0	36.220	0	36.220	0	36.220
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk.	0	0	0	4.300	0	4.300	0	4.300
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen	0	1.000	0	1.000	0	1.000	0	1.000
FBW Santheuvel	0	20.774	0	20.774	0	20.774	0	20.774
Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan	0	11.083	0	11.083	0	11.083	0	11.083
Totaal dekkingsreserves	**0**	**369.304**	**0**	**377.629**	**0**	**410.589**	**0**	**410.589**
Totaal	**706.285**	**369.304**	**747.951**	**377.629**	**1.076.800**	**410.589**	**1.278.707**	**410.589**

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Activa	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	13.049	12.362	11.690	10.892	10.892
Materiële vaste activa	133.570	135.518	151.807	150.772	150.772
Financiële vaste activa	3.731	3.538	3.345	3.152	2.960
Totaal Vaste activa	**150.350**	**151.418**	**166.842**	**164.816**	**164.624**
Vlottende activa					
Voorraden	18.423	11.305	4.834	-15.129	-15.129
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	10.245	10.245	10.245	10.245	10.245
Liquide middelen	759	759	759	759	759
Overlopende activa	7.509	7.509	7.509	7.509	7.509
Totaal Vlottende activa	**36.936**	**29.818**	**23.347**	**3.384**	**3.384**
Totaal Activa	**187.286**	**181.236**	**190.190**	**168.200**	**168.008**

Passiva	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027
Vaste passiva					
Eigen vermogen	52.517	56.581	59.309	57.642	59.181
Voorzieningen	23.187	23.480	22.767	22.154	22.358
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	86.384	75.977	82.916	63.207	61.272
Totaal Vaste passiva	**162.088**	**156.039**	**164.992**	**143.002**	**142.811**
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	9.410	9.410	9.410	9.410	9.410
Overlopende passiva	15.788	15.788	15.788	15.788	15.788
Totaal Vlottende passiva	**25.198**	**25.198**	**25.198**	**25.198**	**25.198**
Totaal Passiva	**187.286**	**181.236**	**190.190**	**168.200**	**168.008**

EMU-saldo

Voor de jaren 2019 tot en met 2022 is de EMU-tekortruimte voor Rijk en decentrale overheden voorgesteld op -0,4% BBP en voor de gemeenten -0,27% BBP. Inmiddels is besloten om deze onderverdeling naar de diverse overheidslagen met één jaar te verlengen tot en met 2023. In de Septembercirculaire 2022 is informatie opgenomen over de ontwikkeling en individuele referentiewaardes. De individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie. De individuele referentiewaarde (* € 1.000) voor Geldrop-Mierlo is voor 2023 € 4.602,-.

De individuele overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) verstrekken onderstaande gegevens jaarlijks aan het CBS. Indien hieruit blijkt dat op macroniveau het EMU-saldo overschreden wordt, zullen de gemeenten, provincies en waterschappen hierover worden geïnformeerd.
Met het hieronder opgenomen EMU-overzicht wordt inzage gegeven in de geldstromen op kasbasis binnen de begroting.

	Omschrijving	2022	2023	2024
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	1.124	**4.466**	5.431
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-8.602	**-1.261**	-15.617
3	Mutatie voorzieningen	548	**293**	-713
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	5.761	**7.118**	6.471
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	**0**	0
	EMU-saldo	**-1.168**	**10.616**	**-4.429**

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Conform het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. In de tabel hieronder zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden salarissen en (rechten op) uitkeringen meegenomen.
Hierbij zijn de volgende vormen te onderscheiden:

- Beloningen tijdens het dienstverband: het salaris (inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering) van het personeel in dienst. Vanwege het ontbreken van een dienstverband zijn hierbij de raadsleden niet meegenomen.
- Uitkeringen bij ontslag: afkoopsommen.
- Pensioentoezeggingen: (wethouders-)pensioenen, wachtgeld en (verzekerings)premies.
- Afvloeiingsregelingen: non-actieven en tijdelijke loondoorbetaling.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Beloningen tijdens het dienstverband	17.599	17.595	17.616	17.581
Uitkeringen bij ontslag	0	0	0	0
Pensioentoezeggingen	128	105	105	105
Afvloeiingsregelingen	0	0	0	0
Totaal	**17.727**	**17.700**	**17.721**	**17.686**

Overzicht nieuw beleid (activiteitenplan)

Toelichting
Voor de toelichting van het nieuwe beleid wordt verwezen naar de beleidsbegroting. Per programma staat onder het kopje "Wat gaat het kosten?" bij het onderdeel "Vraag naar extra geld (nieuw beleid)" een korte toelichting van het nieuwe beleid.

De gehanteerde afkortingen staan voor:

- Kolom "Invest." = investeringen (hieruit ontstaan jaarlijkse kapitaallasten);
- Kolom "Grex" = % ten laste van de Fondsen Grondexploitaties (Nota Kostenverhaal);
- expl. = exploitatie (jaarlijkse lasten of baten; geen investeringen);
- expl. R&T = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Recreatie & Toerisme;
- GRP = Gemeentelijk Rioleringsplan, kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Riolering;
- Afval = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Afval;
- Ant. Ovk = kosten worden gedekt uit plankostenvergoedingen

De bedragen in het rood betreffen aanpassingen t.o.v. de vorige MPB 2022-2025.

In kolom "R" staat een "X" indien over dit onderdeel uit het activiteitenplan een apart raadsvoorstel volgt dat wordt besproken in de commissie en wordt vastgesteld in de raad. Dit onderdeel krijgt een plaats op de bestuurlijke agenda.

Geldrop-Mierlo

P	Activiteitenplan	Invest. 2023	Invest. 2024	Invest. 2025	Invest. 2026	Totaal invest.	Grex	Lasten 2023	Lasten 2024	Lasten 2025	Lasten 2026	R
	Uit voorgaande activiteitenplannen; nog niet gevoteerd door de raad											
2	Villagemarketing	0	0	35.000	35.000	35.000	0%	expl. R&T	expl. R&T	expl. R&T	expl. R&T	
2	Uitvoeringkrediet maatwerkrapporten verduurzamen gebouwen	100.000	100.000	100.000	100.000	400.000	0%	0	0	0	-6.667	
8	Rioolvervangingsprojecten GRP (vrijverval) (2026 = nieuw)	818.521	2.526.050	1.964.791	797.227	6.106.590	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Elektromechanische rioleringsonderhoudsinvesteringen	23.200	0	0	0	23.200	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Drukriolering (2026 = nieuw)	136.064	136.064	121.042	121.042	514.212	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Aanpak wateroverlast	500.000	1.000.000	750.000	200.000	2.450.000	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Riolering overig	679.630	1.881.513	1.291.198	1.049.307	4.901.648	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
8	Speelruimtebeleidplan (vervangingsinvesteringen) (2026 = nieuw)	154.000	154.000	154.000	154.000	462.000	0%	0	0	0	-10.267	
8	Reconstructie openbaar groen (2026 = nieuw)	114.000	114.000	114.000	114.000	456.000	0%	0	0	0	-5.700	
8	Onderzoekskosten plan "Bestaande woningen van het gas af" (2026 = nieuw)	15.000	15.000	15.000	15.000	60.000	0%	0	0	0	-3.000	
8	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers (2026 = nieuw)	76.000	63.000	150.000	150.000	316.000	0%	Afval	Afval	Afval	Afval	
9	Diverse vervangingsinvesteringen OVL (masten) (2026 = nieuw)	217.593	242.719	54.047	46.066	736.744	0%	0	0	0	-1.152	
9	Diverse vervangingsinvesteringen OVL (armaturen) (2026 = nieuw)	336.801	352.719	91.286	117.275	898.081	0%	0	0	0	-5.864	
9	Bereikbaarheidsakkoord regioprojecten (2026 = nieuw)	115.412	115.412	115.412	115.412	461.648	0%	0	0	0	-5.771	
9	Vervangen VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Bogardeind	0	250.000	0	0	250.000	50%	0	0	-5.000	-5.000	
9	Herinrichting Losweg deel 1	20.000	630.300	0	0	650.300	0%	0	0	-26.012	-26.012	
9	Herinrichting Burgemeester Verheugtstraat	20.000	593.000	0	0	613.000	0%	0	0	-24.520	-24.520	
9	Busbaan Mierloseweg	30.000	500.000	0	0	530.000	0%	0	0	-21.200	-21.200	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Rolbezem nido HF15	20.000	0	0	0	20.000	0%	0	-2.000	-2.000	-2.000	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Rolbezem nido HF15	20.000	0	0	0	20.000	0%	0	-2.000	-2.000	-2.000	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Aanhanger met dranghekken	25.000	0	0	0	25.000	0%	0	-2.500	-2.500	-2.500	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Giant Knikloader	0	65.000	0	0	65.000	0%	0	0	-6.500	-6.500	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Epoke opzetstrooier 4 m3	0	75.000	0	0	75.000	0%	0	0	-7.500	-7.500	
9	Div. vervangingsinv. buitendienst: Epoke Iglo S2400 TSR aanhangstrooier 3	0	55.000	0	0	55.000	0%	0	0	-5.500	-5.500	
9	Vervanging VRI Mierloseweg/Dwarsstraat	0	170.000	0	0	170.000	0%	0	0	-11.333	-11.333	
9	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Schaarland	160.000	0	0	0	160.000	0%	0	-10.667	-10.667	-10.667	
9	Burgemeester Verheugtstraat	0	618.000	0	0	618.000	0%	0	0	GRP	GRP	
9	Wilhelminastraat fase 2	0	15.000	324.000	0	339.000	0%	0	0	0	-13.560	
9	Wilhelminastraat fase 2	0	0	160.000	0	160.000	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
9	Vervanging VRI Helze/Rietstraat	160.000	0	0	0	160.000	0%	0	-10.667	-10.667	-10.667	

	Nieuw in MPB 2023-2026											
1	Formatie wijkplan de Coevering	0	0	0	0	0	0%	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	X
1	Werkbudget wijkontwikkeling de Coevering	0	0	0	0	0	0%	-50.000	-100.000	-100.000	-100.000	X
1	Project True Friend (Forever)	0	0	0	0	0	0%	-37.500	-56.625	-53.250	-53.250	
1	Inzet programma Jeugd en Onderwijs; vrije tijd	0	0	0	0	0	0%	-64.167	-45.042	-48.417	-48.417	
1	Wijkvoorziening Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	0	248.000	248.000	0	496.000	0%	0	0	0	-12.400	X
1	Wijkvoorziening Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia (dekking tlv budget wijkaccommodaties)							0	0	0	12.400	X
1	Kinderopvang Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	0	1.314.500	1.314.500	0	2.629.000	0%	0	0	0	-65.725	X
1	Huurinkomsten kinderopvang Skandia in nieuwbouw scholen Hulst-Skandia	0	0	0	0	0	0%	0	0	0	65.725	X
1	Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning;											
1	1 fte beleidsmedewerker sociaal domein breed	0	0	0	0	0	0%	-82.000	-82.000	-82.000	-82.000	
2	Stelpost actualisatie meerjarig onderhoudsplan gebouwen (MJOP)	0	0	0	0	0	0%	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	X
2	Extern beheer onderhoud MJOP's	0	0	0	0	0	0%	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000	
2	Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning;											
2	0,70 fte medewerker accommodatiebeleid en overige taken	0	0	0	0	0	0%	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000	
2	Restaureren torentje Oude Raadhuis in Mierlo	0	0	35.000	0	35.000	0%	0	0	0	-1.750	X
2	Akoestiek panelen sporthal De Weijer	0	75.000	0	0	75.000	0%	0	0	-5.000	-5.000	X
2	Ophoging jaarlijks krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed	50.000	50.000	50.000	50.000	200.000	0%	0	-3.333	-6.667	-10.000	
2	Vernieuwing interieur villa	85.000	0	0	0	0	0%	0	-8.500	-8.500	-8.500	
3	Vergroten inzet extern ingehuurde partij toezicht & handhaving	0	0	0	0	0	0%	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000	
3	Vergroten inzet extern ingehuurde partij toezicht & handhaving (dekking uit stelpost meicirculaire 2022)	0	0	0	0	0	0%	28.000	28.000	28.000	28.000	
4	Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning;											
4	0,67 fte werkdruk Publiekszaken	0	0	0	0	0	0%	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000	
4	0,67 fte 2e lijn (naturalisatie)	0	0	0	0	0	0%	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	
4	0,44 fte werkdruk bestuurssecretariaat	0	0	0	0	0	0%	-29.000	-29.000	-29.000	-29.000	
5	Waarderingssubsidie pand Voedselbank Geldrop-Mierlo	0	0	0	0	0	0%	-17.106	-17.106	-17.106	-17.106	
5	Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning;											
5	1 fte klantadviseur Inkomen	0	0	0	0	0	0%	-74.000	-74.000	-74.000	-74.000	
6	Vervangen tennisveld bij Tennisvereniging de Helze, sportpark Bronzenwei	70.000	0	0	0	0	0%	0	-4.667	-4.667	-4.667	
6	Vervangen van een natuurgrasveld voor een kunstgrasveld bij VV Geldrop, sportpark de Kievit	710.000	0	0	0	0	0%	0	-47.333	-47.333	-47.333	
6	Aanleg padelbanen TC de Helze	200.000	0	0	0	0	0%	0	-13.333	-13.333	-13.333	
6	Aanleg stroompunten HSV De Ijzeren Man	17.500	0	0	0	0	0%	0	-1.167	-1.167	-1.167	

6	Aanschaffen nieuwe schrobmachines voor sporthallen	60.000	0	0	0	0	0%	0	-6.000	-6.000	-6.000	
6	Culturele verenigingen	0	0	0	0	0	0%	-22.827	-22.827	-22.827	-22.827	
6	Mobiel podium	0	0	0	0	0	0%	-6.900	-6.900	-6.900	-6.900	
6	Pilot Kasteel/kinderboerderij	0	0	0	0	0	0%	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	
6	Professionalisering multifunctionele accommodatie Mierlo	0	0	0	0	0	0%	-32.000	0	0	0	
6	Jongerencultuurprojecten	0	0	0	0	0	0%	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000	
6	Bijdrage nieuwe evenementen	0	0	0	0	0	0%	-40.000	-40.000	-20.000	-20.000	
6	Bijdrage nieuwe evenementen (dekking uit gesloten exploitatie recreatie en toerisme)	0	0	0	0	0	0%	40.000	40.000	20.000	20.000	
7	Inzet trainee Jeugd en Onderwijs	0	0	0	0	0	0%	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000	
8	Actualisatie gedragscode flora en fauna	0	0	0	0	0	0%	-7.500	0	0	0	X
8	Evaluatie en actualisatie groenbeleidsplan	0	0	0	0	0	0%	0	-12.000	-12.000	-12.000	X
8	Energiehuis Slim Wonen	0	0	0	0	0	0%	-58.000	-69.000	-75.000	-76.000	
8	Evaluatie hondenbeleid	0	0	0	0	0	0%	-15.000	0	0	0	X
8	Evaluatie hondenbeleid (dekking uit gesloten exploitatie hondenbeleid)	0	0	0	0	0	0%	15.000	0	0	0	X
8	Nota Dierenwelzijn -uitvoering speerpunten	0	0	0	0	0	0%	-32.500	-27.500	-27.500	-27.500	X
8	Intensivering onderhoud (recreatief) bos	0	0	0	0	0	0%	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	
8	Onderhoud parkeerterreinen / recreatieve voorzieningen bossen	0	0	0	0	0	0%	-22.500	-7.500	-7.500	-7.500	
8	Versnellen omvorming naaldbos naar gemengd loofbos	0	0	0	0	0	0%	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	
8	Watergangen onderhoud en beheer	0	0	0	0	0	0%	-61.071	-61.071	-61.071	-61.071	
8	Watergangen onderhoud en beheer (dekking uit gesloten exploitatie riolering)	0	0	0	0	0	0%	61.071	61.071	61.071	61.071	
8	Straatreiniging	0	0	0	0	0	0%	-21.061	-21.061	-21.061	-21.061	
8	Straatreiniging (dekking uit gesloten exploitatie riolering en afval)	0	0	0	0	0	0%	9.380	9.380	9.380	9.380	
8	Voorbereidingskrediet omgevingsprogramma Natuur	45.000	0	0	0	45.000	0%	0	-9.000	-9.000	-9.000	X
9	Rijwielstalling Geldrop	0	0	0	0	0	0%	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000	
9	Beleidsplan deelmobiliteit	0	0	0	0	0	0%	-25.000	0	0	0	X
9	Fietspadenplan	0	0	0	0	0	0%	-25.000	0	0	0	X
9	Voorbereidingskosten lokale bereikbaarheidsagenda	0	0	0	0	0	0%	-30.000	0	0	0	
9	Onderhoud wegmarkeringen	0	0	0	0	0	0%	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	
9	Advies en onderzoek verkeer	0	0	0	0	0	0%	-30.000	0	0	0	
9	Aanpassing VRI Eindhovenseweg/Papenvoort	0	25.000	0	0	25.000	0%	0	0	-1.667	-1.667	X
9	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Rielsedijk	0	0	140.000	0	140.000	0%	0	0	0	-9.333	X
9	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Laan van Tolkien	0	0	160.000	0	160.000	0%	0	0	0	-10.667	X
9	Verbetering verkeersveiligheid fietsoversteek Hulst/Elsbroekpad	40.000	0	0	0	40.000	0%	0	-1.600	-1.600	-1.600	
9	Voorbereidingskrediet reconstructie fietspaden	45.000	0	0	0	45.000	0%	0	-9.000	-9.000	-9.000	
9	Schoolzones basisscholen	33.000	0	0	0	33.000	0%	0	-2.200	-2.200	-2.200	

9	Voorbereidingskrediet herinrichting Marktstraat Mierlo	0	70.000	0	0	70.000	0%	0	0	-14.000	-14.000	X
9	Toegankelijke bushalten Eindhovenseweg/Papenvoort	59.000	0	0	0	59.000	0%	0	-5.900	-5.900	-5.900	
9	Herinrichting Maluwe/Look Geldrop	395.000	0	0	0	395.000	0%	0	-15.800	-15.800	-15.800	
9	Reconstructie Hekelstraat Mierlo	54.000	0	0	0	54.000	0%	0	-2.160	-2.160	-2.160	
9	Verharding Volderstraat Geldrop	28.000	0	0	0	28.000	0%	0	-1.120	-1.120	-1.120	
9	Herinrichting Burgemeester Verheugstraat Mierlo	0	210.000	0	0	210.000	0%	0	0	-8.400	-8.400	X
9	Voorbereidingskrediet digitalisering parkeerbeleid	40.000	0	0	0	40.000	0%	0	-8.000	-8.000	-8.000	X
9	Bijdrage korte termijn maatregelen A2 Randweg Eindhoven	102.000	102.000	102.000	102.000	408.000	0%	0	-4.080	-8.160	-12.240	
9	Vervallen Bereikbaarheidsakkoord regioprojecten jaarschijven 2023 t/m 2026	-115.412	-115.412	-115.412	-115.412	-461.648	0%	0	4.616	9.233	13.849	
10	Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning:											
10	1 fte beleidsmedewerker wonen	0	0	0	0	0	0%	-82.000	-82.000	-82.000	-82.000	
10	1 fte projectleider	0	0	0	0	0	0%	-94.000	-94.000	-94.000	-94.000	
10	1 fte projectleider (dekking grondexploitaties)	0	0	0	0	0	0%	94.000	94.000	94.000	94.000	
10	1 fte medewerker grondzaken	0	0	0	0	0	0%	-74.000	-74.000	-74.000	-74.000	
11	0,67 fte jurist omgevingsvergunningen	0	0	0	0	0	0%	-63.000	-63.000	-63.000	-63.000	
11	0,67 fte jurist omgevingsvergunningen (dekking leges omgevingsvergunningen)	0	0	0	0	0	0%	63.000	63.000	63.000	63.000	
10	Opstellen programma Wonen	0	0	0	0	0	0%	-40.000	0	0	0	X
10	Inhuur Landmeter BGT/BAG	0	0	0	0	0	0%	-19.843	-19.843	-19.843	-19.843	
10	Centralisering landmeetkundige taken BGT/BAG centrumregeling GEO-domein (inkomsten)	0	0	0	0	0	0%	40.997	40.997	40.997	40.997	
10	Centralisering landmeetkundige taken BGT/BAG centrumregeling GEO-domein (uitgaven)	0	0	0	0	0	0%	-40.997	-40.997	-40.997	-40.997	
10	Bijstelling inkomsten centrumregeling GEO-Domein	0	0	0	0	0	0%	34.035	34.035	34.035	34.035	
10	Inkomsten uit verhuur gedeelte oude gemeentewerf Geldrop aan Voedselbank	0	0	0	0	0	0%	17.106	17.106	17.106	17.106	
10	Aanpassing dekkingspercentage uit nota kostenverhaal 2015 van de investeringen in bovenwijkse voorzieningen	0	0	0	0	0	0%	-131.741	-131.741	-131.741	-131.741	X
10	Sloopmeldingen ODZOB	0	0	0	0	0	0%	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000	
10	Versnellen woningbouwimpuls	0	0	0	0	0	0%	-300.000	-300.000	-300.000	0	X
10	Extra werkbelasting team Ruimtelijke Ontwikkeling	0	0	0	0	0	0%	-100.000	-100.000	0	0	X
10	Voorbereidingskrediet nieuwe initiatieven	200.000	200.000	200.000	200.000	800.000	0%	Ant. Ovk	Ant. Ovk	Ant. Ovk	Ant. Ovk	
11	Instellen voorziening verlofsparen	0	0	0	0	0	0%	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	
11	Meer formatie benodigd dan beschikbaar uit capaciteitsplanning:											
11	0,67 fte juridisch medewerker privacy	0	0	0	0	0	0	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000	
11	0,67 fte medewerker juridische zaken	0	0	0	0	0	0	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000	
11	Medewerkersbetrokkenheid onderzoek	0	0	0	0	0	0	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	

11	Structureel hybride werken	0	0	0	0	0	0%	-40.000	-19.000	-19.000	-19.000	
11	I&A Projectportfolio 2023	0	0	0	0	0	0%	-250.000	-150.000	-150.000	-150.000	X
11	Digitalisering	0	0	0	0	0	0%	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	
11	Communicatie	0	0	0	0	0	0%	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	
11	Juridische zaken	0	0	0	0	0	0%	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	
11	Kosten WIA voormalig medewerkers	0	0	0	0	0	0%	-72.000	-72.000	-72.000	-72.000	
	Totaal nieuw beleid							**-3.295.124**	**-3.176.201**	**-3.114.064**	**-2.839.611**	
	- waarvan incidenteel							-252.000	-100.000	0	0	
	- waarvan structureel							-3.043.124	-3.076.201	-3.114.064	-2.839.611	

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Reserves	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027
Algemene reserve					
Algemene reserve	**5.209**	**5.859**	**5.859**	**5.859**	**5.859**
Algemene reserve grondexploitaties	**16.214**	**16.114**	**16.014**	**15.914**	**15.814**
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	**1.940**	**1.940**	**1.940**	**1.940**	**1.940**
Totaal Algemene reserve	**23.363**	**23.913**	**23.813**	**23.713**	**23.613**
Bestemmingsreserves					
Reserve Personeel en organisatie	**108**	**111**	**113**	**116**	**118**
Reserve onderwijshuisvesting (IHP)	**6.528**	**6.528**	**6.528**	**6.528**	**6.528**
Reserve Participatie	**772**	**772**	**772**	**772**	**772**
Reserve Investering speeltuin De Viking	**17**	**17**	**17**	**17**	**17**
Reserve Hondenbeleid	**70**	**53**	**41**	**34**	**32**
Reserve recreatie en toerisme	**260**	**317**	**381**	**445**	**503**
Centrummanagement / Ondernemersinitiatieven	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**
Reserve Leefbaarheidsfonds	**1.552**	**2.628**	**3.705**	**4.781**	**5.858**
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	**132**	**132**	**132**	**132**	**132**
Nieuw reserve bovenwijkse voorzieningen	**1.180**	**2.339**	**3.499**	**4.658**	**5.818**
Reserve I&A	**12**	**6**	**0**	**0**	**0**
Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	**576**	**576**	**576**	**576**	**576**
Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	**31**	**31**	**31**	**31**	**31**
Reserve rijkscompensatie corona	**69**	**69**	**69**	**69**	**69**
Reserve Sociaal Domein	**3.943**	**3.943**	**3.943**	**3.943**	**3.943**
Reserve duurzaamheid	**22**	**22**	**22**	**22**	**22**
Reserve bespaarde kapitaalslasten woningbouwimpuls	**1.112**	**1.112**	**1.112**	**1.112**	**1.112**
Reserve omgevingswet	**69**	**69**	**69**	**69**	**69**
Reserve WBI herstructurering woongebieden	**27**	**27**	**27**	**27**	**27**
Reserve WBI leefbaarheidsfonds	**1.322**	**1.322**	**1.322**	**1.322**	**1.322**
Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	**557**	**557**	**557**	**557**	**557**
Totaal Bestemmingsreserves	**18.383**	**20.655**	**22.940**	**25.235**	**27.529**
Dekkingsreserves					
Dekkingsreserve Bouw vergaderaccommodatie	**1.080**	**1.020**	**960**	**899**	**839**
Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo	**48**	**41**	**35**	**28**	**22**
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	**377**	**354**	**331**	**308**	**285**
Dekkingsreserve Dorpstr deel Rabo - t.h.v. Plus	**510**	**486**	**462**	**437**	**413**
Dekkingsreserve Onderzoek en realisatie kiosk	**97**	**90**	**83**	**76**	**69**
FBW Herinrichting Langstraat	**251**	**238**	**225**	**211**	**198**
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	**436**	**417**	**399**	**381**	**363**

Reserves	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027
FBW Herinrichting Heggestraat	**109**	**105**	**101**	**96**	**92**
FBW Rotonde centrum Geldrop	**136**	**130**	**123**	**117**	**110**
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	**109**	**104**	**100**	**95**	**91**
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	**331**	**317**	**304**	**291**	**278**
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	**326**	**326**	**326**	**312**	**299**
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	**374**	**374**	**374**	**359**	**344**
FBW Parkeerverwijssysteem	**23**	**23**	**20**	**18**	**15**
FBW Kruispunt Molenstr/Johan Peijnenburgweg	**283**	**283**	**283**	**283**	**283**
FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg	**97**	**97**	**97**	**96**	**96**
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	**281**	**270**	**258**	**247**	**236**
FBW Herinr. Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)	**222**	**210**	**198**	**185**	**173**
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	**28**	**26**	**25**	**23**	**21**
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	**315**	**298**	**280**	**263**	**245**
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	**198**	**188**	**178**	**168**	**158**
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	**93**	**88**	**83**	**77**	**72**
FBW Beleefpad Katoenpad	**23**	**22**	**21**	**20**	**19**
FBW Kasteelseloop en Molenheide	**24**	**23**	**22**	**21**	**20**
FBW Herinrichting Stationsomgeving	**100**	**96**	**92**	**88**	**84**
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	**313**	**299**	**284**	**270**	**256**
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	**144**	**138**	**132**	**127**	**121**
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	**40**	**38**	**37**	**35**	**34**
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	**81**	**77**	**73**	**70**	**66**
FBW Ext voorsort.vak Eindhovenseweg/Gijzenrooisewg	**221**	**212**	**203**	**194**	**186**
FBW Ext voorsort.vak kruisp Eindhovensewg/DAFIII	**304**	**291**	**279**	**267**	**255**
FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III	**100**	**96**	**92**	**88**	**84**
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	**55**	**55**	**54**	**53**	**52**
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	**50**	**48**	**46**	**44**	**42**
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	**100**	**100**	**100**	**95**	**90**
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	**75**	**72**	**69**	**66**	**63**
FBW Inrpl Bogardeind ged Beukelaar/Vier Heemsk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	**525**	**489**	**453**	**416**	**380**
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk	**108**	**108**	**103**	**99**	**95**
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen	**14**	**13**	**12**	**11**	**10**
FBW Santheuvel	**478**	**457**	**436**	**415**	**395**

Reserves	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027
Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan	**184**	**173**	**162**	**151**	**139**
Dekkingsreserve aanleg parkeerplaats golfclub Riel	**98**	**98**	**98**	**98**	**98**
Totaal Dekkingsreserves	**8.758**	**8.389**	**8.011**	**7.601**	**7.190**
Totaal reserves	**50.504**	**52.957**	**54.764**	**56.549**	**58.332**

Bedragen x €1.000

Voorzieningen	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027
Voorzieningen verpl, verliezen en risico's					
Pensioenvoorzieningen wethouders	**2.785**	**2.765**	**2.745**	**2.724**	**2.704**
Totaal Voorzieningen verpl, verliezen en risico's	**2.785**	**2.765**	**2.745**	**2.724**	**2.704**
Voorzieningen onderhoud en egalisatie					
Onderhoud wegen	**1.136**	**1.021**	**926**	**832**	**683**
Onderhoud gebouwen	**1.029**	**1.666**	**1.083**	**513**	**828**
Onderhoud brede school Coevering	**213**	**235**	**258**	**281**	**304**
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	**2.378**	**2.922**	**2.267**	**1.627**	**1.814**
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Wonen	**4.310**	**4.310**	**4.310**	**4.310**	**4.310**
Egalisatie afvalstoffenheffing	**332**	**200**	**153**	**142**	**122**
Egalisatie rioleringen	**6.582**	**6.483**	**6.492**	**6.551**	**6.607**
Gemeentelijk groenfonds	**9**	**9**	**9**	**9**	**9**
Voorziening afgesloten complexen GB	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**
Voorziening voorschoolse educatie	**38**	**38**	**38**	**38**	**38**
Voorziening subsidie woningbouwimpuls	**6.703**	**6.703**	**6.703**	**6.703**	**6.703**
Totaal Voorzieningen door derden beklemde middelen	**18.025**	**17.794**	**17.755**	**17.803**	**17.840**
Totaal voorzieningen	**23.187**	**23.480**	**22.767**	**22.154**	**22.358**

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balans 1-1-2023	Balans 1-1-2024	Balans 1-1-2025	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027
Reserves	**50.504**	**52.957**	**54.764**	**56.549**	**58.332**
Voorzieningen	**23.187**	**23.480**	**22.767**	**22.154**	**22.358**
Totaal reserves en voorzieningen	**73.691**	**76.437**	**77.531**	**78.703**	**80.689**

Toelichting op de reserves

Inleiding

In deze toelichting richten wij ons op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2023.
Ook lichten wij toe waarvoor de reserves zijn bedoeld.

Reserves
De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves.
Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard.
Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht.
Dekkingsreserves zijn bedoeld ter dekking van afschrijvingskosten van bepaalde investeringen.

Algemene reserves

Algemene reserve

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
5.209	650	0	5.859

Deze reserve heeft als doel het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers. Daarnaast fungeert de reserve als algemeen weerstandsvermogen van de gemeente.
Voor deze reserve is een minimum omvang met de Raad afgesproken van € 3,5 miljoen. Als heroverweging wordt voorgesteld om dit minimum te verhogen naar € 7,5 miljoen, gebaseerd op 10% van de structurele algemene uitkering uit gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-. In 2022 wordt nog een storting voorzien van € 2.071.330,- als onderdeel van het raadsvoorstel nieuwe werkwijze taskforce sociaal domein (in procedure). Inclusief deze storting wordt het minimum behaald in 2023.
De toevoeging betreft de richtlijn extra middelen Jeugdzorg (€ 650.000,-).

Algemene reserve grondexploitaties

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van met name marktrisico's.
Bij de voorfinanciering van de voorziening Bovenwijkse voorzieningen was in de Jaarrekening 2018 geen rekening gehouden met het saldo dat per 31 december 2018 reeds beschikbaar was in deze voorziening. In deze Meerjarenbegroting is hier wel rekening mee gehouden.

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
16.214	0	100	16.114

Het doel van deze reserve is:
- Buffer voor conjuncturele risico’s (zoals vertragingen in gronduitgifte, grondprijsaanpassingen door economische malaise, etc.);
- Buffer voor exploitatierisico’s c.q. andere tegenvallers in de grondexploitatie;
- Dekkingsmiddel voor nieuwe verliesgevende herstructurering c.q. ruimte om tekorten op nieuwe plannen te financieren;
- Voeding van de voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf.

Voor prognoses wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.
De onttrekking van € 100.000,- betreft de dekking van te betalen Vennootschapsbelasting (gerelateerd aan grondexploitaties).

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de nog lopende project specifieke risico's in de grondexploitatie.

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
1.940	0	0	1.940

Op basis van de nieuwe richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht om *eerder* tussentijdse winst te nemen voor plannen waarvoor een positief eindresultaat wordt verwacht en een deel van de opbrengsten en kosten al hebben plaatsgevonden. Aangezien deze exploitaties halfjaarlijks (in het kader van de Jaarrekening en Meerjarenbegroting) worden herzien, en dan weer blijkt of project specifieke risico's zijn opgetreden, kan het voorkomen dat het verwachte eindresultaat negatief bijgesteld moet worden. Gevolg kan zijn dat eerdere tussentijdse winsten weer gecorrigeerd moeten worden. We achten het daarom van belang om een onderscheid te maken tussen winsten die zeker gerealiseerd zijn (omdat exploitaties zijn afgesloten) en tijdelijke voorlopige winsten waar weer correcties op plaats kunnen vinden. Door deze werkwijze kan de Algemene reserve Grondexploitaties blijven dienen om marktrisico's en een eventuele nieuwe crisis op te kunnen vangen.

Reserve personeel en organisatie

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
108	2	0	111

Het doel van deze reserve is om onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering op te vangen.
De toevoeging betreft een spaarcomponent voor de eenmaal in de 5 jaar te organiseren teambuildingsdag.

Reserve onderwijshuisvesting/ integraal huisvestingsplan (IHP)

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
6.528	706	706	6.528

Het doel is de toekomstige huisvestingsplannen onderwijs realiseerbaar maken.
De toevoeging heeft betrekking op:

- Een dotatie in de reserve overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan (€ 706.285,-).

De onttrekking heeft betrekking op:

- De kapitaallasten van investeringen overeenkomstig het Integraal Huisvestingsplan (€ 706.285,-).

Reserve participatie

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
772	0	0	772

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten van de BUIG-uitkeringen (BUIG = gebundelde uitkering). De gemeente ontvangt een gebundelde uitkering om daarmee uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. In de nieuwe nota Reserves en voorzieningen wordt voorgesteld om de minimum- en maximumbedragen te laten vervallen, dus geen gewenste omvang.

Reserve investeringen speeltuin De Viking

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
17	0	0	17

Het doel van deze reserve is het uitvoeren van investeringen en onderhoudswerkzaamheden aan speeltuin De Viking aan de hand van een door de stichting in te dienen investeringsplan.

Reserve hondenbeleid

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
70	0	17	53

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Hondenbeleid om forse afwijkingen in de tarieven van de hondenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit hondenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van het hondenbeleid.
De onttrekking betreft een nadeel op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2023 van € 16.977,-. Daarnaast namen we op het activiteitenplan het voorstel op om in 2023 de evaluatie hondenbeleid uit te voeren. Daarbij stellen we voor de kosten van € 15.000,- ook uit deze reserve te gaan onttrekken. Na instemming met dit nieuwe beleid komt de totale onttrekking uit op € 32.000,- .

Reserve recreatie en toerisme

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
260	57	0	317

Het doel van deze reserve recreatie en toerisme is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Recreatie en Toerisme om forse afwijkingen in de tarieven van de toeristenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven of tegenvallende opbrengsten (denk aan de gevolgen door COVID 19) in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit toeristenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van recreatieve voorzieningen en initiatieven. Elke uitgave dient een positieve invloed te hebben op de sector Recreatie & Toerisme.
De laatste jaren is er vanuit diverse vakgebieden een beroep gedaan op de reserve recreatie en toerisme. Daarbij is altijd afweging gemaakt of deze initiatieven en vakgebieden een positieve invloed hebben op recreanten en toeristen. Denk daarbij aan investeringen in speelvoorzieningen en zelfs de bestrijding van de processierups. Ook recreanten en toeristen hebben baat bij deze initiatieven waardoor een bijdrage vanuit de reserve recreatie en toerisme geoorloofd is.
De grootste jaarlijkse bijdrage vanuit deze reserve gaat naar Stichting Villagemarketing die binnen het thema Verweeft & Vermaakt Geldrop-Mierlo in de regio positioneert.

De onttrekking betreft een nadeel op de gesloten exploitatie Recreatie en Toerisme in 2023.

Reserve centrummanagement/ ondernemersinitiatieven

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
24	0	0	24

In deze reserve wordt het saldo gestort tussen de opbrengsten uit reclamebelasting en de werkelijke kosten uit het ondernemersfonds. Dit is vastgelegd in de Uitvoeringsovereenkomst Centrummanagement Geldrop en de Uitvoeringsovereenkomst Centrum- en lintenmanagement Mierlo. Het verschil wordt na definitieve vaststelling van de subsidie ondernemersfonds, in het jaar na subsidieverlening, uitgekeerd of in rekening gebracht aan de centrummanagementorganisaties.

Reserve I&A

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
12	0	6	6

Het doel van deze reserve is het bekostigen van investeringen uit het informatiebeleidsplan I&A in Dienst Dommelvallei. De reserve loopt in de komende jaren leeg. Gelet op recente prognoses is in 2024 het volledige saldo onttrokken en wordt de reserve opgeheven. De reserve wordt niet aangevuld omdat Dienst Dommelvallei vanaf 2021 een reserve I&A heeft.
De onttrekking betreft de kosten voor de projectleider omgevingswet voor € 6.144,-.

Fondsen grondexploitaties

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hier wordt een actuele situatie van deze fondsen beschreven. Stortingen op basis van verkopen in 2022 en facturatie op basis van afspraken uit getekende anterieure overeenkomsten zijn hieronder weergegeven voor zover die in 2023 ten gunste van de fondsen hebben plaatsgevonden. Claims die er op rusten zijn hieronder eveneens weergegeven.

Reserve leefbaarheidsfonds

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor flankerend beleid t.b.v. de sociale doelgroep. In 2023 lopen initiatieven voor sociale woningbouw. Deze kunnen ondersteund worden met deze middelen. Bij de herijking van de nota kostenverhaal kan nader worden ingegaan op de wijze van ondersteuning. Daarbij kan tevens bekeken worden of dit beperkt met blijven tot de sociale doelgroep of dat deze ook ingezet zou moeten worden voor het (lage) middenhuur segment en woonvormen ter bevordering van het thuiswonen van zorgbehoevenden.
De toevoeging betreft verwachte afdrachten afkomstig uit gerealiseerde grondverkopen in de eigen grondexploitaties en uit gesloten anterieure overeenkomsten.

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
1.552	1.077	0	2.628

Reserve fonds investering ruimtelijke ordening

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de acht in de nota kostenverhaal genoemde doeleinden.
In het kader van dit fonds is er nog een aantal claims voor te verwachten. Het gaat daarbij om een bedrag voor het bereiken van duurzaamheidsdoelstellingen (paragraaf 4.2.6 van de nota kostenverhaal) en een bedrag voor het bereiken van doelstellingen voor overlastbeperking van solitaire bedrijfslocaties (paragraaf 4.2.7 van de nota kostenverhaal). Tenslotte lopen er nog een aantal initiatieven voor kunsttoepassingen in de openbare ruimte (paragraaf 4.2.5 van de nota kostenverhaal).

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
132	0	0	132

Reserve fonds bovenwijkse voorzieningen (nieuw)

Bijdragen in dit nieuwe fonds moeten worden aangewend voor de voorzieningen, zoals deze zijn beschreven in de op 9 maart 2015 vastgestelde uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie. Vooruitlopend op de herijking van de nota kostenverhaal heeft het college besloten om de afdrachten voor bovenwijkse voorzieningen te verhogen om het bovenstaande tekort op te kunnen lossen. Als na herijking van de nota kostenverhaal in het bijbehorende ruimtelijke document ook de nieuwe bovenwijkse voorzieningen zijn opgenomen dan zal de taakstelling en afdracht nog verder verhoogd moeten worden.
De toevoeging betreft verwachte afdrachten afkomstig uit gerealiseerde grondverkopen in de eigen grondexploitaties en uit gesloten anterieure overeenkomsten.

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
1.180	1.160	0	2.339

Reserve fonds herstructurering woongebieden

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van woningen, zoals bijvoorbeeld aan de oostzijde van het Bogardeind tussen de Beukelaar en de Laan der Vier Heemskinderen.
Eind 2019 moet duidelijk worden hoe groot de claim van het eerste project Bogardeind wordt. Het is echter al duidelijk dat het hier om bedragen gaat die het huidige saldo ver overschrijden. Als er ook nog andere opgaven hieruit gefinancierd moeten worden, zal het bedrag aan afdrachten per m2 aanzienlijke verhoogd moeten worden. Ter overbrugging tot de herijking van de nota kostenverhaal heeft het college inmiddels besloten om binnen de bandbreedte van de raad de afdracht te verhogen van € 2,50 naar € 7,50 per m2.

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
576	0	0	576

Reserve verevening bedrijfsomgevingen

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van bedrijventerreinen/bedrijfslocaties.
Indien dit bedrag ingezet dient te worden voor bijvoorbeeld de herstructurering van De Bleekvelden, dan is er een aanzienlijk hoger bedrag nodig. Ook ten behoeve van dit fonds heeft het college ter overbrugging tot de herijking van de nota kostenverhaal inmiddels besloten om binnen de bandbreedte van de raad de afdracht te verhogen naar € 7,50 per m2 mits de plannen economisch uitvoerbaar blijven.

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
31	0	0	31

Reserve rijkscompensatie Corona

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
69	0	0	69

Deze reserve is in 2020 gevormd met als doel het beschikbaar houden van gelden voor het bekostigen van coronamaatregelen.

Reserve sociaal domein

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
3.943	0	0	3.943

Deze reserve is in 2020 gevormd met als doel het egaliseren van de budgetten en taakstelling voor de Taskforce Sociaal Domein.
In de voortgangsrapportage Sociaal Domein Q4 2021 werden voorstellen aangekondigd om te komen tot een robuuste en toekomstbestendige sluitende begroting taskforce tot 2029. Hierdoor zullen schommelingen en tekorten geminimaliseerd kunnen worden en wordt het project taskforce minder kwetsbaar. Tijdens de raadsvergadering van 17 oktober 2022 zal over de herijking besloten worden. Onderdeel van de nieuwe systematiek is dat geoormerkte middelen voor sociaal domein worden toegevoegd aan de reguliere exploitatie en niet meer in de egalisatiereserve sociaal domein. De egalisatiereserve sociaal domein wordt opgeheven en het restant van de reserve wordt gestort in de algemene reserve.

Reserve duurzaamheid

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
22	0	0	22

Deze reserve is in 2021 gevormd in de 2e tussentijdse rapportage 2021. Het doel van deze reserve is om de van het rijk ontvangen klimaatmiddelen over meerdere jaren in te kunnen zetten voor het uitvoeren van ons duurzaamheidsbeleid. Met behulp van deze reserve bieden we meer continuïteit aan onze inwoners, doordat er meer zekerheid is dat projecten ook langere tijd door kunnen lopen. Tegelijkertijd maken we beter gebruik van de incidentele middelen van de Rijksoverheid die in het verleden beschikbaar zijn gesteld voor de Transitievisie Warmte en die de basis vormen van de reserve.

Reserve kapitaalslasten woningbouwimpuls

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
1.112	0	0	1.112

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. In overleg met de audit-commissie is besloten om de besparing op de kredieten dan wel jaarlijkse kapitaallasten in een afzonderlijke reserve te storten. De financiële dekking daarvoor is reeds beschikbaar gesteld en het is nog te vroeg om te kunnen besluiten hoe hier de komende jaren mee omgegaan moet worden. Om die reden is besloten een afzonderlijke reserve in te stellen.

Reserve omgevingswet

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
69	0	0	69

Deze reserve is in 2021 gevormd om kosten voor de invoering van de omgevingswet te dekken.

Reserve WBI herstructurering woongebieden

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
27	0	0	27

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI leefbaarheidsfonds

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
1.322	0	0	1.322

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
557	0	0	557

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Dekkingsreserves

Bouw nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
1.080	0	60	1.020

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de bouw van de nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2023 van € 60.114,-.

Nutsvoorzieningen centrum Mierlo

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
48	0	7	41

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de nutsvoorzieningen centrum Mierlo.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2023 van € 6.507,-.

Dorpsstraat deel Rabobank-ter hoogte van de Plus supermarkt

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
510	0	24	486

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: Dorpsstraat deel Rabobank - ter hoogte van de Plus supermarkt.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2023 van € 24.338,-.

Onderzoek en realisatie kiosk Mierlo

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
97	0	7	90

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: voorbereiding onderzoek en realisatie kiosk Mierlo.
De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2023 van € 7.052,-.

Dekkingsreserves vanuit fonds bovenwijks

In het overzicht van reserves en voorzieningen staan de volgende dekkingsreserves opgenomen die zijn gevormd ten laste van het Fonds bovenwijkse voorzieningen. Indien er sprake is van een onttrekking dan betreft het de jaarlijkse afschrijvingslasten. Het gaat om de volgende dekkingsreserves:
- FBW P Margrietstraat thv P Frisostraat (afschrijvingslasten 2023 € 22.850,-)
- FBW Herinrichting Langstraat (afschrijvingslasten 2023 € 13.179,-)
- FBW Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind (afschrijvingslasten 2023 € 18.157,-)
- FBW Herinrichting Heggestraat
- FBW Rotonde centrum Geldrop (afschrijvingslasten 2023 € 6.478,-)
- FBW Parkeerterrein Weverijmuseum
- FBW Herinrichting parkeerterrein Markt
- FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent
- FBW Parkeerterrein Achter de Kerk
- FBW Parkeerverwijssysteem
- FBW Kruispunt Molenstraat / Johan Peijnenburgweg
- FBW Vervanging VRI Sluisstraat Peijnenburgweg
- FBW Kruispunt Peijnenburgweg / Dommeldalseweg
- FBW Herinrichting Bogardeind (IJssalon / Beukelaar) (afschrijvingslasten 2023 € 12.344,-)
- FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook) (afschrijvingslasten 2023 € 1.665,-)
- FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg (afschrijvingslasten 2023 € 17.491,-)

- FBW Aanpassing openbare ruimte brede school Coevering (afschrijvingslasten 2023 € 9.907,-)
- FBW Busbaan Gijzenrooiseweg (afschrijvingslasten 2023 € 5.153,-)
- FBW Beleefpad Katoenpad (afschrijvingslasten 2023 € 1.099,-)
- FBW Kasteelseloop en Molenheide (afschrijvingslasten 2023 € 1.100,-)
- FBW Herinrichting Stationsomgeving (afschrijvingslasten 2023 € 4.000,-)
- FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA (afschrijvingslasten 2023 € 14.220,-)
- FBW Herinrichting Eindhovenseweg busbaan Hooge Akker - gemeentegrens
- FBW Aanleg fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor
- FBW Busstrook zuidelijke rijbaan Laan der Vier Heemskinderen (afschrijvingslasten 2023 € 3.659,-)
- FBW Extra voorsorteervak Eindhovenseweg / Gijzenrooisewg
- FBW Extra voorsorteervak kruispunt Eindhovenseweg / DAF III
- FBW Vervanging VRI Eindhovenseweg DAF III
- FBW Fiets- en voetpad tussen stationsplein / Beekweide
- FBW Aanleg fiets- en voetpad Bogardeind Topa-terrein (afschrijvingslasten 2023 € 2.000,-)
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Bogardeind
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Aragorn
- FBW Inrichtingsplan Bogardeind gedeelte Beukelaar / Laan der Vier Heemskinderen (afschrijvingslasten 2023 € 1.600,-)
- FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg
- By-pass rotonde Dommeldalseweg - Laan der Vier Heemskinderen
- FBW Santheuvel (afschrijvingslasten 2023 € 20.773,-)

Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
14	0	1	13

Deze dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme voor € 15.000,-.
De jaarlijkse kapitaallasten van de speelvoorzieningen Gulbergen worden uit deze reserve gedekt.

Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
184	0	11	173

De dekkingsreserve wordt in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme.
Een gedeelte van de jaarlijkse kapitaallasten van het speelruimtebeleidsplan wordt uit deze reserve gedekt.

Dekkingsreserve aanleg parkeerplaats golfclub Riel

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
98	0	0	98

Deze reserve is gevormd vanuit de grondexploitatie Rielse Park met het doel de kapitaallasten van de aanleg parkeerplaats golfclub Riel te dekken.

Toelichting op de voorzieningen

Inleiding

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum. Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten daarom gebaseerd zijn op een tijdige opbouw van de voorziening.

Pensioenen wethouders

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
2.785	110	130	2.765

Op basis van de Wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) zijn wij als gemeente zelf verantwoordelijk voor de pensioenen van onze (ex-)wethouders. Wij moeten dus zelf zorgen voor een eigen pensioenfonds. Dit houdt in dat wij de opgebouwde pensioenen over de periode dat de politieke ambtsdrager actief was alsmede over de wachtgeldperiode zelf uitbetalen en de daarmee samenhangende risico's zelf dragen. De hoogte van deze voorziening moet gelijk zijn aan de actuariële berekeningen die door een extern bureau voor ons (en alle andere gemeenten) gemaakt worden.

Voorzieningen onderhoud/egalisatie

Voorziening groot onderhoud wegen

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
1.136	859	973	1.021

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken (bruggen en tunnels) op basis van beleidsplannen, vastgesteld door de raad.
Op basis van een beleidsplan voor het onderhoud van wegen enerzijds en een beleidsplan voor onderhoud van civiele kunstwerken anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.
De toevoeging bestaat uit een storting voor onderhoud wegen (€ 820.073,-) en civiele kunstwerken (€ 38.500,-). De onttrekking wisselt jaarlijks, afhankelijk van de werkelijke onderhoudsbehoefte.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
1.029	874	238	1.666

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad.
Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het onderhoudssysteem O-prognose, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening.

Voorziening onderhoud brede school Coevering

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
213	23	0	235

Met de schoolbesturen van De Regenboog en De Branding zijn afspraken gemaakt over de ruimteverdeling en het onderhoud binnen de Brede School Coevering. Het groot onderhoud van het totale gebouw wordt door de gemeente uitgevoerd. Sinds 2015 worden de gelden voor onderhoud rechtstreeks door het Rijk aan de schoolbesturen voldaan. De beide schoolbesturen dienen zodoende de jaarlijkse storting in de voorziening Groot onderhoud gebouwen voor deze school aan de gemeente te voldoen. De gemeente Geldrop-Mierlo heeft bij de 2e tussentijdse rapportage 2019 een aparte voorziening gevormd, afgesplitst van de grote voorziening, zodat de besturen via de gepubliceerde gemeentelijke jaarrekening jaarlijks inzicht hebben in het verloop van de gestorte gelden en de besteding hiervan.

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wonen

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
4.310	0	0	4.310

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van diverse projecten in het belang van de volkshuisvesting. De voorziening is destijds gevormd uit de algemene reserve van het voormalig woonbedrijf en van het SRE ontvangen BLS-gelden (BLS = Besluit Locatie gebonden Subsidies).
Het geld uit de voorziening moet verplicht worden aangewend in het belang van de volkshuisvesting. Het saldo binnen deze voorziening wordt volledig aangewend voor de bekostiging van Startersleningen en Duurzaamheidsleningen.

Voorzieningen door derden beklemde middelen

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
332	-132	0	200

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Afval om forse afwijkingen in de tarieven van de afvalstoffenheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden ingezet voor de uitvoering van afvalinzameling en -verwerking.

Egalisatievoorziening rioleringen

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
6.582	0	99	6.483

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering.
Het in 2023 te ontrekken bedrag is bestemd voor toekomstige kosten op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd.

Voorziening Gemeentelijk groenfonds

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
9	0	0	9

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor kap kan herplant worden opgelegd. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren en wordt een financiële compensatieplicht opgelegd. Hetzelfde geldt bij de beschadiging of het verdwijnen van groenvakken. De middelen die in het groenfonds worden gestort, worden ingezet voor aanplant van nieuwe (niet geplande) houtopstanden. Daarnaast kunnen de middelen worden gebruikt voor het verbeteren van de kwaliteit van het groen bijvoorbeeld door groeiplaatsverbetering of door het aanbrengen van groen dat bijdraagt aan de biodiversiteit.

Voorziening afgesloten complexen grondbedrijf

Verliesvoorziening
De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad ‘Bouwgronden In Exploitatie’.

Voorziening afgesloten complexen
Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
50	0	0	50

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in 2016 besloten om een afzonderlijke voorziening voor afgesloten complexen aan te houden. Voor exploitaties die zijn afgesloten, omdat alle uitgeefbare gronden zijn verkocht, worden middelen gereserveerd om (een laatste deel van) het plangebied woonrijp te maken. Deze zijn in deze voorziening ondergebracht.
Op deze voorziening wordt geen rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Voorziening voorschoolse educatie

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
38	0	0	38

Deze voorziening is in 2018 gevormd ten behoeve van de ontwikkelrichting voorschoolse educatie. Stichting Peuterspeelzaalwerk Geldrop-Mierlo is per 1 maart 2018 ontbonden. Hierbij is afgesproken dat het batig saldo terug vloeit naar de gemeente Geldrop-Mierlo. Deze middelen zijn in 2019 vrijgegeven voor de ontwikkelrichting voorschoolse educatie.

Voorziening subsidie woningbouwimpuls

Stand 1-1-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
6.703	0	0	6.703

Deze voorziening is bij de jaarrekening 2021 gevormd voor de subsidie woningbouwimpuls.
De subsidie moet besteed worden aan de in de aanvraag gespecificeerde doeleinden en maatregelen binnen het daarvoor aangewezen gebied. Pas na afstemming dan wel instemming door de subsidieverstrekker zullen delen van het subsidiebedrag worden vrijgegeven. Een afzonderlijke voorziening is de beste manier voor toekomstige monitoring en verantwoording.

Toelichting op de financiële uitgangspunten

Inleiding
In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting.

Indexen
Voor de begroting 2023 en verder zijn de volgende indexen gebruikt.

Indexcijfers MPB 2023-2026	2023	2024	2025	2026
Loonkostenindex	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Materiële kostenindex	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Gewogen kostenontwikkeling	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%

Rente
Vanaf 2017 schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat wij ieder jaar opnieuw moeten bepalen met welke rentepercentages wordt gerekend in de gemeentelijke begroting. De rente die aan taakvelden wordt doorbelast (= rente activa) wordt bepaald op basis van voorcalculatie. Het is een verplichting in het BBV om in de jaarrekening de werkelijke rentepercentages te bepalen op basis van nacalculatie. De (voorcalculatorische) percentages staan vermeld in de paragraaf Financiering.

Algemene uitkering
In meerjarenperspectief wordt door het Rijk rekening gehouden met een bepaalde groei van het areaal per maatstaf. Voor de berekening van de algemene uitkering in meerjarenperspectief wordt hierbij aangesloten.

Kostendekkende tarieven
Voor de tarieven van rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges wordt als uitgangspunt een kostendekkendheid van 100% gehanteerd.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)
Bij de berekening van de ramingen voor de OZB in meerjarenperspectief wordt aangesloten bij de toename of afname van de WOZ-waarden. De totale OZB-opbrengst neemt, naast de indexering, toe met de areaaluitbreiding gebaseerd op het woningbouwprogramma van onze gemeente.

Capaciteitsbeeld 2023
In het beleidsgedeelte van de begroting is per programma het capaciteitsbeeld per taakveld opgenomen.
Bij het opstellen van deze overzichten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- Aan de capaciteitsplanning ligt het bezettings- en formatieoverzicht per 1 juni 2022 ten grondslag
- 1 fte = 1.400 productieve uren, het overige is naar rato. Dus bijv. 0,5 fte = 700 productieve uren
  Hierdoor is er al rekening gehouden met:
  - Feestdagen
  - Vakantie-uren (gemiddeld, niet op individueel niveau)
  - Verzuim (5%)
  - Indirect productieve uren (algemene werkbesprekingen, personeelsbijeenkomsten en studie)
- Voorzitter en vicevoorzitter OR = 250 uren per jaar, OR-leden = 150 uren per jaar

Bijlagen

Vaststellingsbesluit